Kulturní zpravodaj

1471
6+ exx/el.

Naše TIŠNOVSKO

Vydává MěstNV v Tišnově
Cena 1 Kčs

LEDEN 1970

NA CESTU...

S nastávajícím novým rokem se Vám dostává do rukou také náš Kulturní zpravodaj v nové podobě. Nové nejen úpravou a výstižnějším názvem – Naše Tišnovsko, ale hlavně svým obsahem, který je – a napříště vždy bude – volen tak, aby zaujal nejen Tišnováky, ale i občany z okolí. Kulturní zpravodaj, který Vás doposud informoval o nejdůležitějších událostech a podnicích v Tišnově, získal si značnou oblibu a popularitu. Naše Tišnovsko hodlá tento spolehlivý základ dobré tradice rozvíjet. Na svých dvanácti stránkách bude přinášet regionální historické a vlastivědné zprávy, náš medailónek Vás seznámí s významnými osobnostmi Tišnova, budete informováni o našich společenských organizacích, o sportu a tělovýchově na Tišnovsku, dozvíte se zajímavosti o výstavbě našeho města, nebudou chybět ani rubriky společenské, zajímavé fotografie a práce tišnovských výtvarníků, takže každý čtenář zde najde nejen důležité informace, ale i „čtení pro sebe", podle svého zájmu. O těchto záměrech svědčí již obsah tohoto prvního čísla. Věříme, že Naše Tišnovsko si získá Vaši přízeň a oblibu. Očekáváme Vaše sdělení, zprávy, připomínky, podněty a přání, které se budeme snažit podle možností realizovat a tím se opírat o Vaši spolupráci.

Redakce

VÍTE, ŽE...

...v akci „Z" bylo loni vybudováno osvětlení v ulicích Na rybníčku, Na hrádku a v Předklášteří?

...zásluhou téže akce se zaskvěly nové chodníky na Bezručově ulici, Na hrádku a u kostela?

...v loňském roce byla zahájena oprava ZDŠ na Gottwaldově ulici, zahrnující rekonstrukci kotelny, opravu fasády, sociálního zařízení a novou elektrickou instalaci?

...v prostoru u Červeného mlýna se staví autoservis, s jehož provozem se počítá od roku 1972?

...v sídlišti Pod Klucaninou se do nových věžáků nastěhovalo osmdesát rodin a že stejný počet se jich nastěhuje letos?

...v rámci občanské vybavenosti se započne letos s výstavbou samoobsluhy potravin a mateřské školy u Humpolky?

...je v plném proudu výstavba vysokotlakého plynovodu, kterým se dostane zemní plyn z Kuřimi do Tišnava?

...stavební bytové družstvo v Tišnově staví v nynější etapě stodvacet bytových jednotek pod Humpolkou?

– vb –

ZE ZÁPISNÍKU VB

Dne 17. 11. 1969 byl členy VB zadržen v Tišnově v prostoru u koupaliště B. Z. nar. 1944 z Pavlovic, okr. Tachov, který se vydával za J. Šustra ze Svitav. Zadržený u sebe neměl žádné doklady. Při vyšetřování se zjistilo, že jde o známého recidivistu, který má na svědomí 80 vyloupených chat a několik jiných větších podvodů a na kterého bylo již vyhlášeno celostátní pátrání.

19. 11. 1969 došlo na státní silnici v prostoru mezi Čebínem a Hradčanami k dopravní nehodě. Motocyklista B. U. najel na neosvětlený povoz. Utrpěl vnitřní zranění, jimž podlehl. Upozorňujeme znovu všechny, kteří užívají silnic v noci, aby dbali na řádné osvětlení ,a tak předcházeli nehodám.

24. 11. 1969 spáchala sebevraždu utonutím 66letá V. V. z Tišnova. Motivem sebevraždy byla asi duševní deprese z nevyléčitelné nemoci.

25. 11. 1969 v nočních hodinách se dopustili výtržnosti ve vinárně Grill dva podnapilí mladíci z Čebína M. Š a Z. M., kteří při zákroku hrubě uráželi příslušníky VB. Případ byl předmětem dalšího šetření.

– kf –

Foto na titulní straně: J. Oplt

NAŠE LEDNOVÁ VYCHÁZKA

Pěknou zimní vycházku kolem Květnice si můžeme zpříjemnit neděli. Od nádraží v Tišnově se dáme po žluté značce směrem k Předklášteří. Podél Svratky se dostaneme až k Besénku, který přejdeme po lávce. Po pravici se nám vypíná Květnice, po levici pak Dřínová, z které ujídá notnými sousty kamenolom. V Besénku se kdysi rýžovalo zlato, o čemž svědčí nápis na tišnovské radnici: „Květnice hora, Besének voda, dražší než celá Morava". Zde opustíme žlutou značku a dáme se po cestě vedoucí podél potoka přímo do Lomničky. Pokud jsme unaveni, využijeme občerstvení, které nám nabízí hostinec „Na Hamrech". Máme-li dostatek času, projdeme se vesnicí a pokračujeme v chůzi od Hamrů po silnici vzhůru na Tišnov. Po levé straně si povšimneme kopce zvaného Čimperk, kousek od něj vodárny a v pozadí vesnice Železné. Nezapomeneme se řádně zabalit do šály, protože v těchto místech v zimě notně vyfukuje. A to se už před námi objevuje panoráma Tišnova, do něhož se začlenily nové věžáky pod Klucaninou. Z Kukýrny je to na náměstí co by kamenem dohodil: jsme doma. Pohled na hodinky nás přesvědčí, že jsme šli maximálně tři hodiny.

Text: V. Borek, kresba: Z. Zatloukal

TIŠNOVSKÉ PROMĚNY

Práce na zvelebení města probíhají mnohdy tak nenápadně, že unikají naší pozornosti i změny, které znamenají významné zvýšení kult. úrovně městského životního prostředí. Projdete-li např. z náměstí kolem kostela na Bezručovu ulici a ke hřbitovu, budete jistě mile překvapeni, jak vskutku pěkně vyřešený prostor zde vznikl dobře a účelně provedenou sadovou úpravou, doplněnou a zdůrazněnou i ladným moderním osvětlením. Vybudováním nových komunikací a modernějšího osvětlení se změnily a mění do krásy a úpravnosti i další ulice a prostory jako Vrchlického, Dvořáčkovy, Brněnské, Gottwaldovy, Porta coeli a Komenského v Předklášteří, Rudé armády, Revoluční, U Humpolky, VI. Procházky i dalších. Ze středu města zmizel nepříjemně kouřící komín prádelny a čistírny a zcela připraven je projekt úpravy prostoru pod radnicí včetně vybudování obchodního domu. Nesmíme dále zapomenout zejména na prostor pod Klucaninou, především na městský park, kde za vydatné podpory Uranových dolů se podařilo vybudovat letní kino, které po dokončení jistě bude významným kulturním zařízením našeho města. Péče o kulturu životního prostředí ve městě tedy nezůstává opomenuta, vyžadovala by však širší a účinnější podpory občanů.

- lš -

SKAUTING NA TIŠNOVSKU

Skautské hnutí, které se v našich zemích uchytilo v prvé desítce let tohoto století, dostalo se do Tišnova až koncem poloviny třicátých let. V době násilného rozpuštění skautské organizace nacistickými okupanty existovaly v Tišnově již dva chlapecké oddíly s dostatečnou silnou členskou základnou. Tyto oddíly byly vedeny skupinou starších skautů - rádců a vedoucích. Činnost některých vedoucích nekončila rozpuštěním organizace, ale pokračovala dále v ilegalitě. Zejména to byly skupiny vedené Ladislavem Vetešníkem a jeho starším bratrem, učitelem Josefem Vetešníkem.

V roce 1944 došlo k zatčení bratří Vetešníků v souvislosti s jejich další odbojovou činností. Nebylo jim dopřáno dožít se svobody a znovu budovat skautské hnutí. Skauti z Tišnova však na ně nikdy nezapomenou. O tom svědčí i památník postavený na místě ilegálních schůzek.

V období let 1945 až 1948 dochází k bouřlivému rozvoji skautského hnutí v tehdejším tišnovském okrese. Jen v samotném Tišnově je 5 oddílů Junáka. Jsou to dva oddíly chlapecké a dva oddíly dívčí; v městě se také vyvíjí činnost oddílu Rower-skautů, tj. skautů starších 18 let. Dále pak jsou oddíly ve Veverské Bítýšce, v Březině, v Lipůvce a v Nedvědicích.

V roce 1968 byla zahájena nová činnost v kautském hnutí za podpory tišnovských závodů. V současné době je na Tišnovsku registrováno 10 oddílů: 5 oddílů v Tišnově, 2 oddíly v Lomnici, 2 oddíly ve Veverské Bítýšce a jeden oddíl v Drásově. Oddíly v Tišnově budují si vlastní klubovnu na úpatí Květnice. Práce byly zahájeny v minulém roce, letos již má být klubovna v provozu. Také oddíly ve Veverské Bítýšce si vedou dobře. Jejich činnost podporuje značnou měrou místní národní výbor spolu s místními závody.

Činnost našich skautských oddílů je součástí jednotného mládežnického hnutí naší republiky. Přejeme jí, aby se vyvíjela k prospěchu veškeré mládeže i celé naší vlasti.

- ša -

TIŠNOV PŘIJAL KROMĚŘÍŽSKOU VÝZVU

Městský národní výbor v Tišnově se připojil k mnoha národním výborům, které přijaly výzvu Městského národního výboru v Kroměříži za rozvinutí široké pracovní, politické, občanské a společenské iniciativy k rozvoji a zvelebení životního a pracovního prostředí měst a obcí u příležitosti 25. výročí osvobození Sovětskou armádou od nacistické poroby. Odpověď na kroměřížskou výzvu obsahuje řadu konkrétních úkolů, které se již namnoze začínají plnit na všech důležitých úsecích života a budování našeho města: v bytové výstavbě, ve zdravotnictví, ve školství a kultuře, obchodě a zásobování obyvatelstva, plynofikaci města i v udržování jeho čistoty a úpravnosti. S obsahem odpovědi byla občanská veřejnost seznámena podrobně na posledním veřejném plenárním zasedání městského národního výboru. Přijetí kroměřížské výzvy je však závazkem i pro všechny občany našeho města, bez jejichž účasti a pomoci by jej nebylo možno čestně splnit. Městský národní výbor v Tišnově se proto obrací ke všem občanům, aby jej v plnění tohoto závazku účinně podporovali.

- lš -

NEVĚŘTE FUŠERŮM!

Opravy televizorů provede odborně a v krátké lhůtě dodací

RADIOTELEVIZNÍ SLUŽBA

OPP Brno-venkov

Komenského nám. 145, tel. č. 529,

která má veškeré technické vybavení k tomu, aby Vaše závada byla odstraněna.

Pracovní doba provozovny:

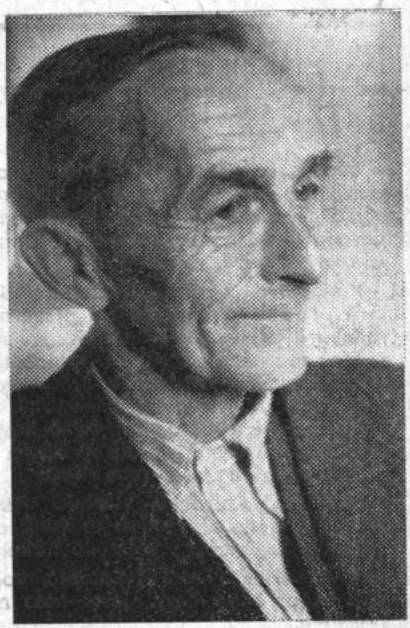
pondělí - pátek 8 - 15 hod.,

ve čtvrtek 8 - 17 hod.

NÁŠ MEDAILÓNEK

Zasloužilý umělec a čestný občan města Tišnova Josef Jambor.

Když se ve starousedlé rodině Jamborově v Pohledci, v samém srdci Vysočiny, dne 29. 10. 1887 narodil další syn a dostal po otci jméno Josef, sotva kdo tušil v této nové ratolesti starobylého písmáckého rodu budoucího velikého umělce, který se tak nesmazatelně zapíše do kulturního života jednoho z nejsvérázněji krajů naší milé vlasti. Již středoškolská studia na reálce a styk s řadou vynikajících umělců v Novém Městě na Moravě, které tehdy bylo nejvýznamnějším kulturním střediskem Vysočiny, měly mocný vliv na vnímavého ducha mladého Jambora a vzbudily v něm touhu stát se umělcem. Praktičtější otec však prosadil jeho vysokoškolská studia zeměměřického inženýrství na brněnské technice, takže jeho sen o umělecké dráze se splnil až v r. 1914, kdy odchází již jako poměrně zkušený mladý muž studovat do Prahy na akademii výtvarných umění. V Praze také prožil první období své tvůrčí umělecké práce a odtud podnikl i své studijní cesty do ciziny. Živý styk s Vysočinou a s Novým Městem však nepřerušil nikdy. Od r. 1931 se stává jeho trvalým domovem Tišnov a nejmilejší základnou jeho umělecké tvůrčí práce domek na Blatinách. Celé dílo zasloužilého umělce Josefa Jambora je barevnou monumentální a přitom hluboce procítěnou oslavou rodného kraje a jeho lidu. Nenapodobitelným svérázným uměleckým rukopisem, ve kterém se podle jeho vlastních slov snoubí krása s pravdou, dva nejdůležitější prostředky, jimiž umělec bojuje o duši lidí, vyjadřuje ve svých dílech obdiv i lásku ke své rodné Vysočině. Největšího uznání jeho umění se dostalo v r. 1962, kdy byl jmenován zasloužilým umělcem. Město Tišnov jej jmenovalo u příležitosti jeho 70. narozenin čestným občanem. Těsně před svou smrtí (17. 9. 1964) sám vybral značný počet svých děl, které tvoří průřez celou jeho umělcekou tvorbou, a odkázal je občanům města Tišnova k trvalému povznesení, potěšení i poučení; jsou instalována jako trvalá výstava v jeho bývalém ateliéru na Brněnské ulici.

– lš –

STALO SE V LEDNU ROKU 1870

Na výborové schůzi obecní rady podal pan starosta Josef Hansel, zprávu o stížnostech občanů na nešvar, který panuje u Boží muky (na místě bývalého stínadla) za Humpolkou, kde se povaluje množství lidských kostí. Usneseno nařídit hrobaři, aby posbíral kosti a zakopal je na hřbitově.

BLAHOPŘEJEME . . .

tišnovské rodačce, **zasloužilé umělkyni**

MARII PAVLÍKOVĚ,

člence Mahenovy činohry Státního divadla v Brně

k narozeninám, které oslaví 23. ledna. Přejeme hodně zdraví a ještě mnoho úspěchů na prknech, která znamenají svět.

– mp –

MALÉ KAPITOLY
Z HISTORIE TIŠNOVSKA

STARÉ RODY TIŠNOVSKÉ

JAN HÁJEK:

Všeobecně řečeno, až do polovice století sedmnáctého obyvatelé našich zemí neměli ustálených jmen rodinných a užívalo se v osobním i úředním styku jmen křestních, také podle řemesla nebo jiného zaměstnání, nebo podle původu - Tišnovský, Táborský, Černohorský, nebo podle osobních vlastností, Chromý, Zrzavý, Koktavý atd.

Ku podivu, na panství kláštera tišnovského a především v městě samém, mají poddaní v patnáctém a převážně v šestnáctém století již ustálená jména rodová a jen výjimečně užívá se v registrech jmen podle zaměstnání. Tak na příklad rod Řezníků, přijímá na počátku sedmnáctého století jméno Crha, podle Cyrila Řezníka. Syn tohoto Cyrila uvádí se v registrech již jako Jan Crha-Černý, na rozdíl od ostatních příslušníků tohoto řeznického rodu. Příslušníci rodu Crhů zastávali v minulosti čelná místa ve vedení obce a pokud bylo zjištěno, jsou Crhové nejstarším dosud žijícím rodem tišnovským, i když poslední řezník tohoto rodu zemřel v roce 1940.

Starý rod Kolbábků, vlastnící pěkný dům s barokovým štítem na horním rynku tišnovském, vymřel po meči až v nynějším století, pouze pojmenování „Kolbábkova zmola", eldorádo našich dětí pod Klucaninou, po něm zůstalo.

V dosud žijící rodině Kociánů, dochovalo se hrnčířství od patnáctého století, až po naše časy. Ještě otec našeho občana, pana Kociána malíře, byl hrnčířem.

Dosud žije v Tišnově rod Mičánů, jehož prapředek Matouš Mičan, přišel k nám z Boskovic po bělohorské tragedii. Musel to být muž nadmíru moudrý, opatrný a nábožný, neboť již roku 1638 byl tišnovským primátorem. Byl synem hradního písaře z Boskovic, Víta Mičana, zetě tišnovského primátora Šebesitána Korába, mlynáře.

V těchže létech nacházíme v registrech jako majitele gruntu, hrobaře Jiřího Kratochvíla, prapředka dosud v městě žijících Kratochvílů.

V roce 1684 zakupuje si na Kokýrně grunt Jakub Mouka, jehož prapotomci žijí v našem městě.

Do starobylého rodu Táborských přiženil se v 17. století rod Zahradníků, z nichž po přeslici žijí v Tišnově rodiny Vrzalů, Hliněnských, Čechů a Neumanů.

Do bohatého a početného rodu Růžičků, přiženil se počátkem 19. století rod Bílých z Bobrové, dosud v Tišnově žijící.

Dosud žijí v našem městě potomci prastarého tišnovského rodu Lorezů - Zelinků, kožešníků.

Rod Hliněnských je zapsán v seznamu majitelů gruntů z r. 1663, rod Grünwaldů z r. 1682, rod Svobodů z r. 1707, rod Celbrů od roku 1718 a rod Sokolů od roku 1713.

Rod Janečků, z něhož pochází spisovatel J. F. Karas, je v Tišnově od roku 1728, rod Fialů od roku 1712, Huldtů od roku 1721 a Dvořáčkův, vlastně Dvořákův se zakoupil v Tišnově roku 1728.

V polovici století 18. usazují se v Tišnově rody Herzlíků a Vrchlabských. V první polovici 19. století přišel do Tišnova koželuh Macků z Lysic a zabydlil se v ulici Ševcovské.

Ještě v mnohých tišnovských rodinách dožívá dodnes po přeslici krev starodávných zdejších rodů. Byly to zejména bohaté rody 15. a 16. století, mlynářské rody Sáhlů, Korábů, Syrovátků, patricijské rody Mydlářů, Votavů, Hylánků, Deymalů, Soběhrdů, Vrzavů, Ludvíků atd.

Tyto staré rody počátkem 17. století buď vymřely po meči nebo odešly pro víru do vyhnanství.

Nastupují rody přistěhovalé, Čáslavští, Chrličtí, Šimonové, Vošové, Linhartové atd. V 18. století Penningrové, Celbrové, Pfaifrové, Vašincové atd. Roku 1892 vymírá almužníkem Václavem Penningrem, kdysi zámožný a vážený rod Penningrů.

O mnohých těchto rodech možno říci, že bohabojně žily a také v bázni boží vymřely.

V prvé polovině 17. století povolal kníže Lichtenstein z Itálie kameníky k dobývání a zpracování nedvědického mramoru. Mezi nimi byli bratři Pietro a Antonio Rossi. Tito se v Nedvědici trvale usadili. Roku 1674 byl Prokop Rossi primátorem nedvědickým. Z příslušníků tohoto rodu pocházel v Tišnově zemřelý, oblíbený Mirek Rossi, známý pracovník dělnického hnutí.

Rod kominíků Zenotti přišel v druhé polovině 18. století z Itálie, nejprve na Mor. Slovácko a počátkem století následujícího, do Tišnova. Kominíci byli živností nejmladší, zobecnělou v našich zemích teprve v 18. století. Výhradní právo na tuto živnost u nás, udělil císař Ferdinand II., italské rodině Demartinni, která své právo pronajímala svým krajanům nebo i výhodně prodávala jiným. Mezi prvními, kdo toto právo získal, byl Ital Francisko Zenotti.

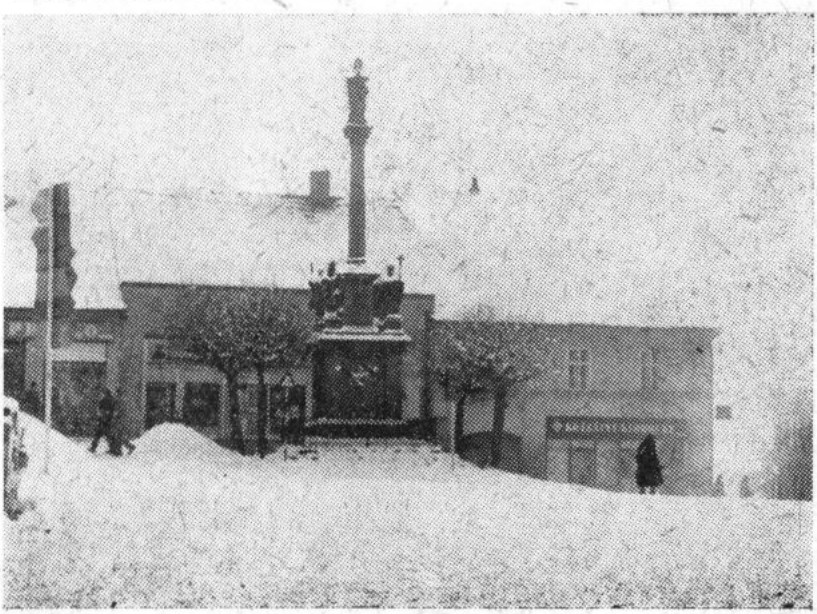
Rod Oderských a Kalendovských objevujeme v registrech z doby pobělohorské, po období, v němž Tišnov značně utrpěl průtahy t. zv. „durchcuky" polských vojsk. Zatím co v rodě Oderských převládalo hrnčířství, Kalendovští bývali tkalci.

I několik členů drobné české šlechty nalézáme mezi majiteli gruntů tišnovských. Byli to hlavně členové rodin abatyší a úředníci klášterní, kteří byvše obdarováni, nebo zakoupivše si zbožíčko v městě, dožívali tu svoji službu. Byli to zejména Ludvíkové Tišnovští z Czinenberku, po nichž se nazývá vrch Čimperk u Lomničky, Severýnové z téhož rodu, pan Bohuslav Sadovský ze Sloupna, jehož otec nebo strýc byl ochráncem a příznivcem Jana Amose Komenského. Pan Jiří Humpolecký z Rybenska, po němž dostala název krčma Humpolka a dále, jak jsou uvedeni v kapitole o majitelích gruntů.

Jména potomků nejstarších tišnovských rodů, na př. pánů z Věže, vladyků z Tišnova, z nichž byl asi Mistr Šimon a Martin z Tišnova, již v gruntových registrech tišnovských nenalézáme.

Příště: V ý k u p n é z a m o r d.

Foto: J. Oplt

SPOLEČENSKÉ STŘEDISKO

TIŠNOVŠTÍ POŽÁRNÍCI

Počátky požárního (dříve hasičského) sboru jsou v Tišnově organizačně úzce spjaty s tělovýchovným hnutím sokolským, které vzniklo v 60 letech minulého století jako produkt mocné vlny národního a dělnického ruchu té doby.

16. února 1876 došlo k organizační přeměně tělocvičné jednoty Sokol v Tišnově (která oslaví letos na podzim 100 let svého založení) na tělocvično-hasičský sbor. Mezi zakladatele nového spolku patří František Svoboda, Jan Macků, Josef Zenotti a Leopold Pokora, kteří také zaujímají v prvním výboru nepřednější funkce. První členové však toho, mimo nadšení mnoho neměli. Opatřování nářadí, výzbroje a výstroje bylo z počátku velmi těžké. Ale nadšení a vůle prvních hasičů přineslo dobré výsledky. Již od počátku měl spolek skladiště na radnici a věž na sušení hadic.

K rozšiřování svého technického vybavení pořádal spolek různé sbírky a vyvíjel v tomto směru i osvětovou činnost. K opatřování moderní výzbroje se hledaly i jiné různé cesty, např. na zakoupení první čtyřkolové stříkačky na počátku 80 let bylo vypsáno 120 akcií po 5 zlatých. V té době (1882) došlo k založení První hasičské župy Tišnovsko-Bystřické. Byla to první župa na Moravě a soustřeďovala ke spolupráci sbory tehdejších okresů Tišnov a Bystřice n. Pern.

Postupně také rostl počet technických prostředků sboru. Roku 1892 sbor přikupuje druhou stříkačku, roku 1903 dvoukolový mechanický žebř, roku 1912 novou čtyřkolovou ruční stříkačku.

Další rozvoj sboru začíná po první světové válce. Hasiči si roku 1927 kupují první automobilní stříkačku. Rozšiřuje se i náplň jejich služby. 28. 10. 1933 je předán veřejnosti první sanitní vůz. Sanitní službu vykonával sbor až do roku 1952, kdy předává tehdejší starosta sboru Josef Raus ÚNZ v Tišnově tři vybavené sanitní vozy, novou garáž a tři řidiče.

Obě světové války zasáhly i náš sbor. Došlo k ochromení spolkové činnosti, byly i ztráty na životech. Velkou úlohu plnil požární sbor při osvobozování města roku 1945, kdy jeho členové pomáhali při odstraňování následků bombardování.

Po válce došlo k dalšímu rozvoji sboru, hlavně po stránce technické. Sbor je vybaven nejmodernější hasičskou technikou. Jádro tvoří dvě vozidla pro přepravu vody, z nichž největší má obsah 7000 l. Naši požárníci zasahují v boji proti ohni zhruba v oblasti bývalého okresu tišnovského. Dnes má spolek 120 členů, ale jen asi 20 z nich je skutečně činných aktivně. Předsedou sboru je p. Frant. Joch, náčelníkem p. Zdeněk Melkes. Svůj úkol plní naše požární jednota nyní stejně dobře, jako plnila v minulosti. Jen např. za období od ledna do října 1969 museli požárníci zasáhnout 18 krát. Stejně úspěšní ve své práci jsou i požárníci našeho druhého sboru v Předklášteří.

Všichni si práce požárníků velmi vážíme. Patří jim za ni náš srdečný dík. A ještě nakonec upozornění ke všem, hlavně však k chlapcům, kteří chtějí také skutečně pomáhat druhým. Přijďte se mezi naše požárníky podívat. Jistě se vám tato obětavá a čestná práce zalíbí.

Maloměřické cementárny a vápenice n. p. - **VÁPENKA V ČEBÍNĚ** přijme

1. **Muže na expedici** **plat 2.500 Kčs**
2. **Zámečníky, údržbáře** **plat 1.900 Kčs**
3. **Posunovače** **plat 1.900 Kčs**
4. **Řidiče HONU** **plat 1.800 Kčs**
5. **Muže do strojních provozů závodu** **plat 1.700 - 1.900 Kčs**
6. **Ženy do strojních provozu závodu** **plat 1.400 - 1.700 Kčs**

Ubytování pro svobodné muže je zajištěno v moderních svobodárnách.

Spojení - vlak - autobus - všemi směry. Podíly z hospodářských výsledků. 12 dnů dodatkové dovolené mimo řádnou dovolenou.

Zájemci, hlaste se na osobním oddělení závodu nebo na telefon: Tišnov 8171.

ČTENÁŘŮM . . .

Vyšlo první číslo kulturního zpravodaje Naše Tišnovsko. Přestože bude sloužit především občanům z Tišnova a Předklášteří, může se stát, že některý výtisk zavane osud až za hranice města Tišnova. Zajímalo by nás, kam až se náš kulturní zpravodaj dostal.

A protože jsme začali vydávat kulturní zpravodaj v rozšířené úpravě, upravili jsme také titulní stranu. Autorem obálky je tišnovský výtvarník Leoš Malec.

Rádi bychom, aby se kulturní zpravodaj dostal pohotově také mezi občany v Předklášteří. Bohužel se nám nepodařilo do dnešního dne nikde zajistit prodej. Najde se někdo, kdo nám pomůže vyřešit tento problém?

Abychom vyhověli žádostem některých podniků i mnohých občanů, zařídili jsme, aby mohli dostávat Naše Tišnovsko pohodlně až do domu. Napište si na adresu redakce. Celoroční předplatné činí 12 Kčs. Peníze lze poukázat složenkou, kterou vám po obdržení vaší objednávky pošleme.

Kulturní zpravodaj zatím neobsahuje úplný přehled všech kulturních pořadů v Tišnově, jelikož pořádající organizace plánované akce včas nesdělily, abychom mohli informovat širokou veřejnost. Věříme, že příště se tak nestane. Uzávěrka každého čísla je 5. předcházejícího měsíce.

Kresba: M. Pavlík

SLOVO MÁTE VY

Na této stránce budete nacházet pravidelně rubriku, kterou věnujeme Vašim dopisům. A protože mezi prvními jsme dostali dopis od místní organizace Čs. rybářského svazu v Tišnově, dáváme slovo našim rybářům.

. . . velmi vítáme úmysl vydávat měsíčník Naše Tišnovsko a doufáme, že budeme moci v něm nalézt místo v textové a oznamovací části. Je to zvláště proto, že v příštím roce budeme vzpomínat 60 let od vzniku rybářského spolku v Tišnově a v rámci tohoto výročí chceme naše akce uspořádat důstojně a budeme rádi, když s nimi budeme moci seznámit tišnovskou veřejnost.

S rybářským pozdravem M. Anděl, předseda - J. Malásek, jednatel.

Děkujeme za milý dopis a těšíme se na spolupráci

Je naším přáním, aby všechny výtisky našly cestu ke čtenářům. Obracíme se proto na Vás, milí spoluobčané. Kdo z Vás by měl zájem o kolportování kulturního zpravodaje, ať napíše na adresu redakce. Informace též podá s. Vavřinová a MěNV, I. posch. dv. č. 4 - 5. Kolportování bude honorováno 10% z prodaných výtisků.

KINO PANORAMA

1. čt, 2. pá, 3. so - 17.30 a 20 hod.

UTRPENÍ MLADÉHO BOHÁČKA

Český širokoúhlý film - komedie kolem nevěsty z inzerátu.
Vstupné 5, 6, 7 Kčs.

4. ne - 17.30 a 20 hod.

● **ZÁLETY KRÁLE MATYÁŠE**

Maďarský barevný širokoúhlý film podle románu Kálmána Mikszátha „Jeho Výsost na scestí".

6. út - 17.30 a 20 hod.

● **SMŮLA NA PATÁCH**

Anglický barevný film - drama mladého manželství. Vstupné 3, 4, 5 Kčs.

8. čt - 17.30 a 20 hod.

● **KOUZELNÝ DŮM**

Český film podle stejnojmenného románu K. J. Beneše.

10. so. 11. ne, 12. po, 13. út. - 17.30 a 20 hod.

● **SMRT V ČERVENÉM JAGUÁRU**

Západoněmecký barevný film, nebezpečný případ člena FBI. Česká verze. Vstupné 4, 5, 6 Kčs.

15. čt - 17.30 a 20 hod.

MAJOR A SMRT

Rumunský film - napínavé pátrání po tajemství tří schránek.

17. so, 18. ne, 19. po - 17.30 a 20 hod.

● **FLIRT SE SLEČNOU STŘÍBRNOU**

Český film podle románu Josefa Škvoreckého Lvíče.

20. út - 17.30 a 20 hod.

● **ŠLI NA VÝCHOD**

Několik episod z osudů 8. italské armády. Vstupné 3, 4, 5 Kčs.

22. čt - 17.30 a 20 hod.

ADVOKÁT CHUDÝCH

Český film podle romaneta Jakuba Arbesa.

24. so, 25. ne, 26. po - 17.30 a 20 hod.

● **QUILLEROVO MEMORANDUM**

Anglický barevný širokoúhlý film ze zákulisí špionážní a kontrašpionážní služby. Česká verze.
Vstupné 6, 7, 8 Kčs.

27. út - 17.30 a 20 hod.

● **MUŽ, KTERÝ LŽE**

Čs.-francouzský film s Jeanem-Louis Trintignanem v hlavní roli.

29. čt - 17.30 a 20 hod.

DVOJITÝ DELFÍN

Polský film se Zbigniewem Cybulskim v hlavní roli.

31. so, 1. února ne, 2. po, 3. út - 17.30 a 20 hod.

FANTOMAS

Francouzsko-italský širokoúhlý dobrodružný film. Jean Marais a Louis de Funes pronásledují záhadného zloducha. Vstupné 6, 7, 8 Kčs.

Filmy označené ● mládeži do 15 let nepřístupny. Dětská představení každou neděli v 9.30 hod.

Změna programu i hrací doby vyhrazena. Pozor na začátky představení. Návštěvníci, kteří přijdou opožděně, mají nárok na uvedení na místo v nejbližší světelné přestávce. Film. představení přístupná mládeži začínající před 18. hodinou může mládež mladší 15 let navštěvovat samostatně se souhlasem rodičů. Filmová představení přístupná mládeži začínající po 18. hodině může mládež výjimečně navštívit jen v doprovodu rodičů nebo jiných dospělých osob. Předprodej vstupenek: pátek 15 - 18 hod., sobota 8 - 10 hod. Prodej vstupenek hodinu před začátkem každého představení. Vstupné na klasické filmy 2, 3 a 4 Kčs, na širokoúhlé filmy 4, 5 a 6 Kčs.

LOUTKOVÁ SCÉNA MLADOST
SZK ROH TIŠNOV
Mlýnská ul. 152

Sobota 3. 1. 1970 ve 14.30 hod.
DLOUHÝ, ŠIROKÝ, BYSTROZRAKÝ

Sobota 10. 1. ve 14.30 hod.
KAŠPÁREK A POHÁDKA

Sobota 17. 1. ve 14.30 hod.
ČESKÝ HONZA

Sobota 24. 1. ve 14.30 hod.
ČERVENÝ KVÍTEČEK

Sobota 31. 1. ve 14.30 had.
ČARODĚJNÉ PILULKY

Předprodej vstupenek vždy 1 hodinu před začátkem představení v SZK ROH Tišnov.

PODHORÁCKÉ MUZEUM
Předklášteří - Porta-coeli

Stálá expozice z dějin Tišnova a Tišnovska.

Malá galerie: České moderní umění malířské a Tišno/ ve staré fotografii.

Otevřeno: út - pá 8 - 16, so 8 - 12, ne 8 - 14. V pondělí zavřeno.

GALERIE JOSEFA JAMBORA
Brněnská č. 475.

Stálá výstava obrazů zasloužilého umělce J. Jambora z jeho odkazu městu Tišnovu. Otevřeno: ne 9 - 12.

PLESOVÁ SEZÓNA

Myslivecké sdružení Tišnov pořádá v sobotu 10. ledna 1970 ve 20 hod. v tišnovské sokolovně

TRADIČNÍ MYSLIVECKÝ PLES

K tanci a poslechu hraje TOKS. Pro labužníky jsou připraveny speciality myslivecké kuchyně. Vstupné 10 Kčs, s místenkou 12 Kčs.

Sdružení rodičů a přátel školy při ZDŠ Tišnov, Smíškova ul., pořádá v pátek 16. ledna 1970 ve 20 hod. ve Sdruženém závodním klubu Tišnov, Mlýnská ul.

PLES SRPŠ

s TOKS. Vstupné 6 Kčs.

Místní organizace Českého rybářského svazu v Tišnově, pořádá v sobotu 17. ledna 1970 ve 20 hod. ve Sdruženém závodním klubu Tišnov, Mlýnská ul.

TRADIČNÍ MAŠKARNÍ RYBAŘSKÝ PLES

Pro milovníky rybí kuchyně jsou připraveny různé speciality.

Hraje Septet Club.

Odbor Sokola při TJ Baník Tišnov pořádá v sobotu 24. ledna 1970 ve 20 hod. v sokolovně

TRADIČNÍ ŠIBŘINKY

maškarní ples - s TOKS

Sdružený závodní klub ROH spolu se ZV ROH dolu RUDÝ ŘÍJEN v Oslí

dovolují se Vás pozvat na

TRADIČNÍ HORNICKÝ PLES

který bude uspořádán v sobotu dne 31. ledna 1970 ve 20 hod. v sokolovně v Tišnově.

Hrát Vám bude: taneční orchestr TOKS, zpívat bude: Květa Smrkalová.

Vstupné 10 Kčs s místenkou 12 Kčs.

RESTAURACE BRNO-VENKOV

si Vám dovolují doporučit tyto naše provozovny

HOTEL KVĚTNICE

ubytování, uspořádání svatebních hostin, možnost konání školení.

HOTEL U NÁDRAŽÍ

ubytování, uspořádání svatebních hostin.

RESTAURACE POD KLUCANINOU

uspořádání svatebních hostin a hostin všeho druhu.

TANČÍME DENNĚ

ve vinárně **GRILL.** Otevřeno 20 - 03.

Zveme Vás k posezení v příjemném prostředí s hudbou a tancem.

KAM ZA SPORTEM

TIŠNOVSKÝ HOKEJ V NOVÉ SEZÓNĚ

Hokejisté TJ Baník Tišnov nastupují do nové sezóny se značně omlazeným mužstvem. Do jaké míry nadšení mladých hráčů nahradí zkušenosti starého kádru, nám ukáží nastávající mistrovské zápasy. I. mužstvo bylo zařazeno do I. třídy skupiny C, kde bude mít za soupeře: Sokol Vilémovice, Minervu Boskovice, Sokol Černá Hora, Sokol Lysice, Jiskru Veverská Bítýška a Metru Blansko. Většina soupeřů je v Tišnově známa. Lze očekávat v mnoha případech vyrovnané boje, takže o zajímavou podívanou nebude nouze. Trenér I. mužstva Fr. Malý jistě využije svých bohatých hráčských zkušeností a společně se svými mladými svěřenci se vynasnaží dosáhnout čestného umístění. Tímto bude nesporně pro nezkušené mladé družstvo udržení se v I. třídě.

Dorostenci budou hrát stejně jako minulou sezónu nejvyšší soutěž v kraji oblastní přebor. Ve skupině C jsou s nimi zařazena družstva Minerva Boskovice, Žďár n. S., Spartak Velké Meziříčí, Spartak Nedvědice a Jiskra Veverská Bítýška. Také v družstvu dorostu se objeví celá řada nových tváří, odchovanců žákovského družstva, kteří budou sbírat zkušenosti ve velmi náročné soutěži pod vedením Tomáše Knechta.

Žákovské družstvo se zúčastní okresního přeboru a jistě bude snahou vedoucího žáků Jana Vaščáka, aby tišnovskému hokeji vyrůstaly nové kádry, které budou moci v budoucnu obhajovat dobré jméno tišnovského hokeje z dob jeho největších úspěchů.

Dr .K. Seyfert

ZMĚNY PROGRAMŮ SI VYHRAZUJÍ POŘADATELÉ

PŘIJĎTE SI ZACVIČIT

Odbor Sokola Těl. jednoty Baník v Tišnově je součástí Českého svazu Sokol, který byl ustaven v měsíci květnu 1969. Navazuje na všechno kladné, co v bohaté historii tělovýchovy v Tišnově bylo vykonáno, organizuje a provádí odbor Sokola tělesnou výchovu všech složek mužů a žen, a to za účinné pomoci výboru TJ Baník a za obětavé spolupráce svých cvičitelek a cvičitelů. Počet cvičících zaznamenává stálý vzestup. Vždyť cvičenci přicházejí do tělocvičny, aby si zde v družném prostředí zacvičili, upevnili si tak své zdraví a nečerpali sil do další práce.

Zvláštní pozornost věnuje odbor Sokola naší mládeži, pro kterou má tělovýchova zvláště mimořádný význam. Pravidelné cvičení mladého cvičence také vychovává, neboť jej učí obratnosti, vytrvalosti, duchapřítomnosti, odvaze, sebeovládání a kázni, což jsou vlastnosti pro život nezbytné. **Cvičení mládeže je rozděleno na několik složek (děti předškolního věku, mladší žákyně, starší žákyně, dorostenky, mladší žáci, starší žáci, dorostenci) při čemž každá tato složka cvičí samostatně. Ženské složky cvičí vždy v pondělí a ve čtvrtek, mužské složky v úterý a v pátek.**

V roce 1969 uspořádal odbor Sokola dvě veřejné cvičební hodiny. **Nyní připravuje tělocvičnou akademii, při které bude vzpomenuto vzácného jubilea 100 let od založení Sokola v Tišnově. Rok 1970 bude tedy pro tělovýchovu v Tišnově rokem jubilejním.**

Do příštího čísla chystáme článek J. Lukeše, propagačního pracovníka TJ Baník - Postoupí naši fotbalisté do I. A. třídy?

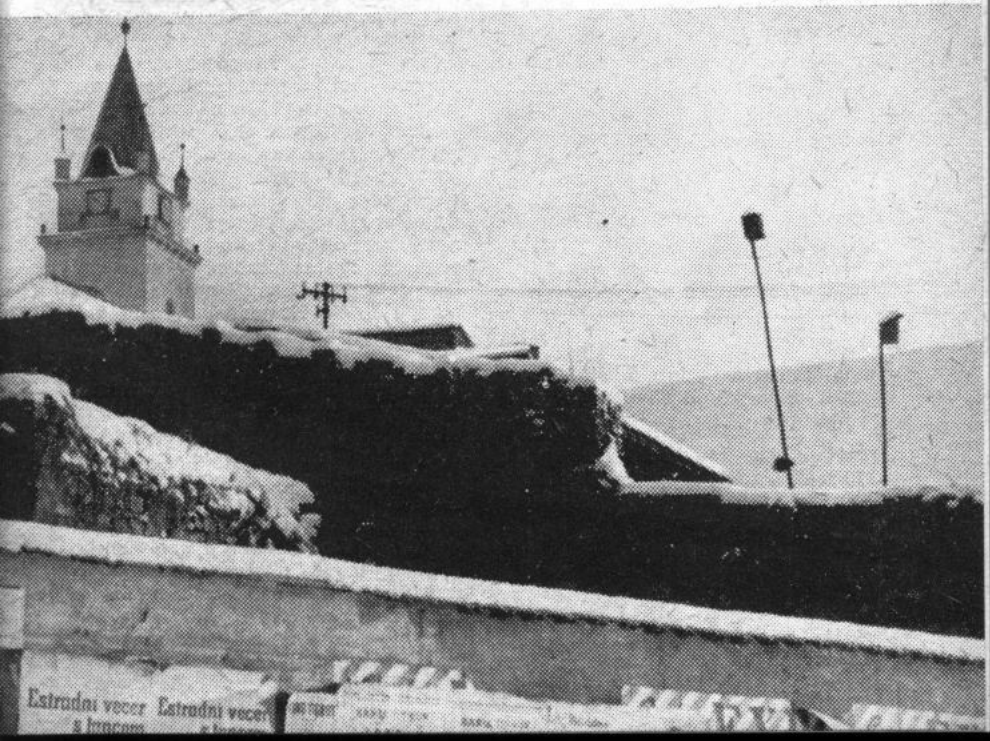
Kulturní zpravodaj **NAŠE TIŠNOVSKO** řídí redakční rada při kulturní komisi MěNV v Tišnově. Odpovědný redaktor dr. L. Štejgerle. Adresa redakce: MěNV Tišnov. Tisk Grafia 11 Dolní Kounice - Kult/456.12-1969/Ves. - 1.

Kulturní zpravodaj

Naše TIŠNOVSKO

Vydává MěstNV v Tišnově
Cena 1 Kčs

ÚNOR 1970

MÍSTO ÚVODNÍKU

tentokrát několik povzbudivých slov předsedy městského národního výboru v Tišnově s. Jiřího Jobánka k nové úpravě kulturního zpravodaje „Naše Tišnovsko":

„Kladně hodnotím myšlenku vydávat obsáhlejší kulturní zpravodaj, jehož účelem je přinášet občanům Tišnova a bližšího okolí informace o kulturním, společenském i ostatním dění a všech aktuálních problémech města. Snahou MěNV bude prostřednictvím „Našeho Tišnovska" podrobně informovat občany o plánech, úkolech a vůbec o činnosti MěNV v Tišnově a jeho orgánů a tím současně získávat stále více občanů pro spolupráci ve prospěch města. Myslím si, že zdařilé první, lednové číslo kulturního zpravodaje je dobrým příslibem, že „Naše Tišnovsko" bude dobře plnit svou úlohu informátora naší veřejnosti.

Redakční radě proto přeji mnoho úspěchů v práci, aby nový rozšířený kulturní zpravodaj splňoval a uspokojoval v plné míře očekávání o požadavky stále širšího okruhu čtenářů".

MÍSTO KYTIČKY

zasíláme blahopřání k narozeninám tišnovským občanům, kteří se v únoru 1970 dožívají krásného věku - osmdesáti i více roků. Přání mnoha zdraví, spokojenosti a osobní pohody do dalších roků patří těmto občanům.

Marie Ondráčková - dožívá se 2. 2. 1970 - 86 roků, bydlí v Tišnově, Družstevní 520

Jan Peterka - dožívá se 4. 2. 1970 88 roků, bydlí v Tišnově, Karasova 454

Františka Bílková - dožívá se 4. 2. 1970 - 83 roků, bydlí v Tišnově, Za mlýnem 481

Antonie Tichá - dožívá se 5. 2. 1970 82 roků, bydlí v Tišnově, Trmačov 144

Helena Doubková - dožívá se 12. 2. 1970 - 84 roků, bydlí v Tišnově, Erbenova 949

Marie Smolková - dožívá se 13. 2. 1970 - 81 roků, bydlí v Tišnově II., Chaloupky 121

František Hanák - dožívá se 18. 2. 1970 - 88 roků, bydlí v Tišnově, Družstevní 560

Augustin Habala - dožívá se 18. 2. 1970 - 86 roků, bydlí v Tišnově, Družstevní 672

Antonie Muchová - dožívá se 19. 2. 1970 - 80 roků, bydlí v Tišnově II., Palackého 49

ROK 1970 V KULTUŘE

Rok 1970 je po stránce kulturní neobyčejně bohatý na významné události, a to nejen mezinárodně a celostátně, ale i regionálně. Vzpomeňme aspoň těch nejvýznamnějších.

Hlavní předznamenání a ráz kulturnímu dění vtiskuje především 25. výročí osvobození naší vlasti Sovětskou armádou od nacistické poroby, jehož oslavy budou tvořit páteř všech kulturních akcí a podniků během roku a jejich rámec. Neméně významným jubileem je rovněž 100. výročí narození V. I. Lenina, strůjce úspěchu socialistické revoluce a zakladatele vědeckého komunismu: cyklus jeho oslav proběhne u nás v úzké návaznosti na oslavy národního osvobození. Široký mezinárodní význam má také 300. výročí smrti našeho učitele národů J. A. Komenského; celý kulturní svět oslavuje tento rok jako „rok J. A. Komenského".

V našem městě pak vzpomeneme zejména založení před sto lety tělocvičné jednoty Sokol, která sehrála významnou roli v kulturním a národně uvědomovacím procesu v Tišnově, a před padesáti lety zřízení gymnasia; otevření střední školy podstatně zvýšilo kulturní a společenský význam tehdy okresního města ve znovu zřízeném samostatném československém státě. Šedesáti let svého trvání v tomto roce vzpomíná místní organizace rybářů.

- Iš -

ČTENÁŘŮM . . .

Tak, první číslo je mezi Vámi. Ozvaly se hlasy pochvalné i kritické. Častokrát jsem slyšel „jen abyste vydrželi, je to dobré". Chtěli bychom pochopitelně vydržet, ale bez Vaší pomoci se nám to nepodaří. Potřebujeme znát, co by Vás zajímalo, o čem byste chtěli číst. Zajisté jste si povšimli, že toto číslo je bohatší o některé kulturní akce, např. o dětská filmová představení, výchovný koncert atd.

Ihned v prvních dnech po vyjití kulturního zpravodaje přišlo mnoho žádostí o zasílání NAŠEHO TIŠNOVSKA. Protože od nového roku se situace zkomplikovala zvýšením poštovného, doporučujeme proto všem zájemcům, aby si pravidelné doručování zpravodaje zajistili u svého poštovního doručovatele.

Oznamujeme občanům z Předklášteří, že NAŠE TIŠNOVSKO mohou obdržet v samoobsluze v Předklášteří, vedoucí s. J. Kinc.

Voláme všechny dobré rodáky.

Na naši výzvu, abyste nám napsali, až kam se dostalo Naše Tišnovsko, jsme dostali lístek od Ivany Svobodníkové z Bystřice n. Pern., která žádá o pravidelné zasílání zpravodaje.
A co Vy, Tišnováci, které osud zavál do matičky Prahy? Rádi bychom věděli také něco o Vás. Říká se, že nejvíce Tišnováků člověk potká na Václavském náměstí. Je na tomto šprochu také pravdy trochu?

Právě vyšla dlouho očekávaná publikace o partyzánském hnutí na Tišnovsku, „Třetí československá úderná rota" od dr. Vojtěcha Žampacha. Zájemci si mohou knihu zakoupit za 10 Kčs v Podhoráckém muzeu v Tišnově II.

Vepřové? Cihly? Brikety?
Kdepak!! Právě vyšlo „Naše Tišnovsko". Kresba Mir. Pavlík

SLOVO MÁTE VY

Zeptali jsme se několika našich občanů, co říkají tomu, že v Tišnově vycházejí opět „noviny". Odpověděli nám takto:

Miroslav Nečas, hodinář: Vítáme to jako vhodnou věc pro tišnovské občany. Umožní jim, aby se dověděli, co se zajímavého v Tišnově děje a co se připravuje pro zlepšení života v městě.

Alois Pokorný, vedoucí knihařství: Kóónečně, že něco takového máme!

Josef Dobeš, výrobní náměstek Služeb města Tišnova: Dávno mělo něco takového vycházet; myslím, že by bylo vhodné, kdyby se ve zpravodaji objevovaly otázky zajímající bezprostředně naše občany.

Kritické hlasy k nám zatím nedolehly. Pokud jste je zaslechli Vy, budeme rádi, když nám je sdělíte.

Je naším přáním, aby všechny výtisky našly cestu ke čtenářům. Obracíme se proto na Vás, milí spoluobčané. Kdo z Vás by měl zájem o kolportování kulturního zpravodaje, ať napíše na adresu redakce. Informace též podá s. Vavřinová na MěNV, I. posch. dv. č. 4 - 5. Kolportování bude honorováno 10% z prodaných výtisků.

NEPŘEHLÉDNĚTE!

Podání přiznání daní:

1. **Daň domovní** u pronajatých domů - termín do konce ledna každého roku.
2. **Daň z příjmů obyvatelstva** - termín do konce ledna každého roku.
3. **Daň zemědělská** - termín do konce února každého roku.

Splatnost daní:

1. Daň domovní u rodinných domků splatná ve 2 splátkách:
   do 15. 2. - do 15. 5.
2. Daň u pronajatých domů - splatná ve 4 splátkách:
   do 15. 2. - do 15. 5. - do 15. 8. - do 15. 11.
3. Daň z příjmů obyvatelstva - je splatná do 31. 1. každého roku tak, aby byla vyrovnaná zhruba současně s podáním přiznání.
4. Daň zemědělská - splatná ve 3 splátkách:
   do 31. 4. - do 31. 8. - do 30. 11.
   Pokud je daň zemědělská vyměřená pouze do výše 100 Kčs, je splatná jen v jedné splátce a to v termínu do 31. 3.

Upozornění chovatelům psů:

Je-li pes starší víc jak půl roku, musí být přihlášen u odboru finančního a plánovacího MěNV v Tišnově, kancelář č. dv. 6., 7.

Odvoz popele

provádí v Tišnově Komunální podnik Kuřim v tomto rozvrhu:

v zimním období pravidelně každý týden - pondělí, úterý, středa

v letním období (od 15. 4. do 15. 10.) pravidelně každých čtrnáct dnů - pondělí, úterý, středa.

Doporučujeme občanům, aby ve vlastním zájmu připravovali popelnice před své domy každé pondělí ráno (v létě každé druhé pondělí).

Současně oznamujeme zájemcům o koupi popelnice, aby svůj požadavek zaslali písemně Komunálnímu podniku Kuřim.

FRONTY JSOU ZBYTEČNÉ

Uhelné sklady v Tišnově zásobují na 11.000 rodin v 50 obcích okresu Brno-venkov. Nákladní auta s palivem jezdí denně až 25 km za spotřebiteli. A protože se otázka zásobování uhlím dostala opět na pořad dne, zašli jsme do tišnovských Uhelných skladů.

Zatímco venku mrzne, v místnosti se táhne od okénka zástup čekajících. Vedoucí Uhelných skladů Antonín Dvořáček nás informuje: Fronty jsou úplně zbytečné. Všichni žadatelé dostanou svůj příděl 15 q ve stejném čtvrtletí jako loni. Tak například kdo obdržel uhlí v druhém čtvrtletí minulého roku, tomu je dovezeme opět v druhém čtvrtletí letos; předpokládáme totiž, že má palivo za období spotřebováno. Může se ovšem stát, že se někomu vyprázdnil sklep již nyní. V takovém případě může dotyčný obdržet mimo příděl polský lignit nebo ostravské kaly. Doporučujeme našim občanům, aby si objednávali uhlí postupně, tak jak je opravdu potřebují.

- vb -

VŠIMLI JSTE SI

zajisté na podzim vyhloubené rýhy - než zapadla sněhem - a podle ní se táhnoucího hada ocelového potrubí, protínající pozemky i komunikace směrem od Kuřimi k Tišnovu. Je to vysokotlaké plynovodní potrubí, které končí v nevelikém sice, ale velmi důležitém objektu redukční stanice na jihozápadním okraji města; odtud bude plyn rozváděn k jednotlivým velkospotřebitelům i do sítě spotřebitelů ve městě. Přívod plynu do Tišnova má být dokončen v I. čtvrt. t. r., načež se začnou klást rozvodné řády a přípojky spotřebitelů na území města.

Plynofikace města je bezesporu důležitým a významným příspěvkem ke zvýšení kultury bydlení a celého životního prostředí v Tišnově. Málo občanům je však již známo, kolik námahy a úsilí bylo třeba vynaložit, aby tato i hospodářsky neobyčejně významná investice byla uskutečněna. Proto se k problému ještě vrátíme.

- lš -

NÁŠ MEDAILÓNEK

Objevitel Demänovských jeskyní, ředitel školy ALOIS KRÁL, čestný občan města Tišnova.

Dělnická rodina Králova v Semetářově u Blanska čítala 7 dětí. Čiperný a houževnatý synek Alois, narozený 30. 7. 1877 vystudoval učitelský ústav v Brně a když jako novopečený učitel nastoupil službu v kopaničářských obcích na moravsko-slovenském pomezí a později v Uherském Brodě, začal pod vlivem Leoše Janáčka sbírat tamní lidové písně. Výzkumy prof. Absolona na dně propasti Macochy, při nichž se stal mladý učitel nadšeným spolupracovníkem, spolu s mocnou vazbou na rodný kraj však u něho podnítily tak živý zájem o krasové jevy, že speleologie se stala vedle hlavního učitelského povolání a péče o rodinu jeho skutečným koníčkem a náplní celého ostatního života.

Do Demänovské doliny jej přivedl zájem o Ledovou jeskyni poprve v r. 1913. Už tehdy neušel jeho pozornosti ponor říčky Lúčanky a jiné typicky krasové útvary, avšak světová válka způsobila, že teprve po osmi letech, o prázdninách r. 1921, mohl Alois Král uskutečnit důkladný průzkum tohoto území, který vedl k objevení dnes již světoznámých Demänovských jeskyní.

Za podpory svých známých a příznivců, zejména liptovského škol. inspektora Janošky a redaktora Lidových novin Rudolfa Těsnohlídka přesídlil Alois Král v r. 1921 do Liptovského Mikuláše, odkud pak po 11 let neúnavně propagoval a získával prostředky na zpřístupnění a vybudování areálu Demänovských jeskyní. Za tu dobu vykonal ke 12 km vzdáleným jeskyním jen 585 pěších cest, jelikož až do r. 1930 nevedla k místu ani silnice.

Přejeme řediteli Aloisu Královi, aby jeho zasloužený odpočinek v poklidném Tišnově, byť nyní již bez milované životní družky, byl co nejspokojenější.

– lš –

VZPOMÍNÁME . . .

9. 2. 1970 vzpomínáme nedožitých 68. narozenin

rodáka z Předklášteří

JOSEFA LIEBERZEITA

komunistického novináře, čestného člověka, který položil život za lepší svět.

19. 2. 1970 si připomeneme

39. výročí úmrtí tišnovského rodáka

JOSEFA FRANTIŠKA KARASE

moravského spisovatele a redaktora, autora četných vlasteneckých historických románů, které dosud patří k oblíbené četbě hlavně u starší generace.

– kf –

MALÉ KAPITOLY
Z HISTORIE TIŠNOVSKA

VÝKUPNÉ ZA MORD

JAN HÁJEK:

K památkám na staré „zlaté" časy náležejí i tak zvané smírčí kříže, které se u nás porůznu zachovaly a označují obyčejně místo, kde byl násilně utracen lidský život. Bývaly obyčejně postaveny pachatelem krvavého skutku, jako trvalý symbol pokání a měly zároveň vyjadřovat prosbu k Bohu za odpuštění a smíření těžké viny (odtud běžný název „smírčí kříže). Historii původu jednoho z těchto kříží, zachoval nám zápis z 16. století, v nejstarší gruntovní knize tišnovské.

L. P. 1556 v pondělí v den sv. Petra a Pavla na kláštěře tišnovském námi Janem z Kaunic a na Slavkově, Vilímem Dubčanským ze Zdenína a na Habrovanech, Štěpánem z Aušpachu, Bohuslavem Sadovským ze Sloupna, Znachem Váhanským z Vohančic a na Vohančicích (t. č. ouředníky kláštera) jakož jest byla rozepřena na mord nebožtíka Říhy, Vašátkova syna z Lomničky, mezi Vávrou mlynářem odtudž a přátely téhož nebožtíka Říhy Vašátkova i takto mezi nimi narovnáno, že strany dobrovolně na výpovědi svrchupsaných pánů J. Msti přestali a té výpovědi kterouž učinili, jak dole poznamenáno jest místo dali. Jest Vávra mlynář do 6 neděli kříž kamený na tom místě, kdež nebožtík Říha zabit jest postaviti má, i při jarmarku nejprv příštím 5 hřiven na chudé dáti má a k tomu jeden postav saukna přitom času koupiti na chudé má, i před hromicemi tož o jarmarku tolikéž 5 hřiven a obzvlášť jeden postav saukna na chudé dáti a koupiti má i 4 funty vosku. To všechno Vávra mlynář na časy jak se tuto píše v Tišnově na právě položiti má. Na to obě strany sau přestaly. Za to všecko rukojmě postavil mír a pokoj na potomní časy, řeči i skutkem, aby mezi sebou zachovali pod základ 1. hřivny Jejich Milosti Panně (abatyši kláštera) propadeni.

Slibuje za Vávru mlynáře rukou společnou a nerozdílnou: Václav Deymal primátor, Martin Kopřiva t. č. purkmistr, Staněk Kovář purkmistr, Martin Zeloušek, Filip Králů z Tišnova, Svatoš z Lomničky, Matěj rychtář odtud, Matěj Horák z Malhostovic, Vrba odtud, Vávra Musil odtud, Hlavík z Louček, Folta odtud, Jan Bezubej odtud, Vach odtud, Vondra odtud. Pamět Vondra mlynář na dluhy nebožtíkovy hned obzvláště dáti má 2 hřivny.

Tento suchý zápis ze staré tišnovské gruntovní knihy neudává bohužel nic bližšího o Říhově smrti. Nezachoval se ani kamenný smírčí kříž, aby nám označil místo, kde byl ubožák ubit panem otcem Vávrou, blahobytným mlynářem, za něhož se zaručili tak vážení a možní poddaní Její Milosti Panny abatyše, vrchnosti dobrotivé.

Divné to byly časy, kdy za utracení bližního bylo možno se vyplatiti několika hřivnami, párem loktů sukna a několika funty vosku, ale kdy za malicherné pychy na zboží vrchnosti byli trestáni drobní zlodějíčkové, kmínové a lapkové mučením, useknutím rukou, ba i pokutou na hrdle.

Kresba: M. Pavlík

Středověká krčma Humpolka dostala svůj název podle majitele pana Jiřího Humpoleckého z Rybenska.

Foto Vl. Bílý

NEHODOVOST NA SILNICÍCH V ROCE 1969

(Ze zápisníku VB)

V obvodu VB Tišnov vzrostl počet dopravních nehod z 90 v roce 1968 na 131 v roce 1969 (skoro o 50%). Nehody si vyžádaly šest lidských životů, 23 osob bylo zraněno těžce a 49 lehce. Trestní řízení bylo zahájeno proti 43 řidičům. Celková hmotná škoda činí asi 600.000 Kčs. Nejvíce dopravních přestupků bylo ve dnech pracovního klidu a hlavně v červenci a srpnu, tedy v období dovolených. Jen za tyto dva měsíce bylo celkem 42 dopravních nehod. Nejčastějšími příčinami nehodovosti je nesprávné předjíždění, nepřiměřená rychlost, nedání přednosti v jízdě, nedodržování bezpečné vzdálenosti, neukázání směru při odbočování, chyby chodců, alkoholismus a technické závady na vozidlech. Nejnebezpečnějším úsekem je v našem obvodu úsek státní silnice mezi Čebínem a Tišnovem.

Tato fakta jsou varováním pro nás všechny - motoristy i chodce.

STALO SE PŘED 100 LETY

Albína Čupr obchodující s kartáči a štětkami a především živící se prodejem svého těla v domě č. 23 na horním rynku, má být pro nemravný život z města vyhostěna.

Proti tomuto návrhu vystoupili radní z ulice Klášterské s tvrzením, pakliže bude Čuprová z města vyhostěna, nebude už v Tišnově ani štětka k mání - a když pan starosta mluvil - padáno mu. bylo do řeči. Záležitost byla přejita, aniž bylo co zařízeno.

(Z radních jednacích protok.)

V Předklášteří vyučuje učitel Frant. Tenora. Na jednotřídce s celodenním vyučováním uči na 150 žáků v jedné místnosti. Žáci jsou rozděleni do tří stupňů.

(Z kroniky školy v Předklášteří)

- jh -

NAŠE ÚNOROVÁ VYCHÁZKA

Zkuste se s námi projít tentokrát do Březiny. Po zelené značce se dostaneme od nádraží za řeku Svratku. V místě nalevo od nás stál donedávna Červený mlýn, naproti přes silnici se staví autoservis. Na křižovatce opustíme značku a dáme se vlevo přes Závistku ke koupališti. Míjíme panelárnu a dostáváme se k lesu zvanému Výrovka. Projdeme okrajem lesa a pokračujeme dál polní cestou. Vlevo za řekou je vodárna a nad námi se co chvíli objeví hejno divokých kačen. Po pravici míjíme první chaty na stráni: jsme v rekreační oblasti Březiny. Jakmile se objeví chaty vlevo, zabočíme kolem nich ke splavu a přejdeme silniční most. Odsud vede silnice zpět - do Hradčan. Ti zdatnější mohou s námi pokračovat dále po levém břehu Svratky. Za objektem nové kanalizační čistírny se dostaneme po můstku přes potok Lubě až k zalesněnému kopci Sokolí. Okrajová lesní cesta je naším průvodcem až do Hradčan. Pod námi v polích se v r. 1866 odehrálo drama při střetnutí rakouského vojska s Prušáky. Název obce, dnes už takřka tišnovského předměstí, prý pochází od Hrádku, který stával v místě dvora čp. 1. Z Hradčan po státní silnici kolem žel. zastávky jsme za chvilku zase v Tišnově. Příjemná procházka trvá něco přes dvě hodiny.

Text: V. Borek, kresba: Z. Zatloukal

RYBÁŘSKÁ ŠEDESÁTKA

Před šedesáti lety došlo k prvnímu řádnému zorganizování milovníků krásného přírodního sportu, sportovního rybářství, založením rybářského družstva. Stojí jistě za to, aby se tišnovská veřejnost seznámila poněkud blíže s historií rybářství na Tišnovsku. Nepůjde jen o statistiku a čísla; chceme, abyste s námi poznali i naše okolí a věřte, že procházku údolím Svratky, Loučky, Libochůvky, Besénku či Lubě prospěje, i když se nebudete ohánět rybářským prutem. Seznámíme Vás s obyvateli našich řek a potoků, s tím, jak stále udržujeme rovnováhu mezi rybami a jak se staráme o to, aby naše toky byly dobře zarybněné, ale také co to dá námahy a organizování.

Je třeba dodat, jak míní Český rybářský svaz, místní organizace Tišnov (to je naše oficiální jméno), oslavit svoje jubileum: všecky akce - a těch není málo - chceme zaměřit k tomuto výročí. Zahájili jsme již tradičně rybářským plesem a prvního března dojde k výroční schůzi, kde zasloužilí pracovníci v rybářství obdrží svazové vyznamenání. V první polovině dubna pohovoří na rybářské besedě známý rybářský pracovník prof. Dyk a bude promítnut hodnotný film s rybářskou tematikou. 17. května bude uspořádán na Svratce v Doubravníku již čtvrtý ročník mezinárodních muškařských závodů. Praktické rybářské závody o ceny budou i v r. 1970 uspořádány na rybníku v Horních Loučkách a na Svratce u klášterského splavu. Léta využijeme

GROKO, n. p., závod 5 v Tišnově

GROKO n. p., závod 5 v Tišnově, U Svratky 780, přijme do zaměstnání:

1 muže na funkční místo technolog-přípravář pro tkalcovnu popruhů. Nástup okamžitý, plat 1.700 - 1.850 Kčs. Požadované vzdělání: 4letá průmyslová škola textilní, obor tkalcovský. Praxe: v tkalcovském oboru 3 - 6 roků.

1 ženu jako kuchařku s okamžitým nástupem. Podmínka přijetí: vyučení kuchařkou, plat 1.300 Kčs.

2 ženy na profesi tkaní, pokud možno vyučené s 1 roční praxí ve věku od 18 do 40 roků s okamžitým nástupem. Vyučení v oboru není podmínkou. Týdenní pracovní doba 41 a 1/2 hodiny, nástupní plat asi 900 Kčs.

8 žen na tkaní

2 ženy na návod s okamžitým nástupem. Pracovní doba 41 a 1/2 hod., práce ve 2směnném provozu a hlučném prostředí, práce v úkole. Požadavek: učební obor tkadlena, možno i na zaškolení. Nástup. plat 1.100 Kčs.

1 korespondentku na brigádu po dobu mateřské dovolené. Nástup od 1. 3. 1970. Požadavek: středoškolské vzdělání. Plat 1.080 - 1.200 Kčs.

2 ženy na soukání z přaden - i na zaškolení. Pracovní doba 41 a 1/2 hod. týdně, 2směnný provoz, nástup ihned, plat 1.100 - 1.500 Kčs.

---

pokračování z předcházející strany

k několika přátelským utkáním mušek a k zájezdům na vzdálenější revíry. Na podzim bude program již chudší: podzimní členská beseda na zakončení jubilejního roku, kterou bychom rádi spojili s dokumentární výstavkou. Kromě toho chceme včas dokončit výstavbu rybářského střediska a splnit dávný a dosud marný sen rybářů, založit sportovní rybník přímo v Tišnově nebo v jeho blízkém okolí.

Těšíme se na shledanou se čtenáři v některém z příštích čísel při historii od roku 1910.

M. Plašil

LOUTKOVÁ SCÉNA MLADOST

SZK ROH TIŠNOV
Mlýnská ul. 152

Sobota 7. února 1970 ve 14.30 hod.

OSTROV SPLNĚNÝCH PŘÁNÍ

Sobota 14. února 1970 ve 14.30 hod

POHÁDKA O SLUNCI

Sobota 21. února 1970 ve 14.30 hod.

O PYŠNÉ BASE

Sobota 28. února 1970 ve 14.30 hod.

DLOUHÝ, ŠIROKÝ, BYSTROZRAKÝ

Předprodej vstupenek vždy 1 hodinu před začátkem představení v SZK ROH Tišnov.

Změna programu vyhrazena!

Děti nezapomeňte!

Těší se na vás KAŠPÁREK.

DĚTSKÁ FILMOVÁ PŘEDSTAVENÍ KINO PANORAMA

1. ne - 9.30 hod.

Aljoška na lovu, sovětský film.

8. ne - 9.30 hod.

Dva beránci, český film.

15. ne - 9.30 hod.

Old Shatterhand, západoněmecký barevný širokoúhlý film. Vstupné děti 2 Kčs, dospělí 4 Kčs.

22. ne - 9.30 hod.

Krtek a zelená hvězda, český film.

PLESOVÁ SEZÓNA

Místní organizace Čs. strany lidové v Tišnově pořádá v sobotu 7. února 1970 ve 20 hod. ve Sdruženém záv. klubu ROH

PLES ČSSL

K tanci a poslechu hraje orchestr n. p. MEZ Nedvědice. Občerstvení zajištěno. Vstupné 10 Kčs.

Organizace Národní fronty v Tišnově pořádají v sobotu 7. 2. 1970 ve 20 hod. v tišnovské sokolovně

PLES NÁRODNÍ FRONTY

K tanci a poslechu hraje orchestr SNB z Brna. Občerstvení zajištěno.

Tělovýchovná jednota Baník Tišnov pořádá v sobotu 14. 2. 1970 ve 20 hod. v sokolovně

SPORTOVNÍ PLES

K tanci a poslechu hraje TOKS. Občerstvení zajištěno. Vstup. 10 Kčs.

Modeta n. p. závod v Tišnově pořádá v sobotu 21. 2. 1970 ve 20 h. v sokolovně v Tišnově

TRADIČNÍ MAŠKARNÍ PLES

s TOKS, jeho sólisty a zpěváky.

Občerstvení zajištěno. Vstupné: masky 8 Kčs, vstupenka bez místenky 10 Kčs, s místenkou 12 Kčs.

Groko, závod 5 v Tišnově pořádá v sobotu 28. 2. 1970 ve 20 hodin v sokolovně v Tišnově

I. REPREZENTAČNÍ PLES

K tanci a poslechu hraje TOKS. Občerstvení zajištěno. Vstup. 10 Kčs.

SDRUŽENÝ ZÁVODNÍ KLUB ROH

Středa 11. 2. 1970 - 8. a 9.30 hod.

Humor a pohádky v hudbě a zpěvu

Výchovný koncert pro ZDŠ

PODHORÁCKÉ MUZEUM

Předklášteří - Porta-coeli

Stálá expozice z dějin Tišnova a Tišnovska.

Malá galerie: České moderní umění malířské a Tišnov ve staré fotografii.

Otevřeno: út - pá 8 - 16, so 8 - 12, ne 8 - 14. V pondělí zavřeno.

GALERIE JOSEFA JAMBORA

Brněnská č. 475.

Stálá výstava obrazů zasloužilého umělce J. Jambora z jeho odkazu městu Tišnovu. Otevřeno: ne 9 - 12.

RESTAURACE BRNO-VENKOV

si Vám dovolují doporučit tyto své provozovny

HOTEL KVĚTNICE

ubytování, uspořádání svatebních hostin, možnost konání školení.

HOTEL U NÁDRAŽÍ

ubytování, uspořádání svatebních hostin.

RESTAURACE POD KLUCANINOU

uspořádání svatebních hostin.
Každou sobotu hudba a tanec.

TANČÍME DENNĚ

ve vinárně **GRILL.** Otevřeno 20 - 03.

Zveme Vás k posezení v příjemném prostředí s hudbou a tancem.

KINO PANORAMA

1. ne, 2. po, 3. út. - 17.30 a ve 20 h.

FANTOMAS

Francouzsko-italský širokoúhlý dobrodružný film. Jean Marais a Louis de Funes pronásledují záhadného zloducha. Vstupné 6, 7, 8 Kčs.

5. čt - 17.30 a ve 20 hod.

VESELÝ SOUBOJ

Český film z roku 1950. Sportovní veselohra ze současnosti.

7. so, 8. ne, 9. po, 10. út. - 17.30 a ve 20 hod.

FANTOMAS KONTRA SCOTLAND YARD

Francouzsko-italský barevný širokoúhlý film. Další dobrodružství Jeana Maraise a Louise de Funese.
Vstupné 6, 7, 8 Kčs.

12. čt - 17.30 a ve 20 hod.

● **LÉTO NA HORÁCH**

Maďarské filmové drama.

14. so, 15. ne - 17.30 a ve 20 hod.

● **JÁ, TRUCHLIVÝ BŮH**

Český film. Melancholická anekdota.
Vstupné 3, 4, 5 Kčs.

16. po - 17.30 a ve 20 hod.

NA SEVER ALJAŠKY

Americký barev. širokoúhlý film, vzrušující příběh ze života zlatokopů.
Vstupné 6, 7, 8 Kčs.

17. út - 17.30 a ve 20 hod.

● **BEZRADNÍ**

Finský film. Příběh tří dvojic.

19. čt - 17.30 a ve 20 hod.

● **EXPERIMENT**

Český film podle románu K. M. Čapka-Choda.

21. so, 22. ne, 23. po, 24. út - 17.30 a ve 20 hod.

OSKAR

Francouzská barevná širokoúhlá filmová komedie. Vstupné 6, 7, 8 Kčs.

26. čt - 17.30 a ve 20 hod.

VOJNA A MÍR III. díl BORODINO

Sovětský barevný širokoúhlý film podle epopeje Lva Tolstého.

28. so, 1. 3. ne - 17.30 a ve 20 hod.

● **TĚLO DIANY**

Jeanne Morenová v hlavní roli československo-francouzského filmu.

Filmy označené ● mládeži do 15 let nepřístupny.

Změna programu i hrací doby vyhrazena. Pozor na začátky představení. Návštěvníci, kteří přijdou opozděně, mají nárok na uvedení na místo v nejbližší světelné přestávce. Film. představení přístupná mládeži začínající před 18. hodinou může mládež mladší 15 let navštěvovat samostatně se souhlasem rodičů. Filmová představení přístupná mládeži začínající po 18. hodině může mládež výjimečně navštívit jen v doprovodu rodičů nebo jiných dospělých osob. Předprodej vstupenek: pátek 15 - 18 hod., sobota 8 - 10 hod. Prodej vstupenek hodinu před začátkem každého představení. Vstupné na klasické filmy 2, 3 a 4 Kčs, na širokoúhlé filmy 4, 5 a 6 Kčs.

SPORT

POSTOUPÍ NAŠI FOTBALISTÉ DO I. A TŘÍDY?

Hřiště nám zapadla sněhem a tak by se zdálo, že i život ve fotbalových oddílech ustal. To snad bývalo dříve, dnes však činnost oddílů pokračuje. Tak je tomu i v našem oddíle. Hodnotíme uplynulou podzimní sezónu, její klady, ale i nedostatky. Podívejme se na náš oddíl zblízka: V čele celého oddílu kopané stojí předseda soudruh František S m a ž i l, který mimo této funkce je předsedou Jihomoravské fotbalové župy a členem Českého fotbalového svazu.

Výbor oddílu kopané je desetičlenný a schází se pravidelně po celý rok na výborových schůzích, kde jsou řešeny všechny otázky v životě oddílu. Oddíl má tři družstva - muže, dorostence a žáky - všechna v mistrovských soutěžích. Vedoucím prvního mužstva mužů je soudruh ing. Jarosl. K o l o u š e k a trenérem mužstva s. Vladimír B u č e k.

Družstvo mužů bylo na začátku podzimní sezóny zařazeno do I. B třídy, skupiny D, t. zv. „brněnské skupiny", kde hrálo 14 mužstev. Podzimní sezónu jsme skončili na 2. místě v tabulce s tříbodovou ztrátou za mužstvem ZKL Brno B.
Během podzimní sezóny se v mužstvu vystřídalo 18 hráčů: Sáva, Mihola, Brychta, Habart Jiří, Kovář (kapitán), Harák, Skalník, Madron, Tesárek, Hanák, Flamich, Habart Pavel, Felbinger, ing. Čuňo, Peterka, Klouda, Mašek a Wünsch.

Během sezóny došlo k určitým pohybům hráčů. František Mihola, dlouholetá opora naší obrany, zanechal aktivní činnosti (my však věříme, že se opět mezi hráče vrátí - byla by to pro náš fotbal velká škoda), Pavel Habart a Ruda Tesárek odešli na vojenskou prezenční službu a Wünsch byl po dohodě oddílů uvolněn pro Sokol Deblín. Naopak byl v průběhu sezóny přeřazen z dorosteneckého mužstva, dorostenec Pavel Brychta. Z vojny se do našeho oddílu vrátili hráči Mašek, Madron a Felbinger. Máme-li z mužstva hodnotit jednotlivce, oporami mužstva byli hlavně Martin S á v a, který v brance prožívá vrchol své formy, dále Miloš K o v á ř a Jirka H a r á k, pro absolutní spolehlivost a odpovědný přístup k činnosti v celém oddíle. Velkým a příjemným překvapením byly výkony nováčka v mužstvu, dorostence Pavla B r y c h t y. Jeho příchodem se nám v krátké době podařilo zacelit mezeru po Zavřelovi, který k 1. červenci 1969 odešel do Sokola Deblín. Ale i všichni ostatní hráči podávali dobré výkony a tím také přispěli k tomu, že do jarní sezóny přezimujeme na 2. místě.

Dorostenecké mužstvo, které hraje v I. A třídě Jihomoravské župy, trénuje již delší dobu a nutno říci, že s pěknými výsledky, bývalý tišnovský hráč, Arnošt M a y e r. Nejbližším jeho spolupracovníkem a vedoucím družstva dorostu je soudruh Jan S ý k o r a.

Práce s mládeží je daleko těžší a odpovědnější než s dospělými. Každý rok přijdou do mužstva nové tváře z žáků a dorostenci, kteří dosáhli věkové kategorie dospělých, odcházejí.

Dorostenecké mužstvo bylo před zahájením podzimní sezóny zařazeno do skupiny D, kde je 14 účastníků. Podzimní sezónu zakončilo na třetím místě, jeden bod za vedoucími mužstvy, Spartaku Husovice a Jiskra Vev. Bítýška, což je vzhledem k výměně části družstva, víc než dobré umístění a tak mají naši dorostenci reálnou šanci bojovat na jaře o postup do župního přeboru dorostu.

Žákovské mužstvo již dlouhá léta vede a trénuje soudruh Ján V a š č á k, který této práci věnuje spoustu svého volného času.

Josef L u k e š, propag. pracovník,
TJ Baník Tišnov - oddíl kopané

ZA ZMĚNY PROGRAMŮ ODPOVÍDAJÍ POŘADATELÉ

Kulturní zpravodaj **NAŠE TIŠNOVSKO** řídí redakční rada při kulturní komisi MěNV v Tišnově. Odpovědný redaktor dr. L. Štejgerle. Adresa redakce: MěNV Tišnov. Tisk Grafia 11 Dolní Kounice - Kult/456.12-1969/Ves. - 2.

Kulturní zpravodaj

Naše TIŠNOVSKO

Vydává MěstNV v Tišnově
Cena 1 Kčs

BŘEZEN 1970

STOJÍ ZA POVŠIMNUTÍ

některé informace a podněty z první okresní konference národních výborů, která koncem ledna tr. byla kritickým ohlédnutím na práci těchto základních článků veřejné správy v naší socialistické společnosti. Zaujalo nás např., že v t. zv. příměstské oblasti (rozumí se jí obce v bezprostřední sféře vlivu velkého města - zde Brna), která tvoří podstatnou část okresu Brno-venkov, připadá významná společenská role některým spádovým obcím, k nimž patří i naše město. Do popředí se dostávají nová pojetí a nové úkoly v budování obcí a vytváření životního prostředí.

Tím cennějším se jeví úspěch, kterého dosáhl MěNV Tišnov v minulém roce v soutěži o zvelebování měst a obcí. Tento pěkný úspěch je uznáním také pro ty občany, kteří na výzvu národního výboru k jeho dosažení přispěli svou spoluprací a pomocí. Touto cestou jim pěkně děkujeme a věříme, že jejich řady vzrostou, aby úspěchy našeho města byly stejně pěkné i v plnění závazků kroměřížské výzvy v letošním roce 25. výročí osvobození naší vlasti, o jejímž přijetí jsme přinesli zprávu v lednovém čísle. Současně je to i důkaz, že různé ty soutěže nemusejí být vždy jen „papírové".

- lš -

MÍSTO KYTIČKY

zasíláme prostřednictvím kulturního zpravodaje „Naše Tišnovsko" co nejsrdečnější blahopřání občanům našeho města, kteří se v březnu dožívají význačného životního jubilea, 80. výročí i více. Přejeme jim zdraví, spokojenost a osobní pohodu. Naše blahopřání adresujeme těmto občanům:

Rozálii Marečkové - bytem Tišnov, Janáčkova 333. Dožívá se dne 1. 3. 86 roků.

Františce Rašovské - bytem Tišnov II, Troubná 75. Dožívá se dne 2. 3. 81 roků.

Františce Plískové - bytem Tišnov II, Víska 136. Dožívá se dne 7. 3. 84 roků.

Josefě Kastnerové - bytem Tišnov, Kvapilova 762. Dožívá se 9. 3. 86 roků.

Josefu Pokornému - bytem Tišnov, Jiráskova 594. Dožívá se dne 9. 3. 80 roků.

Marii Maloňové - bytem Tišnov, Jungmannova 81. Dožívá se dne 10. 3. 80 roků.

Anně Svobodové - bytem Tišnov II, Dřínová 205. Dožívá se dne 12. 3. 84 roků.

Růženě Zelinkové - bytem Tišnov, Gottwaldova 676. Dožívá se dne 13. 3. 81 roků.

Štěpánce Tichavské - bytem Tišnov, U pily 888. Dožívá se dne 11. 3. 82 roků.

Josefu Hohlovi - bytem Tišnov, Na zahrádkách 238. Dožívá se dne 18. 3. 80 roků.

Arnoště Oharkové - bytem Tišnov, Klášterská 357. Dožívá se dne 19. 3. 82 roků.

Gertrudě Holubové - bytem Tišnov, Cáhlovská 592. Dožívá se dne 20. 3. 85 roků.

Vilemíně Stejné - bytem Tišnov II, Chaloupky 81. Dožívá se dne 21. 3. 89 roků.

Františku Pánkovi - bytem Tišnov, Trnec 648. Dožívá se dne 23. 3. 93 roků.

Marii Křenkové - bytem Tišnov, Družstevní 559. Dožívá se dne 25. 3. 88 roků.

Janu Vrbasovi - bytem Tišnov, Klášterská 359. Dožívá se dne 25. 3. 84 roků.

Anežce Drábkové - bytem Tišnov, Cáhlovská 167. Dožívá se dne 26. 3. 87 roků.

Julii Fárníkové - bytem Tišnov II, Komenského 57. Dožívá se dne 26. 3. 85 roků.

Eleonoře Markové - bytem Tišnov, Hanákova 420. Dožívá se dne 26. 3. 83 roků.

Emilii Staňkové - bytem Tišnov, Hybešova 589. Dožívá se dne 30. 3. 89 roků.

Marii Kothbauerové - bytem Tišnov II, Porta coeli 1. Dožívá se dne 30. 3. 82 roků.

SLOVO MÁTE VY

Když jsme koncem ledna připravovali březnové číslo Našeho Tišnovska, přišlo nám několik milých dopisů jak od občanů našeho města, tak také od tišnovských rodáků z různých koutů naší vlasti. Děkujeme všem za Vaše milé a povzbudivé dopisy a nezlobte se na nás, že jsme neotiskli právě ten Váš nebo že jsme použili pouze část. Dopisům jsme zatím vymezili jednu stranu, a proto bychom neradi tuto zásadu porušovali.

A tak nám dovolte, abychom z dlouhého a velice pěkného dopisu pana ing. Otto Mácl z Prahy otiskli alespoň krátkou část.

„Vítám s radostí váš počin s vydáváním kulturního zpravodaje, který zvláště pro Tišnováky, kteří existenčně se rozptýlili po celé ČSR, ba dokonce i za hranice vlasti, bude mít velký význam. Domácí Tišnováci vše, co se děje ve městě vidí vlastníma očima a vše také prožívají, ale my, kdož odešli z rodného města, jsme odkázáni jenom na zprávy o životě v milém Tišnově a proto takový zpravodaj bude míti pro nás velký význam. Přál bych Vám, přátelé, v tom mnoho zdaru a přál bych si abyste mohli zpravodaj vydávati v rozšířeném obsahu. Doufám, že se Vám toto podaří".

Z dopisu paní Hedviky Šmardové z Brna vyjímáme.

„Já sama jsem u Vás sice nevyrostla, ale zásluhou svého manžela, jsem si ho (Tišnovsko) nesmírně zamilovala. Máte tam tolik kulturních i přírodních památek, že bude dobré si všechno znovu uvědomit a naučit i druhé všeho si vážit. Mám po svém manželovi (působil u Vás jako odb. učitel v letech 1928 - 1946 a vychoval řadu mládeže, mezi nimi i řed. Aleše Smíška), který před rokem zemřel, spoustu materiálu a mohla bych Vám být třeba nějak nápomocna, budete-li chtít".

Velice rádi využijeme této laskavé nabídky a věříme, že budeme moci Naše Tišnovsko obohatit o mnohé zajímavé materiály od člověka, který měl blízko k našemu městu a na kterého zde tolik lidí s láskou a úctou vzpomíná.

Kresba Mir. Pavlík

Dr. Josef Zháněl z Tišnova mimo jiné píše:

„Obsah Našeho Tišnovska jest velmi pěkný. Zejména pěkné jest pojednání o slavném obyvateli Tišnova Josefu Jamborovi. Myslím, že i v budoucnosti Váš zpravodaj chce psáti o významných obyvatelích města Tišnova a Tišnovska z minulosti i přítomnosti".

Z dopisu se též dovídáme, je jeden výtisk Našeho Tišnovska putoval až do Tomjati na Volze. Děkujeme za dopis. Vaše přání, abychom napsali o objeviteli Demänovských jeskyní na Slovensku o A. Královi jsme splnili již v únorovém čísle.

Na naši zmínku o šedesáti letech rybářského spolku v Tišnově reagoval pohotově MUDr. Fr. Bílý z Tišnova připomínkou, že jsou pochybnosti o tom, kdy vlastně došlo k založení rybářského spolku. Poněvadž bychom neradi šířili omylý, nahlédli jsme do archivů a zjistili, že podle potvrzení stanov bylo rybářské družstvo v Tišnově založeno 15. prosince 1910 na dobu 10 roků a výměrem bývalé okresní politické správy v Tišnově ze dne 11. března 1921 čj. 2486/21 bylo jeho trvání prodlouženo na dalších 30 roků. To potvrzuje také zpráva o činnosti rybářského družstva v Tišnově, padepsaná třemi známými jeho funkcionáři ze dne 31. května 1946 a uložení v archivu muzea v Předklášteří.

NĚCO O ZAHRÁDKÁŘÍCH

Loni 10. května tomu bylo 35 let, co v našem městě vznikl spolek s dnešním oficiálním názvem Československý ovocnářský a zahrádkářský svaz. My členům této organizace říkáme krátce zahrádkáři. Jsou to lidé, kteří svůj velmi pěkný vztah k živé přírodě, zvláště k rostlinám, naplňují i svojí praktickou činností. Sdružují se proto, aby si pomohli a aby si také rozšířili vědomosti o své práci - „koníčku", a to jak výměnou zkušeností, tak i teoretickým vzděláním. Vedení spolku v tomto směru vyvíjí velmi bohatou činnost. Velice záslužné je organizování odborných přednášek (10 - 11 ročně) ve spolupráci s lidovou akademií. K přednášení jsou zváni nejpřednější odborníci z universit a vědeckých ústavů i vynikající praktici (letos např. přednášeli prof. Halačka, doc. Podešva, ing. Kalášek, prof. Povolný a jiní), kteří seznamují zájemce s nejnovějšími výsledky své práce. Na přednášky jsou zváni nejen členové spolku, ale i veřejnost. Průměrně se každé přednášky zúčastní asi 100 osob. Mimo přednášky pořádají zahrádkáři ročně ještě dva odborné zájezdy, různé naučné kursy (např. o roubování, o pěstování květin, pro začátečníky a pod.), výstavy ovoce, někdy i květin, které mají i velký význam výchovný, hlavně pro mládež.

Členům i veřejnosti sloužila dlouhá léta i lisovna ovoce. Za 10 let se v lisovně vylisovalo více než 600.000 litrů ovocných šťáv. Při stavebních úpravách v okolí Humpolky spolek o budovu lisovny přišel, takže nyní nejdůležitějším úkolem výboru je obnova lisovny, aby se již v létě mohlo opět lisovat. MěNV v tomto směru přislíbil svoji pomoc. Plánem do budoucna je zřízení komplexu, který by obsahoval lisovnu, sušárnu ovoce, povidlárnu a zapařovací kolonu pro výrobu lihuprostých ovocných šťáv. Organizace též obstarává pro své členy různá hnojiva (draslo, rašelinu a pod.).

Ve veřejné činnosti se v posledním období zahrádkáři podíleli na založení koloniových zahrádek pro horníky ze sídliště v prostoru nad cihelnami.

Velkou zásluhu na úspěších zahrádkářů má nejaktivnější jádro spolku, 15členný výbor. V čele stojí předseda p. Bohumil Křivan (od r. 1940), místopředsedy jsou odb. uč. Jaroslav Hudec, který je také kulturním referentem, a p. Karel Zemánek. Jednatelkou je prof. B. Kociánová, pokladníkem p. Adolf Bělík. Dnes má organizace zahrádkářů asi 300 členů.

Přáli bychom si, aby i jiné spolky byly ve své práci tak úspěšní, jako jsou zahrádkáři.

Karel Fic

CHVILKA MEZI DŮCHODCI

V tišnovském klubu důchodců se denně scházejí naši nejstarší spoluobčané. Klub je umístěn v domě, kde bývala Ebnerova hospoda Na Slovanech. Od 9. května 1957, kdy klub v Tišnově vznikl, ztrávilo zde příjemné chvíle oddechu již hodně důchodců. Rádi vzpomínají na pěvecký kroužek, který zde působil i na mnohé přednášky a besedy, jež se tu často pořádaly.

Nyní, když řádí všude chřipková epidemie, návštěvnost v klubu poklesla. A tak ze samosprávy je tu přítomna pouze paní Františka Bílková, hospodářka. V místnosti, kde vládne útulné ovzduší, každý si může podle libosti přečíst noviny a časopisy, či zahrát jednu ze společenských her. Nechybí tu ani televizor. Nejmladší návštěvnici paní Drápalové je 70 let, nejstarší přítomné paní Smíškové je 92 roků.

Jaké je společné přání přítomných? Aby se jejich řady omladily: očekávají, že s jarem přijdou mezi ně další z těch dříve narozených spoluobčanů.

- vb -

.....

Jak jsme zjistili, je mnoho těch, kteří si hodlají Naše Tišnovsko schovávat. A tak upozorňujeme ty, kteří již nesehnali lednové a únorové číslo, že máme ještě několik výtisků v redakci a na požádání zašleme zájemcům.

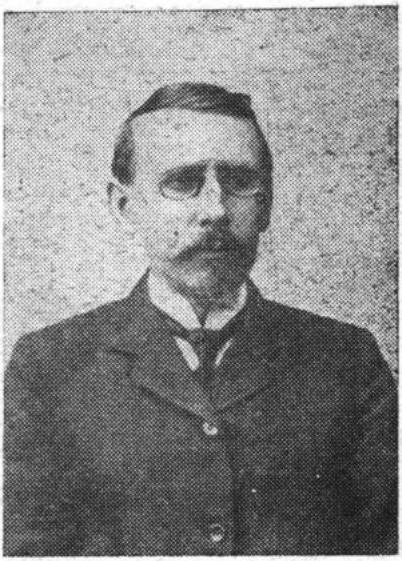
NÁŠ MEDAILÓNEK

Dr. VLADIMÍR JOSEF PROCHÁZKA (1862 - 1913)

patří ke galerii tišnovských rodáků, jejichž význam daleko přesáhl hranice rodného města. V domě čp. 147 s pamětní deskou v blízkosti ulice, která na věčnou paměť nese jeho jméno, stála jeho kolébka i úmrtní lože. Sebe i rodné město proslavil velikým počtem vynikajících vědeckých prací z oboru geologie a paleontologie.

Vzdělával se na českých i německých vysokých školách v Brně, v Praze a ve Vídni, později pak sám na nich již jako uznávaný vědec působil. Vedle německy i česky psaných děl vědeckých, z nichž dosud má význam zejména Přehledná geologická mapa zemí českých, přispíval pilně do mnoha tehdy i dnes ještě známých časopisů pražských i brněnských (Vesmír, Rozhledy, Živa, Zlatá Praha, Česká revue, Lidové noviny aj.) početnými pojednáními a články populárně vědeckými a vlastivědnými; publikoval také ve Světové knihovně, spolupracoval na Ottově slovníku naučném a úspěšně řídil tehdy oblíbenou sbírku Illustrované katechismy naučné.

Výsledky své neúnavné badatelské a výzkumné činnosti nevídaně obohatil muzeální sbírky pražské a zvláště brněnské; rodnému městu a kraji věnoval výzkum zbytků třetihorních živočichů v jílech a slínech v okolí Tišnova.

Když se v roce 1911 po dosažení doktorátu technických věd stal kustodem Zemského muzea moravského a vrátil se tak do náruče rodného města, netušil, že jeho neobyčejně plodného života je již namále. Nedočkal se ani jmenování profesorem na Vysoké škole technické v Brně, na kterou byl povolán. Stala se skutečností slova nekrologu, proneseného nad jeho rakví: „... odpočívej v rodné půdě, ve stínu velebné Květnice, jejíž taje a poklady snažil jsi se probádati. Jméno Tvé s úctou bude vyslovováno v dějinách české vědy ..."

- lš -

STATISTIKA OBYVATELSTVA MĚSTA TIŠNOVA

V roce 1969 se tišnovským občanům

narodilo - celkem 104 dětí a to 52 děvčat 52 chlapců

zemřelo - celkem 70 občanů a to
37 mužů v prům. věku 65 roků
33 žen v prům. věku 72½ roků

přistěhovalo se 275 občanů - z toho 140 mužů 135 žen

odstěhovalo se 176 občanů - z toho 94 mužů 82 žen

K 1. lednu 1970 má Tišnov 7.684 obyvatel - z toho 3.618 mužů 4.066 žen

Za 10 roků vzrostl počet obyvatelstva o 1.134 obyvatel z toho 670 mužů 464 žen

MALÉ KAPITOLY
Z HISTORIE TIŠNOVSKA

Rodný dům nešťastného primátora Jiříka Mydláře

JAN HÁJEK:

Téměř každého návštěvníka Tišnova, který si prohlíží naši radnici, upoutá především jedno ze sgrafit, které zobrazuje tragický výjev z historie našeho města. Poláci vracející se z bitvy na Bílé Hoře, procházeli městy a městečky požadujíce výpalné, jelikož prý nebyli císařem Ferdinandem za svoji pomoc v bitvě dostatečně odměněni. Bylo to právě na štědrý den, kdy se jedna tlupa polských žoldnérů blížila k Tišnovu.

Tišnovští sousedé, vedeni primátorem města Jiříkem Mydlářem, s kostelními korouhvemi a zástupem družiček, šli katolickým Polákům vstříc.

K setkání došlo na ulici Klášterecké, kde primátor oslovil „pěknou latinskou řečí" vedoucí skupinu žoldáků a zval je k štědrovečerní večeři do skromných příbytků tišnovských sousedů. Tu však ze skupiny vyjel vůdce tlupy - hejtman Lisovski - a bez jediného slova rozťal mluvčímu hlavu - „a pak se vrhli žoldnéři na bezbranný lid a vraždili jej napořád." Město bylo zpustošeno a vydrancováno a sousedé se skrývali, jak o tom svědčí zlomek zápisu: ... a my uteční i s hovádky svými, dlouhou dobu v našich horách a lesích na Nelepči a na Spáleniskách jsme se ukrývali, zatím co jezevci - lišky - ba i vlci a jiná zvěř z hor vyšli - v příbytcích našich opuštěných po celý ten čas své obydlí měli a v pecích se i líhli ...

Rovněž abatyše kláštera tišnovského, v listině psané císaři, v níž žádá o slevu daní, udává jako příčinu - „že v ulicích jejího města Tissnova bylo na 200 lidu od Poláků zbito".

Tuto krvavou událost připomíná i kříž vtesaný do plochého kamene, který byl umístěn v místě střetnutí. Plochý pískovcový kámen je nyní vezděn do kamenné ohradní zdi bývalé Müllerovy zahrady (Gazdovy) a kryje jej nevkusně sloup elektrického vedení.

Náhrobní kámen nešťastného primátora, byl po zrušení starého hřbitova u kostela, přenesen do staré radnice a byl později pietně vezděn do nosného sloupu zasedací síně v nové radnici.

Již ve svém mládí umínil jsem si pátrat po životní pouti tohoto nešťastného, dávného primátora tišnovského. Teprve před několika lety, při pracném prohlížení čtyř objemných foliantů knih purkrechtních, obsahujících gruntovní zápisy z let 1500 až 1750, jsem se prokousali k následujícímu zápisu, který přesně označuje grunt Poláky v lednu roku 1621 vypálený, na kterém provozoval svou poctivou živnost zamordovaný primátor města, Jiřík Mydlář. Zápis zní:

„Mikuláš Kavka, purkmistr, páni, kup a prodej gruntu, jenž mydlářovský sluje, v Klášterský ulici ležící; léta 1653 v pátek po památce Tří králů, za hospodáře toho času Havla Lelíčka a spoluradních, rychtáře Martina Gerlicha, stala se smlouva celá, dokonalá z vůly M. P. vrchnosti naší milostivý, též z vůly Pana Pátera kněze Jana Křena, ten čas faráře tisnovskýho, a to taková, že jest Mikuláš Kavka od P. P. pukmistra a p. radních koupil dům zpustlej vedle Pekla strany jedné a Davidovský grunt strany druhé ležící, se vším k tomu od starodávna příslušenstvím za sumu 30 zlatých moravských ... kterážto summa na dvou zápisých po nebožtíku Jiříkovi Mydlářovi ku chrámu Páně zdejšímu přináleží".

Od Mikuláše Kavky přešel grunt roku 1681 na jeho syna, v roce 1684 na A. Růžičku, roku 1686 na K. Šindlera a téhož roku na Martina Mičana. V této rodině zůstal grunt mydlářovský přes 150 roků.

Je to nyní dům číslo 83, patřící manželům Hulákovým. (Vedoucí prod. ovoce a zeleniny.)

Starým Tišnovákům je tento dům známý pod pojmenováním „U Zelinků pod javorem". Dům si uchoval z nádvorní strany dosud středověké vzezření.

Starobylá ulice pojmenovaná podle buditele Jana Dvořáčka s měšťanskými domy u Synků, u Dvořáčků, u Hlaváčků a se starou poštou v místě města, které prodělává největší změny. Foto: Vladimír Bílý

STALO SE PŘED STO LETY

Obecní nuzák a válečný invalida Vincenc Šedý prosí snažně slavný Obecní ouřad o umístění v brněnském chorobinci U milosrdných bratří. Jsem nemocný válečný invalida. Bojoval jsem u Solferina a těžce raněn jsem byl u Králového Hradce.

Vyřízení: Brněnský ústav U milosrdných bratří bude dotázán kolik bude muset obec za Šedýho platit a je-li tam vůbec volné místo.

Obecní lampář Wenzel Hliněnský si stěžuje slavnému obecnímu ouřadu na zle pošramocenou lucernu na rohu u Panskýho domu. Lucerna byla před čtyřmi lety při krvané šarvátce od Prajzů prošusovaná a od doby klempíruje a petrolín z ní utíká.

Vyřízení: Lucerna musí být co nejdříve dána do reparace, aby měšťané, když se vrací od Zlatýho jelena, Panskýho domu a jiných šenků, netápali ve tmě, mohli se zretýrovat a našli cestu k domu.

- jh -

VZPOMÍNÁME...

5. 3. vzpomeneme nedožité 96. narozeniny

Hynka Bíma

sběratele lidových písní a hudebního skladatele. H. Bím žil v našem městě od r. 1934 až do své smrti r. 1958.

8. 3. si připomeneme nedožité 91. narozeniny tišnovského rodáka

PhDr. Bedřicha Macků

významného vědce, profesora experimentální fyziky na Masarykově univerzitě v Brně a v l. 1920 - 1925 starosty města Brna.

12. 3. uplyne 40 let od úmrtí známého českého spisovatele

Aloise Jiráska

čestného občana našeho města.

31. 3. vzpomeneme 105. výročí skonu

JUDr. Jana Dvořáčka

českého buditele a vlastence, místopředsedy sboru československého na Slovanském sjezdu r. 1848 v Praze.

NA ROZLOUČENOU...

Energická tvář s usměvavýma očima, skloněná nad skizzou prvního čísla Našeho Tišnovska - to je má poslední vzpomínka na Bedřicha Stožického. Debatovali jsme o nové podobě našeho kulturního zpravodaje. Hovořil klidně a věcně o tom, jak by mělo Naše Tišnovsko vypadat, aby to nebylo nic suchopárného, a ochotně nabízel redakci spolupráci. Dnes už není mezi námi...

Bývalý lodní důstojník, redaktor i autor zajímavých knížek o moři. Písecký rodák, přítel A. M. Píši a redaktora B. Vokatého. Tak zní stručná charakteristika jeho bohatého života. Rád vzpomínal na své přátele z lodi Legie S těmi, kteří ještě žijí, si doposledku dopisoval. V Tišnově žil B. Stožický od roku 1953, kdy jej srdeční choroba donutila odejít na odpočinek. Posledních 17 let svého života však nevěnoval jen odpočinku, ale i tvůrčí práci, jak o tom svědčí jeho v těchto letech vydané knihy. V roce 1956 vyšla v SNDK jeho kniha pro děti „Námořník na Atlantiku" a v roce 1958 v Mladé frontě „Putující horizonty". Další knihu již nedokončil. Smrt zastihla sedmdesátiletého Bedřicha Stožického uprostřed pilné práce... Odešel, ale jeho dílo zůstává.

- vb -

Z KULTURNÍHO ŽIVOTA

Když pročítáme v našem zpravodaji programy kulturních a společenských akcí a volíme účast na těch, které nás především zajímají, málokdy si při tom obyčejně uvědomujeme, kolik práce a kolika lidí (většinou obětavé dobrovolné práce bez nároků na odměnu či slávu) je skryto za zdánlivě jednoduchými oznámeními různých těch představení, přednášek, plesů, kursů, oslav apod.

O sjednocení práce všech kulturních pracovníků na přípravě hlavních oslav a jejich důstojnou úroveň pečuje zvláštní komise, složená ze zástupců korporací sdružených v městské organizaci Národní fronty. Nyní se její hlavní pozornost soustřeďuje na vyvrcholení oslav stého výročí narození V. I. Lenina bohatým programem ve dnech okolo vlastního data výročí v dubnu t. r. a na přípravu oslav nezapomenutelných květnových dnů; podrobný program přineseme v příštím čísle.

Oslavy padesátiletého trvání gymnasia v Tišnově vyvrcholí podle sdělení přípravného výboru oslav na podzim v měsíci říjnu za široké účasti bývalých žáků, učitelů a příznivců této první tišnovské střední školy. Ředitelství gymnasia uvítá podněty zájemců v tomto směru.

Kultura a vzdělání má však i stránku ekonomickou, a to rovněž velmi významnou. Mnohého čtenáře možná překvapí, že v hospodaření MěNV v Tišnově za minulý rok činila vydání na vzdělání, výchovu a kulturu 1,743.400 Kčs, což je více nežli čtvrtina (přesně 25,2%) rozpočtových výdajů národního výboru. V rozpočtových příjmech se podílela tatáž oblast 17,4 procenty. K tomu je ovšem nutno připočítat ještě značné částky věnované na kulturní a výchovnou činnost z jiných prostředků, jakož i hodnotu dobrovolné práce kulturních pracovníků, kterou je však těžko vyčíslit.

- lš -

Upozorňujeme naše mimotišnovské předplatitele, že jejich předplatné bylo již vyřízeno; ovšem v důsledku úprav poštovních sazeb jsme nuceni započítat k předplatnému i poštovné, což činí měsíčně 0,50 Kčs. Děkujeme za pochopení.

NAŠE BŘEZNOVÁ VYCHÁZKA

Než jarní slunce vysuší všechny cesty a pěšinky vedoucí do lesů, polí a k vodě, bude to nějakou chvilku trvat. Zveme vás proto tentokrát do Předklášteří. Ve starých spisech se dočítáme, že roku 1233 markrabě moravský, syn Konstancie Přemysl, daroval své matce potřebné místo k založení kláštera: „Místem vhodným bylo údolí lesnatými pahorky obklopené, na úpatí hory Květnice ležící, řekou Svratkou a ústící do ní říčkou Loučkou ovodněné, řečené Tišnovice na Moravě". Ozdobou kláštera je ranně gotický portál. V jeho kamenné kráse poznává návštěvník onu Bránu nebes (Porta coeli), kterou nazvala královna Konstancie klášter ještě před jeho vznikem. Kazatelna a oltářní sochy jsou dílem brněnského mistra Ondřeje Schweigla; oltářní obrazy vytvořili Maulpersch a Raab z Vídně. Obdivuhodná je i křížová chodba, jež spolu s kapitulní síní se těší pozornosti našich i zahraničních turistů. Bohužel památka, po staletí uchovaná, v poslední době velice chátrá. Je na odpovědných místech, aby vhodným zásahem stavbu Porta coeli

zachránili a tak ji uchovali také příštím generacím.

Text: V. Borek Kresba: Z. Zatloukal

Brněnské papírny n. p.,

závod Tišnov II - přijme:

1 konstruktéra - směr strojní, požadované vzdělání ÚSO, uchazeč vyučený v oboru má přednost. Platové zařazení T 8.

1 konstruktéra - směr elektro-silnoproud, požadované vzdělání ÚSO, praxe 5 roků, platové zařaz. T 8.

1 strojního technika - jako samostatného referenta pro závodní mechanizaci a vnitrozávodní dopravu, požadované vzdělání ÚSO, praxe 5 roků, platové zařazení T 9.

2 ženy - do úpravny papíru - hodinový výdělek 4,50 - 5,70 Kčs

1 automechanika - hodinový výdělek 6,70 Kčs.

1 topiče vysokotlakého kotle - hod. výdělek 9 Kčs.

10 mužů k papírenským strojům hod. výdělek 7 - 8,50 Kčs.

HODNO NÁSLEDOVÁNÍ

Závody S. K. Neumanna v Tišnově uzavřely patronátní dohodu se stanicí mladých přírodovědců, která je jednou z nejagilnějších složek mládežnické organizace v Tišnově. V loňském roce poskytli mladým přírodovědcům materiálovou pomoc v hodnotě asi 5.000 Kčs a 3.000 Kčs na hotovosti.

Baníku Tišnov poskytují příspěvek na sportovní činnost: ročně to dělá kolem 20.000 Kčs. Do budoucna mají Závody S. K. Neumanna v plánu převzít patronát nad mladými fotbalisty a rozšiřovat spolupráci s místní organizací rybářů, s níž mají v současnosti dobré zkušenosti.

- vb -

Koupím v Tišnově 3 pokojový družstevní byt.

Zn.: Dohoda jistá nt 1/70

LOUTKOVÁ SCÉNA MLADOST
SZK ROH TIŠNOV
Mlýnská ul. 152

Sobota 7. března 1970 ve 14,30 hod.
ČERVENÝ KVÍTEČEK

Sobota 14. března 1970 ve 14.30 hod.
ZAČAROVANÝ KAŠPÁREK

Sobota 21. března 1970 ve 14.30 hod.
O PYŠNÉ BASE

Sdružený závodní klub ROH Tišnov uspořádá

v neděli 1. března 1970
v sokolovně v 15 hod.

TRADIČNÍ VELKÝ DĚTSKÝ KARNEVAL

se soutěží o nejlepší tři masky

Dětem i dospělým k tanci i poslechu hraje orchestr **J. Šnobla.**

Vstupné děti 1 Kčs, dospělí 3 Kčs

Srdečně zve SZK ROH Tišnov

DĚTSKÁ PŘEDSTAVENÍ:

1. ne - 9.30 hod.
Koupil jsem tátu, sovětský film
Vstupné děti 2 Kčs, dospělí 4 Kčs.

8. ne - 9.30 hod.
Jak šli spát, český film.

15. ne - 9.30 hod.
O čem mlčela tajga, sovětský film

22. ne - 9.30 hod.
Odvážný Radko

29. ne - 9.30 hod.
Zvěř lužního lesa, český film.

PLESY - ZÁBAVY

7. 3. - Ples fotbalistů Baník Tišnov ve 20 hod. v sokolovně Hraje TOKS.
15. 3. - Dětský karneval Sokol Tišnov
21. 3. - Josefská zábava v sokolovně ve 20 hod. Hraje TOKS.

PODHORÁCKÉ MUZEUM

Předklášteří - Porta-coeli

Stálá expozice z dějin Tišnova a Tišnovska.

Malá galerie: České moderní umění malířské a Tišnov ve staré fotografii. Otevřeno: út - pá 8 - 16, so 8 - 12, ne 8 - 14. V pondělí zavřeno.

GALERIE JOSEFA JAMBORA
Brněnská č. 475.

Stálá výstava obrazů zasloužilého umělce J. Jambora z jeho odkazu městu Tišnovu. Otevřeno: ne 9 - 12.

RESTAURACE BRNO-VENKOV

si Vám dovolují doporučit tyto své provozovny

HOTEL KVĚTNICE

ubytování, uspořádání svatebních hostin, možnost konání školení.

HOTEL U NÁDRAŽÍ

ubytování, uspořádání svatebních hostin.

RESTAURACE POD KLUCANINOU

uspořádání svatebních hostin.
Každou sobotu hudba a tanec.

TANČÍME DENNĚ
ve vinárně **GRILL.** Otevřeno 20 - 03.
Zveme Vás k posezení v příjemném prostředí s hudbou a tancem.

KINO PANORAMA

1. ne - 17.30 a ve 20 hod.

● **TĚLO DIANY**

Jeanne Morenová v hlavní roli česko-slovensko-francouzského filmu.

2. po, 3. út. - 17.30 a ve 20 hod.

VLÁDCI PRALESŮ - širokoúhlý

Barevný západoněmecký film o obyvatelích africké džungle.

5. čt - 17.30 a ve 20 hod.

● **NEHODA**

Anglické filmové drama s Dirkem Bogardem v hlavní roli.

7. so, 8. ne - 17.30 a ve 20 hod.,
9. po - 17.30 hod.

● **ŠEST ČERNÝCH DÍVEK**

Český film - záhadný případ vyprovokovaný nápojem lásky.

10. út - 17.30 a ve 20 hod.

VOJNA A MÍR IV. DÍL - Pierre Bezuchov - širokoúhlý

Sovětský barevný širokoúhlý film dle epopeje Lva Tolstého.

12 čt - 17.30 a ve 20 hod.

MLČENÍ MUŽŮ

Český film - příběh o dvanáctiletém chlapci a jeho první střetnutí se světem dospělých.

14. so, 15. ne - 17.30 a ve 20 hod.,
16. po - 17.30 hod.

● **MILOSTNÁ DOBRODRUŽSTVÍ MOLL FLANDERSOVÉ** - širokoúhlý

Anglický barevný širokoúhlý film s Kim Novakovou v hlavní roli.

17. út - 17.30 a ve 20 hod.

TRAJA SVEDKOVIA

Slovenský film líčící osudy obyčejných lidí na pozadí revolučních událostí roku 1848.

19. čt - 17.30 a ve 20 hod.

● **DRUHÝ DECH**

Francouzský film - Příběh stárnoucího gangstera.

21. so, 22. ne - 17.30 a ve 20 hod.,
23. po - 17.30 hod., 24. út. v 17.30 a ve 20 hod.

● **SVĚTÁCI** - širokoúhlý

Skoro hudební komedie o neztracené iluzi.

26. čt - 17.30 a ve 20 hod.

VLK Z ÚDOLÍ PROKLETÍ

Drama přátelství a zrady.

28. so, 29. ne, 30 po, 31 út - 17.30 a ve 20 hod.

● **PAŠA**

Francouzsko-italský barevný kriminální příběh s Jeanem Gabinem.

Filmy označené ● mládeži do 15 let nepřístupny.

Změna programu i hrací doby vyhrazena. Pozor na začátky představení. Návštěvníci, kteří přijdou opozděně, mají nárok na uvedení na místo v nejbližší světelné přestávce. Film. představení přístupná mládeži začínající před 18. hodinou může mládež mladší 15 let navštěvovat samostatně se souhlasem rodičů. Filmová představení přístupná mládeži začínající po 18. hodině může mládež výjimečně navštívit jen v doprovodu rodičů nebo jiných dospělých osob. Předprodej vstupenek: pátek 15 - 18 hod., sobota 8 - 10 hod. Prodej vstupenek hodinu před začátkem každého představení. Vstupné na klasické filmy 2, 3 a 4 Kčs, na širokoúhlé filmy 4, 5 a 6 Kčs.

ZA ZMĚNY PROGRAMŮ ODPOVÍDAJÍ POŘADATELÉ

SPORT

KOPANÁ V BŘEZNU

22. 3. muži: Maloměřice - B. . Tišnov
dorost: D. Komín - B.Tišnov

29. 3. muži: B. Tišnov - Vev. Bítýška
dorost: B. Tišnov - Vev. Bítýška

JAK SE CVIČÍ

Pondělí a čtvrtek: 16 - 17 hod. předškolní mládež, 17 - 18 hod. mladší žákyně, 18 - 19 hod. starší žákyně, 19 - 20 h. dorostenky, 20 - 21 h. ženy.

Úterý a pátek: 17 - 18 hod. mladší žáci, 18 - 19 hod. starší žáci, 20 - 21 hod. dorostenci, 21 - 22 hod. muži.

RADOSTI A STAROSTI TIŠNOVSKÝCH HÁZENKÁŘŮ

Oddíl české házené byl založen v Tišnově r. 1938 a hrál pod hlavičkou SOKOLA. Po zrušení Sokola přešel do AFK Tišnov. Měl družstva mužů a žen. Ženy dosáhly nejvyššího úspěchu a hrály ligu české házené, družstvo mužů hrálo v divizi. V roce 1951 byl dán oddíl do klidu pro nedostatek hráčů.

Po několikaleté přestávce se v roce 1955 sešla skupina nadšenců pro tento sport a obnovila oddíl při tehdejší jednotě Tatran Tišnov jako oddíl mezinárodní házené. Již v prvém roce své činnosti se družstvo mužů stalo vítězem krajského přeboru a postoupilo přímo do ligy. V roce 1963 zásahem ÚV ČSTV sestoupilo družstvo do krajského přeboru v důsledku čehož někteří aktivní hráči zanechali činnost a družstvo mělo pak slabší výkony. Dík soustavné práci s mládeží, která vyvrcholila v roce 1961 získáním 4. místa na přeborech ČSSR se činnost oddílu opět oživila natolik, že družstvo dorostenců se umístilo o dva roky později na zimním turnaji v Praze na 3. místě z dvanácti družstev se stejným počtem bodů jako vítěz.

Všichni hráči současného oddílu jsou odchovanci vlastního oddílu, má věkový průměr 20 let a jeho výkonnost má stoupající tendenci. Po první polovině soutěže 1969 - 70 je družstvo na 6. místě v tabulce. Kdyby získalo na podzim všechny body doma, bezpečně by tabulku vedlo. Situace oddílu není však zcela dobrá, poněvadž poprvé v historii tišnovské házené nemá družstvo žáků, protože pro ně nemohlo získat vedoucího ani trenéra. Rovněž družstvo dorostenců nemá stálého vedoucího, a to se nepříznivě projevuje v kázni i ve výsledcích.

Oddíl provozuje svoji činnost na hřišti na Ostrovci, které je po všech stránkách nevyhovující. V letošním roce byla vytvořena skládka stavebního materiálu na hrací ploše, která je tím zničena. Je nutno počítat s tím, že oddíl bude muset hrát svá utkání na cizích hřištích a není pravděpodobné, že hřiště bude uvedeno do původního stavu.

Oddíl házené má na utkáních velmi slabé návštěvy diváků, což se projevuje nepříznivě ve finanční situaci oddílu. V důsledku toho se uvažuje o přestěhování na hřiště u sokolovny. Protože se házená hraje po celý rok, vyžaduje soustavnou přípravu. Abychom mohli pravidelně trénovat, potřebujeme tělocvičnu pro sálové sporty. Tu zatím bohužel město nemá.

Doufejme, že se situace zlepší až bude v Tišnově postavena nová škola, která by měla vyhovující prostory.

V současné době se připravuje družstvo mužů na jarní sezónu. Trénuje dvakrát v týdnu v tělocvičně. Oddíl připravuje k 15. výročí obnovení házené a k otevření hřiště u sokolovny turnaj starých pánů, který se uskuteční v srpnu letošního roku. K získání mládeže pro tuto hru bude uspořádán na podzim dlouhodobý turnaj žáků - tak zvaná liga.

Oddíl házené

Kulturní zpravodaj **NAŠE TIŠNOVSKO** řídí redakční rada při kulturní komisi MěNV v Tišnově. Odpovědný redaktor dr. L. Štejgerle. Adresa redakce: MěNV Tišnov. Tisk Grafia 11 Dolní Kounice - Kult/456.12-1970/Ves. - 3.

Kulturní zpravodaj

Naše TIŠNOVSKO

Vydává MěstNV v Tišnově
Cena 1 Kčs

DUBEN 1970

MĚSÍCEM LENINOVÝM

můžeme právem nazvat letošní duben a letošní rok rokem Leninovým, protože na 21. duben připadá sté výročí narození tohoto vynikajího myslitele, demokrata, revolucionáře a politika, především však velikého a přitom neobyčejně skromného člověka, který doslova pohnul světem, člověka, jehož zásluhou zvítězily ideje socialismu v největší zemi světa a odtud se rozšířily a přispěly k osvobození dělnické třídy ve světovém měřítku.

V našem městě vyvrcholí oslavy stého výročí narození V. I. Lenina v sobotu 18. dubna 1970 v 19,30 hodin slavnostním večerem v sokolovně. Slavnostní projev přiblíží účastníkům večera dílo a vynikající osobnost V. I. Lenina a jeho lidský profil. Hudební část kulturního programu večera bude tvořit převážně hudba Beethovenova, kterou Lenin zvlášť miloval pro její dumavou melodičnost. V programu jsou dále čísla recitační, členové Karasova divadla předvedou úryvek (Leninovo vystoupení) z divadelní hry Kremelský orloj, svého času úspěšně provedené na tišnovském jevišti, a ze záznamu na gramofonové desce uslyší účastníci večera Leninův hlas. Důstojný rámec večera vytvoří - jak doufáme - početná účast občanů z Tišnova i okolí, ke které všechny co nejsrdečněji zveme.

- iš—

MÍSTO KYTIČKY

zasíláme co nejsrdečnější blahopřání občanům našeho města, kteří se v dubnu dožívají význačného životního jubilea, 80. narozenin i více. Přejeme jim zdraví, spokojenost a osobní pohodu. Blahopřání adresujeme těmto občanům:

Emilii Brablecové, Tišnov, Jungmannova 932. Dožívá se 1. 4. 81 roků.

Rudolfu Skládanému, Tišnov, Rudé armády 268. Dožívá se 2. 4. 86 roků.

Františku Mahrovi, Tišnov, Alšova 758. Dožívá se 2. 4. 84 roků.

Josefě Gruberové, nejstarší občance města, Tišnov, Hanákova 602. Dožívá se 4. 4. 96 roků.

Anastazii Urbanové, Tišnov II, Ve dvoře 181. Dožívá se 5. 4. 83 roků.

Františku Halouzkovi, Tišnov, Družstevní 535. Dožívá se 8. 4. 80 roků.

Rudolfu Rašovskému, Tišnov, Jungmannova 76. Dožívá se 9. 4. 82 roků.

Marii Zemanové, Tišnov, Revoluční 980. Dožívá se 11. 4. 81 roků.

Anně Jeřábkové, Tišnov, Gottwaldova 434. Dožívá se 12. 4. 84 roků.

Bertě Muchové, Tišnov II, Palackého 51. Dožívá se 15. 4. 81 roků.

Marii Babákové, Tišnov, Za mlýnem 226. Dožívá se 17. 4. 84 roků.

Antonínu Koumarovi. Tišnov, Dobrovského 501. Dožívá se 18. 4. 82 roků.

Anděle Hlaváčkové, Tišnov, Dvořáčkova 63. Dožívá se 30. 4. 80 roků.

Následujícím jubilantům musíme k srdečnému přání připojit i upřímnou omluvu za to, že z technických důvodů nebyla jejich jména uvedena v číslech předcházejících.

Janu Vácovi, Tišnov, Na rybníčku 684. Dožil se 31. 3. 85 roků.

Františce Vlasákové, Tišnov, Trmačov 363. Dožila se 20. 2. 85 roků.

Boženě Balášové, Tišnov, nám. 28. října 29. Dožila se 23. 2. 81 roků.

Anně Korečkové, Tišnov, Gottwaldova 686. Dožila se 28. 2. 85 roků.

Foto na titulní straně Vladimír Bílý.

SLOVO MÁTE VY

Dostali jste do rukou již čtvrté číslo Našeho Tišnovska a v naší redakční poště přibyla hromádka dopisů. V lednovém čísle jsme vás vyzvali, abyste nám napsali až kam se dostal náš zpravodaj. Byli jsme opravdu mile překvapeni, když nám pošta doručila barevný lístek s kanadskými známkami.

„Vážená redakce, vážení přátelé, dostalo s mi do rukou 1. číslo Vašeho kult. zpravodaje. Tedy, první číslo se dostalo až do London, který je centrem západního Ontaria v Kanadě. První číslo se mi skutečně líbilo, se zájmem jsem si je přečetl. Všechny Vás touto cestou zdravím, přeji hodně úspěchů v další práci".

Váš M. Šváb

Zdravíme našeho nejvzdálenějšího čtenáře a děkujeme za milý lístek. Další dopis měl také cizí známky a voněl dálkou. Napsal nám ing. František Havlena, CSc z Toljatti, ze Sovětského Svazu. **„. . . K Tišnovu mne váže řada vzpomínek. Pracoval jsem koncem války v Dianě v Loučkách, a byl jsem tam několikrát i po válce, protože tam žije moje sestra s rodinou. Naposled jsem tam byl koncem dubna 1967. Filmoval jsem tam májový průvod, kvetoucí aleje v ulicích, sváteční pohodu města. Snímek jsem promítal u nás na Biologické stanici AV SSSR, kde pracuji. Zejména se všem líbili kvetoucí višně v městských ulicích a individuální výzdoba domků. Rád na Tišnov vzpomínám a letos v létě, kdy opět jedu s dětmi na dovolenou do Československa, určitě tam zavítáme. Ve vašem malém, klidném městě Českomoravské vysočiny se vždy cítím jako doma".**

Věříme, že takový dopis potěší nejen nás, ale i ostatní. Škoda, že nám krásu našeho města musí často připomínat ti, kteří jsou daleko. Domácí člověk chodí kolem a mnohdy si ani nevšimne.

Ze Zlatých Hor, okres Bruntál nám napsal František Zvěřina, tajemník JKS. **„Byl jsem v měsíci lednu v Tišnově. Zakoupil jsem si na tišnovské radnici lednové číslo Vašeho kult. zpravodaje Naše Tišnovsko. Jsem rodák z Tišnovska, v Tišnově jsem chodil do školy a do gymnasia, mé mládí jsem prožil jak ve staré, tak v nové sokolovně, znal jsem na Květnici a na Klucaninně každý kámen, proto mám k Tišnovu pochopitelně úzký vztah. Rád se tam vracím."**

Zadržte, pane! Našel jsem ještě jeden výtisk . . . Kresba: Mir. Pavlík

Mimo dopisů, kterých jsme použili v naší listárně, nám ještě napsali: Ant. Dostál z Lomnice u Tišnova, H. Šmardová z Brna, MVDr. O. Ondráček z Hradce n/Svit., ing. O. Máca z Prahy, Vlad. Makovský z Mostu a M. Marečková z Tišnova.

Jistě by vás zajímalo, kam všude posíláme každý měsíc Naše Tišnovsko. Města jsou seřazena v pořadí ve kterém si čtenáři napsali o pravidelné zasílání našeho zpravodaje: Bystřice n/Pern., Hradec n/Svitavou, Brno, Praha, Zlaté Hory, Most, Tatranská kotlina - okres Poprad, Nedvědice, Mikulov, Hutisko — Solanec, Rýmařov, Skalička, Čebín, Jaroměřice u Jevíčka, Ústí n/Labem - Střekov, Ostrava, Pohora — okr. Prostějov, Hájek.

Upozorňujeme naše čtenáře a hlavně společenské organizace, které mají zájem o zveřejnění svých akcí, že uzávěrka každého čísla je do pátého předcházejícího měsíce.

RÁDI OTISKUJEME a připojujeme se k blahopřání tišnovskému rodákovi, kterého životní osudy odvedly až do stověžaté Prahy, k udělení čestného titulu „ZASLOUŽILÝ LÉKAŘ".

MUDr. Antonín Bílý, ředitel OÚNZ v Praze 5 slavil v únoru 1970 již druhé velké životní jubileum. 18. února se dožil svých šedesátin a 23. února mu byl ministrem zdravotnictví dr. Vladislavem Vlčkem odevzdán ve velké aule Karolina v Praze čestný titul Zasloužilý lékař.

Při této výjimečné příležitosti nelze opomenout ohlédnutí se poněkud zpět a zamyslet se nad usilovnou, poctivou a obětavou prací lékaře, ředitele a též člověka, který přes řadu pracovních i osobních nezdarů vytrval a věnoval celý svůj život našemu zdravotnictví.

MUDr. Antonín Bílý se narodil 18. 2. 1910 v Tišnově na Moravě. Lékařskou fakultu absolvoval v Brně. Poté následuje jeho bohatá praxe v různých oborech medicíny a již v roce 1949 se stává lékařským ředitelem Národní pojišťovny v Praze, v roce 1952 přechází na místo ředitele OÚNZ v Praze 2 a v roce 1959 se ujímá jako ředitel vedení ZÚNZ - ČKD Praha. Praha 9 ho povolává jako vedoucího zdravotního odboru a od roku 1963 až dosud působí jako lékařský ředitel v OÚNZ - Praha 5. Ředitel MUDr. Antonín Bílý je člověk se vzácnými pracovními a charakterovými vlastnostmi a mimo všech vyznamenání, která dosud obdržel, je čestný titul Zasloužilý lékař spravedlivým a vysokým uznáním za jeho dosavadní a zároveň odrazovým můstkem a posílením do dalších jeho aktivních a plodných let práce ve zdravotnictví.

Vážený soudruhu řediteli, Vaši spolupracovníci a všichni upřímní přátelé Vám srdečně blahopřejí k udělení titulu Zasloužilý lékař, děkují Vám při této příležitosti za Vaše úspěšné a rozvážné vedení a posílají Vám k oběma životním jubileím přání hojného a pevného zdraví, spokojenosti a úspěchu, jak při Vaší nesnadné práci, tak i ve Vašem soukromém životě.

Vaši zaměstnanci, spolupracovníci, stranická i odborová organizace.

ZIMA NA BRUMOVĚ

V rekreačním táboře na Brumově je o sobotách a nedělích i letos jako v letech minulých čilý ruch.

Během zimních prázdnin využili příznivých sněhových podmínek a překrásného počasí žáci ZDŠ Gottwaldova, potom se zde vystřídaly skupiny Junáků ze Šlapanic a Újezda s Junáky z Tišnova.

Novou akcí byl letos krátkodobý lyžařský výcvik dětí členů JZD z našeho okresu, pořádaný ve spolupráci s Českým svazem družstevních rolníků z okresu Brno-venkov. Celkem se zde vystřídalo během dvou sobot a nedělí 80 dětí, které si osvojily základy lyžování.

Za zvláštní zmínku stojí letos již III. ročník zimní olympiády mládeže okresu Brno-venkov, který se uskutečnil 12. února 1970. Žáci tišnovských škol se umístili ve všech soutěžích na prvních místech. Organizací této akce je každoročně pověřen kolektiv učitelů-tělocvikářů ZDŠ Tišnov Gottwaldova.

Škoda, že pro všechny tyto akce nacházíme mezi dětmi tišnovských škol i mezi jejich rodiči jen malý zájem, ačkoliv přírodní krásy a výborné sněhové podmínky Brumova se plně vyrovnají horským oblastem daleko od Tišnova.

Milan Jeřábek

V době od 23. 3. 1970 do 10. 4. 1970 bude v klubovně SZK ROH prováděno OÚNZ Brno-venkov pravidelné štítkování obyvatel.

NÁŠ MEDAILÓNEK

HYNEK BÍM (5. 3. 1874 - 30. 12. 1958)

nebyl tišnovským rodákem, ale svéráznou osobností, která přispěla k posílení starých kulturních tradic tišnovských a proslavila Tišnov především jako jeden z nejvýznamnějších sběratelů, konzervátorů i nadšených oživovatelů lidových písní.

Původem Čech (z Lomnice n. Pop.), ale vychován Moravou (vystudoval učitelský ústav v Brně) a zcela získán výraznou kulturou jejího lidu zůstal Moravě věren, s výjimkou 15 letého působení ve Skalici na Slovensku, po celý svůj život. Snad právě proto, že jeho působiště byla místa s výraznou kulturní tradicí (Ivančice, Klobouky a zejména Strážnice), přinesla láska k lidové hudební tvorbě, zasetá do mladého srdce samotným Leošem Janáčkem již za brněnských studií, v díle Bímově tak bohaté plody. A jistě také ne náhodou si zvolil Hynek Bím po ukončení své pedagogické dráhy právě poklidný Tišnov za svůj trvalý domov, aby tu v závětří majestátní Květnice v klidu uspořádal a dovršil své nadmíru bohaté dílo.

Hynek Bím napsal řadu instrumentálních skladeb různých žánrů, mnohé sbory k rozmanitým příležitostem, přečetné jsou jeho roztomilé úpravy lidových písní a uplatnil se také jako spisovatel. Nejvýznamnější je však přece jen jeho činnost folkloristická, sběratelská téměř vášeň v oboru písní. První významné výsledky této Bímovy práce jsou spjaty již s Národopisnou výstavou v Praze v roce

1895, při které měl příležitost se seznámit a spolupracovat s nejvýznamnějším tehdy sběratelem moravských písní Bartošem. Těžiště jeho sběratelské činnosti však spadá do doby po roce 1905, kdy se stal členem Přípravného výboru pro českou lidovou píseň na Moravě a ve Slezsku a spolu s Františkem Kyselkou hlavním spolupracovníkem Leoše Janáčka. Za své úctyhodné dílo, čítající přes 4000 zápisů lidových písní, obdržel Hynek Bím u příležitosti svých osmdesátin vyznamenání Za vynikající práci.

- lš -

STALO SE PŘED STO LETY

Dne 4. dubna provozovaly dítky chlapecké školy tišnovské divadelní operetu „Učitel ve francouzském zajetí". Čistý výnos věnoval se školní knihovně.

Dne 24. a 25. dubna inšpicíroval zdejší školu, c. k. školdozorce pan Jan Novotný, profesor na c. k. slov. ústavu ku vzdělání učitelův v Brně. Vyjádřil úplnou svou spokojenost, vyjímaje 2. třídu, kdež třídnímu učiteli rozpustilé poklesky vytýkal a v konferenci důtku dal.

Ze školní kroniky vybral jh

VZPOMÍNÁME...

Dne 8. 4. 1970 si připomeneme 25. výročí úmrtí

Tomáše Šíleného

známého českého klasického filologa, ředitele starobrněnského gymnasia a v letech 1920 - 1924 prvního ředitele gymnasia v Tišnově.

- kf -

MALÉ KAPITOLY
Z HISTORIE TIŠNOVSKA

Je tomu již čtvrt století . . .

JAN HÁJEK:

Dne jedenáctého dubna roku 1945, zahynulo v plynové komoře v Mauthausenu třicetpět žen z Moravy. Mezi nimi byla i 22letá Boženka Škrabálková z Tišnova. Bílý pomníček v parčíku před sokolovnou, dílo sochaře Julia Pelikána, nám připomíná národní mučednici, která téměř na prahu osvobození přinesla oběť největší, stejně jako její bratranec Miroš Habrovec, zastřelený gestapem při zatýkání.

Při odhalení pomníku v roce 1947, bylo Božence Škrabálkové uděleno zástupcem ministra národní obrany armádního generála L. Svobody, nejvyšší československé vyznamenání „Čs. válečný kříž 1939 in memoriam".

Nebyly to jen porady, plány, přepadové destrukční akce, jichž se Boženka jako příslušnice partyzánské skupiny „Třetí československé úderné roty", radou zúčastnila. Ano - byla to hlavně důležitá činnost zpravodajská, neboť Boženka mluvila dobře německy, pracovala nejprve na Městském úřadě tišnovském, později ji pro její dokonalou znalost němčiny převzal Okresní úřad, a po jeho zrušení v roce 1943, kdy tento úřad byl sloučen s Okresním úřadem Brno-venkov, přijímá zaměstnání v tišnovské odbočce pracovního úřadu. A tehdy se po vesnicích vyprávělo, že v Tišnově na „pracáku" mají novou úřednici, která prý je sice Němka, ale mluví dokonale česky a je moc hodná. Tu Němku měla partyzánka Boženka od toho, že při častých německých návštěvách z nadřízeného brněnského úřadu musela uplatňovat svou perfektní němčinu. A zde se toho také Boženka hodně dovídala . . .

Ale nebyla to jen tato důležitá činnost zpravodajská, byla to i činnost zásobovací a ošetřovatelská. To vše konala s prostou samozřejmostí. Tvrdým a úporným nadšením strhla na nebezpečnou dráhu i celou rodinu. Byly dny kdy v jejich lomnickém příbytku bylo najednou i šest nočních návštěvníků z nedalekých lesů.

Kdo neprožil - neuvěří — vzpomínají partyzáni: . . . jak blahodárně na nás působilo, když jsme mohli, byť jen na krátký čas sejít z vlhkých lesních úkrytů dolů - do tepla rodinného prostředí - ošetřit se — umýt, oholit, odpočinout a zapomenout, alespoň na chvíli, že jsme psanci, postavení mimo zákon a štvaní hůře než divá zvěř surovým gestapem a úlisnými konfidenty. Jak s láskou a vděčností nevzpomínat na Boženku, naši Boženku, jak jsme ji říkali, která nám umožnila jak ve své rodině v Lomničce, tak u své tety v Tišnově, prožít více takových chvil, kdy nad knihou, u klavíru a nebo ve veselé společnosti jsme zapomínali na tvrdou skutečnost a stávali se opět lidmi. Po takových chvílích v přátelském ovzduší, jsme opět duševně i tělesně odcházeli po stezkách, známých jen nám a lesní zvěři, do zeleného přítmí lesů, k hlídkám a rozvědkám, nočním přepadovým akcím a srážkám s jagdkomandy. Tvrdý a neúprosný byl partyzánský boj: nebyla žádána milost a nebyla také dávána. Sílila nás vzpomínka na teplo českého krbu, který je nutno bránit proti surovému vetřelci. Sílila nás vzpomínka na hřejivou spoluúčast a duchovní společenství všech statečných. Tolik ze vzpomínek partyzánů Třetí československé úderné roty.

Dne 16. dubna 1945 krátce před půlnocí se zřítilo na louky pod Tišnovem americké bombardovací letadlo, když bylo před tím těžce zasaženo nad Brnem. Osmičlenná posádka se zachránila a přešla k partyzánům. Dosud žijí ve vzpomínkách tehdejších bojovníků jména Rosalin Anderson, Mack Dias, Carlin Armand a dalších, ze kterých společný boj bok po boku, učinil věrné kamarády i když se dorozumívali všelijak. Po krátkém čase, pouze jejich „jedenáctimilimetrové" colty rozlišovali je od našich chlapců.

Pohled na středověký dům Na Pernštýně po bombardování dne 25. dubna 1945, kdy bylo město nejvíce poškozeno. Foto M. Kotínský

Dne 17. dubna je po celý den akutní letecký poplach. Tišnovskými ulicemi se valí nepřetržitý proud německých vojáků všech zbraní a hodností s tisíci vozidly.

19. a 20. dubna jsou zabavovány v obchodech potraviny. Z leteckých podzemních dílen, továrny Diana, umístěných v tunelech nedostavěné železniční dvoukolejky u Kutin, jsou odváženi zaměstnanci, převážně zajatci různých národností. Transportováni jsou do Německa. Malý, nyní téměř zapomenutý lesní hřbitůvek u Kutin, stal se poslední stanicí těch, kteří otrockou práci nepřežili.

24. dubna je slyšet od Brna detonace a dělostřelbu. Večer tone Brno v záři leteckých světlic. Pro nás v Tišnově je to krásná a zároveň hrůzyplná podívaná. Fronta se blíží.

25. dubna se od sanatoria dr. Kuthana (nyní nemocnice) ozývají salvy pušek. Němci popravují své dezertéry a zahrabávají je na místě. Okolo 10. hodiny přilétá sovětské průzkumné letadlo. Z domu občana Ryby „Na hrádku" zahájí palbu německý flak. Dochází k leteckému ostřelování ulic a shození menších bomb. Jsou první mrtví a ranění. Odpoledne ve 14.25 a 15 hodin nalétává na město větší počet bombardovacích letadel a shazuje na 150 těžkých bomb. Výsledkem kromě většího počtu raněných, je i 25 mrtvých. Z 822 domů bylo zničeno nebo poškozeno 182. Obyvatelstvo Tišnova se stěhuje do okolních lesů a na venkov.

28. a 29. dubna vydává německé velitelství dvě vyhlášky: 1. Od 21 hodiny do 5 hodiny nesmí nikdo z občanů pod trestem smrti zdržovat se na ulici, 2. Vyhlášku o povinné účasti mužského obyvatelstva na kopání zákopů.

To je smutná bilance měsíce dubna, před dvacetipěti lety.

LOVU ZDAR

Tišnovské Myslivecké sdružení má 26 členů, kteří obhospodařují cca 1400 hektarů honební plochy. Nezbytnými pomocníky při lovu zvěře jsou psi. Těchto — jak myslivci říkají - lovecky upotřebitelných psů mají k dispozici šest. O tom, jak zlepšit svoji práci, rokovali na své únorové výroční schůzi, při které byli zvoleni do výboru osvědčení členové sdružení. Byla rovněž zhodnocena činnost za uplynulé období. Minulý rok i tato zima nebyly příznivé. Větší sněhová přikrývka způsobila, že zvěř zeslábla a větší měrou byla vystavena škodné. Myslivci se snaží zachovat kmenové stavy lovné zvěře pro rok 1970. Proto také nesplnili plán odstřelu. Rovněž se starají o to, aby byla oživena krev bažantů. Za tímto účelem jsou nakupováni kohouti i slepice. Bohužel, v našich lesích se vyskytuje ještě další škodná, kterou je - člověk. Dokladem toho jsou různé nástrahy na zvěř, které se v lese vyskytují. Jsou poškozována i myslivecká zařízení, jako krmelce, zásypy, boudy na krmivo apod. Tito vandalové by si měli uvědomit, že poškozují nejen přírodu, ale i celou společnost. Protože lesy a jejich bohatství jsou tady především pro potěšení a užitek nás všech.

- vb -

Letecko modelářský klub Svazarmu v Tišnově pořádá 12. dubna 1970 soutěž radiem řízených motorových modelů - POHÁR OSVOBOZENÍ v prostoru u vodárny pod městem. Soutěž se pořádá v rámci 25letého trvání modelářského klubu v Tišnově. Zveme všechny zájemce o tento sport a naši mládež k seznámení se s radiovým ovládáním modelů. Létající modely předvedou členové našeho klubu a soutěžící z celé republiky.

B. Trmač

Vážení čtenáři!

Nezasílejte do tiskárny objednávku na zpravodaj „NAŠE TIŠNOVSKO". Toto je záležitostí čistě redakce, s adresou MěNV v Tišnově, která je uvedna v tiráži na poslední straně.

Nejednáme a neohováme se vždy nejsprávněji

O tom svědčí stručný přehled přestupků a provinění, kterých se v roce 1969 dopustili někteří spoluobčané. Protože rozdíl mezi přestupkem a provin ěním tkvěl v různém stupni společenské nebezpečnosti zavi něného jednání, byly oznámené případy projednány podle příslušnosti a ještě loňské platné právní úpravy buď komisí pro ochranu veřejného pořádku nebo místním lidovým soudem se záměrem výchovně působit na občany. MLS projednal celkem 19 případů, 15 provinění a 4 méně závažné tr. činy. Provinění se týkala hlavně narušování social. soužití (9), social. vlastnictví (5), osobního vlastnictví (1), tr. činy - ublížení na zdraví (3), příprava opuštění republiky (1). Jako opatření bylo uloženo: 5 napomenutí, 3 veřejné důtky, 7 pokut (1600 Kčs), 3 nápravná opatření srážkou z platu až do 15%. V jednom případě bylo obvinění zproštěno. Komise OVP projednala celkem 22 případů přestupků, 2 případy byly postoupeny jiným orgánům, 4 projednány bez uložení opatření, 2 zproštěny obvinění, 1 vzat zpět navrhovatelem při projednávání. Uložena byla tato opatření: 5 napomenutí, 8 pokut (celkem 1100 Kčs ve prospěch MěstNV). MLS byly k 1. 1. 1970 zrušeny, komisi OVP práce i nadále zůstává. Přejme si všichni, aby práce na tomto úseku bylo co nejméně, bude to prospěšné všem.

- JV -

Rybáři zahajují každoročně 16. dubna rybolov na pstruhových revírech. Také na březích Svratky, která v úseku od Tišnova až po Vírskou přehradu je revírem pstruhovým, bude opět rušno. Věříme, že letošní jubilejní rok bude pro naše tišnovské rybáře úspěšný, neboť jak jistě už víte, oslavuje tišnovská rybářská rodina 60 let organizovaného rybolovu. Bohaté úlovky a krásné zážitky od řeky Svratky!

- ek -

NAŠE DUBNOVÁ VYCHÁZKA

Červená značka nás zavede Předklášteřím do údolí Loučky. Na pravém břehu říčky pod kopcem zvaným Čepička se říká Pod kaštany. Pamětníci si vzpomenou na lágry a skladiště, k nimž vedla úzkokolejka z tišnovského nádraží. Objekty patřily k Dianě, neblaze proslulé továrně na letadla v kutinských tunelech. Malebné údolí se zalesněnými stráněmi už dávno zapomnělo na ony smutné časy a žije dnes všedním ruchem kamenolomu. Tam, kde se těží nyní kámen, bývala pověstná Čertova skála. Balvany prosluněných svahů jsou v létě plny zmijí. Nad údolím zaduní co chvíli vlak. Elektrifikovaná trať vede odvážnými mosty a tunely směrem na Křižanov. Z Dolních Louček zahlédnete Most míru, jehož velký oblouk má rozpětí 110 metrů. (Výška mostu je 65 m a na konstrukci lešení bylo použito 178 km ocelových trubek.) Mezihoří - kdysi osada - náleží dnes k Dolním Loučkám. Naproti bývalé Borkovcově pile stávala kantina u Komínků, někdejší středisko barabů. Domů se dostaneme autobusem z Dolních Louček.

Text: V. Borek, kresba: Z. Zatloukal

OK 2 KEA

Radioklub v Tišnově patří k organizacím, které sice úspěšně pracují, ale mnoho občanů o nich ani neví. Je to sportovní organizace radioamatérů, kteří mají značku OK 2 KEA.

Někdo si možná představuje, že radioamatérský sport je pouze neustálé vysedávání u radiostanice, a tedy činnost málo pestrá. Členové radioklubu se však každý rok zúčastňují několika závodů na velmi krátkých vlnách. Je to především závod Polní den, při kterém - jak už název napovídá - stanice nesmí vysílat ze svého trvalého stanoviště, ale z terénu. Proto radioamatéři umisťují své vysílače na kopcích, aby měli možnost co nejlepšího spojení. Tišnovští radioamatéři dosahují v tomto závodě vždy předních míst.

Jiným velmi zajímavým, ale také náročným závodem, je Hon na lišku. Při něm mají radioamatéři za úkol pomocí přijímačů nalézt v co nejkratší době vysílače ukryté v terénu. Místní radioamatéři již několikrát byli obětavými pořadateli celostátního kola tohoto závodu a členové radioklubu K. Souček a O. Staněk mají na svém kontě dokonce několik vynikajících mezinárodních úspěchů v Honě na lišku.

Josef Ondroušek

SZK ROH TIŠNOV

Karasovo divadlo

V dobře napsané detektivní hře M. Doyla

Signál k vraždě

nevyjdete do poslední minuty z napětí, kdo vlastně je dvojnásobným vrahem a současně se dobře pobavíte. **Premiéra** hry Signál k vraždě bude v pátek **10. dubna 1970 ve 20 hodin v tišnovské sokolovně.**

V neděli 12. dubna 1970 bude zahájena v sále SZK na Mlýnské ul. výstava obrazů umělců Jihomoravského kraje, která potrvá do 19. 4. 1970. Organizace výstavy je uspořádána ve spolupráci s Dílem a bude spojena s prodejem originálů.

Kulturně výchovná činnost SZH ROH Tišnov:

Každé pondělí

kurs angličtiny 2. a 3. ročník

Každé úterý

kurs angličtiny 1. ročník
kurs němčiny 3. ročník
kurs němčiny členský závod Brněnské papírny
kurs hudební výchovy

Každá středa

kurs němčiny 1. ročník
kurs němčiny 2. ročník
kurs němčiny 4. ročník

Každý čtvrtek

kurs němčiny 5. ročník
kurs němčiny 1. ročník

Každý pátek

kurs hudební výchovy

Každých 14 dnů kurs šití v členském závodě Brněnské papírny.

29. 4. 1970 v 19 hodin

Lidová akademie

přednáška zahrádkářů.

BRNĚNŠTÍ UMĚLCI DĚTEM

Ve středu 11. 2. 1970 se konal v Sdruženém závodním klubu v Tišnově výchovný koncert, na kterém se žáci ZDŠ Předklášteří seznámili se skladbami B. Smetany, A. Dvořáka a J. Křičky. Uvádíme hlasy dvou mladých návštěvnic tohoto koncertu. Irena Smíšková, žákyně 5. třídy: „Celý program byl pro mne krásným zážitkem, protože mám hudbu a zpěv ráda". A Ivana Svobodová ze stejné třídy: „Za koncert, který pro nás připravili zasloužilá umělkyně Cecilie Strádalová, Eduard Hrubeš a Emilie Vévodová, jim mnohokrát děkuji a přeji jim hodně úspěchu. Doufám, že nás brzy opět navštíví". Více není třeba dodávat. Mládí a hudba patří přece jenom k sobě . . .

PODHORÁCKÉ MUZEUM
Předklášteří - Porta-coeli

Stálá expozice z dějin Tišnova a Tišnovska.

Malá galerie: Výstava k 25. výročí osvobození Tišnova.

Otevřeno: úterý - pátek 8 - 16, sobota 8 - 12, neděle 8 - 14 hod.

V pondělí zavřeno.

GALERIE JOSEFA JAMBORA
Brněnská č. 475.

Stálá výstava obrazů zasloužilého umělce J. Jambora z jeho odkazu městu Tišnovu. Otevřeno: ne 9 - 12.

RESTAURACE BRNO-VENKOV

si Vám dovolují doporučit tyto své provozovny

HOTEL KVĚTNICE

ubytování, uspořádání svatebních hostin, možnost konání školení.

HOTEL U NÁDRAŽÍ

ubytování, uspořádání svatebních hostin.

RESTAURACE POD KLUCANINOU
uspořádání svatebních hostin.

Každou sobotu hudba a tanec.

TANČÍME DENNĚ
ve vinárně **GRILL.** Otevřeno 20 - 03.

Zveme Vás k posezení v příjemném prostředí s hudbou a tancem.

KINO PANORAMA

2. čt - 17.30 a ve 20 hod

● **NOČNÍ MOTÝL**

Starší český film.

4. so, 5. ne - 17.30 a ve 20 hod.

HVĚZDA

Český film s Jiřinou Štěpničkovou v titulní úloze.

7. út - 17.30 a ve 20 hod.

ACH, TY ŽENY

Maďarská hudební komedie. Tři manželky, tři rozvody, jedna svatba. Česká verze.

9. čt - 17.30 a ve 20 hod.

● **BATALION**

Starší český film.

11. so, 12. ne, 14. út - 17.30 a ve 20 hod, 13. po - 17.30 hod.

● **BOSÉ NOHY V PARKU**

Americký barevný film. Mladí manželé, tchýně a podivný soused. Česká verze.

16. čt - 17.30 a ve 20 hod.

ŠESTÉHO ČERVENCE

Sovětský film. Den, který rozhodoval o osudu revoluce.

18. so, 19. ne - 17.30 a ve 20 hod., 20. po - 17.30 hod.

ZLATO V BLACK HILLS - širokoúhlý

Indiánský příběh z Divokého západu.

21. út - 17.30 a ve 20 hod.

VĚRNOST

Sovětský film vyznamenaný na Mezinárodním festivalu v Benátkách.

23. čt - 17.30 a ve 20 hod.

PŘEŽIL JSEM SVOU SMRT

Český film. Drama jednoho ze statisíců.

25. so, 26. ne, 28. út - 17.30 a ve 20 hod., 11 po - 17.30 hod.

● **ANDÍLEK ANEB PANNA Z BAMBERKU**

Západoněmecký barevný film. Taková ztráta nevinnosti.

30. čt - 17.30 a ve 20 hod.

● **S BOROVOU ŠIŠKOU POD ZÁDY**

Finský film. Vážný i humorný pohled do srdcí mladých lidí.

DĚTSKÁ PŘEDSTAVENÍ:

5. ne - 9.30 hod .

ZLATÝ KLÍČEK

Sovětský film.

12. ne - 9.30 hod.

VYŠŠÍ PRINCIP

Český film.

19. ne - 9.30 hod.

MEDVĚDI V MANĚŽI

Sovětský film.

26. ne - 9.30 hod.

IKARIE XB 1

Český film.

Vstupné děti 2 Kčs, dospělí 4 Kčs.

Filmy označené ● mládeži do 15 let nepřístupny.

Návštěvníci mají nárok na uvedení na místo v nejbližší světelné přestávce. Filmová představení přístupná mládeži začínající po 18. hodině může mládež výjimečně navštívit jen v doprovodu dospělých osob. Předprodej vstupenek: pátek 15 - 18 hod., sobota 8 - 10 hod. Prodej vstupenek hodinu před začátkem každého představení. Vstupné na klasické filmy 2, 3 a 4 Kčs, na širokoúhlé filmy 4, 5 a 6 Kčs.

ZA ZMĚNY PROGRAMŮ ODPOVÍDAJÍ POŘADATELÉ

SPORT

KOPANÁ V DUBNU

5. 4. muži: Mor. Krumlov - B. Tišnov
dorost: Sokol Loděnice - B. Tišnov

12. 4. muži: Čechie Zastávka - B. Tišnov
dorost: B. Tišnov - Tatran Bohunice

19. 4. muži: TJ Žavobřesky - B. Tišnov
dorost: Sl. Ivančice - B. Tišnov

26. 4. muži: B. Tišnov - Min. Boskovice
dorost: B. Tišnov - ZJŠ - C

3. 5. muži: B. Oslavany - B. Tišnov
dorost: B. Oslavany - B. Tišnov

Sportovním přátelům v Tišnově a okolí!

Výbor tělovýchovné jednoty Baník Tišnov využívá dané mu příležitosti a chtěl by naši sportovní veřejnost, ale i všechny naše občany seznámit s některými údaji o naší TJ.

VÍTE, ŽE?

- v jednotě je organizováno 777 členů a z toho 307 žáků? Je to hodně nebo málo? Odpovězte si sami.
- že máme 8 herních oddílů a 17 družstev v různých soutěžích? Znáte náše oddíly? Základní tělesná výchova-Sokol, kopaná, hokej, házená, odbíjená, košíková, tenis, stolní tenis a k tomu odbor turistiky.
  Dost možností pro Vás všechny, ale hlavně pro Vaše děti.
- že hodnota budov a zařízení představuje částku 6,332.239 Kčs,
- že nářadí, výzbroj a výstroj jednotlivých oddílů bylo již zaplaceno tolik, že dnešní jeho hodnota činí částku 249.192 Kčs,
- že rukama pracovníků jednoty projde za rok 399.506 Kčs,
- že náklady na činnost oddílů dosáhly v roce 1969 105.005 Kčs,
- a na vstupném od diváků bylo vybráno pouze 26.181 Kčs a zbytek byl získán z výnosů ze zábav v ubohé sokolovně, příspěvky od závodů, OV ČTO, prodejem členských známek apod,
- že jsme svépomocí provedli opravu střechy sokolovny v hodnotě 27.055 Kčs, zakoupili materiál pro opravu šaten v částce 37.549 Kčs, opravili loutkový sál za 6.539 Kčs,
- že kulturních a jiných společenských akcí se v sokolovně zúčastnilo na 10.000 občanů,
- že za občerstvení poskytnuté v prostorách sokolovny bylo návštěvníky zaplaceno 144.000 Kčs,
- že v dubnu 1970 se koná v sokolovně členská schůze, kde se dovíte vše ostatní co Vás o naší Jednotě zajímá a na kterou Vás tímto současně zveme.

A co nakonec? Děkujeme za přízeň sportovních přátel a těšíme se, že tato bude trvati v roce 1970 a že se ještě rozšíří o další naše spoluobčany.

Považujeme ale také za naši povinnost poděkovat touto cestou všem ZV ROH, vedení podniků, MěNV v Tišnově, kteří svými finančními příspěvky nám pomáhali překonávat mnohdy velmi svízelnou finanční situaci.

Věříme, že i v letošním roce bude jejich ruka stejně štědrá jako v roce 1969.

Výbor TJ Baník Tišnov

Kulturní zpravodaj **NAŠE TIŠNOVSKO** řídí redakční rada při kulturní komisi MěNV v Tišnově. Odpovědný redaktor dr. L. Štejgerle. Adresa redakce: MěNV Tišnov. Tisk Grafia 11 Dolní Kounice - Kult/456.12-1970/Ves. - 17. 815-70

Kulturní zpravodaj

Naše TIŠNOVSKO

Vydává MěstNV v Tišnově
Cena 1 Kčs

KVĚTEN 1970

SLAVNÉ DNY

Máj, měsíc květů, má pro nás zvláštní kouzlo a pathos - v květnu došlo v historii našeho národa k řadě významných událostí. Před čtvrtstoletím to bylo i zlomení moci fašismu a osvobození našeho města a celého národa Sovětskou armádou od nenáviděné nacistické okupace. Letošní májové dny mají proto zvlášť slavnostní ráz.

Prvomájové oslavy, které jsou jedním z článků oslav 25. výročí osvobození naší vlasti, zahájí v Tišnově dechovka budíčkem. Průvod občanů, domácích i milých hostů z okolních obcí, se seřadí v 8.20 hod. u Humpolky, projde městem na náměstí, kde shromáždění vyslechne slavnostní projev. Po ukončení manifestace bude na náměstí vyhrávat hudba, pro děti bude v kině Panorama filmové představení.

Hlavní část oslav proběhne 8. a 9. května za účasti delegací přátel z NDR, z Ramoně z SSSR a zvlášť milým hostem bude s. N. Ščerbakovová, bývalá radistka partyzánského oddílu operujícího na Tišnovsku.

8. května, v předvečer výročního dne, se koná v sokolovně za účasti občanské veřejnosti slavnostní společné zasedání městských výborů KSČ a NF a městského národního výboru. Delegace vrcholných městských organizací z tohoto zasedání položí věnce k pomníkům obětí osvobozovacích bojů a Rudé armády. Začátek slavnosti je v 19 hodin. Slavnost bude pokračovat kulturním programem a bude na ni navazovat lidová veselice.

9. května se občané našeho města zúčastní slavnosti u památníku partyzánských bojů v Šerkovicích; zahájení v 9.30 hodin. Pohodlnou dopravu občanů do Šerkovic zajistí autobusy ČSAD. Večer si pak přijdou na své děti; velkým lampiónovým průvodem přijdou na náměstí, kde bude pro ně odpálen pestrý ohňostroj.

Komise NF pro uspořádání oslav očekává, že naši občané svou širokou účastí na všech oslavách přispějí k jejich opravdu důstojnému průběhu.

- lš -

MÍSTO KYTIČKY

zasíláme co nejsrdečnější blahopřání občanům našeho města, kteří se v květnu dožívají význačného životního jubilea, 80. narozenin i více. Přejeme jim zdraví, spokojenost a osobní pohodu. Blahopřání adresujeme těmto občanům:

Jaroslavu Hoblovi, Tišnov, Rudé armády 700. Dožívá se 1. 5. 80 roků.

Františce Cvrkalové, Tišnov, B. Smetany 529. Dožívá se 12. 5. 82 roků.

Josefě Makovské, Tišnov, Trmačov 329. Dožívá se 13. 5. 82 roků.

Anně Moukové, Tišnov, Na zahrádkách 482. Dožívá se 14. 5. 84 roků.

Žofii Hejlové, Tišnov, Brněnská 153. Dožívá se 15. 5. 83 roků.

Janu Vrchlabskému, Tišnov, Cáhlovská 163. Dožívá se 16. 5. 82 roků.

Františku Balášovi, Tišnov II, Víska 105. Dožívá se 17. 5. 81 roků.

Antonínu Machovi, Tišnov, Kukýrna 36. Dožívá se 17. 5. 80 roků.

Marii Kolínské, Tišnov, Brněnská 6. Dožívá se 21. 5. 86 roků.

Josefu Chmelařovi, Tišnov, Husova 702. Dožívá se 21. 5. 85 roků.

Foto na titulní straně Vladimír Bílý

NAŠE STAROSTI NA VAŠI HLAVU

Vážení čtenáři, obracíte se na nás v dopisech se svými starostmi, dělíme se s Vámi o radost, kterou projevujete našemu zpravodaji, přejete nám do další práce hodně úspěchů, posíláte nám své návrhy a připomínky, které nám pomáhají v naší práci.

A tak každý měsíc nám doručí pošta hromádku dopisů, jejichž obsah je zatím jedinou odměnou šestičlenného redakčního kolektivu. A věřte, že ač má Naše Tišnovsko pouze dvanáct stran, dá to hodně práce než se nové číslo dostane mezi Vás. Ale všichni jsou pro věc zapálení, těší je, že jejich práce nachází odezvu, a nutno poznamenat příznivou, mezi Vámi, čtenáři. To není pouze čas věnovaný přípravě a psaní materiálů, hodiny strávené na redakčních schůzkách, ale členy redakce můžete též zahlédnout v roli kolportérů, jak s balíčkem pod paží, ještě „teplých" výtisků našeho Tišnovska, spěchají, aby výtisky roznesli do jednotlivých prodejen.

Nesmíte se na nás zlobit, jestliže nedostanete hned odpověď na svůj dopis. Redakční schůzky máme pouze dvakrát za měsíc a každý Váš dopis je čten v redakční radě. Některé jsou potom použity v naší listárně, na jiné odpovídáme jednotlivě.

Často se ve Vašich dopisech objevuje přání, abychom vydávali Naše Tišnovsko v širším rozsahu. Věřte nám, že je to i naše přání, jenže... Jenže vydávání časopisu je příliš nákladnou záležitostí a redakce je odkázána v prvé řadě na přízeň čtenářů. A tak se obracíme na Vás, milí přátelé, s prosbou. Pomozte nám získat další čtenáře. Podaří-li se nám to, budeme moci splnit i toto Vaše přání. Hodně Tišnováků je rozseto po vlasti. Již nyní posíláme zpravodaj do osmnácti měst a obcí, ale je ještě hodně Tišnováků na jiných místech, kam se zpravodaj ještě nedostal, které osud zavál do různých koutů vlasti by se rádi jistě dověděli, co je nového v jejich rodném Tišnově.

Rádi bychom, aby se zpravodaj stal opravdovým mluvčím Tišnovska, a proto chceme, aby si našel cestu také do okolních obcí. To znamená do Lomničky, Železného, Hradčan, Čebína, Březiny, Louček i Štěpánovic. Doufáme, že jsme na nikoho nezapomněli. Potřebovali bychom však někde zajistit prodej a také v jednotlivých obcích získat dopisovatele. Pomůže nám někdo?

Mezi čtenáři je hodně pamětníků, kteří pamatují Tišnov z počátku tohoto století. Lidé často vzpomínají na různé události, lidi a lidičky, kteří tu žili. Napište nám ať pomocí Vašich vzpomínek můžeme oživit věci minulé, zapomínané i zapomenuté. Podělte se s ostatními čtenáři o své zážitky. Velice pěkný příspěvek jsme dostali od ing. O. Máci z Prahy, který nám poslal své vzpomínky na Viléma Mácu, kterého jistě mnozí ještě pamatují. Příspěvek otiskneme v některém z dalších čísel. Uvažujeme též o tom, že by nebylo marné vydat časem nějakou knihu o Tišnově. Vždyť, jak už je to dávno, co vyšla knížka B. Sedláka V závětří Květnice. A v této připravované knize bychom velice rádi použili Vašich vzpomínek. Chcete se na této práci též podílet? Čekáme na Vaše příspěvky.

Tak ti řeknu, Bohouši, že tu Květnici by nám mohlo mnohé město závidět.

Kresba: Mir. Pavlík

Vlastivědná trasa Tišnovsko

Letos již po patnácté se v Jihomoravském kraji uskuteční vlastivědné putování žáků devítiletých škol. Tato nová forma školních výletů, která právě v našem kraji má svoji kolébku, se dnes stala nedílnou součástí práce škol na závěr školního roku.

V loňském roce byla také u nás na Tišnovsku otevřena putovní trasa pro žáky 6. tříd: Tišnovsko-Sekoř-Brumov-Pernštejn. O putující na této trase pečuje komise pro provoz tábora SRPŠ Tišnov na Brumově. Trasa významně přispívá k propagaci a poznání našeho kraje, hlavně mezi mladými lidmi.

Putování začíná v Tišnově. Děti po příjezdu odcházejí pod vedením svých učitelů a za doprovodu s. J. Hájka k prohlídce muzea v Předklášteří, potom se stručně seznamují s historií našeho města a pobyt v Tišnově končí návštěvou Jamborovy výstavní síně. Dále pokračují autobusem do Lomnice a odtud pěšky po značkách přes Synalov na Sekoř a dále přes Osiky do tábora na Brumově, kde si odpočinou a přenocují. Druhý den pokračuje pěší túra z Brumova přes Skorotice do Nedvědice, kde putování vrcholí prohlídkou hradu Pernštejna a končí společným obědem. Je to forma výletů, která má nesporně mnoho výchovných předností. Právě proto má putování třídních kolektivů stále více příznivců jak mezi učiteli, tak i mezi dětmi.

Po naší trase Tišnovsko putovalo v loňském roce 13 kolektivů z různých míst našeho kraje. Dol. Bojanovice, Krdek u Konice, Hrušky, Rousínov, Adamov, Brno-Konečova, Brno-Kneslova, Klenovice na Hané, Strážek, Dol. Cerekev, Bučovice, Hustopeče, Vyškov.) Celkem to bylo 413 účastníků. Téměř všichni se vyslovili velmi pochvalně o vedení trasy, o její připravenosti, ale také o historických a přírodních krásách našeho kraje. Loňský úspěšný ročník, kterým celá akce byla zahájena, nás zavazuje k tomu, abychom letos, v roce 25. výročí osvobození připravili trasu ještě lépe, aby se našim mladým hostům u nás opravdu líbilo.

Milan Jeřábek

Sdružený závodní klub ROH v Tišnově

byl založen v r. 1964, je tedy na místě ohlédnutí za jeho pětiletou činností. Sdružený závodní klub (SZK) byl ustaven jako středisko sjednocující kulturně výchovnou a vzdělávací i společenskou činnost ve městě, převzal proto i úkoly Osvětové besedy.

Zakládajícími členy SZK bylo 11 tišnovských závodů (MODETA - jako zřizovatel, Brněnské papírny, závody S. K. Neumanna, Služby města Tišnova, Uranové doly důl Rudý říjen v Olší, ČSAD, ÚNZ, Okr. průmyslový podnik, Potraviny, místní jednota Čs. svazu požární ochrany, poštovní úřad) a městský výbor který poskytl místnosti v budově kina. Z počátku musel SZK překonávat značné potíže organizační i nedostatek porozumění tišnovské veřejnosti a nejednou i samotných členských organizací. Přesto se během prvních dvou let podařilo vybavit místnosti nejnutnějším zařízením a vytvořit základní podmínky pro rozvinutí činnosti SZK.

V roce 1966 se ujala úkolu zřizovatele nejsilnější členská organizace - ZV ROH dolu Rudý říjen v Olší. Formou brigádnické výpomoci zaměstnanců dolu byly ještě téhož roku provedeny úpravy foyeru, sálu a přísálí, zřízena šatna, kuchyně a bufet a v další etapě byly místnosti náležitě vybaveny. Za všestranné pomoci dolu Rudý říjen a dík pochopení nadřízených složek ROH, které poskytly potřebné dotace, se podařilo i přesto, že některé závody své členství v SZK zrušily, během pěti let v Tišnově vytvořit některé zařízení v hodnotě asi 286000 Kčs a tím i výborné podmínky pro kulturní a společenskou činnost.

O činnosti a perspektivách SZK příště.

NÁŠ MEDAILÓNEK

dnes věnujeme jednomu z těch, bez jejichž nadšené a neohrožené práce by se osvobození naší vlasti od fašismu sotva stalo skutečností.

JOSEF LIEBERZEIT (1902 - 1944) je rodák z Tišnova-Předklášteří. Tvrdé dětství v rodišti a rovněž takové mládí v proletářském prostředí brněnském bylo mu nesmlouvanou školou života, která jej záhy přivedla k poznání skutečných příčin lidské bídy, naučila znát cenu i význam sebevzdělání a přivedla jej do řad nejaktivnějších a nejodvážnějších bojovníků za práva proletariátu a celé dělnické třídy. Dělnické a komunistické hnutí nejen na Brněnsku, ale i v širším okruhu českých zemí v něm vidělo a ctilo jednoho ze svých předních bojovníků. Po velmi úspěšném absolvování Leninské stranické školy v Moskvě (péčí KSČ v letech 1930-1931) vyrostl v nesmírně odvážného i obratného a agilního novináře a publicistu, bojujícího všemožně proti narůstajícímu fašismu a proti rozbíječům jednoty komunistického hnutí. S jménem Lieberzeitovým je nerozlučně spjata jedna z nejslavnějších kapitol brněnské Rovnosti, která byla od samého začátku své existence základním článkem a oporou dělnického a komunistického tisku na Moravě.

Lieberzeitův vztah k rodnému městu se ještě prohloubil, když jej krajský výbor strany na začátku nacistické

okupace pověřil funkcí instruktora okresního vedení ilegální KSČ tišnovského okresu. Okupace znamenala však pro Josefa Lieberzeita začátek jeho životní tragedie - byl mezi prvními zatčenými komunistickými funkcionáři v září 1939 a z moci gestapa se již nedostal. Po Špilberku následovaly koncentráky Dachau a Buchenwald, kde Lieberzeit hrdinskou smrtí koncem roku 1944 kryl své spolupracovníky v ilegální činnosti. Splatil krvavou daň svobodě národa aniž mu bylo dopřáno se jí dočkat a z ní se těšit.

- lš -

DOBRÝ NÁPAD

Závody S. K. Neumanna se v poslední době zaměřují na obohacení sortimentu svých výrobků rybářskými potřebami. V souvislosti s tím se rozšiřuje také jejich spolupráce s místní rybářskou organizací v Tišnově. Nyní přišly ZSKN opět s dobrým nápadem: rozhodly se, že vyčistí řeku Svratku v úseku mezi tišnovským splavem a Březinou. K tomu účelu si vyrobí zařízení, které jim ulehčí práci. Ve Svratce si potom budou moci vyzkoušet prakticky rybářské potřeby jak rybáři, tak i vývojoví pracovníci závodu.

- vb -

STALO SE PŘED STO LETY

Cikán Ferda Daniel, který má svó chatrč nod lipama u sv. Jána za červeným mlénem, dostal zase návštěvu, tentokrát přijeli „bratři" až z Uherska. Poznali to sousedi v Žabské ulici, když ráno našli kurníky prázdný a po „bratrech" jako když se zem slehne. Néni tomu tak dlóho, co jiní „bratři" vybrali haltýř panu staršímu ze mléna a včelník u Dusíka.

Bylo nařízeno panu obrvachmajstrovi Kolbábkovi, aby při návštěvách „bratrů" všichni policajti, hlavně v noci aufpasírovali.

- jh -

MALÉ KAPITOLY
Z HISTORIE TIŠNOVSKA

Je tomu již čtvrt století...

JAN HÁJEK:

Po velkém bombardování Tišnova dne 25. dubna, se většina obyvatelů ukrývá v okolních lesích či obcích.

Dne pátého května, panuje velké vzrušení po rozhlasové zprávě o vypuknutí Pražského povstání. Je vydána vyhláška, podle které jest říšská marka stále uznávaným zákonným platidlem a obchodníci a veřejnost se žádají, aby platidlo neodmítali, jinak se vystavují nebezpečí trestního stíhání.

Odpoledne dochází k událostem, která málem skončila tragicky. Kolem 16. hodiny byli za Předklášteřím, na silnici k Dol. Loučkám, zastřeleni dva němečtí vojáci. Všichni muži zadržení v Předklášteří byli předvedeni na prostranství pod lípy u kláštera Porta coeli, kde měl být každý desátý zastřelen. Od exekuce bylo však nakonec upuštěno.

Šestého a sedmého května, hřmí bez ustání tišnovské ulice spěchem prchajících německých vojsk. Revoluční národní výbor, v čele s komunistou Jindřichem Sedlákem, vypracoval manifest k obyvatelstvu okresu, který byl vytištěn a plakátován ještě za přítomnosti německé armády.

Občané!

Po šestiletém utrpení vrací se vláda vašich věcí opět do vašich rukou. Národní výbor města Tišnova přejímá tímto okamžikem veškerou správu tišnovského okresu a nařizuje:

1. Zachovejte bezpodmínečnou kázeň a klid. Jakýkoliv nepředložený čin, učiněný z vlastního popudu a bez příkazu Národního výboru, mohl by míti v zápětí ještě v poslední chvíli nedozírné následky na životech a majetku spoluobčanů.

2. Podříďte se bezpodmínečně pouze příkazům a rozkazům Národního výboru, případně vojenským a četnickým velitelům a národním strážím, Národním výborem výslovně k tomu ustanoveným a od něho majícím plné moci.

3. Obyvatelstvo vyvěsí dnešního dne ve 12 hodin v poledne československé vlajky, při čemž se podotýká, že vyvěšování jiných vlajek je zatím nepřípustné.

V úterý 8. května vlají již na budovách československé prapory. Dosavadní místní německý velitel, přijímá blahovolně překotný spád událostí a povoluje veřejné shromáždění s projevem prvního předsedy Národního výboru, Jindřicha Sedláka. Příslušníci Wehrmachtu jsou o vývoji situace informováni plakáty s německým textem, v němž se též hovoří o záruce pokojného přesunu německých vojsk Tišnovem.

Kolem druhé hodiny odpoledne dochází k projevu. Mohutné shromáždění občanů před radnicí, je lemováno kolonou na silnici stojících tanků – „Tygrů."

Dochází k nezapomenutelnému paradoxu: dav zpívá a hudba hraje naše státní hymny a němečtí vojáci, včetně důstojníků - stojí v pozoru a někteří i salutují. Předseda MNV s. Jindřich Sedlák, v závěru svého projevu vyzývá ke vstupu do Národní stráže. Nad Tišnovem jsou shazovány letáky se zprávou o kapitulaci Německa a s výzvou k německým vojákům, aby složili zbraně.

V noci z 8. na 9. května přijíždějí další vojska. Vyhazují tanky a obrněné vozy, ničí střelivo. Na nádraží je hlídka Národní stráže ostřelována z projíždějícího obrněného vlaku. Poslední záchvaty německé zuřivosti se vybíjejí strháváním praporů a střelbou do oken a vrcholí zákeřným zavražděním člena Národní stráže Jendy Svobody. Vyhozením mostů v Předklášteří a v Tišnově, rozloučili se Němci definitivně s městem. Tišnov působil po několik hodin dojmem mrtvého města, avšak již po 19. hodině vesele vyhrává na náměstí dechová hudba a ulice se naplňují vzrušenými občany, kteří plni radosti, nedočkavě očekávají příjezd osvoboditelů.

Kolem 20. hodiny přijíždějí na motorkách na náměstí příslušníci Národní stráže, Milan Kosík a Josef Kalendovský a přivážejí první dva mladé, rozesmáté rudoarmějce. Za malou chvíli poté, přijíždějí rudoarmějci na koních.

Foto: M. Kotínský

To již zní náměstím bouřlivé hurá, které je přehlušeno hřmotem rychlých kamonů, gaziků, které jsou zasypány květy.

Městská hudba vesele vyhrává Kmochovy skladby. Nastává slavné vítání. Velitelé jsou pozváni k slavnostnímu pohoštění na radnici, děvčata v krojích obsluhují hosty a probíhá srdečná a družná zábava s hojnými přípitky osvoboditelům.

Skončila druhá světová válka, mající na kontě milióny životů a hrozná, nevyslovitelná zvěrstva a utrpení. Jenom v našem městě zaplatilo krví nacistickou okupaci přes 60 občanů - hrdinů a 11 dětí. Mnoho dalších se vrátilo s podlomeným zdravím.

S láskou a pohnutím vzpomínáme těchto národních mučedníků, kteří dali své životy, abychom my mohli svobodně žít.

VZPOMÍNÁME . . .

V těchto dnech oslavíme 25. výročí osvobození Československa Rudou armádou. Mnoho našich spoluobčanů se však tohoto dne nedočkalo. Jejich osudy jsou pro nás varováním, abychom nezapomněli.

Za svobodu padli tito naši spoluobčané:

Josef Bahoňovský, Josef Bořil, Bohumil Brabec, František Cibulka, Josef Drábek, Jaroslav Fiala, dr. Miloslav Fibich, Bedřich Galář, Jaroslav Gleich, Miroš Habrovec, Josef Hanák, František Václav Halouzka, Jiří Hliněnský, František Chronc, Jan Kabátek, Václav Klous, Robert Klusák, František Kočka, Oldřich Kothbauer, Josef Kovář, Antonín Křenek, Alois Macků, Karel Mičán, Vlastimil Mrázek, Stanislav Němec, Jan Oderský, František Pacas, Antonín Pánek, Antonín Parolek, Karel Ráboň, Marie Růtová, Vladimír Sedmera, Stanislav Sigmund, Alois Sítař, dr. Oldřich Smíšek, L. Stavěl, František Svoboda, Jan Svoboda, Božena Škrabálková, František Špohr, Gustav Špohr, Jan Tejkal, Josef Vetešník, Ladislav Vetešník, Karel Volný, Vladimír Vybíral, Alois Wágner.

Obětí rasové nenávisti bylo 27, z toho 11 dětí do 13 let. - kf -

Botanik prochází krajem

V srpnu 1928 přišel do Tišnova, svého nového působiště, mladý nadšený botanik učitel dr. Jan Šmarda. Těšil se na práci s dětmi, ale snad ještě více na cesty za poznáním květeny našeho kraje. Proto také jeho první cesta vedla na Květnici. Květnici navštěvoval dr. Šmarda pravidelně po celý rok, pečlivě si svá pozorování zapisoval a vzácné rostliny ukládal do herbářů.

Hora Květnice (470 m) dominuje nejen Tišnovu, nýbrž i celému střednímu toku řeky Svratky. Ke Květnici denně vzhlíží oči Tišnováků a nádherný pohled z Velké skály, od křížku nebo ze Tří stolů láká turisty z širokého okolí. Nejen krása, ale hlavně přírodní bohatství proslavilo vznešenou ozdobu našeho kraje po celé Moravě. Tajemné opuštěné doly a lomy na Květnici svědčí o dávném zájmu geologů a mineralogů. Nalezneme tu řadu druhů křemene (ametysty, citríny, záhnědy, morióny), baryty, malachit, azurit, fluorit, siderit a jiné vzácné minerály.

Skutečnost, že je Květnice složena z vápenců, křemenců a krystalických břidlic, podmiňuje rozmanitost rostlinného krytu. Na rozdíl od Svitavy má Svratka široké, otevřené údolí, které spolu s vápenci na jižních slunečných svazích Květnice umožňuje růst mnohým stepním druhům z jižní Moravy až v nitru Českomoravské vysočiny. V údolí Svitavy se proti toku řeky setkáváme s vybranou společností teplomilných rostlin naposledy na Hádech u Brna. Na jižním úpatí Květnice, kolem Holubárny, se dobře daří vysázené borovici černé. Výše na jižních svazích se šíří skalnatá step, na které mimo lesní borovici tvoří nadrost tyto stromy a keře: dub pýřitý (na Tišnovsku rostl dříve ještě na Čebínce), dřín, brslen bradavčitý, dřišťál, hruška, hloh, svída, trnka, růže, akát a jiné.

Vegetační období na Květnici začíná v dubnu. Jižní strany zazáří zlatými květy dřínu, v podrostu rozkvétá pryšec chvojka, pryšec červenoplochý a vzácný pryšec Seguierův, mochna písečná, koniklec velkokvětý, ostřice nízká, penízek prorostlý, violka písečná, huseník písečný.

V květnu se objevují krásné velké květy sasanky lesní, později plamének přímý, rožec polní, charakteristická rostlina Květnice - mateřídouška raná, pochybek dlouhostopečný, lomikámen trojlaločný, ostřice Michelova a další.

(Pokračování příště)

Podle zápisů dr. Jana Šmardy zpracovala Hedvika Šmardová.

BUDE ČISTĚJŠÍ . . .

V říjnu minulého roku byla dána do provozu - prozatím zkušebního - čistírna odpadních vod v Březině. Její výstavba si vyžádala nákladu pěti miliónů korun. Účelem tohoto zařízení Okresní vodohospodářské správy je svést do řeky Svratky vyčištěnou vodu z tišnovské kanalizace. Devět mužů se tu střídá na směny a přitom dbá, aby vše probíhalo „hladce". Jejich práce je náročná, ale zajímavá. Kalové hospodářství je bez zápachu, protože plyn metan vznikající při procesu je zadržován v plynojemu, odkud se dostává k topnému zařízení. Způsob čistění je mechanický a biologický. Čističkou protéká denně 2000 kubických metrů vody, jejíž kvalita se pravidelně kontroluje v laboratoři. Kromě vzniklého plynu tu zůstane ještě jeden vedlejší produkt: výborné hnojivo z vyhnilého a vysušeného kalu. Svratka si konečně oddychne a s ní všichni, kdo mají rádi vodu - především rybáři.

- vb -

NAŠE KVĚTNOVÁ VYCHÁZKA

Z Čebína se necháme vést červenou značkou do Skaličky. Vesnička, známá odbojem proti okupantům za druhé světové války, je zasazena do půvabného rámce lesů. Z okolních kopců jsou překrásné vyhlídky, zvláště z Paní Hory. Vedle mlýna, ve vilce u Žandovských, bývalo středisko partyzánů. Tady došlo 24. února 1945 k přestřelce mezi nimi a gestapem. Po nerovném boji byli partyzáni zatčeni a později popraveni. Mlýn, o jehož stáří svědčí ozdobně vyřezávané krakorce ve sklepení, má základy z 16. století. Dnes je této stavby využito ke kulturním účelům. Je tu knihovna, a v malém sále se schází mládež. Velkou událostí bývají koncerty Moravského kvarteta, které se staly už tradicí. Od lípy na návsi vede cesta (zel. značka) k památníku partyzánů Třetí čs. úderné roty. Nedaleko odtud proti proudu jsou ještě zbytky bunkru. Po jeho prohlídce se vracíme zpět do Skaličky, odkud je spojení autobusem do Čebína na nádraží.

Text: V. Borek, kresba Z. Zatloukal

Mezinárodní rybářské závody na Svratce

Tišnovská rybářská organizace drží středoevropský primát v zajímavé sportovní soutěži - v lovu ryb na umělou mušku.

V neděli 17. 5. 1970 se bude konat již 4. ročník této soutěže na řece Svratce v Doubravníku. Na tuto zajímavou podívanou zvou pořadatelé občany Tišnovska co nejsrdečněji. Vlastní závod bude zahájen slavnostním nástupem účastníků na náměstí v Doubravníku v neděli 17. 5. v 8 hod. ráno. Chytat se letos bude ve dvou etapách. Závodníci, kteří si vylosují lichá čísla, budou v dopolední etapě chytat v horním úseku závodiště, sudí ve spodním, a odpoledne si pozice vymění. Závodník se musí řídit pravidly závodu, která stanoví, že se může chytat pouze na umělou mušku na návazci a může se použít nejvýše 3 mušky najednou. Chycenou rybu musí závodník vzít do podběráku, dát rozhodčímu změřit a potom ihned pustit (může si ovšem ponechat 4 pstruhy dosahující zákonné míry). Vítězem závodu se stane ten závodník, který získá nejvyšší počet bodů. Boduje se tak, že se za chycenou rybu počítá 5 bodů a za každý gram váhy 1 bod. Kromě soutěže jednotlivců proběhne letos poprvé i soutěž tříčlenných družstev organizací, oblastního nebo městského výboru. Obě soutěže jsou dotovány pěknými cenami a upomínkami.

Pro letošní závod se opět počítá s účastí závodníků z Rakouska, NDR, NSR, jsou pozváni i muškaři z Polska, kteří však účast zatím nepotvrdili. Z našich závodníků se již přihlásily organizace Praha 7, Žilina, Dolný Kubín, Hranice, Polička, Svitavy, Plzeň, Brno 5, Brno 11, Rožnov p. Radh., počítáme i s účastí MěV Praha, MO Chrudim, Vsetín, Žďár n. Sáz. a samozřejmě se sousedy z MO Nedvědice. Kdo zvítězí letos? V tak vyrovnané soutěži není favorita. Je zde příliš mnoho rozhodujících faktorů: zručnost, technika hodu, vhodný výběr mušky, odhad stanoviště a v neposlední řadě i to rybářské štěstí. O průběhu a výsledcích letošního závodu vás budeme informovat.

M. Plašil

SZK ROH TIŠNOV

1. května - sál SZK ROH - 20 hod.

VELKÁ MÁJOVÁ VESELICE

K tanci i poslechu hraje taneční orchestr Septet-club

16. května - sál sokolovny - 20 hod. slavnostní představení hry Al. Jiráska

VOJNARKA

k 25. výročí osvobození

23. května - sál sokolovny - 20 hod. repríza divadelní hry Al. Jiráska

VOJNARKA

50 let gymnasia v Tišnově

Oslavy vyvrcholí v říjnu, ale jejich první část, literárně dramatická akademie, v níž se veřejnosti představí studenti, se uskuteční již koncem května jako příspěvek k oslavám 25. výročí našeho osvobození. Je to pěkný doklad úzkého sepětí této střední školy s životem města. Podrobnější informace o jubilující škole i o průběhu oslav, které budou zahájeny divadelním představením Jiráskovy Filosofské historie, ještě přineseme.

- lš -

MOTORISTÉ PAMATUJTE

na údržbu svých akumulátorů!

Nabíječka pro autobaterie - DUK

jediná tohoto druhu v ČSSR schválená ESČ

Vyrábí a dodává OPP Brno-venkov, provoz

KOVO 3 TIŠNOV, RUDÉ ARMÁDY 352

Členové Jednoty si mohou objednat nabíječku přímo v prodejnách Jednoty

vyrábí se ve dvou provedeních:

DUK 1 : 12 V ss; 5 A

DUK 2 : 6 - 12 V ss; 5,6 - 3,7 A

PODHORÁCKÉ MUZEUM

Předklášteří - Porta-coeli

Stálá expozice z dějin Tišnova a Tišnovska.

Malá galerie: Výstava k 25. výročí osvobození Tišnova.

Otevřeno: úterý - pátek 8 - 16, sobota 8 - 12, neděle 8 - 14 hod.

V pondělí zavřeno.

GALERIE JOSEFA JAMBORA

Brněnská č. 475.

Stálá výstava obrazů zasloužilého umělce J. Jambora z jeho odkazu městu Tišnovu. Otevřeno: ne 9 - 12.

RESTAURACE BRNO-VENKOV

si Vám dovolují doporučit tyto své provozovny

HOTEL KVĚTNICE

ubytování, uspořádání svatebních hostin, možnost konání školení.

HOTEL U NÁDRAŽÍ

ubytování, uspořádání svatebních hostin.

RESTAURACE POD KLUCANINOU

uspořádání svatebních hostin.

Každou sobotu hudba a tanec.

TANČÍME DENNĚ

ve vinárně **GRILL**. Otevřeno 20 - 03.

Zveme Vás k posezení v příjemném prostředí s hudbou a tancem.

DEVIZOVÉ PROSTŘEDKY

při Vašich cestách do zemí socialistického tábora obdržíte u

České státní spořitelny místní pob. v Tišnově

Vyžádejte si informace!

Vyřídíme také všechny ostatní Vaše peněžní záležitosti.

KINO PANORAMA

1. pá, 2. so, 3. ne - 17.30 a ve 20 hod.

● **ADELHEID**

Český barevný film podle novely Vladimíra Körnera.

5. út - 17.30 a ve 20 hod.

● **ŽENA JE ŽENA** - širokoúhlý

Barevný francouzský film. Jean Paul Belmondo, Jean - Claude Brialy a Anna Karinová ve veselohře Jean- Luc Godarda.

7. čt - 17.30 a ve 20 hod.

SMĚŠNÝ PÁN

Český barevný film režiséra Karla Kachyni.

9. so, 10. ne - 17.30 a ve 20 hod.

TRAIANŮV SLOUP - širokoúhlý

Filmová balada o bojích Dáků s Římany.

12. út - 17.30 a ve 20 hod.

SCHODY DO NEBE - širokoúhlý

Sovětské filmové drama.

14. čt - 17.30 a ve 20 hod.

● **ŠESTNÁCTILETÁ**

Rakouský film. Psychologické drama s kriminální zápletkou.

16. so, 17. ne, 19. út. - 17.30 a ve 20 hod., 18. po - 17.30 hod.

● **ZABIL JSEM EINSTEINA, PÁNOVÉ** (širokoúhlý)

Český barevný širokoúhlý film. Fantastický příběh Oldřicha Lipského

21. čt - 17.30 a ve 20 hod.

● **ČTVRTÝ SPOLUJEZDEC**

Jugoslávský film. Morální konflikt svědomí a cti.

23. so, 24. ne, 25. po, 26. út, 27. st, 28. čt - 17.30 a ve 20 hod.

● **NEZKROTNÁ ANGELIKA** (širokoúhlý)

Francouzský film. Krásná markýza andělů mezi piráty.

30. so, 31. ne - 17.30 a ve 20 hod.

JÍZDA VYSOČINOU - širokoúhlý

Americký barevný širokoúhlý film. Dobrodružství mužů Divokého západu.

DĚTSKÁ PŘEDSTAVENÍ:

1. pá - 10.30 hod.

HLÍDAČ DYNAMITU

Český film.

3. ne - 9.30 hod.

BAJAJA

Český film.

9. so - 9.30 hod.

TRÁPENÍ

Český film. Vstupné děti 2 Kčs, dospělí 4 Kčs.

10. ne - 9.30 hod.

JAK VOJÁK PŘEMOHL VODNÍKA

Sovětský film.

17. ne - 9.30 hod.

ZPÍVAJÍCÍ PUDŘENKA

Český film.

24. ne - 9.30 hod.

PÁN HOR

31. ne - 9.30 hod.

JAK ŠLO VEJCE NA VANDR

Český film.

Filmy označené ● mládeži do 15 let nepřístupny.

Návštěvníci mají nárok na uvedení na místo v nejbližší světelné přestávce. Filmová představení přístupná mládeži začínající po 18. hodině může mládež výjimečně navštívit jen v doprovodu dospělých osob. Předprodej vstupenek: pátek 15 - 18 hod., sobota 8 - 10 hod., pokud není nával u pokladny též při prodeji vstupenek hodinu před začátkem každého představení. Vstupné na klasické filmy 2, 3 a 4 Kčs, na širokoúhlé filmy 4, 5 a 6 Kčs.

ZA ZMĚNY PROGRAMŮ ODPOVÍDAJÍ POŘADATELÉ

SPORT

KOPANÁ V KVĚTNU

Neděle 3. 5. 1970 - Baník Oslavany
Sobota 9. 5. 1970 - Start Brno (doma)
Neděle 17. 5. 1970 - Sokol Ráječko
Neděle 24. 5. 1970 - Spartak I. Brněnská B
Neděle 31. 5. 1970 - Tatran Rájec (doma)

PATŘÍ JIM NÁŠ DÍK

Opět se každou druhou neděli scházejí příznivci oddílu kopané na „Ostrovci", aby své mužstvo povzbudili v bojích na špici I. B třídy. Uvědomujeme si, že podpora našich příznivců je v domácím prostředí nezbytná. Naše mužstvo se bude snažit podávat vždy poctivý výkon.
Jiný druh podpory, ojedinělý v tišnovských zvyklostech, se nám dostal z n. p. ZSNK Tišnov. V tomto závodě pochopili, že nestačí jenom proklamace, slova, ale že je potřebná skutečná pomoc. Díky pochopení ředitelství závodu, ZV ROH a hlavně odpovědných funkcionářů, jimž není lhostejný stav tělovýchovy v Tišnově, dostal náš oddíl na činnost v roce 1970 částku 20000 Kčs. Jim patří náš dík!
Výbor oddílu kopané pořádá v neděli 10. května 1970 pod záštitou MěNV, ŽÁKOVSKÝ TURNAJ, pořádaný u příležitosti 25. výročí osvobození naší vlasti. Turnaje se zúčastní 6 školních družstev tišnovských a jiných škol.
Turnaj se bude hrát po celý den a je dotován pěknými cenami.

J. Lukeš

TANEČNÍ ORCHESTR TOKS

Tělovýchovná jednota Baník Tišnov má také svůj taneční orchestr, který vystupuje pod označením TOKS. Proto uvádíme několik informací o bohaté činnosti tohoto souboru, řízeného dr. Karlem Seyfertem.
Taneční orchestr se může pochlubit opravdu pěknými výsledky, kterých dosáhl za uplynulé období, jak po stránce produkční, tak repertoárové. Velkou předností tohoto souboru je, že dovede uspokojit obecenstvo všech generací. A tak není divu, že zájem o vystupování tohoto orchestru překonal v loňském roce všechna předcházející léta. Pěknou akcí bylo například První tišnovské kolo, jež bylo přehlídkou tišnovských zpěváků. Druhé kolo bude uvedeno letos. Finanční prostředky, získané na veřejných vystoupeních napomáhají k doplnění technického vybavení.

Jedním z oblíbených pořadů TOKS se staly - dnes už tradiční - odpolední čaje, pořádané TJ Baníkem Tišnov. Soubor K. Seyferta zde hraje mladým návštěvníkům za snížené vstupné.

O téměř profesionální vyspělosti tanečního orchestru svědčí skutečnost, že mu byl přiznán 100% kvalifikační příplatek k honorářovým sazbám, čímž se zařadil mezi přední soubory Jihomoravského kraje. Užitečná práce orchestru TOKS je opravdovým přínosem pro milovníky dobré „muziky" a tím i pro naši tělovýchovnou jednotu.

Výbor Baníku Tišnov

HON NA LIŠKU

Ústřední výbor Svazarmu pověřil uspořádáním letošního závodu Hon na lišku tišnovský radioklub.
Soutěž je obdobou I. ligy v jiných sportech. Ročně se pořádají 3 závody a výsledky rozhodují o mistrech ČSSR.

Letošní závod se bude konat v sobotu 30. 5. 1970 za účasti nejlepších radioamatérů z celé republiky. Slavnostní zahájení bude v 8.30 hodin u památníku partyzánů v Šerkovicích. Vysílače - „lišky" - budou rozmístěny na ploše asi 30 km² kolem Lomnice u Tišnova. Proběhnou závody na KV a VKV. Večer budou na lomnickém zámku na malé slavnosti vyhlášeny výsledky. Letošní Hon na lišku je jednou z akcí, kterými se radioamatéři zapojují do oslav 25. výročí osvobození.

- JO -

Kulturní zpravodaj **NAŠE TIŠNOVSKO** řídí redakční rada při kulturní komisi MěNV v Tišnově. Odpovědný redaktor dr. L. Štejgerle. Adresa redakce: MěNV Tišnov. Tisk Grafia 11 Dolní Kounice - Kult/456.12-1970/Ves. - 24
1019-70

Kulturní zpravodaj

Naše TIŠNOVSKO

Vydává MěstNV v Tišnově
Cena 1 Kčs

ČERVEN 1970

KULTURNÍ LÉTO

Letní období v kulturním životě našeho města zahrne i některé akce, které jsou ještě součástí letošních oslav, o nichž jsme již přinesli informace; sám jeho začátek pak tvoří akce v rámci Mezinárodního dne dětí, které se uskuteční v prvním červnovém týdnu péčí SZK v Tišnově.

Nejvýznamnější událostí letního období z hlediska kulturního a společenského je bezpochyby zahájení provozu v letním kině, které bylo vybudováno v prostoru bývalého městského parku pod Klucaninou za vydatné pomoci SZK a ZV ROH dolu Rudý říjen v Olší a spolupráce místní jednoty Čs. svazu požární ochrany a dalších společenských organizací, závodů i obětavých jednotlivců. S dokončovacími pracemi na letním kině je spjato i dokončení ostatních úprav celého areálu pod Klucaninou a tím vytvoření možností jeho využití k dalším kulturním a společenským podnikům; zvláště letním zábavním podnikům se tu může dostat velmi příjemného přírodního kulturního prostředí. Tato významná zvelebovací akce s dalekosáhlým kulturním a společenským významem je současně jedním ze soutěžních závazků, s nimiž se MěNV v Tišnově přihlásil na kroměřížskou výzvu do soutěže o zvelebování měst a obcí na počest 25. výročí osvobození naší vlasti.

Do letního období zapadají i hudební vystoupení, kterými tišnovská lidová škola umění — hudební škola oslavuje 20 let své úspěšné práce, navazující na staré tradice hudebního života v Tišnově.

V letním období očekávají větší návštěvy také naše kulturní a historické památky, zejména Porta coeli s vlastivědným muzeem a stálá výstava obrazů zasloužilého umělce Josefa Jambora v jeho bývalém ateliéru v Brněnské ulici; zesnulý mistr odkázal tyto umělecké skvosty k potěše a povznesení domácímu obyvatelstvu, zatím však o ně projevovali více zájmu především cizinci.

—lš—

místo kytičky

zasíláme co nejsrdečnější blahopřání občanům našeho města, kteří se v červnu dožívají významného životního jubilea, 80. narozenin i více. Přejeme jim zdraví, spokojenost a osobní pohodu. Blahopřání adresujeme těmto občanům:

Amalii Šrajerové, Tišnov, Ant. Dvořáka 343. Dožívá se 1. 6. 85 roků.

Amalii Pokorné, Tišnov, Černohorská 796. Dožívá se 4. 6. 89 roků.

Františce Burešové, Tišnov II, Komenského 99. Dožívá se 8. 6. 80 roků.

Filomeně Musilové, Tišnov, Kukýrna 44. Dožívá se 9. 6. 87 roků.

Aloisii Šikolové, Tišnov II, Komenského 57. Dožívá se 13. 6. 81 roků.

Aloisii Veskernové, Tišnov, Družstevní 556. Dožívá se 19. 6. 85 roků.

Magdě Jarošové, Tišnov, Alšova 691. Dožívá se 19. 6. 81 roků.

Svatoslavě Lisické, Tišnov, Janáčkova 336. Dožívá se 22. 6. 84 roků.

Marii Vrbasové, Tišnov, Klášterská 359. Dožívá se 25. 6. 85 roků.

Marii Dutschkeové, Tišnov II, Riegrova 1. Dožívá se 27. 6. 88 roků.

Žofii Pánkové, Tišnov, Trnec 648. Dožívá se 27. 6. 84 roků.

Marii Musilové, Tišnov, Jungmannova 754. Dožívá se 28. 6. 80 roků.

Foto na titulní straně Vladimír Bílý

Slovo máte vy

S dalším měsícem se slétlo na náš redakční stůl opět několik dopisů. Zajímavý je dopis od tišnovské rodačky, zasloužilé umělkyně Marie Pavlíkové, členky Státního divadla v Brně:

„Vážení přátelé, byla jsem opravdu mile překvapena, když mi přišlo Vaše Tišnovsko. Jeho zajímavý obsah mi dovoluje aspoň na několik okamžiků se přenést do rodného města, kde jsem prožila tolik krásných chvil. A tak se člověk ve vzpomínkách vrací zpět do mládí, do dob, kdy tatínek byl vedoucím lihovaru a my prožívali krásné chvíle na břehu Svratky. Věřím, že čas mi dovolí a budu moci napsat víc, protože jakmile se člověk zasní, vyvstává vzpomínka za vzpomínkou, ožívají ti, kteří již dávno odešli a člověku by se chtělo tolik říci. Zmínila-li jsem se o zajímavém obsahu Tišnovska, je nutné též pochválit jeho grafickou úroveň a konstatování, že každé nové číslo přichází s novými a novými nápady. Do Vaší práce Vám přeji mnoho úspěchů a děkuji za zasílání Vašeho Tišnovska. S pozdravem Vaše Marie Pavlíková."

Žluté kuřátko vylézající z modrého vajíčka přineslo nám velikonoční pozdrav až z daleké Nebrasky z USA. A k pozdravům byl též připojen dopis:

„Vážená redakce a milé Tišnovsko, dovoluji si napsat několik řádků a věřím, že snad Vás i překvapí, kam zaletělo Naše Tišnovsko. Právě jsem obdržela tento velmi pěkný a zajímavý kulturní zpravodaj z kraje, ve kterém jsem vyrostla. Ne sice přímo v Tišnově, ale v blízké Lomnici. Přála bych Vám vidět mou radost, když jsem na obálce četla název Naše Tišnovsko. V té chvíli byste prostě museli pochopit a docenit význam své práce. Věřím, že pracujete s láskou, ale myslím, že sám si člověk nemůže ocenit svou práci, a tak chci tímto dokázat, jak velký význam má Vaše práce. Vždyť takový pocit má jistě každý v cizině, když se shledá s tím, co doma miloval a měl tak rád. Váš milý zpravodaj tlumí stesk a přináší pocit domova. Za to vše Vám velký dík! A pokračujte ve Vaší dobré práci. Vaše Marie Hájková."

Dr. Zháněl Josef z Tišnova nám poslal ve svém dopise několik připomínek a námětů, které by jistě stály za úvahu. „Město Tišnov jest z nejstarších měst v republice. Jako takové mělo určitě svůj městský znak. Myslím, že by bylo vhodné tento znak otisknout v Našem Tišnovsku a o něm něco napsati. Bylo by také propagací města, kdyby se tento městský znak používal městskými úřady při vyřizování různých městských záležitostí."

Otiskujeme také milý dopis paní Julie Vojtové z Tišnova, Revoluční 899: „Milí přátelé! Touto cestou bych ráda pozdravila všechny žáky i učitele, kteří navštěvovali bývalou „chlapčárnu" v Tišnově. Sloužili jsme tam 36 let jako školníci a prožili jsme s mládeží mnoho krásných chvil. Měli jsme se rádi a často nám hoši pomáhali i uklízet. Manžel byl legionář a na oplátku jim vypravoval zážitky z Ruska, Číny i Japonska."

To byl taky nápad,
se jít vykoupat do struhy
pod tišnovskou čistírnu.

Kresba: Mir. Pavlík

Z GALERIE HRDINŮ

Narodil se 4. 3. 1913 v Kunčicích u Místku. Když byla naše země zabrána německými okupanty, bylo mu dvacet šest let. Přes svoje mládí ví, kde je jeho místo: odjíždí ilegálně do zahraničí. Tehdy ještě netuší, že se už domů nevrátí . . .

Nadporučík Jaroslav Gleich se dostává do Francie k československému letectvu a záhy si svou odvahou a osobními vlastnostmi získává uznání svých spolubojovníků i nadřízených. Jaroslavovi však nebylo dopřáno těšit se dlouho z těchto úspěchů. V osudný den — ve čtvrtek 13. června 1940 se vrací z bojového letu, ale krátce před přistáním jeho letadlo havaruje. Mladý nadporučík umírá na těžké zranění. Dva dny na to je pochován na městském hřbitově v Avord. Za oběť, kterou položil na oltář vlasti a za zásluhu o osvobození Československé republiky byl npor. Jaroslav Gleich povýšen in memoriam na štábního kapitána letectva a vyznamenán čs. válečným křížem.

—vb—

SDRUŽENÝ ZÁVODNÍ KLUB ROH V TIŠNOVĚ

SZK v Tišnově plní svou činností především základní úkol svého poslání: umožňuje co nejširší využití členům sdružených organizací a všem občanům. Zájmy lidí jsou velmi rozmanité, proto i činnost SZK je velmi pestrá.

Pořádá přednášky, besedy i přednáškové cykly kulturně politického zaměření a besedy s významnými veřejnými pracovníky. Mnoho péče i prostředků věnuje SZK na rozvoj zájmové tvůrčí činnosti, která se soustřeďuje do několika souborů lidové umělecké tvořivosti. Nejdelší tradici a také nejvyšší úroveň uměleckou má ochotnický soubor Karasova divadla, už druhý rok pak úspěšně pracuje pro nejmenší diváky loutkářský soubor Mladost. Delší tradici mají také soubory hudební, především dechovka a dva taneční orchestry vedené R. Topinkou a J. Šnoblem, po dvě léta zde působil i beatový soubor. Konečně Klub mladých se zaměřuje vedle společenských a zábavních podniků pro mladé na tzv. malé divadelní formy (divadlo hudby a poezie). SZK však nezapomíná ani na společenské akce a kulturní zábavu; pořádá je jednak sám (zve k zájezdům do Tišnova profesionální divadla, umělecké soubory, pořádá koncerty předních hudebních umělců a výstavy děl výtvarných atd.), jednak umožňuje uspořádání takových akcí sdruženým organizacím ve svých místnostech. Tradičně již organizuje SZK v Tišnově oslavy Dne horníků.

Důležitý úsek práce SZK představuje činnost vzdělávací, pro kterou bylo zřízeno při SZK stálé středisko vzdělávání pracujících; o jeho činnosti přineseme samostatnou zprávu.

Významná je i kulturně výchovná práce s dětmi, pro něž SZK pořádá zejména výchovné koncerty, divadelní i loutková představení, besedy s umělci, sportovci a významnými osobnostmi i zábavné akce.

—lš—

NÁŠ MEDAILÓNEK

Na domku čp. 210 v starobylé Cáhlovské ulici, dříve nazývané Žabská, dnes přímo naproti vyrůstajícímu novému sídlišti pod Humpolkou, hlásá prostá žulová deska, že se tu v r. 1867 narodil **Jan Máša.**

První základy k neobyčejně plodné životní dráze získal již v domě otcovském, od národně uvědomělého a veřejně činného otce zemědělce i řemeslníka v jedné osobě. Pobyt v době gymnasijních studií v Brně u národně uvědomělého příbuzného Jana Jelínka, kde se scházeli tehdy významní čeští lidé, a působení takových učitelů jako F. Bartoš, Vl. Šťastný, J. Kapras aj. pak s konečnou platností rozhodlo o jeho životním poslání, o jeho nadšení pro českou věc.

Začátky jeho veřejné práce jsou spojeny s rodným městem — první publikovaná práce etnografická studie o Tišnovsku, pravidelné prázdninové pobyty v Tišnově, zakladatel a jednatel feriálního spolku „Barák", práce v čtenářsko pěveckém spolku „Květnice" v Předklášteří, ve sboru dobrovolných hasičů, dokonce i pokus o založení Sokola, které však tehdejší úřady nepřipustily. Také první kroky do zamýšleného povolání právnického učinil v Tišnově, u dr. Šíleného, zakrátko však opouští právnickou dráhu a jako novinář a později vlivný státní úředník zemědělství celé budování českého zemědělství a práci v moravských národních menšinách. Celé čtvrtstoletí stál v čele Národní jednoty a má nehynoucí zásluhy o počeštění nebo udržení českých pozic v řadě moravských měst. Od r. 1921 byl I. náměstkem starosty počeštěného města Brna, které se stalo jeho druhým domovem a kde také r. 1933 zemřel. S jeho jménem je nerozlučně spjato vybudování brněnského letiště i výstaviště. Málokdo však ví, že vedle mnoha jiných úseků veřejné práce se uplatnil významně i v turistice a cizineckém ruchu; už bezmála před půlstoletím zřídil Spolek pro studentské feriální cestování — ejhle, předchůdce dnešní cestovní kanceláře mládeže (CKM)!

—lš—

STUDENTI

víte, kam o prázdninách na brigádu?

TAM, KDE NENÍ ŽÍZEŇ

do sodovkárny!

Jihomor. pivovary, n. p., Brno
SODOVKÁRNA TIŠNOV
Brněnská 148

STALO SE PŘED STO LETY

Skalní díra v Květnici, na Prdlově, (Trmačově) ztratila svýho nájemníka. Tišnovský „šnopsbrýdr" Šiša Grulf, o němž se neví odkud před mnoha lety do Tišnova přišel — umřel. Pohřben byl bez konduktu na krchůvku na Štrajchůvkách (Stráňově) v Předklášteří.

Za týden po čebínské pouti, povídá selka Z. svému muži: Václave, dnes si dáš konečně vytáhnout z hlavy ty střepy z tý flaše, nebo mě roztrháš všecky poštáře. **J. H.**

JAN HÁJEK:

Tišnovští lékárníci - poštmistři

Tišnovský rodák JUDr. František Svoboda (1896—1965) žil a působil jako právník v Olomouci. Všechen svůj volný čas však věnoval historickým bádáním a studiím, v nichž vynikal stejně, jako ve svém životním povolání. Svůj historický zájem soustředil především na svůj rodný Tišnov. V tišnovském archivu se zachovaly některé jeho záznamy a jím shromážděné historické materiály. JUDr. František Svoboda, pocházel ze staré lékárnické rodiny a zabýval se tedy především historií tišnovské lékárny. K vypracování následujícího článku použil jsem některých jeho zachovalých zápisů.

Staré, dějinně významné město Tišnov, nemělo dlouho veřejnou lékárnu, protože někdejší vrchnost — klášter Porta coeli — měla lékárnu vlastní. Kdy byla tato lékárna zřízena, nedá se zjistit. Existovala však určitě v roce 1742, kdy Prušáci, podle dochovaných zápisů, vyplenili nejen klášter, ale i jeho bohatě zařízenou lékárnu. V roce 1748 byla lékárna znovu zařízena tehdejší abatyší Boženou Sázavskou. Zrušením kláštera v době Josefinských reforem (1782) přešla lékárna do majetku brněnského hospitálního řádu Alžbětinek a od nich do majetku muzea města Brna, kde se nachází dodnes.

Tišnov zůstal tehdy bez lékárny a léky byly prodávány místními chirurgy a lazebníky, z nichž zvláště vynikali příslušníci rodu Linhartů.

Teprve dne 27. června 1802 byla rozhodnutím mor. gubernia udělena koncese k provozování lékárnické činnosti v Tišnově Josefu Abelovi, který však již v roce 1808 v důsledku neblahých poměrů, vzniklých francouzskými válkami, z Tišnova odešel. Po dvouletém přerušení provozu dostává koncesi lékárník Georg Grau výnosem, v němž je doslovně uvedeno: Die ehemals bestandene Pharmacie in Tischnowitz zu eröffen.

V důsledku tohoto výnosu je datum založení veřejné tišnovské lékárny kladeno do roku 1802.

Od Georga Graua, jenž působil v Tišnově dlouhá léta, koupil lékárnu v polovině třicátých let Georg Johann Holzknecht a pojmenoval ji „U Nejsvětější Trojice". V této době dochází k významné události, která je úzce spjata s historií tišnovské pošty. Lékárník se stává současně přednostou pošty, jejíž úřadovnou je psací stůl za samostatnou skleněnou přepážkou. Stalo se tak nepochybně 1. března r. 1840, kdy zahájila tišnovská pošta svoji činnost jako sběrna dopisů (Briefsammlung). Pošta s lékárnou se v této době nacházela ve středověkém domě „Na Pernštejně" a později byla i s lékárnou přenesena na Dolní náměstí do „Babylonu", domu č. 144, v němž je nyní květinová síň Služeb města Tišnova. Georg Johann Holzknecht vedl poštu s lékárnou až do konce revolučního roku 1848, kdy prodal lékárnu a současně předal i poštu svému nástupci Josefu Schacherlovi. Protože se v této době příliš střídali lékárníci, přejímá přechodně poštu od 3. prosince 1851 obchodník a držitel hlavního skladu tabáku Josef Deiss, který poštu převedl do svého domu č. 99 (u Hanslů). V červnu 1854 vypověděl Josef Deiss držení pošty, která byla za jeho vedení přeměněna na c. k. poštovní výpravnu — expedici — a poštu přejímá tehdejší lékárník Mathias Hontela. Vede krátkou dobu poštu opět v domě č. 144, načež převádí poštu i s lékárnou v červenci 1856 do domu č. 123, zakoupeného jeho manželkou Emou. V červnu 1865 přejímá poštu jako první český poštmistr a lékárník Ph.Mr. František Svoboda. Lékárna se nachází v tomto domě dodnes.

Pošta zůstala při této lékárně až do roku 1902, kdy pro stále narůstající poštovní agendu přerušila státní správa dosavadní spojení pošty s lékárnou. Koncem roku 1902 byla pošta přestěhována do hotelu Koruna u nádraží, v roce 1907 do nově postaveného Řezáčova domu č. 316 v Dvořáčkově ulici a v roce 1929 do budovy okr. soudu, kde je dodnes. V roce 1872 byla v Tišnově

zřízena samostatná telegrafní stanice a umístěna na radnici. Teprve r. 1887 byla spojena s poštou v tzv. c. k. poštovní a telegrafní úřad, v domě č. 123. V roce 1907 byla při poště zřízena telefonní ústředna.

V roce 1851 zařídila poštovní správa poštovní vozovou dopravu do Brna. Pro stále větší zatížení zavádí se po krátké době tzv. rychlodoprava poštovským vozem dvakrát do Brna a zpět.

K tomuto, na tehdejší dobu dobrému spojení, přičleňují se velmi brzo další spoje z Tišnova. R. 1853 na Pernštejn, v r. 1862 rozšíření do Bystřice. Pošta později jezdila na této trati dvakrát denně, jednou do Bystřice a jednou do Nedvědice. Z Nedvědice bylo poštovní spojení na Jimramov. V pozdějších letech zavedena byla jízdní pošta do Lomnice a do Žďárce, od roku 1895 byla prodloužena o spojení do Moravce.

Tímto rozvojem poštovního provozu se stává tišnovské Dolní náměstí dopravním střediskem nejen pro město a blízké okolí, ale i pro celý horský kraj na sever od Tišnova. Tím se také dá vysvětlit, že na tomto malém náměstí mohly dobře existovat čtyři velké hostince, Panský dům, Zlatý jelen, U Zelinků a U Křenků.

VZPOMÍNÁME . . .

16. 6. 1918 byl Rakušany popraven v Coneliano v Itálii český legionář

František Vojta

rodák z Kuřima

22. 6. 1970 vzpomeneme nedožité 80. narozeniny tišnovského rodáka, učitele

Ladislava Dusíka

bývalého župního náčelníka sokolské župy Pernštejnské

Nedávné nedožité 80. narozeniny rodáka z Předklášteří, učitele Jana Škáry, vzpomínají jeho žáci nejen z Veverské Bítýšky a ze Šerkovic, kde dlouhá léta působil jako učitel a později jako ředitel školy, ale také všichni, kteří tohoto hodného, dobrosrdečného člověka znali. Jeho nezištná drobná práce perem i štětcem přispěla k propagaci řady krásných míst Tišnovska, jemu tak milého. Práce, kterou věnoval okrašlovacímu spolku, divadlu, Sokolu nebo kronice Veverské Bítýšky, již sám založil, je dosud příkladem pracovního nadšení.

F. Zduba

Botanik prochází krajem

(Dokončení z minulého čísla)

Vegetace na Květnici vrcholí v červnu. Podle převládajícího druhu vytvářejí porosty různé tvářnosti. Jak při okrajích lesa, tak i na humusních místech na jižních svazích dominuje oman oko Kristovo, jinde ostřice nízká, na skalnatých místech převládá ožanka kalamandra a později na podzim v menším množství vzácná ožanka hroznatá. Na podzim se také hojně vyskytuje vousatka jižní.

Na vápencovém podkladě severních svahů Květnice, prudce spadajících do údolí Besénku, v místech vlhkých a stinných, rostou druhy rostlin, které se v příhodných podmínkách udržely od doby ledové až po dnešní časy. Říkáme jim dealpini. V prostoru skal Tři stoly utváří uzavřené porosty pěchava modrá, rozkvétající brzo na jaře ocelově modrými klásky. Dále zde rostou lomikámen trojlaločný, lomikámen vždyživý, rozchodník bílý, žebřice horská a česnek horní. Zvlášť krásné listnaté růžice lomikámenu vždyživého, pokrývající hustě srázné stěny skalisk Tří stolů, poskytují jedinečný pohled koncem května, kdy z těchto růžic vykvétou tisíce bílých květních hroznů.

Severozápadní svahy Květnice jsou porostlé bukem, který je provázen podrostem těchto rostlin: mařinka vonná, ostřice prstnatá, lilie zlatohlavá, lýkovec nevonný, kopytník evropský, pstroček dvoulistý, bažanka, jaterník, sasanka hajní, strmobýl lysý, konvalinka a jiné.

Právě pro toto nesmírné bohatství rostlin byla Květnice prohlášena dne 8. 4. 1950 státní přírodní rezervací.

Úplný seznam rostlin udává dr. Jan Šmarda v geobotanické práci „Květnice u Tišnova", jež vyšla ve Sborníku přírodovědecké společnosti v Moravské Ostravě r. 1930.

Podle záznamů dr. J. Šmardy zpracovala H. Šmardová

DÁMSKÉ ŠATY NA ZAKÁZKU

z kvalitních materiálů vám zhotoví provozovna OPP

KREJČOVSTVÍ TIŠNOV

Janáčkova ul. 103, tel. 336

Brněnské papírny, n. p., závod Tišnov II

přijme do zaměstnání s okamžitým nástupem **pracovníky** (muže i ženy) pro obsluhu papírenských strojů pro práci ve třísměnném provozu

1 expedienta

1 strážného

Bližší informace sdělí zájemcům osobní oddělení závodu.

Foto: Jaroslav Opit

NAŠE ČERVNOVÁ VYCHÁZKA

Pojďte s námi dnes do Lomnice. Po modré značce se dostanete z Lomničky klidným údolím Besénku (kterému tady říkají Odra) do Šerkovic a dále bývalou oborou do Lomnice. Zmíněná obora tu byla až do roku 1809, kdy sem přitáhli francouzští vojáci v čele s maršálem Davoustem, aby si „zařádili". Podařilo se jim tenkrát vystřílet všechnu zvěř - včetně daňků a jelenů. Lomnický zámek byl původně hradem feudálních pánů z Lomnice. První zmínky o něm pocházejí ze 13. století. O tři sta let později jej přestavěli Žerotínové a od roku 1662 do r. 1945 byli majiteli zámku Serényiové. Nyní budova patří KV ČSTV. Hradní kaple je pěknou ukázkou pozdní gotiky: pozornosti si zaslouží síťová klenba s ornamentálními freskami a unikátní arkýř. Na náměstí se nacházejí barokní stavby kostel Nanebevzetí P. Marie a radnice. Povšimneme si krásného barokního morového sloupu: pochází z r. 1710, byl naposledy renovován sochařem Břenkem. Na druhém náměstí je synagoga, k níž patřival židovský hřbitov za městem. Do Tišnova se vrátíme autobusem.

Text: V. Borek, kresba: B. Vala

BLAHOPŘEJEME

U příležitosti 25. výročí osvobození města Brna byla udělena Cena osvobození Tišnovákům **prof. MUDr. Jaromíru Uhlířovi, DrSc.** a **doc. MUDr. Miloslavu Uhlířovi, CSc.** za dlouholetou úspěšnou vědeckou a pedagogickou práci.

Dne 24. 4. 1970 uzavřel na brněnské radnici sňatek náš spolupracovník **ing. arch. Zdeněk Zatloukal** s **Evou Krškovou.** Hodně štěstí přeje redakce.

V březnovém čísle Našeho Tišnovska jsme uveřejnili vzpomínku zesnulého spisovatele a publicistu **Bedřicha Stožického.** Nyní se nám podařilo získat několik výtisků knihy tohoto autora **„Putující horizont".** Jsou to námořníkovy kapitoly o mořeplavbě. Na požádání zašleme tuto knihu zájemcům na dobírku.

Redakce

Z PŘEDKLÁŠTEŘÍ

došla zpráva o úspěšném vzpomínkovém večeru k 100. výročí narození V. I. Lenina, uspořádaném místní odbočkou SČSP č. 4; referát o životě a díle Leninově byl doprovázen diafilmem a doplněn reprodukcí Leninovy řeči „Co je to sovětská moc", zdařilý kulturní program večera obdivuhodně pohotově obstarali žáci místní školy. Svědčí to o dobré výchovné práci této školy, která má také řádně podepsanou dohodu o spolupráci s místním závodem Brněnských papíren.

V nové kráse se zaskvěl také pomník mrtvým tvůrcům v Porta coeli, jehož okolí se dostalo důstojné úpravy péčí Brněnských papíren; největší místní závod tímto chvályhodným činem významně přispěl k oslavám 25. výročí našeho osvobození.

—lš—

SZK ROH TIŠNOV

Vzdělávací činnost

Vedeni zkušenostmi minulých let, rozšíříme výuku němčiny a angličtiny mimo základní kurzy i do skupinového vyučování podle znalostí, věku i časových možností přihlášených. Vyjdeme tak vstříc přání mnoha posluchačů, především zájemcům z místních závodů a provozoven. Během prázdnin uspořádáme kursy jako přípravu pro přestup na střední školy a pro ty, kteří se i po dobu prázdnin budou chtít zabývat studiem jazyků, také některý z uvedených jazykových kursů. Ve školním roce 1970/71 se bude vyučovat němčině v osmi ročnících a angličtině ve čtyřech. Učivo je tak odstupňováno, že každý, úplný začátečník, pokročilý a vyspělejší najde kurs, který mu bude vyhovovat. Vyučuje se podle učebnic pro střední školy. Absolventi tohoto rozsahu přecházejí na poslední díly učebnic pro jazykové školy, čímž se znalosti i praxe shrnují a studium uzavírá. Návštěva kursu je velmi vhodná i pro starší, kteří si své znalosti v cizím jazyce obnoví a navíc získají užitečnou zálibu a účelné využití volného času.

Přihlášky do všech kursů obdržíte v kanceláři Sdruženého závodního klubu ROH Tišnov, Mlýnská ul. 152, od 7 do 16 hodin, nebo v kanceláři MěNV č. dv. 4., 5.

K **MDD** připravuje SZK ROH všem tišnovským dětem milé překvapení. Pozvali jsme **televizní Štěpánku,** která bude dětem mnoho vypravovat. Se Štěpánkou přijede i **televizní Kačenka,** harmonikář R. Suk a populární kouzelník — rozbíječ kapesních hodinek. Štěpánka přiveze mnoho písniček, pohádek a radosti. Vystoupení se plánuje na první týden v měsíci červnu. Bližší bude uvedeno na plakátech.

VIDĚLI JSTE?

Ano, jde o poslední dvě divadelní hry (anglickou detektivku Signál k vraždě a klasickou českou hru Vojnarka), kterými soubor Karasova divadla obohatil tišnovské kulturní dění a oslavy letošního několikanásobně jubilejního roku. Jestliže jste je neviděli, je to opravdu škoda, protože provedení obou her si svou úrovní nijak nezadalo s provedením mnohých profesionálních scén. Tradičně velmi dobré výkony Karasova divadla by vůbec zasluhovaly více zájmu a pozornosti tišnovské veřejnosti, honosící se mnohdy právě svými starými kulturními tradicemi. Příště si tedy nedejte ujít příležitost! —lš—

PODHORÁCKÉ MUZEUM

Předklášteří - Porta-coeli

Stálá expozice z dějin Tišnova a Tišnovska.

Malá galerie: Výstava k 25. výročí osvobození Tišnova — Tišnovsko ve válečných fotografiích a dokumentech.

Otevřeno: úterý - pátek 8 - 16, sobota 8 - 12, neděle 8 - 14 hod.

V pondělí zavřeno.

GALERIE JOSEFA JAMBORA

Brněnská č. 475.

Stálá výstava obrazů zasloužilého umělce J. Jambora z jeho odkazu městu Tišnovu. Otevřeno: ne 9—12, st. 14—17.

RESTAURACE BRNO-VENKOV

si Vám dovolují doporučit tyto své provozovny

HOTEL KVĚTNICE

ubytování, uspořádání svatebních hostin, možnost konání školení.

HOTEL U NÁDRAŽÍ

ubytování, uspořádání svatebních hostin.

RESTAURACE POD KLUCANINOU

uspořádání svatebních hostin.

Každou sobotu hudba a tanec.

TANČÍME DENNĚ

ve vinárně **GRILL.** Otevřeno 20 - 03.

Zveme Vás k posezení v příjemném prostředí s hudbou a tancem.

KINO PANORAMA

1. po - 17.30 hod., 2. út - 17.30 a ve 20 hod.

JÍZDA VYSOČINOU - širokoúhlý

Americký barevný širokoúhlý film. Dobrodružství mužů Divokého západu.

4. čt - 17.30 a ve 20 hod.

KOLONIE LANFIERI - širokoúhlý

Český film. Dramatický příběh podle povídky Alexandra Grina.

6. so, 7. ne - 17.30 a ve 20 hod., 8. po - 17.30 hod.

● **KLADIVO NA ČARODĚJNICE**

širokoúhlý

Český film na motivy románu V. Kaplického a podle soudních zápisů z čarodějnických procesů.

9. út - 17.30 a ve 20 hod.

MÁM DVĚ MÁMY a DVA TÁTY

Jugoslávský film. Můj tatínek se oženil s tvou maminkou.

11. čt - 17.30 a ve 20 hod.

TAJNÝ ÚKOL - širokoúhlý

Sovětský film.

13. so, 14. ne, 15. po, 16. út, 17. st - 17.30 a ve 20 hod.

● **DOKONALÉ MANŽELSTVÍ**

Přepis stejnojmenné knihy Van de Velda.

18. čt - 17.30 a ve 20 hod.

MÍSTENKA BEZ NÁVRATU

Český film s Jiřinou Šejbalovou v hlavní úloze.

20. so, 21. ne, 23. út - 17.30 a ve 20 hod., 22. po - 17.30 hod.

● **DOBRODRUZI** - širokoúhlý

Francouzsko-italský barevný dobrodružný film. Alain Delón a Lino Ventura v hlavních úlohách.

25. čt - 17.30 a ve 20 hod.

● **MUŽ POD POSTELÍ**

Filmové zpracování povídek F. M. Dostojevského, S. Žeromského a I. S. Turgeněva.

27. so, 28. ne - 17.30 a ve 20 hod.

● **PANENSTVÍ A KRIMINÁL**

Česká filmová veselohra.

30. út - 17.30 a ve 20 hod.

DOČKÁME SE PONDĚLÍ - širokoúhlý

Příběh z jedné školy. Film byl vyznamenán Zlatou cenou na VI. MFF v Moskvě.

Filmy označené ● mládeži do 15 let nepřístupny.

Návštěvníci mají nárok na uvedení na místo v nejbližší světelné přestávce. Filmová představení přístupná mládeži začínající po 18. hodině může mládež výjimečně navštívit jen v doprovodu dospělých osob. Předprodej vstupenek: pátek 15 - 18 hod., sobota 8 - 10 hod., pokud není nával u pokladny též při prodeji vstupenek hodinu před začátkem každého představení. Vstupné na klasické filmy 2, 3 a 4 Kčs, na širokoúhlé filmy 4, 5 a 6 Kčs.

ZA ZMĚNY PROGRAMŮ ODPOVÍDAJÍ POŘADATELÉ

SPORT

KOPANÁ V ČERVNU

Neděle 7. 6. 1970, Metra Blansko B - Baník Tišnov (muži)

Spartak Husovice - Baník Tišnov (dorost)

Neděle 14. 6. 1970, Baník Tišnov - ZKL Brno B (muži)

Baník Tišnov - Královopolská Brno C

Neděle 21. 6. 1970, Baník Tišnov - Start Brno (dorost)

ROZLOSOVÁNÍ ODBÍJENÉ

Sobota 6. 6. 1970, Tišnov - Jihlava
Neděle 7. 6. 1970, Tišnov - Třebíč
Sobota 13. 6. 1970, Poštorná - Tišnov
Neděle 14. 6. 1970, Bzenec - Tišnov
Sobota 20. 6. 1970, Letovice - Tišnov
Sobota 27. 6. 1970, Vyškov - Tišnov
Neděle 28. 6. 1970, Křenovice - Tišnov

AŽ SE TĚ LÉTO ZEPTÁ . . .

Žádný sport, odbíjenou nevyjímaje, se nevyvaruje průvodního jevu složitosti všedního života. Mívá období své konjuktury i hluboké krize. Oba tyto diametrálně se lišící vrcholy výkonnosti má odbíjená Baníku Tišnov, jak všichni příznivci dobře vědí, bohudíky již za sebou.

Nezáviděníhodná situace nováčků provázela tišnovský volejbal po celou dobu jeho působení ve II. lize. A jak to už bývá u nováčků v soutěžích, vypili si tišnovští loni kalich hořkosti až do dna. Museli se, ač neradi, s II. ligou rozloučit.

Vznikly obavy o osud odbíjené v Tišnově. Že byly oprávněné, ukazovala i ta okolnost, že někteří hráči, většinou opory družstva - šilhali za humna - po lepším „bydle". A nedá se říci, že by o ně nebyl zájem. Hráči technicky na výši, přitom chytří a dostatečně tvrdí, ti jsou stále hledaným artiklem na volejbalové burze. Všechny jmenované vlastnosti byly vždy tišnovskému družstvu vlastní.

Dnes již můžeme hledět bez obav budoucnosti vstříc - situace se v oddíle obrátila k lepšímu natolik, že se pesimismus rozplynul. Kamarádský duch, pospolitost, zdravá stavovská čest i morálka přivedly celý kolektiv znovu k práci. Vrátili se i ti, kteří váhali, přešlapovali a pošilhávali po lepším. Hráči se scházejí dvakrát týdně na tréninku ve stařičké sokolovně. Pevnou a tvrdou rukou tady vládne trenér **ing. Jaskulka.** Jeho metoda i vysoké požadavky na hráče jsou zárukou dobré zimní přípravy.

Jenom s časem je to v tělocvičně velmi zlé. Aby se odbíjená Baníku dostala znovu ke slunci, nestačí přece pouhé čtyři hodiny v týdnu. Chápeme, že je potřeba dát možnost činnosti všem složkám TJ. Tím paradoxnější je skutečnost, že v neděli zeje tělocvična prázdnotou. Myslím, že rozhodnutí zachovávat „anglickou" neděli je kuriozitou v celém Jihomoravském kraji, a že by stálo zato se tímto problémem zabývat. O tom, do jakého stavu bylo přivedeno hygienické zařízení v tělocvičně, jak je prováděn úklid sokolníkem apod - raději pomlčím.

Vraťme se ale k odbíjené samotné. Přes všechny překážky je nálada velmi dobrá a cíl, i když zatím jen v duchu hráči vyslovený, je myslím jasný. Radostný pohled je na mladé talentované hráče, kteří se zařazují k „ostříleným kozákům". Ať už je to Jar. Hanák, Bučck, Můler i Elterlein, který obětavě dojíždí až z Rožínky. Ze Spartaku Drásov se vrátil i lomničský Matulka.

Organizační zajištění oddílu však i nadále celou svou vahou spočívá na obětavé práci dvou tří lidí. To je bolest, ve které oddíl potřebuje od svých příznivců největší pomoc. Voláme všechny zájemce, kteří by v tomto pomohli naší odbíjené! Obraťte se na vedoucího oddílu ing. Zvěřinu, budete srdečně vítáni.

J. Knoflíček

Kulturní zpravodaj **NAŠE TIŠNOVSKO** řídí redakční rada při kulturní komisi MěNV v Tišnově. Odpovědný redaktor dr. L. Štejgerle. Adresa redakce: MěNV Tišnov. Tisk Grafia 11 Dolní Kounice - Kult/456.12-1970/Ves. - 28
1165-70

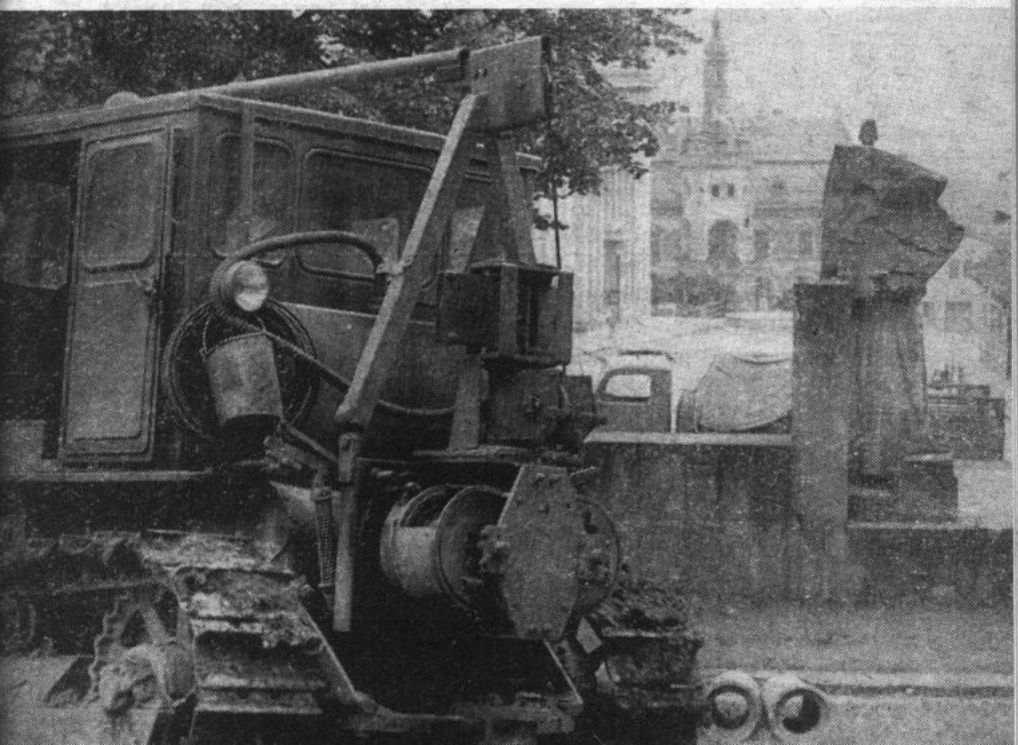
Kulturní zpravodaj

Naše TIŠNOVSKO

Vydává MěstNV v Tišnově

Cena 1 Kčs

ČERVENEC 1970

V ČERVENCI vrcholí doba dovolených. Pro někoho vysněná a dlouho toužebně očekávaná příležitost a možnost aspoň na čas se někam podívat, zaměnit svěží zeleň lesů a strání přívětivého domova třeba za sluncem zalitou pláž a chladivé mořské vlny, pro jiné naopak neméně vzrušující a vytoužená možnost vrátit se na skok zase jednou do míst svého dětství a oddat se kouzelným vzpomínkám. Zatím co jedni touží po dočasném odpoutání od bezpečného závětří města pod starobylou Květnicí, které je jejich domovem, jiní se do svého Tišnova s neméně uspokojujícími pocity vracejí; to především ti, které cesty jejich osudu daleko od domova odvedly.

Rodné město Vás, drazí přátelé, kteří se v této době do jeho pohostinných zdí sjíždíte, s otevřenou náručí vítá. Jistě si povšimnete a leckdy se i zamyslíte nad řadou změn a novot, které našemu městu vtiskují novou tvářnost, ať už je to rozsáhlá výstavba bytová, moderní osvětlení, úprava řady veřejných prostranství, ulic a chodníků, vybudování nových průmyslových a distribučních závodů i služeb, nová škola a jesle s mateřskou školou, nebo zřízení Sdruženého závodního klubu pracujících, výstavba televizního převaděče, zlepšení vodovodní sítě, budování kanalizační čistírny či plynofikace města atd. mimo mnohé jiné další akce. Vidíte je z jiného hlediska nežli ti, kdož je připravují a pečují a jejich uskutečňování, proto nám napište o svých dojmech a sdělte případné své připomínky, poznámky a náměty. Možná, že nám pomohou při dalším zlepšováním podmínek života a životního prostředí v našem městě.

Stejně ovšem uvítáme i podněty a připomínky z řad domácího obyvatelstva.

Avšak ani ti z Vás, kterým právě není dopřáno do svého Tišnova se podívat, nemusíte zůstat bez užšího spojení s milými místy, a dokonce ne jen v době dovolených. Obstará je pohotově a pohodlně náš časopis, Naše Tišnovsko. Stačí jen projevit o to zájem a přihlásit se k pravidelnému odběru, popřípadě na tuto možnost upozornit přátele.

—iš—

místo kytičky

zasíláme co nejsrdečnější blahopřání občanům našeho města, kteří se v červenci dožívají význačného životního jubilea, 80. narozenin i více. Přejeme jim zdraví, spokojenost a osobní pohodu. Blahopřání adresujeme těmto občanům:

Anně Mičánové, Tišnov, Tyršova 319. Dožívá se 3. 7. 82 roků.

Antonii Chroncové, Tišnov, nám. Míru 17. Dožívá se 8. 7. 81 roků.

Marii Vláčilové, Tišnov, Vrchlického 415. Dožívá se 11. 7. 83 roků.

Anně Bochýnkové, Tišnov, Ant. Dvořáka 571. Dožívá se 11. 7. 81 roků.

Anně Dvořáčkové, Tišnov, Jungmannova 70. Dožívá se 13. 7. 87 roků.

Vilému Kociánovi, Tišnov, Bezručova 187. Dožívá se 16. 7. 82 roků.

Josefu Kosovi, Tišnov, Kukýrna 41. Dožívá se 16. 7. 81 roků.

Rudolfu Hoškovi, Tišnov, Jiráskova 704. Dožívá se 25. 7. 80 roků.

Aloisu Královi, objeviteli Demänovských jeskyní a čestnému občanu města Tišnova, bytem Tišnov, Husova 674. Dožívá se 30. 7. 93 roků.

Foto na titulní straně

MUDr František Bílý

Slovo máte vy

Probírám se hromádkou došlých dopisů, které se do uzávěrky slétly na náš redakční stůl a nevím, kterému z nich dát přednost, protože všechny jsou velmi milé a ve všech zaznívá vyznání čtenářů ze své lásky k rodnému městu. A tak jako vždy alespoň několik úryvků z několika Vašich dopisů.

Milí přátelé Tišnováci,

v březnovém výtisku kulturního zpravodaje Naše Tišnovsko voláte všechny rodáky z Tišnova, aby se Vám ozvali, abyste věděli, kam až se váš nový měsíčník dostal. Zmiňujete se o jednom výtisku, který byl zaslán do Toljati na Volze. Mohu vás však ubezpečit, že vaše výtisky putují ještě trochu dál, v mém případě až na západní část Spojených Států, do kalifornského Los Angeles a Hollywoodu. Čtu váš měsíčník s radostí, je to takový zvláštní pocit, jakoby na mne dýchlo moje dětství, je to jakýsi kus mého mládí, které je nerozlučně spjato s mým rodným Tišnovem, kde jsem prožil svých prvních 19 let svého života. Chci věřit, že se mezi vámi najde někdo, kdo si ještě na mne vzpomene a snad i v dobrém. Přál bych si, aby tomu tak bylo. Chtěl bych vás ujistit, že nikdy na svoje rodné město nezapomenu a dovolte mi, abych vám všem, kteří spolupracujete na tomto měsíčníku, poděkoval, že jste dali Našemu Tišnovsku život a že je mi možno takto být pravidelně informován o všem dění v mém rodišti. Děláte dobrou práci a je si přát, aby se váš měsíčník rozrůstal a aby tam našlo více místa to, co mne tolik zajímá, to je dění v tišnovském sportu, zejména ve fotbalu. Pozdravujte ode mne zvláště Martínka Sávu a všechny ostatní fotbalisty. Zvláštní kapitolu bych chtěl věnovat pozdravu pánům profesorům tišnovského gymnázia, kde jsem vystudoval. Snad si některý z těch starších na mne vzpomene.

Váš pilný čtenář a krajan

Charlie Ponizil, Los Angeles-Hollywood
California

Vážení přátelé,

uvítala jsem Naše Tišnovsko, toto pojítko všech, jímž Tišnov zůstává ve vzpomínce místem ze všech nejmilejších. Proto také přeji jeho tvůrcům mnoho úspěchů v jejich záslužné práci, v níž jim budu jedinou, zato však jistě potěšující odměnou rostoucí řady spokojených a vděčných čtenářů.

S přátelským pozdravem a díky

Anna Hlněnská, Praha

A současně nám naše čtenářka předkládá k uvážení návrh: „Nebylo by možné vypsat nenávratnou subskripci na zřízení vydavatelského fondu, který by umožnil rozšíření obsahu časopisu — po němž čtenáři volají — bez zvýšení jeho ceny? Věřím, že by se našlo hodně rodáků i přátel Tišnova, kteří by rádi přispěli".
Předkládáme tedy tento návrh k laskavé úvaze čtenářům.

A na závěr děkujeme všem, kteří zareagovali na naši výzvu, abyste nám pomohli rozšířit řady našich čtenářů. Jsme rádi, že náš zpravodaj našel další příznivce v matičce Praze a v jiných městech naší vlasti.

—mi—

ŠŤASTNOU CESTU

U benzinové čerpací stanice za Červeným mlýnem je teď v sezóně každý den rušno, obzvláště v pátek, sobotu a neděli. Zatímco vozidel na silnicích stále přibývá, nedošlo v počtu benzinových čerpadel k žádné změně, zrovna tak jako v jejich vybavení. Za tohoto stavu vyhovět všem zákazníkům s úsměvem je stále obtížnější; není kolikrát času na občerstvení, tím méně na cigaretu. A tak když se octnete na konci fronty někde v místech bývalého Červeného mlýna, nesmíte nadávat — zatím to rychleji nepůjde. K odlehčení zdejšího provozu by mělo dojít až se postaví čerpadlo u České na rozcestí Lipůvka-Kuřim. Zatím vám poradíme jediný recept. Doporučujeme všem Tišnovákům nákup pohonných hmot a olejů v týdnu, nejlépe v pondělí a v úterý. Budete pak obslouženi rychleji i pohodlněji.

Zaměstnanci Benziny

KRÁSA TIŠNOVA LÁKÁ

již dávno turisty z širokého okolí. Řada nových chat, které vyrostly na katastru Březiny (dnes je jich už přes 200), svědčí o tom, že spousta lidí hlavně z Brna se rozhodlo trávit v klidném prostředí pěkných lesů a luk na jižních a východních svazích kopce Bačkovce nebo v údolí Svratky většinu svých volných dní. Březina má ještě navíc i možnost koupání, a proto se stala oblíbeným místem rekreace i pro Tišnováky a pro mládež z blízkých obcí. K dobré pohodě přispívá i příjemné posezení v restauraci hned u splavu. A aby Brňáci tak snadno nezapomněli na svízele velkého města, musí si každý den dopoledne povinně odstát frontu při nákupu v jediném březinském obchodě svorně spolu s místními. Někdy fronta tavá až 2 hodiny. Nu a řešení? — Snad bude lépe, když si půjdou rekreanti nakoupit do Tišnova. A vlastně, možná, že je to „trest boží" za to, že poškozují, často i úmyslně, úrodu na polích a sadech.

(i)

MĚSTO MĚNÍ TVÁŘ

Hezká místa, ke kterým také Tišnov bezesporu patří, navštěvuje každoročně v letním období řada rekerantů, především pak těch, kteří mají k Tišnovu osobní vztah. A právě tyto sezónní návštěvníky zpravidla zajímá vše co se ve městě ědje, jak roste a vzkvétá. V současné době se dokončuje vysokotlaký plynovodní řád trasy Kuřim-Tišnov a zahajují se práce na I. etapě rozvodu středotlakého od regulační stanice u Modety na sídliště pod Klucaninou a sídliště u Humpolky. Rozrůstá se také moderní pouliční osvětlení. Dokončuje se kabelizace a instalace výbojkového osvětlení, budavaného v akci „Z" občanskou svépomocí v ulicích v prostoru nad sokolovnou, Družstevní, Jiráskova, Tyršova a Nerudova a v Tišnově II se připravuje ještě na letošní rok osvětlení v ulicích Palackého a ve Vísce. Pokračuje se stále v úpravě komunikací a chodníků. Byla vydlážděna a upravena Procházkova ulice (u sodovkárny) a tak konečně zmizely známé „kočičí hlavy"; novou tvář budou mít také ulice Erbenova, Majorova a Na mlékárně. Pohodlnější a schůdnější se stanou chodníky na Kukýrně a v Havlíčkově ulici, i když se jejich úprava bude provádět po částech: směrem vzhůru na Kukýrnu po pravé straně a v části Havlíčkovy ulice rovněž po její pravé straně. Stálá pozornost akce „Z" je zaměřena také na dobudování areálu letního kina v parku pod Klucaninou.

—JV—

NÁŠ MEDAILÓNEK

U příležtosti 85. výročí českého divadla v Brně věnujeme dnes medailónek člence jubilujícího divadla, tišnovské rodačce, zasloužilé umělkyni **Marii Pavlíkové.**

Tak jako je její dětství a mládí spjato s rodným Tišnovem, tak její umělecký růst i práce po celý život je neodlučitelná od brněnského národního divadla. Od zasvěcování do tajů pěveckého i dramatického umění, které přijala od velkých jeho umělkyň M. Fialové a zejména Emy Pechové, přes debut v operetním souboru (Rozpustilá Lola, Corina v Mamselle Nitouche a četné další role) až k trvalému zakotvení v brněnské činohře v r. 1931, jemuž dala přednost dokonce před lákavou nabídkou angažmá ve Vinohradském divadle v Praze, jen aby mohla zůstat blízko rodného Tišnova a věrná Moravě.

Těžko jen vyjmenovat, natož zhodnotit všechny role, velké i ty menší, které zasloužilá umělkyně Marie Pavlíková za těch 43 let svého působení u brněnského národního divadla ztělesnila. Vzpomeňme proto aspoň některých z těch, které divákům dlouho zůstávají v paměti, jako např. vynikající zosobnění ušlápnuté Emy Morschlové ve Falladově „Občánku, co teď?", nebo schakespearovských rolí či nezapomenutelných postav Máji v Kvapilových Oblacích, kněžny v Lucerně, zejména však postavy vdovy Ferhunde, za jejíž zosobnění v brněnské světové premiéře Hikmetova dramatu „První den sváteční" vyslovil umělkyni obdiv a uznání sám Nazim Hikmet. Ostatně za všechno mluví jmenování Marie Pavlíkové v předvečer jejích 60. narozenin zasloužilou umělkyní.

Nuže, ať vděčné publikum naší zasloužilé umělkyni ještě dlouho tleská za mnohou krásnou roli.

UNIKÁTNÍ NÁLEZ

zlatého renesančního prstenu v Drásově. V minulém roce bylo Podhorácké muzeum obohaceno o velmi vzácný a zajímavý nález: o prsten z ryzího zlata, který byl nalezen v Drásově, v blízkosti hromadných vojenských hrobů z 15. století. Zajímavým detailem výzdoby prstenu jsou postavy dvou ležících opic, které drží v rukou schránku, patrně na jed.

J. H.

STALO SE PŘED STO LETY

Necelou hodinu od kláštera je obec Lomnička a nedaleko této obce, známý již od 17. století, je pramen nazývaný „Svatá studánka".

Je to pramen svatý, jenž množství lidí, kteří z něho pili a horečkou neb jinými nemocemi byli obtíženi, dřívější zdraví navrátil, což zde potvrzují.

Záznam z farní kroniky v Předklášteří

J. H.

MALÉ KAPITOLY
Z HISTORIE TIŠNOVSKA

Původ jména Tišnov

KAREL FIC:

V. Prasek uvádí v článku Dějiny jména Tišnov (Časopis Matice moravské 1894), že první zmínka o našem městě v listinném materiálu pochází z r. 1168 (Thusnou). Tento údaj, stejně jako několik dalších z pozdějších let (1214 Thusnou, 1233 Thusnov), patří mezi falsa z první poloviny 19. století.

Dosud nejstarší ověřený záznam názvu našeho města je v listině zakladatelky kláštera královny Konstancie, vdovy po králi Přemyslu Otakaru I. Listina vznikla na počátku 30. let 13. století (asi r. 1233). Podle ní posílá královna na Moravu do Tusnovic, kde se buduje nový klášter, řeholnice cisterciáckého řádu od sv. Petra a Pavla. V listině papeže Řehoře IX. z r. 1235, potvrzující majetek kláštera, čteme Thuschenow. Z r. 1239 pochází obdobná listina krále Václava I. se zápisem Tusnowiz a z téhož roku je i záznam Tussnowicz v dokumentu podobného chrakteru, pocházejícího z kanceláře olomouckého biskupa Roberta. V zápisech z období prvního století existence kláštera máme dochovány v listinách psaných latinsky ještě tyto záznamy jména Tišnov: Tuscinoicz, Tusnowicz, Tusnovic (1240), Tuschenowitz, Thusnowisz Thusnawicz (1261), Thuschnewicz a Tuschnowitz (1293), Thueschnawicz (1328) a Thusnauicz (1358). Protože latina nemá grafémy pro vyjádření hlásek, které se v latině nevyskytují, je způsob zápisu názvu našeho města tak pestrý. Ve skutečnosti se za těmito „záhadnými" zápisy skrývá tehdejší znění jména Tišnov, ne moc se lišícího od dnešního, jež by se nynějším pravopisem zapsalo asi takto — Tušnovice. Vliv němčiny, který se objevuje v dokladech z 13. a 14. století, tj. psaní sch místo š a tz místo c, je svědectvím i o politické situaci v té době u nás. V záznamu v zemských deskách je v zápise z r. 1368 uvedeno de Tyssnow. Poprvé se tedy v písemnostech setkáváme s dnešním zněním jména našeho města. Od počátku 15. století je již toto znění běžné. Například v listině z r. 1407 čteme „panna Dorota z Býkovic, mniška z Tišnova". Přesto však se ještě r. 1405 v latinském půhonu setkáváme s podobou Tušnovice (Katherina de Czussnoiz).

Je možno konstatovat, že od konce 14. století se podoba jména našeho města nezměnila, i když samozřejmě v zápisech z následujících století jsou různé formy záznamu tohoto jména.

Na otázku, z čeho vzniklo jméno našeho města, je odpověď poměrně snadná. Jméno Tišnov pochází z osobního jména Tušen. Potomci Tušenovi a jeho osada se nazývali Tušnovici. Koncovka -ovice je vlastně akuzativní a syntaktická přeměna, která se stala někdy ve 13. století. Jméno Tušen je odvozeno od základu Tuch. Tento základ se vyskytuje ještě v osobních jménech Tucha, Tuchel, Tuchata, Tuchomír a Tuchorad a v jménech míst v Čechách a na Moravě — Tuchořice, Tuchotice, Tuchlovice, Tuchoměřice, Tuchonice, Tuchoraz, Tuchyň, Tuchov, Tuchomyšl, Tuchom, Tušimice, Tuškov, Tušovice, Toušeň, Toušice, Touškov a Tištín.

Ve jméně Tušnovice se provedla přehláska **u** v **i**. Tato jazyková změna nastala pouze v případě, když došlo ke změkčení předcházející hlásky. Tam, kde změkčení nenastalo, přehláska se neprovedla. V českém jazyce byla přehláska **u** v **i** ukončena zhruba na konci 14. století, proto je možné ještě v zápisech z počátku 15. století setkat se v okrajové oblasti českého jazyka (a to Morava skutečně byla) se zápisem Tušnovice i Tišnov. Starší název našeho města zakončený na -ovice je, jak už bylo zmíněno, dokladem běžného způsobu tvoření místních názvů od osobních jmen. Se změnou charakteru osady — vesnice se mění v město — se často upouští od koncovky -ovice, která je většinou příznakem sídliště venkovského typu. Podobně jako v našem případě se koncovka -ovice změnila v -ov i u dalších jmen míst v českých zemích — Dobrochov, Holešov, Prostějov aj.

Jan Hájek:

O HISTORII ZNAKU MĚSTA

Od nejstarších dob měl Tišnov ve znaku zlatého dvouocasého lva v modrém poli, který držel v tlapách lilii. Během 19. století byla tato lilie ze znaku vypuštěna.

Znak města Tišnova byl původně znakem ženského cisterciáckého kláštera Porta coeli, který byl založen českou královnou a měl proto ve znaku českého lva, který držel v tlapách lilii, součást znaku francouzských králů, neboť řád cisterciácký vznikl ve 12. století ve Francii. Součástí znaku kláštera Porta coeli, byla ještě abatyšská berla, kterou město Tišnov do svého znaku nepřevzalo.

V Podhorácém muzeu je zachována fotografie tišnovské radnice. Na jejím průčelí je patrný znak, na němž je lev držící lilii. Historického znaku kláštera Porta coeli, použilo Podhorácké muzeum jako předlohy k zho-

tovení odznaků, které budou v nejbližší době prodávány v muzeu jako suvenýry.

STAVBA LISOVNY OVOCE

v prostoru u Modety, jak nám sdělil předseda zahrádkářského spolku p. B. Křivan, úspěšně pokračuje. Do počátku června bylo položeno 60 m vodovodu, zabetonovány základy a započato s přípravou k montáži panelů. Nestane-li se něco mimořádného, začne se již počátkem července lisovat ovocná šťáva z první úrody rybízu. Plánované náklady na stavbu jsou 140000 Kčs, ve skutečnosti však budou menší, protože si zahrádkáři udělají většinu prací brigádnicky sami.

(i)

.....

POD KLUCANINOU

se dokončuje úprava letního kina v městském parku. Děti a mládež z přilehlého sídliště v tom však vydatně „pomáhají" — vandalstvím (jinak se nesmyslné poškozování ještě nedokončených zařízení nedá nazvat). Rodiče a společenské organizace v sídlišti si toho dosud nevšimli?

VZPOMÍNÁME...

3. 7. 1970 tomu bude 75 let, co zemřel hradčanský rodák

Jan Hlávka

pokrokový český průmyslník v Brně.

8. 7. 1970 vzpomeneme 22. výročí dne, kdy zemřel ředitel měšťanské školy dívčí v Tišnově

Josef Fic

autor oblíbené sbírky pověstí z Tišnovska "Od Pernštejna k Veveří".

27. 7. 1970 vzpomeneme 20. výročí úmrtí rodáka ze Zahrady

Františka Martinka

čelného představitele ilegálního komunistického vedení na Tišnovsku v době okupace, jehož víru v lepší budoucnost nezlomilo ani dlouhé žalářování v německých koncentračních táborech.

(i)

Život je krátký, umění věčné — má vepsáno na svém štítu Karasovo divadlo jako stálou připomínku ušlechtilého smyslu své činnosti a nepomíjejícnosti plodů lidského ducha, k nimž patří také umění herecké.

I mladý **Vladimír Řezníček**, když přišel do Karasova divadla, byl tímto heslem inspirován; začal své herecké postavy tvořit s neobyčejným zaujetím, až jim vtiskl tvář v poslední době obzvlášť lidskou a pravdivou. Vrchovatě naplnil smysl onoho hesla svou prací, bohužel krutěji se naplnila pravdivost jeho části o krátkosti života. Předčasně, velmi předčasně odešel Vladimír Řezníček z kruhu svých přátel a spolupracovníků v Karasově divadle.

Odejde-li člověk, je to smutné, odejde-li předčasně mladý člověk, je to kruté. Odejde-li však člověk, který svou prací přinášel radost ostatním, je to krutá rána i ztráta pro všechny kdo ho znali. Odešel tedy člověk — Vladimír Řezníček, zůstanou však stále s námi všechny ty postavičky a postavy jím vytvořené a v nich on sám věčný.

K. Cejnek

NEJEN PRO VČELAŘE

Jen málokdo z členů včelařského spolku dnes ví, že jejich spolek byl založen 5. 5. 1901. Stalo se tak na schůzi 17 včelařů z okresu Tišnov, kteří se sešli na pozvání učitele Václava Oharka z Hvozdce. Archív nám podává svědectví, že již dříve před tím byl zájem o včelařství podporován tišnovskou zimní hospodářskou školou (zvláště ředitelem Josefem Mimrou — pozdějším prvním předsedou spolku), která uspořádala o vánocích 1897 včelařský kurs pro 62 včelařů. Zájem o vědecké poznání života včel vedl r. 1905 k založení pozorovací stanice v Předklášteří, kde se sledoval počet snůškových dní v roce, vliv počasí na včely, medování rostlin apod. I když stanice později zanikla, přispěla k poznání podmínek pro pěstování včel na Tišnovsku. Dnes tišnovská organizace včelařů, jejímž předsedou je zkušený zahradník a včelař Bohumil Křivan, sdružuje 138 členů z 10 obcí s 810 včelstvy a 2 JZD s 40 včelstvy. Vzdělávací činnost (přednášky, odborné zájezdy) je dosud hlavní náplní spolkové činnosti.

K správnému ocenění společenského významu práce včelařů i významu včel je třeba vědět, že kdyby uhynuly na celém světě včely, znamenalo by to vyhynutí nejméně 80% veškerého rostlinného porostu. Donese-li včela svému pěstiteli 1 Kčs zisku, zároveň „vydělá" pro národní hospodářství 12 Kčs. Proto stát pěstování včel podporuje. Hodně včelám škodí neuvážené olamování jív na jaře a kácení akátů, jež jsou zdrojem první a vydatné pastvy.

Práce včelařů si zasluhuje velkého uznání, protože ji včelaři nedělají jen pro sebe. Vždyť jen např. bez mateří kašičky by se těžko dovedlo dnešní lékařství obejít.

Vyvrcholením letošní činnosti spolku byl červnový zájezd do Liptovského Hrádku, kde včelaři navštívili výzkumný ústav včelařský.

(i)

NAŠE ČERVENCOVÁ VYCHÁZKA

Jednou z nejkrásnějších je vycházka do údolí Bobrůvky. Z Dolních Loučeek se vydáme po červené značce do Újezda, projdeme Boudy a Skryje. Na stráni směrem k Tišnovské Nové Vsi stával hrad Rysov. Překročíme potok Hladovku; po pravé straně — na svahu příkrého vrchu zvaného Štimberk jsou dosud znatelné zbytky hradu Košíkova. Mlíjme bývalý Šafránkův mlýn. V jeho mlýnici na kamenném sloupě lze přečíst letopočet 1890. Z původního mlýnského zařízení už nic nezbylo; je tu ještě v chodu turbína poháněiící dynamo na elektrický proud. Jakmile dojdeme ke splavu, opustíme červenou značku a pokračujeme strmou lesní cestou vlevo vzhůru. Podél potůčku tekoucího přes balvany dojdeme až na kopec, ke zřícenině hradu Víckova.

Starožitný rod pánů z Víckova měl ve znaku štít, jehož pravá polovice byla červená, levá pak černá a stříbrná, třikráte dělená. Vypráví se, že r. 1185 Víček, muž statečný a bohatý, dal postaviti hrad, aby jej pak daroval svému synu Přemyslu. Doloženo však je, že prvním majitelem byl r. 1345 Archleb z Víckova. V letech 1490 až 1596 patřil spolu s hradem Rysovem a Košíkovem k pernštejnskému panství. Za válek mezi Jiřím z Poděbrad a Matyášem Korvínem však zpustl.

Dodnes se tu zachovaly zbytky hradního paláce, základy několika budov a věží. Znatelná jsou místa, kde býval vodní příkop. V blízkosti zříceniny je rekreační středisko TOS Kuřim. Směrem na západ je vesnice Víckov, přes niž dojdeme na kopec s širokým rozhledem po krajině. Silnice nás zavede až do Žďárce, odkud je autobusové spojení do Tišnova.

Text: V. Borek, kresba Z. Zatloukal

ČEBÍNKA

Ráda bych vás seznámila s Čebínkou, i když dnes z její krásy toho bohužel moc nezbylo. Už nikdy neuvidíme, jak se během vegetačního období měnila, jakoby se převlékala.

Brzy zjara, na rozhraní března a dubna, se celá oblékla do zlata. To rozkvetly dříny a pod nimi mochna písečná, tařice chlumní a ještě jiné žlutě kvetoucí rostliny. V květnu se pak objevila celá v bílém. Krášlily ji bílé kytice křovité mahalebky a bíle kvetly též tolika lékařská, voskovka menší, pochybek dlouhostopečný, penízek prorostlý a další rostliny. V červnu hýřila Čebínka všemi barvami. To kvetla mateřídouška ranná, kokořík mnohokvětý, pěchava modrá, užanka lékařská, kamejka modronachová, máčka polní, čistec přímý, len tenkolistý aj. V červenci však pod žhavými slunečními paprsky většina rostlin uschla. Ale už v srpnu v nepopsatelné nádheře rozkvetla květy sesele sivého a bělozářky větvité. V září ovládala Čebínku vousatka jižní a s ní zanikla i krása a život stepi na Čebínce.

Hedvika Šmardová

25 LET NÁRODNÍCH VÝBORŮ

oslavil MěNV v Tišnově 22. 5. 1970 nas lavnostním zasedání za účasti poslanců i členů a aktivistů komisí, jakož i delegátů ONV Brno-venkov a JmKNV.

V obsáhlém projevu k 25. výročí vzniku národních výborů podal předseda MěNV v Tišnově Jiří Jobánek vyčerpávající přehled a rozbor budovatelského úsilí v Tišnově. Za jeho nemalé a v mnohém směru pozoruhodné výsledky udělila rada JmKNV našemu městu v rámci socialistické soutěže ve zvelebování měst čestné uznání II. stupně s odměnou 50.000 Kčs. Podrobnější zprávu o tom přineseme v příštím čísle.

Opravdu slavnostní a velmi srdečný tón udal celému zasedání i následné besedě svým projevem zástupce Jihomoravského KNV s. Kaván. Z jeho rukou přijali medaili vlády ČSR za dlouholetou obětavou práci v národních výborech od samého jejich začátku občané Ad. Babička, Rost. Dozbaba, Ant. Chronc, Ant. Řehoř, ing. Jar. Slavíček, K. Souček, Lad. Šebesta, Jar. Ševčík a Fr. Válka.

Pamětní medaili rady ONV Brno-venkov za více nežli 15letou práci v národních výborech odevzdal pověřený poslanec ONV Vil. Misař pracovníkům a poslancům MěNV M. Balákové, Em. Horákové, Lud. Poulovi, Ant. Tomanovi a Vác. Trmačovi.

Také rada MěNV v Tišnově udělila čestná uznání poslancům, kteří úspěšně pracují aspoň 10 let, dále některým společenským organizacím, podnikům a zasloužilým občanům; celkem 57 čestných uznání odevzdal vyznamenaným předsdea MěNV J. Jobánek.

—lš—

SZK ROH v Tišnově

rozvíjí stále vzdělávací činnost. Jazykové kurzy němčiny a angličtiny budou nyní také diferencované podle znalostí, věku i časových možností přihlášených, zejména z místních závodů a provozoven. Pro ty, kteří se i po dobu prázdnin chtějí věnovat studiu jazyků, uspořádáme kurzy i o prázdninách. Ve škol. roce 1970/71 se bude vyučovat němčině v osmi běžích, angličtině ve čtyřech. Každý si bude moci zvolit kurz, který mu bude nejlépe vyhovovat.

Přihlášky do všech kurzů obdržíte v kanceláři SZKP v Tišnově, Mlýnská ul. č. 152 od 7 do 16 hodin, nebo v kanceláři MěNV dveře č. 4—5.

PODHORÁCKÉ MUZEUM

Předklášteří - Porta coeli

Stálá expozice z dějin Tišnova a Tišnovska.

Malá galerie: Výstava k 25. výročí osvobození Tišnova — Tišnovsko ve válečných fotografiích a dokumentech.

Otevřeno: úterý - pátek 8 - 16, sobota 8 - 12, neděle 8 - 14 hod.

V pondělí zavřeno.

GALERIE JOSEFA JAMBORA

Brněnská č. 475.

Stálá výstava obrazů zasloužilého umělce J. Jambora z jeho odkazu městu Tišnovu. Otevřeno: ne 9—12, st. 14—17.

RESTAURACE BRNO-VENKOV

si Vám dovolují doporučit tyto své provozovny

HOTEL KVĚTNICE

ubytování, uspořádání svatebních hostin, možnost konání školení.

HOTEL U NÁDRAŽÍ

ubytování, uspořádání svatebních hostin.

RESTAURACE POD KLUCANINOU

uspořádání svatebních hostin.

Každou sobotu hudba a tanec.

TANČÍME DENNĚ

ve vinárně **GRILL.** Otevřeno 20 - 03.

Zveme Vás k posezení v příjemném prostředí s hudbou a tancem.

KINO PANORAMA

2. čt—17.30 a ve 20 hod.

● **NEBEZPEČNÉ ZNÁMOSTI**

Francouzský film. V hlavních rolích Gérard Philipe a Jeane Moreauová.

4. so, 5. ne—17.30 a ve 20 hod.

OLYMPIJSKÝ PLAMEN

Polský film. Drama z počátku druhé světové války.

7. út—17.30 a ve 20 hod.

● **POČESTNÉ PANÍ PARDUBICKÉ**

Starší český film.

9. čt—17.30 a ve 20 hod.

KAVÁRNA TŘI TOPOLY — širokoúhlý

Sovětský film. Příběh jedné lásky.

11. so, 12. ne—17.30 a ve 20 hod.

● **NEPŘEMOŽITELNÁ LEONTÝNA**

Francouzská filmová komedie. Poslední případ královny zlodějů.

14. út—17.30 a ve 20 hod.

● **OTÁZKA CTI**

Italská filmová tragikomedie - v hlavní roli Ugo Tognazzi.

16. čt—17.30 a ve 20 hod.

STROSKOTÁME ZAJTRA

Slovenský film. Cesta Atlantikem po stopách Alaina Bombarda.

18. so, 19. ne, 21. út—17.30 a ve 20 hod.

● **ČEKEJ DO TMY**

Americký barevný film. Dramatické střetnutí slepé ženy s gangsterskou bandou.

23. čt—17.30 a ve 20 hod.

POSLEDNÍ OTISK

Rumunský kriminální film.

25. so, 26. ne—17.30 a ve 20 hod.

● **ECCE HOMO, HOMOLKA**

Česká filmová komedie pro každou rodinu.

28. út—17.30 a ve 20 hod.

AGÜV POKLAD

Maďarský barevný historický film. Romantická komedie z doby turecké nadvlády.

30. čt—17.30 a ve 20 hod.

● **ADVENT**

Český barevný film, podle stejnojmenného románu J. Glazarové.

Filmy označené ● mládeži do 15 let nepřístupny.

Návštěvníci mají nárok na uvedení na místo v nejbližší světelné přestávce. Filmová představení přístupná mládeži začínající po 18. hodině může mládež výjimečně navštívit jen v doprovodu dospělých osob. Předprodej vstupenek: pátek 15 - 18 hod., sobota 8 - 10 hod., pokud není nával u pokladny též při prodeji vstupenek hodinu před začátkem každého představení. Vstupné na klasické filmy 2, 3 a 4 Kčs, na širokoúhlé filmy 4, 5 a 6 Kčs.

ZA ZMĚNY PROGRAMŮ ODPOVÍDAJÍ POŘADATELÉ

SPORT

KOŠÍKOVÁ V TIŠNOVĚ

Košíková (basketbal) byla v Tišnově známá jako sportovní a kolektivní hra již před II. světovou válkou zásluhou TJ Sokol a studentů místního gymnasia. Stykem s brněnskými celky začala dosahovat slibných výsledků. Tento rozvoj byl pak přerušen válečnými událostmi. Hrálo se převážně na gymnasiu, kde byly pořádány soutěže místní, později i meziškolní.

K většímu rozmachu dochází po r. 1945 při zařazení družstva mužů i žen do krajských soutěží. Snad nejlépe se v historii tišnovské košíkové umístilo družstvo mužů v letech 1949 a 1950, kdy dosáhlo prvenství v oblastní soutěži a kvalifikovalo se mezi nejlepší v kraji. Hráči Konečný, Kostelecký, Hulák, Krčál, Seyfert se tehdy střetávají i s ligovými celky a výsledky těchto zápasů jsou víc než úspěšné.

Po pěti letech útlumu se dostává basketbal opět do popředí zásluhou mladší generace. Hra už však mění pojetí a tak je nutno hledat nové prvky a učit se jim. Přestože úspěchy už nejsou tak veliké, tato hra se těší velké oblibě dospělých i mládeže. Vzniká družstvo žen, dorostenců a na školách začíná žactvo. Sál sokolovny, kde se zápasy tehdy odehrávaly, byl často naplněn do posledního místečka. Bylo škoda, že oddíl nedokázal využít aktivity mladých hráčů a po jedné úspěšné sezóně se vrátil opět k průměru.

Až v roce 1965 začíná oddíl opět svou činnost stupňovat. Zaměřuje se především na mládež. Družstva chlapců i děvčat pravidelně trénují v sokolovně, ZDŠ na Smíškově ulici a dosahují výrazných úspěchů. Jako přeborníci okresu v krajských soutěžích obsazují druhá místa. Družstvo chlapců je vybráno na celostátní turnaj do Prahy, kde obsazuje třetí místo. Tito chlapci se o rok později zařadili mezi nejlepší v kraji, svoji soutěž vyhráli i dorostenky. Hráčská základna oddílu vzrostla; začala se tvořit nová družstva žáků, která jsou výkonnostně ještě lepší.

K největším úspěchům patří bezesporu sezóna 1968-1969, kdy se děvčata stávají krajskými přeborníky a postupují do dorostenecké ligy. Chlapci získávají v krajském přeboru druhé místo a mají rovněž možnost postoupit do uvedené ligy po absolvování kvalifikace. Poněvadž účast obou družstev v nejvyšší soutěži je finančně velmi napjatá, oddíl ustupuje od kvalifikace a v lize zůstává pouze družstvo děvčat. Mladší chlapci se zúčastňují celostátního turnaje v Ostravě a dosahují zde třetího místa, které však nestačí na další postup o přeborníka ČSSR mladšího dorostu.

Sezóna 1969-1970 patří rovněž mezi úspěšné. V dorostenecké lize získávají střed tabulky děvčata, mladší dorost hraje v soutěži starších s pěkným výsledkem. Mladší dorostenky vyhrávají svou soutěž a postupují do vyšší třídy. Činnost letos zchátlo i družstvo mužů, které svými výkony přesvědčilo o tom, že se v Tišnově objevuje opět hodnotný sport. Závěr sezóny byl v Bratislavě, kde žáci ZDŠ vyhráli turnaj s mezinárodní účastí.

M. Pokorný

Sdělujeme našim čtenářům, že máme na skladě následující výtisky spisovatele a tišnovského rodáka J. F. Karase: Ondra Foltýn, Zlatá láska, Polský čert, O kalich a národ, Čeští otroci (váz.), Kainovo znamení, Portášské historie, Archa proti arše, Halali, Hasnoucí půlměsíc, Zlatá láska (brož.).

Cena jednotlivých svazků se pohybuje od 15 do 18 Kčs. Zájemci o uvedené tituly se mohou hlásit na radnici u s. Vavřínové, jinak můžeme zaslat na dobírku.

redakce

Kulturní zpravodaj **NAŠE TIŠNOVSKO** řídí redakční rada při kulturní komisi MěNV v Tišnově. Odpovědný redaktor dr. L. Štejgerle. Adresa redakce: MěNV Tišnov. Tisk Grafia 11 Dolní Kounice - Kult/456.12-1970/Ves. - 28
1350-70

Kulturní zpravodaj

Naše TIŠNOVSKO

Vydává MěstNV v Tišnově
Cena 1 Kčs

SRPEN 1970

25. VÝROČÍ

národních výborů bylo příležitostí také pro hodnocení jejich práce. Jak jsme již psali, byl i Tišnov mezi třinácti městy a obcemi Jihomoravského kraje, kterým se dostalo čestného uznání II. stupně v socialistické soutěži o zvelebování měst a obcí, organizované národními výbory.

Rada Jihomoravského KNV zvláštním dopisem národním výborům ocenila vynaložené úsilí a vyslovila vřelé poděkování všem poslancům, funkcionářům, podnikům a organizacím, zejména pak všem občanům, kteří se podíleli na zvelebovacích akcích ve svých městech. Na návrh ONV udělila rada JmKNV za docílené výsledky v soutěži nejlepším městům a obcím, mezi něž bylo vyhodnoceno také naše město, čestné uznání s peněžitou odměnou 50.000 Kčs. Tato částka byla určena k dokončení jedné z akcí, za něž byla udělena, k dokončení letního kina pod Klucaninou.

MěNV v Tišnově rovněž děkuje ještě touto cestou všem občanům, kteří k dosažení tohoto úspěchu přispěli, neboť je toho skutečně hodně, co obětaví občané pro město vykonali. Považujeme však za vysoké ocenění, kterého se našemu budovatelskému úsilí dostalo, také za závazek pro budoucnost a doufáme, že pomoc občanů, organizací a závodů ani v budoucnu neustane, že nezůstaneme jen u toho, co bylo vykonáno v minulosti.

—lš—

místo kytičky

zasíláme co nejsrdečnější blahopřání občanům našeho města, kteří se v srpnu dožívají význačného životního jubilea, 80. narozenin i více. Přejeme jim zdraví, spokojenost a osobní pohodu. Blahopřání adresujeme těmto občanům:

Janu Málkovi, Tišnov, Husova 694. Dožívá se 3. 8. 81 roků.

Marii Peterkové, Tišnov, Karasova 454. Dožívá se 4. 8. 82 roků.

Marii Neuwirtové, Tišnov II, Fučíkova 281. Dožívá se 8. 8. 82 roků.

MUDr. Františku Bílému, Tišnov, Revoluční 726. Dožívá se 8. 8. 80 roků.

Marii Pavlíčkové, Tišnov, nám. 28. října 55. Dožívá se 10. 8. 81 roků.

Kristýně Hlouškové, Tišnov, Za mlýnem 213. Dožívá se 11. 8. 82 roků.

Ing. Františku Balášovi, Tišnov, nám. 28. října 29. Dožívá se 13. 8. 84 roků.

Anežce Grünwaldové, Tišnov, Dvořákova 614. Dožívá se 14. 8. 89 roků.

Marii Hartmansgruberové, Tišnov, Jiráskova 476. Dožívá se 14. 8. 83 roků.

Ludmile Bastlové, Tišnov, Alšova 733. Dožívá se 14. 8. 82 roků.

Růženě Ježové, Tišnov II, Víska 134. Dožívá se 16. 8. 85 roků.

Františku Ondráčkovi, Tišnov, Družstevní 520. Dožívá se 19. 8. 93 roků.

Jiljímu Kosteleckému, Tišnov, Černohorská 775. Dožívá se 20. 8. 80 roků.

Aloisu Váchovi, Tišnov, Družstevní 580. Dožívá se 24. 8. 80 roků.

Bohumile Nedomové, Tišnov, Koráb 131. Dožívá se 26. 8. 80 roků.

Emilii Kozlovské, Tišnov, nám. Míru 116. Dožívá se 30. 8. 82 roků.

Blahopřejeme

27. 8. 1970 se dožije 80 let dlouholetý učitel a v letech 1939-1950 ředitel měšťanské školy chlapecké v Tišnově pan **Augustin Škorpík** z Borače.

Hodně zdraví a spokojenosti do dalších let života Vám, pane řediteli, přeje redakce a Vaši žáci, kterým jste vždy tak nezištně pomáhal.

Na titulní straně: Náves v Lomničce
Foto: Josef Ptáček

POHLEDNICE Z LOMNIČKY

Asi 2 km na sever od Tišnova leží podél potoka Besénka v závětří Květnice a Čimperka malebně upravená vesnice. Je to starobylá, původně zeměpanská ves Lomnička, která již od 13. století patřila k tišnovskému panství. Bývalý dvůr patřící klášteru Porta Coeli připomíná dodnes tuto minulost. Po celá staletí sdílela ves společné osudy s Tišnovem a dosud hlavně poloha určuje její spád do Tišnova. A protože Tišnováci o sousední obci mnoho nevědí, přišli jsme se podívat, jak se tu žije. Lomnička není příliš velká. Dnes tu žije ve 107 domech 440 obyvatel, ale za výsledky, kterých v posledním čtvrtstoletí dosáhla, by se nemuselo stydět leckteré menší město.

Poválečná léta jsou v Lomničce ve znamení budování a úprav. MNV provedl regulaci potoka, vyasfaltování cest ve vsi a příjezdových silnic do obce, bylo vybudováno nové zářivkové osvětlení, jehož hodnota je asi 40.000 Kčs. Mnoho brigádnických hodin si vyžádala úprava obce, udržování parčíků i parkoviště pro motorizovaná vozidla na návsi. Letos se tu dokončuje výstavba nového koupaliště, které je již od loňského roku v provozu. Ačkoliv je jeho hodnota 230.000 Kčs, obec vynaložila jen 110.000 Kčs. Většinu prací si totiž občané udělali brigádnicky sami. Přestavbou staré školy získal MNV prostory pro dílny komunálních služeb — provozovnu holičství a dámské krejčovství. Byla též provedena generální oprava školy, opraven byt ředitele a otevřena mateřská školka. Čas žen šetří i nově adaptovaná samoobsluha smíšeného zboží.

Na sport a pobavení v Lomničce pamatují také. Brigádnicky si vybudovali dvě hřiště (u sokolovny a u koupaliště) a provedli generální opravu sokolovny, která spolu s přístavbou vytvořila dílo v celkové hodnotě 350.000 Kčs. A že peníze nebyly vynaloženy nadarmo, vám potvrdí každý „Lomničák". Vždy ve středu tu hraje kino, pravidelně se zde scházejí ochotníci, kteří znovu navazují na bohaté divadelnické tradice. Zatím byl jejich první krok mimořádně úspěšný; Vrchlického Noc na Karlštejně se hrála pro velký zájem třikrát. Samozřejmě, že sokolovna patří především cvičencům. Těch je v obci 91, což je téměř čtvrtina všech obyvatel.

Za vzornou činnost byla navržena k státnímu vyznamenání místní lidová knihovna. Ve své činnosti navazuje na bývalý čtenářský spolek Besének. Je umístěna v budově MNV, která je vedle sokolovny střediskem kulturního a společenského života obce. Budova byla vybudována nákladem 250.000 Kčs a předána veřejnosti roku 1960. Zde má sídlo i „Vzorná skupina ČSČK", velmi oktivní jsou i místní požárníci. O zábavu a poučení se stará svaz žen, osvětová beseda, JZD a další organizace, které připravují zájezdy do divadel, na výstavy za krásami naší vlasti.

Asi polovina pracujících v Lomničce je zaměstnána v JZD 9. května. Vesnice je střediskem tohoto velikého zemědělského podniku, který sdružuje rolníky z 5 obcí — Lomničky, Železného, Šerkovic, Jamného a Tišnova. Stojí zde kravíny, vepříny, porodny prasat a jiné hospodářské objekty sloužící družstvu. Celkově tu bylo vytvořeno nové dílo v hodnotě asi 22 miliónů Kčs. A protože v Lomničce hospodaří velmi dobře (s naturáliemi a prémiemi dosahuje jednotka výše 26 Kčs), nejsou ani velké problémy jako jinde. Mladí dnes pracují převážně v dílnách nebo jezdí s traktory. Kdo odpracuje v JZD 3 roky a ožení se, dostává příspěvek 5.000 Kčs. A že to družstvo myslí s mladými skutečně dobře, o tom svědčí již 4 nové byty. Výstavba dalších 10 bytů je plánována pro nejbližší období. V Lomničce se však nezapomíná ani na ty, kteří se o nové zasloužili a dnes již odpočívají. Jen starších nad 80 let je v obci 14. Zástupci sboru pro občanské záležitosti a sociální komise uspořádávají při jubilejních výročích starších občanů malé slavnosti a zpříjemňují slavnostní okamžiky i věcnými dary. MNV zajišťuje pro 15 důchodců stravování v restauraci Na harmech, kde se o dobré posezení stará pan Pokorný. Hostinec bývá často i cílem výprav některých Tišnováků, kteří sem chodí, jak říkají, „za kopec".

A když to všechno sečteme, dozvíme se, že národní výbor investoval za 25 let do zvelebování obce 2,5 miliónu Kčs. Proto se nedivíme, že byl Lomničce v r. 1965 udělen titul „Vzorná obec okresu Brno-venkov"; spíše by nás udivilo, kdyby se tak dosud nestalo, protože Lomnička je skutečně vzorem pro okolní obce.

Vyznamenání „25 let národních výborů", které udělila vláda ČSR předsedovi MNV s. M. Matulkovi, je oceněním jeho práce pro obec, ale i oceněním všem, kteří se o rozkvět své obce přičinili.

Lomničští však nehodlají spát na vavřínech. V nejbližší době plánují vybudování nového vodovodu, který má sloužit i Tišnovu; uvažuje se i o budování moderní kanalizační sítě, na návsi by chtěli postavit novou samoobsluhu, protože stará už přestává vyhovovat svou kapacitou. Na neproduktivní půdě na svahu Čimperka už rostou první rekreační chaty z plánovaných třiceti, protože krása okolí, možnost koupání a klid lákají stále více rekreanty z měst.

A protože mají Lomničští elán a chuť do práce, není pochyb, že se jim dílo podaří. Vždyť to dělají pro sebe.

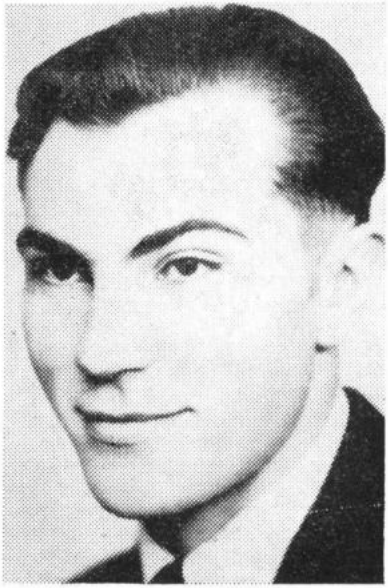
Karel Fic

Nezbedný tiskařský šotek si vzal na mušku naše červencové číslo. Zaměnil kresby na 3. a 9. straně, jako bychom chtěli čtenáře nabádat, aby si na vycházku s sebou vzali televizor. Pozměnil i titulek druhého sloupce na čtvrté stránce, který měl správně znít KRÁSA TIŠNOVSKA LÁKÁ a způsobil ještě několik drobnějších tiskových chyb. Omlouváme se tímto za něho.

Z GALERIE HRDINŮ

Šestadvacetiletý, vždy usměvavý chlapec, Josef Tesař z Borače-Podolí, pocházel z chudé dělnické rodiny. Byl jedním z nejnadanějších studentů tišnovského gymnasia i brněnské techniky. Studoval za těžkých podmínek a přece vždy s vyznamenáním. Od svého dětství byl příslušníkem sokolské jednoty a činný ve všech oborech sokolské práce. V době uzavření vysokých škol a hromadného zatýkání vysokoškolského studenstva utekl za hranice, přes Maďarsko a Balkán se dostal až na Blízký východ, kde vstoupil do naší zahraniční armády. Byl letcem a zahynul v bojích nad Středozemním mořem. Za zvláštní zásluhy o francouzské hnutí odporu byl poručík Josef Tesař z rozkazu francouzského generála de Gaulla vyznamenán válečným křížem s palmami. Podobně bylo jeho hrdinství oceněno i vedením našeho londýnského odboje. Byla mu udělena in memoriam čs. medaile za chrabrost.

J. H.

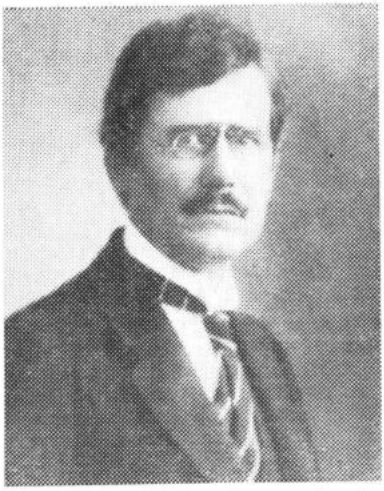

NÁŠ MEDAILÓNEK

V galerii tišnovských rodáků, kteří spoluzakládali a šířili věhlas rodného města a celého Tišnovska, má velmi čestné místo PhDr. Bedřich Macků. Osudem mu byl určen ne právě dlouhý život (nar. 8. 3. 1879 v Tišnově, zemř. 13. 8. 1929 v Brně); byl však bohatě vyplněn jeho činorodou prací, kterou také vynikl jako vědec a politik.

Vědeckou dráhu začal u profesora Strouhala v Praze, ale již r. 1903 přešel na brněnskou techniku k prof. Novákovi, kde se v r. 1909 habilitoval a r. 1913 byl jmenován mimořádným profesorem fysiky. A když byla ve svobodném československém státě zřízena v Brně nová universita, byl Bedřich Macků v r. 1920 jmenován jejím řádným profesorem pro obor experimentální teoretické fysiky; věnoval se zejména vědeckému zkoumání elektromagnetických kmitů. Své práce publikoval ve Věstníku Král. čes. společnosti nauk a v Rozpravách československé akademie; nejrozsáhlejší jeho prací jsou „Základy praktické fysiky", které vydal spolu s prof. Novákem a Nachtigalem r. 1923.

Ve svobodném československém státě se projevil B. Macků také jako vynikající komunální politik. Hned v prvních popřevratových volbách byl zvolen do městského zastupitelstva brněnského a v letech 1920—1925 pak zastával funkci starosty tehdy zemského hlavního města Brna. Ve své funkci se osvědčil jako prozíravý a energický politik, který má zásluhu nejen na tom, že Brnu byl vrácen opravdu český ráz, ale kterému se také podařilo v tehdejší bouřlivé době vyřešit řadu ožehavých politických i hospodářských problémů brněnských, zejména zavést pořádek do městského hospodaření, přispět k řešení bytové tísně a prosadit významné sociální reformy (např. pensijní pojištění dělnictva ap.); tím vlastně připravil lepší pracovní podmínky svým nástupcům ve funkci.

Později byl B. Macků zvolen senátorem Národního shromáždění, ale na sklonku svého činorodého života se věnoval opět více práci vědecké.

—lš—

Sdělujeme našim čtenářům, že máme na skladě následující výtisky spisovatele a tišnovského rodáka J. F. Karase: Ondra Foltýn, Zlatá láska, Polský čert, O kalich a národ, Čeští otroci (váz.), Kainovo znamení, Portášské historie, Archa proti arše, Halali, Hasnoucí půlměsíc, Zlatá láska (brož.).

Cena jednotlivých svazků se pohybuje od 15 do 18 Kčs. Zájemci o uvedené tituly se mohou hlásit na radnici u s. Vavřínové, jinak můžeme zaslat na dobírku.

VZPOMÍNÁME . . .

3. 8. 1970 vzpomeneme 131. výročí narození tišnovského rodáka, dlouholetého primáře chirurgického oddělení zemské nemocnice v Brně

MUDr. Karla Katholického

Iidumila, jednoho z nejpopulárnějších lékařů na Moravě koncem 19. století.

26. 8. 1970 vzpomeneme 54. výročí úmrtí vlasteneckého kněze, rodáka z Vyškova

Václava Oharka

který část svého života věnoval práci na Vlastivědě moravské a napsal svazek Tišnovský okres (1923), dodnes největší vlastivědné dílo o Tišnově a Tišnovsku. (i)

MALÉ KAPITOLY
Z HISTORIE TIŠNOVSKA

TIŠNOVSKÉ LÁZNĚ

JAN HÁJEK

Ve staré tišnovské gruntovní knize se dočítáme v jediném německy psaném záznamu z roku 1706 o městském fysikusovi Joanesu Knížkovi, pozdějším primátoru města, který si toho roku zakupuje grunt v Tišnově na Dolním rynku. Byl to první tišnovský medikus. Do té doby odcházeli tišnovští měšťané na onen svět pouze přispěním lazebníků. K životnímu pohodlí středověkého města náležely veřejné lázně. Bývaly často spojeny s „lupanáry", čili domy „publicarum mulierum". V těchto domech bylo možno trávit celé dny v rozkoších, pití, hrách a radovánkách a byly proto měšťany, ba i šlechtou hojně navštěvovány.

Lazebníci nepatřili k živnostem váženým a středověká morálka bývala k nim velmi shovívavá. Není proto divu, že lázně bývaly centrem nespoutaného života a hříchu vůbec. Nepostradatelné bývaly v lázních lazebnice, které patřily k mondénním dámám tehdejšího světa a bývaly to vůbec ženy „potěchy svých bližních ochotně schopné" a těšící se proto vždy zájmu veřejnosti.

Již za časů krále Holce, Ladislava Pohrobka blahé paměti, byly v Tišnově dvoje parní lázně v Korábě, a to v domech č. 132 (nyní Drukocel) a na č. 130, v domě, který splynul koncem 18. století s obecním mlýnem. Skupině domů u obecního mlýna, jehož dvorem se k lázním přijíždělo, říkalo se až do konce 18. století V lázních. Z bývalého mlýna je nyní čistírna Služeb města Tišnova.

V těchto lázeňských domech blahobytní lazebníci a jejich námezdné „láryně" připravovali parní lázně, neboť „dostat se do potu", bylo pokládáno za univerzální prostředek proti všem vnějším i vnitřním neduhům. Lazebník maštěním (masážemi) vyháněl oubytě, ujímání, namožení, horkost, trhal zuby, kladl baňky překrveným měšťěnínům a měšťkám, napravoval strhané pupky, zlomeniny a léčil rány, vředy i oznobeniny měšťanům i veškeré čeledi cechovní i domácké. Lazebník byl také bradýřem, „pucoval" mužům vousy, stříhal vlasy, holohlavým a parádníkům obojího pohlaví připravoval paruky.

„Všichni měšťěnínové i jejich fraucimór, item čeleď veškerá, item podruhové všelicí", jsouce vázáni artikuly cechovními, musí jednou za čtrnáct dnů do lázní. Lazebník jim pak vydává potvrzení pro pány mistry, podobně jako je vydává pan farář svým ovečkám za účast na svaté zpovědi.

Lazebníci mívali na svých domech „radicírované" právo šenku vína, piva i páleného a proto se časem rozmáhalo v lázních občerstvení. Koncem 18. století zanikají postupně vrchnostenskými nařízeními lázně v Tišnově a posléze i v Předklášteří, kde bývaly dvoje parní lázně v prastaré budově „Na špitálku".

Vypukla tehdy v Brně u návštěvníků lázní zvláštní nemoc, kterou ranhojiči nazývali „morbus gallicus", nemoc francouzská. Zemský fysik Tomáš Jordanus, jehož pomoci se nemocní dožadovali, nepochyboval, že jde o zlou pohlavní nemoc. Toto podezření se změnilo v jistotu, když si později začal pozorně všímat rozmařilého způsobu života tehdejší zlaté mládeže i některých vilných starců. Své poznatky však nezveřejnil. Usoudil, že jde o zvláštní dosud neprozkoumanou nemoc a nazval ji učeně „morbus bruno-gallicus", nemoc brněnsko-francouzská. Podnikaví lazebníci zůstávají však dále medikusy.

Ve druhé polovině 18. století působili v Tišnově jako ranhojiči příslušníci domácího rodu Linhartů, z nichž později zvláště vynikl brněnský pevnostní chirurg Frant. Linhart, který úspěšně amputoval nohu italskému karbonáři Pietru Maroncellimu, který byl vězněn na Špilberku. Slavný italský básník Sylvio Pellico napsal knihu vzpomínek „Z mých žalářů", v níž vylíčil svůj pobyt ve věznicích v Miláně, Benátkách a hlavně na Špilberku. Tato kniha byla přeložena do všech světových jazyků a je v ní i pochvalná zmínka o tišnovském rodáku, pevnostním chirurgovi Frant. Linhartovi.

Původní lázeňský, později Mudrochův dům před přístavbou poschodí.
Foto Karel Mudroch

STALO SE PŘED STO LETY

Albína Čupr 24letá obchodnice se štětkami a kartáči, která měla být před časem z Tišnova pro život nemravný vyhostěna a které se někteří radní zastávali, koupala se toliko ve „šlofhemdě" ve struze pod obecním mlýnem, při čem na ní všechno vidět bylo.

To všechno dálo se před zraky některých sousedek a sousedů, z nichž i dvá radní byli. Když pak Čuprová nabádána byla k umírněnosti — holý zadek vystrčila.

Sousedky Ptačovská a Holoubková vykřikovaly že se urážet nedají a že Čuprová musí pryč, i kdyby sousedi k vůli štětkám do Brna jezdit měli. (Z deníku „Oberwachmajstra" Kolbábka) J. H.

Ba, měli to tehdy lidé starostí! Albína Čupr by si dnes sotva odvážila namočit palec do kalné vody pod čistírnou...

ZANIKLÁ VÁPENKA

Vápenka v Předklášteří — pod Dřínovou, zanikla v roce 1967, jako nerentabilní. Její lom i objekty převzaly Jihomoravské štěrkovny a pískovny, n. p. Brno. Komín, vysoký 45 m, který po desítky let dominoval romantickému zákoutí při vstupu na štěpánovické louky, byl stržen a kruhová pec rozbořena. Vraťme se však krátce do minulého století a podívejme se na zajímavý vznik tohoto závodu.

Pan Josef Rossi, podnikavý hostinský ve Žďáře, zabýval se již delší dobu myšlenkou zařídit někde v okolí moderní vápenku. Vápno, které bylo tehdy na Žďársko dováženo z daleka, bylo velice drahé. Hostinský Rossi jezdíval po kraji a přivážel domů různé druhy kamenů, které jeho manželka ve sporáku při vaření vypalovala — a dlouho tak činila bez výsledku. Až jednou se kámen — vápenec od Předklášteří, rozhasil na pěkné, bílé, hašené vápno. Tehdy se Rossimu zajiskřilo radostí v očích — a pak to již šlo ráz na ráz.

V roce 1905, se již z komínu vápenky v Předklášteří kouřilo. J. H.

Vážení čtenáři,

dostáváme od Vás nejen dopisy, ale také příspěvky, které si přejete zveřejnit. Svědčí to o dobrém vztahu Vás, čtenářů, k Našemu Tišnovsku. A to nás těší. Chtěli bychom Vás upozornit při této příležitosti, že z výrobních důvodů nelze v našem kulturním zpravodaji otiskovat aktuální zprávy, protože by se k Vám dostávaly až s dvouměsíčním zpožděním. Snažíme se především vedle programu kulturních akcí uveřejňovat články s vlastivědným, kulturním i historickým obsahem — samozřejmě, pokud to náš rozsah dovoluje.

Chceme Vás dnes informovat ještě o jednom zdroji informací, který by neměl chybět mezi novinami, které odebíráte. Je jím týdeník okresu Brnovenkov a jmenuje se „Směr". Směr uveřejňuje na svých čtyřech stranách pravidelně aktuality z Tišnovska i z ostatních částí okresu. Směr přináší zpravodajství ze všech oblastí společenského života: jsou tu reportáže, komentáře a fotografie. Nechybí ani zprávy veřejné bezpečnosti. Na třetí straně najdete vždy kulturu, zajímavosti z historie nebo z přírody a původní literární příspěvky. Sportu je vyhrazena poslední stránka novin. **Směr** vychází jednou měsíčně rozšířený o dvě strany. Dostanete jej za 40 halířů ve všech novinových stáncích, nebo si jej můžete předplatit u poštovního doručovatele za 5,20 Kčs čtvrtletně.

Upozorňujeme všechny dopisovatele, aby využili možnosti zasílat aktuální zprávy do týdeníku **Směr**, který je pohotově uveřejní, pokud je zašlete do uzávěrky, která je vždy v úterý (pro fotografie a kresby v pondělí). Nezapomeňte tedy: Každý pátek vychází **Směr.**

Redakce Našeho Tišnovska

Pořadatelský sbor ČSPB ve Skaličce připravuje velký sraz partyzánů na 30. srpna 1970. Počítá se s účastí sovětských a jugoslávských partyzánů, kteří bojovali na našem území.

—vb—

Snad každý člověk má rád přírodu. A když se zrovna nedostane do lesa, rád se potěší třeba pohledem na tekoucí řeku, nebo na malou zahrádku či na kvetoucí strom. Bohužel najdou se i takoví, kteří mají škodolibou radost, když mohou něco hezkého zničit. Dokladů o tom máme stále dost. V Tišnově byly v parcích kdysi zelené lavičky: dnes jsou z nich pouze žalostné zbytky. S dětskými kolotoči a houpačkami to dopadlo obdobně. Mnozí si ještě pamatují na polámané okrasné keře na Smíškově ulici u nové školy. Zřejmě titíž vandalové se rozhodli pokračovat ve své neblahé činnosti a zlomili mladou lípu v areálu Porta coeli, zasazenou k 50. výročí naší republiky. Neměli bychom chodit kolem těchto projevů vandalismu nevšímavě.

—rek—

VÝZNAMNÉ JUBILEUM

Z iniciativy dr. Mir. Tyrše a Jind. Fügnera byla v r. 1862 založena první sokolská jednota — Sokol pražský — s cílem „tělesně a mravně povznést národ český", který tehdy již téměř čtvrt tisíciletí úpěl pod cizím jhem. Ještě téhož roku byla ustavena také první sokolská jednota na Moravě — Sokol brněnský — a po jejich vzorech vznikaly další jednoty v mnoha českých a moravských městech. Tišnov nezůstal tehdy pozadu: již druhého října 1870 — právě před 100 lety — byl založen Sokol v Tišnově. Cvičilo se ve známém „špitálku" a tam se také hrávala divadla. Prvým starostou tišnovského Sokola byl J. Buchal a náčelníkem J. Macků. Rakouské úřady však Sokolu nepřály, jeho činnost všemožně brzdily, až v r. 1875 tišnovská sokolská jednota zaniká a přeměňuje se v dobrovolný spolek hasičský. Až teprve v r. 1892 daří se mladému nadšenci, advokátnímu koncipientovi dr. J. Drbalovi znovu jednotu Sokol v Tišnově založit. Již v r. 1898 si pak Sokol svépomocně vybudoval vlastní sokolovnu, která byla zejména po přístavbě sálu a jeviště v r. 1925/6 po léta též jedním ze středisek kulturního a společenského života ve městě.

Stého výročí založení Sokola v Tišnově bude vzpomenuto slavnostní akademií 3. října t. r.

NAŠE SRPNOVÁ VYCHÁZKA

V parném létě jistě přijde vhod výlet na Knínickou přehradu. Autobusem přijedeme do Veverské Bítýšky, odtud pak jdeme po červené značce na hrad Veveří. Hrad založil počátkem 13. století markrabě Vladislav Jindřich. Patřil k soustavě zeměpanských opěrných bodů až do r. 1511. Od té doby se tu vystřídaly různé feudální rody, mezi nimi i pánové z Lomnice a z Pernštejna. Hrad později vlastnil švédský král Gustav Wasa, který byl pohřben v nedaleké kapli. Objekt byl často v obležení nepřátel, dobyt však nebyl nikdy. Až v r. 1745 byl poškozen od Prusů; utrpěl také za druhé světové války. Do dnešní doby zůstalo zachováno gotické jádro s bergfritem z 15. století a věže s předhradím. K hradu se váže pověst o stříbrných sochách dvanácti apoštolů, které byly uloupeny z kláštera Porta coeli a zakopány na tajném místě.

V areálu hradu Veveří se nyní nacházejí kanceláře lesní správy s učilištěm a internátem. Bylo rozhodnuto, že celý objekt bude uchován v původním stavu; v okolí Veveří má být vytvořen skanzen s ukázkami lidové architektury.

Po červené značce sejdeme pod hrad, překročíme potok Veverku a dojdeme k přehradě. Lodí se dostaneme do Bystrce, odkud je spojení městskými dopravními podniky k nádraží v Brně.

Text: V. Borek, kresba: Z. Zatloukal

Květena mezí a strání Českomoravské vysočiny

Jsou prázdniny a dovolené. Všichni rádi utíkáme do lesů nebo k vodě. Na naší Vysočině je překrásně. Když se večer vracíme od vody hlubokým úvozem, když už slunce pomalu zapadá, slyšíme cvrčky, jak si notují a vzduch je prosycen vůní mateřídoušky. Krčí se na kamenité půdě a její něžné květy tvoří veliké koberce. Právě ta vůně nás upozorní, abychom se rozhlédli. Jejími druhy na mezi jsou jásavě červený hvozdík kropenatý-slzičky, chrpově modrá čekanka a tmavší zvonek okrouhlolistý. Žlutě kvetoucí svízel sířišťový chce svou vůní přehlušit mateřídoušku, vedle něho jaksi nesměle se rozhlíží jestřábník chlupáček a devaterník. Úročník domýšlivě vystrkuje svoje žluté, na konci červené hlavičky. Tu a tam, tyhle žlutě kvetoucí bylinky značně převyšuje chrpa luční. Základní tón, šedězelený, udávají trávy. Nejčastěji kostřava ovčí a jemný psineček.

Mimo tyto typické rostliny mezí Českomoravské vysočiny přicházejí ještě: třezalka, kociánek dvoudomý, štírovník, jehlice trnitá aj.

Štěstí, že jsou také hluboké úvozy, které se nedají rozorat, myslí si příjemně unavený poutník.

H. Š.

Letošní jubileum (50 let) gymnasia v Tišnově shromáždilo na redakční stůl pěknou hromádku vzpomínek jeho absolventů. Jsou nejrůznějšího žánru a budou jistě dychtivě čtenou náplní obsáhlého jubilejního sborníku, který se jako zvláštní číslo Našeho Tišnovska co nevidět dostane do rukou všech zájemců.

„Hej, páni konšelé!" bujaře oslovuje v jedné z hrstí svých vzpomínek MUDr. A. Bílý z Prahy „konšely města Tišnova" a vzpomíná, jak v jedné slohové kompozici jako sextán tišnovského gymnasia, inspirovaný nadšením mladého rodáka, téměř prorocky načrtl obraz rozkvětu tehdy malého okresního města, „jehož proslulost a krása nadýmá pýchou hruď rodáků i těch, kteří z jeho škamen se ctí vyšli. Až se v budoucnu budeme scházet a oslavovat jubilea našeho gymnasia, bude jistě pod Malou Květnicí, kde sluneční záření má vysokou léčebnou účinnost, stát sanatorium pro kostní choroby a velká nemocnice".

To proroctví se sice zcela nesplnilo, ale přesto není důvodu, aby se onen sextán z roku 1927 cítil prorokem falešným. I páni konšelé, bývalí i ti dnešní, mohli a mohou mnoho, ale přece jen ne všechno.

—lš—

Prázdniny se projevily i v naší poště. Tentokráte přišel nám pozdrav jeden, zato však z daleka — ze Ženevy. Pohlednici nám poslala Marie Haklová:

K svému velkému překvapení jsem dostala kulturní zpravodaj Naše Tišnovsko. Srdčeně děkuji za pozornost.

S pozdravy ze Ženevy

Marie Haklová
Genève

SZK ROH v Tišnově

rozvíjí stále vzdělávací činnost. Jazykové kurzy němčiny a angličtiny budou nyní také diferencované podle znalostí, věku i časových možností přihlášených, zejména z místních závodů a provozoven. Pro ty, kteří se i po dobu prázdnin chtějí věnovat studiu jazyků, uspořádáme kurzy i o prázdninách. Ve škol. roce 1970/71 se bude vyučovat němčině v osmi běžích, angličtině ve čtyřech. Každý si bude moci zvolit kurz, který mu bude nejlépe vyhovovat.

Přihlášky do všech kurzů obdržíte v kanceláři SZKP v Tišnově, Mlýnská ul. č. 152 od 7 do 16 hodin, nebo v kanceláři MěNV dveře č. 4—5.

PODHORÁCKÉ MUZEUM

Předklášteří - Porta-coeli

Stálá expozice z dějin Tišnova a Tišnovska.

Malá galerie: Výstava k 25. výročí osvobození Tišnova — Tišnovsko ve válečných fotografiích a dokumentech.

Otevřeno: úterý - pátek 8 - 16, sobota 8 - 12, neděle 8 - 14 hod.

V pondělí zavřeno.

GALERIE JOSEFA JAMBORA

Brněnská č. 475.

Stálá výstava obrazů zasloužilého umělce J. Jambora z jeho odkazu městu Tišnovu. Otevřeno: ne 9—12, st. 14—17.

RESTAURACE BRNO-VENKOV

si Vám dovolují doporučit tyto své provozovny

HOTEL KVĚTNICE

ubytování, uspořádání svatebních hostin, možnost konání školení.

HOTEL U NÁDRAŽÍ

ubytování, uspořádání svatebních hostin.

RESTAURACE POD KLUCANINOU

uspořádání svatebních hostin.

Každou sobotu hudba a tanec.

TANČÍME DENNĚ

ve vinárně **GRILL.** Otevřeno 20 - 03.

Zveme Vás k posezení v příjemném prostředí s hudbou a tancem.

KINO PANORAMA

1. so, 2. ne—17.30 hod.

HÁDEJ, KDO PŘIJDE NA VEČEŘI

Americká komedie s Katherine Hepburnovou, Spencerem Tracym a Sidney Poitierem v hlavních rolích.
Vstupné 4, 5, 6 Kčs.

4. út—17.30 hod.

ČTYŘI KROKY OD NEKONEČNA

Romance z válečných let.

6. čt—17.30 hod.

FANTOM MORRISVILLU

Americký film. Dobrodružství čtenáře detektivek.

8. so, 9. ne—17.30 hod.

SRDCE JE OSAMĚLÝ LOVEC

Americký barevný film.
Vstupné 3, 4, 5 Kčs.

11. út—17.30 hod.

KDYŽ BURIAN PRÁŠIL

Starší česká filmová veselohra.

13. čt—17.30 hod.

POPELČIN PANTOFLÍČEK

Rumunská hudební veselohra.

15. so, 16. ne—17.30 hod.

PABLO VYHRÁL

Španělský film. Příběh tří přátel.

18. út—17.30 hod.

AHOJ VĚRO

Maďarský film — o dívce, která si troufala i na to co neuměla.

20. čt—17.30 hod.

ANTON ŠPELEC OSTROSTŘELEC

Česká filmová veselohra.

22. so, 23. ne—17.30 hod.

OBKLÍČENI SLONY

Anglický barevný film.
Vstupné 3, 4, 5 Kčs.

25. út—17.30 hod.

SOBOTA

Starší český film.

27. čt—17.30 hod.

MUŽ, KTERÉHO MILUJI (širokoúhlý)

Sovětský psychologický film.

29. so, 30. ne—17.30 hod.

KRÁLOVSKÁ POLOVAČKA

Barevný francouzsko-slovenský film. Poetický příběh o lásce uprostřed hor.

Dětská představení:

2. ne—9.30 hod.

TAJEMSTVÍ KRÁPNÍKOVÉ JESKYNĚ

Sovětský film.

9. ne—9.30 hod.

TÁBOR ČERNÉHO DELFÍNA

Český barevný film.

16. ne—9.30 hod.

DUCH PRO ŠTĚSTÍ

Anglický barevný film.

23. ne—9.30 hod.

SMRT V SEDLE

Český širokoúhlý film. Vstupné děti 2 Kčs, dospělí 4 Kčs.

30. ne—9.30 hod.

KLUK Z NAŠÍ PARTY

Sovětský barevný film.

ZA ZMĚNY PROGRAMŮ ODPOVÍDAJÍ POŘADATELÉ

LETNÍ KINO TIŠNOV

1. so, 2. ne—20 hod.

CVOKOVĚ (širokoúhlý)

Francouzsko-italský barevný film. Velodramatická komedie z roku 1900. Vstupné 8 Kčs.

4. út—20 hod.

BOJ O ŘÍM I. a II. díl (širokoúhlý)

Dvoudílný epos z dávných časů. Západoněmecko-rumunský barevný velkofilm. Vstupné 14 Kčs.

6. čt—20 hod.

● **SLUNCE ROŠŤÁKŮ** (širokoúhlý)

Barevný francouzsko-italský kriminální film. Jean Gabin, strůjce odvážné loupeže. Vstupné 8 Kčs.

8. so, 9. ne—20 hod.

● **ŠTVANICE** (širokoúhlý)

Americký barevný film. Napínavý příběh o pronásledování uprchlého vězně. Vstupné 8 Kčs.

11. út, 13. čt—20 hod.

SENZAČNÍ PRÁZDNINY (širokoúhlý)

Francouzsko-italský barevný film. Louis de Funés v hlavní roli francouzské filmové komedie. Vstupné 8 Kčs.

15. so, 16. ne—20 hod.

MOST U REMAGENU (širokoúhlý)

Americký barevný film. Epizoda z válečného deníku. Vstupné 8 Kčs.

18. út, 20. čt—20 hod.

PROFESIONÁLOVÉ (širokoúhlý)

Americký barevný film. Burt Lancaster, Lee Marvin a Claudia Cardinalová v americkém dorodružném filmu. Vstupné 8 Kčs.

22. so, 23. ne, 25. út—20 hod.

PLANETA OPIC (širokoúhlý)

Americký barevný film. Utopický příběh s Charltonem Hestonem v hlavní roli. Vstupné 8 Kčs.

27. čt—20 hod.

BRILIANTOVÁ RUKA (širokoúhlý)

Sovětská detektivní komedie. Vstupné 6 Kčs.

29. so, 30. ne—20 hod.

● **BONNIE a CLYDE**

Americký barevný film vyznamenaný Velkou cenou na MFF v Mar del Plata. Vstupné 7 Kčs.

Všechna večerní představení budou uváděna v letním kině v parku Pod Klucaninou. V případě špatného počasí v sále kina.

Filmy označené ● mládeži do 15 let nepřístupny.

Návštěvníci mají nárok na uvedení na místo v nejbližší světelné přestávce. Filmová představení přístupná mládeži začínající po 18. hodině může mládež výjimečně navštívit jen v doprovodu dospělých osob. Předprodej vstupenek: pátek 15 - 18 hod., sobota 8 - 10 hod., pokud není nával u pokladny též při prodeji vstupenek hodinu před začátkem každého představení. Vstupné na klasické filmy 2, 3 a 4 Kčs, na širokoúhlé filmy 4, 5 a 6 Kčs.

SPORT

ODBÍJENÁ V SRPNU

Sobota 29. 8. 1970 Tišnov-Bystřice n. Pernšt.

Neděle 30. 8. 1970 Tišnov-Žďár n. Sáz.

Kulturní zpravodaj **NAŠE TIŠNOVSKO** řídí redakční rada při kulturní komisi MěNV v Tišnově. Odpovědný redaktor dr. L. Štejgerle. Adresa redakce: MěNV Tišnov. Tisk Grafia 11 Dolní Kounice - Kult/456.12-1970/Ves. - 28
1551-70

Kulturní zpravodaj

Naše TIŠNOVSKO

Vydává MěstNV v Tišnově
Cena 1 Kčs

ZÁŘÍ 1970

NA KULTURNÍ FRONTĚ

Boj o konzolidaci celého našeho veřejného života, o vytvoření podmínek a zajištění vskutku socialistického životního stylu, prostředí a životní úrovně probíhá nejen na frontě politické a ekonomické, ale svým podílem k němu přispívá i kultura. Tento úkol však může splnit — jak bylo zdůrazněno na I. okresní konferenci o socialistické kultuře, konané v červnu tr. v Brně — jen kultura živená z kořenů čistých národních a lidových tradic, která mluví srozumitelně k širokým vrstvám pracujících a umožňuje jim stále širší a plnější sebeuplatnění.

Že příspěvek kulturně výchovného a vzdělávacího úseku k rozvoji života i v našem městě není nikterak malý a pominutelný, je nejlépe vidět z nákladů, s kterými se pro něj počítá v návrhu rozpočtu městského národního výboru. Výdaje na kulturní, výchovnou a vzdělávací činnost (včetně předškolní péče) jsou rozpočtovány částkou 1,492.100 Kčs, což je z celkového objemu rozpočtu 3 mil. 709.000 Kčs 40,2%, tedy částka jistě významná. Je to také svědectvím, jak významným úsekem činnosti, který národní výbory řídí, je péče o kulturu, výchovu a vzdělání pracujících i mládeže, a jak veliká je zodpovědnost kulturních pracovníků za plné správné a použití těchto prostředků.

—lš—

místo kytičky

zasíláme co nejsrdečnější blahopřání občanům našeho města, kteří se v září dožívají význačného životního jubilea, 80. narozenin a více. Přejeme jim zdraví, spokojenost a osobní pohodu. Blahopřání adresujeme těmto občanům:

Josefu Wietzovi, Tišnov II, Dřínová 116. Dožívá se 1. 9. 81 roků.

Marii Kupské, Tišnov, Tyršova 307. Dožívá se 1. 9. 80 roků.

Josefě Boháčkové, Tišnov. nám. Komenského 123. Dožívá se 2. 9. 82 roků.

Ludmile Ráboňové, Tišnov, nám. Míru 110. Dožívá se 2. 9. 82 roků.

Marii Jobánkové, Tišnov, Halouzkova 34. Dožívá se 4. 9. 82 roků.

Ludmile Andrysíkové, Tišnov, Drbalova 850. Dožívá se 5. 9. 85 roků.

Františku Peňázovi, Tišnov, Trnec 913. Dožívá se 6. 9. 82 roků.

Josefu Muricovi, Tišnov, nám. Míru 18. Dožívá se 11. 9. 82 roků.

Marii Cejnkové, Tišnov, Kukýrna 52. Dožívá se 12. 9. 84 roků.

Arnoštu Gottwaldovi, Tišnov Cáhlovská 973. Dožívá se 13. 9. 85 roků.

Ludmile Hendrichové, Tišnov, Dobrovského 504. Dožívá se 14. 9. 84 roků.

Františku Hřibovi, Tišnov, Brněnská 2. Dožívá se 14. 9. 82 roků.

Václavu Sedláčkovi, Tišnov, Dvořákova 615. Dožívá se 17. 9. 92 roků.

Josefě Knoflíčkové, Tišnov, Vrchlického 449. Dožívá se 17. 9. 85 roků.

Františce Hrbotické, Tišnov, Na mlékárně 795. Dožívá se 22. 9. 85 roků.

Františku Mikulášovi, Tišnov II, Víska 149. Dožívá se 23. 9. 80 roků.

Františku Tichému, Tišnov, Dvořáčkova 59. Dožívá se 29. 9. 96 roků.

Emilii Mudrochové, Tišnov, Hybešova 690. Dožívá se 30. 9. 90 roků.

Františku Kosovi, Tišnov, Družstevní 553. Dožívá se 30. 9. 86 roků.

Foto na titulní straně
Josef Ptáček

Slovo máte vy

Tentokrát, kromě několika dopisů, nám do redakce přišel i jeden anonym. A protože se jedná o věc celkem závažnou, dovolte, abychom vás seznámili s několika myšlenkami dopisu a rádi bychom slyšeli váš názor na věc. Dopis se zabývá naší pravidelnou rubrikou Místo kytičky. Pisatel, který se podepsal jako „jeden z těch osmdesátníků" nám vytýká, že blahopřejeme starším občanům k jejich narozeninám. Píše, že staří lidé si neradi připomínají svůj smutný úděl. „Těm ubohým starým důchodcům přejte klidu". Doopravdy nebylo naším úmyslem brát našim spoluobčanům klid, chtěli jsme jim jenom udělat radost tím, že na ně myslíme, že si vážíme jejich práce, kterou vykonali. A ti, kteří se snad cítí osamoceni a opuštěni aby věděli, že se na ně nezapomnělo. Sám jsem slyšel z několika stran chválu na tuto rubriku. A když se nám omylem stalo, že jsme na jubilanta zapomněli, měli jste vidět ten smutek a zklamání. Teprve potom si lidé jaksi uvědomili, že na ně bylo zapomenuto. Je to sice přání skromné, v mezích našich možností, ale domnívali jsme se, že tímto uděláme lidem alespoň trošičku radosti. Československý rozhlas v Brně, který vysílá blahopřání jubilantům, má blahopřání zadána až do konce ledna příštího roku a desítky žádostí musí vracet. Blahopřání jubilantům se objevuje v časopise Vlasta, v denním tisku atd. a nikdo to nepokládá za nic nemorálního. A tak se obracíme na vás, milí čtenáři, milí jubilanti, napiště nám několik řádků, co si o tom myslíte. Blahopřát, či neblahopřát?

Uběhly prázdniny, doba dovolených a do rodného Tišnova se sjelo mnoho těch, které vítr zavál z rodného hnízda do všech koutů naší krásné vlasti. A tak jako každoročně, přijel i ing. Otto Máca z Prahy, náš věrný čtenář i spolupracovník, jehož zásluhou si Naše Tišnovsko získalo v Praze okruh příznivců. Pan ing. Máca od roku 1910, kdy odešel do Prahy, kde natrvalo zakotvil, navštěvuje každoročně svůj rodný Tišnov, kam ho táhnou vzpomínky a srdce. Tak jako my, bude jistě i on mít pěkné vzpomínky na příjemné společně strávené večery.

Svou dovolenou trávila v Tišnově i paní Hedvika Šmardová, jejíž zajímavé materiály o květeně Tišnovska natrvalo zakotvily na stránkách našeho zpravodaje. Věříme, že na svých denních vycházkách získala mnoho zajímavého a že redakce i čtenáři se budou moci těšit na nové zajímavé články.

-mi-

Sdělujeme našim čtenářům, že pro ty, kteří si chtějí nechat vyvázat Naše Tišnovsko, připravujeme desky. Budou se zlatým tiskem, určeny jsou pro 2 ročníky: maximální cena 10 Kčs. Objednávky přijímáme do konce září 1970 na adresu uvedenou v tiráži.

redakce

Kresba Miroslav Pavlík

20 LET svého trvání oslavila v tomto roce Lidová škola umění v Tišnově. Hudební ústav vznikl v roce 1949 a pod vedením ředitele Aleše Smíška dosáhl záhy významných úspěchů. U zrodu tohoto kulturního zařízení byli Hedvika Patrovská, Josefa Slaninová, Jakub Horák a Aleš Smíšek, kteří vyučovali hře na klavír; na housle pak Adolf Sigmund a Josef Jurka. Škola měla tehdy 120 žáků. O dva roky později se už vyučuje také hře na běžné hudební nástroje dechové a smyčcové. V roce 1961 se mění Hudební škola v Lidovou školu umění a posléze se jí dostává konečného umístění v budově bývalého ONV.

O výsledcích dosažených ve výuce svědčí, že se z této školy dostalo na brněnskou konzervatoř 14 žáků. Bývalí žáci LŠU jsou dnes členy známých orchestrů a jazzových souborů. Jmenujme alespoň některé: Jan Chlup — člen Státního divadla v Brémách, Boris Páč — violoncellista naší veřejnosti známý z koncertů a Marie Fasorová — nadějná letošní absolventka konzervatoře, úspěšná houslistka.

Hudební škola má nyní 250 žáků, které vyučuje devět učitelů v oborech klavír, housle, violoncello, akordeon, v dechovém oddělení se vyučuje hře na flétnu, klarinet, trubku, pozoun, eufonium a tubu.

Mimo to se vyučuje na škole pohybové výchově v tanečním oddělení.

-vb-

DOBRÁ VĚC SE PODAŘILA

místní organizaci ovocnářského a zahrádkářského svazu v Tišnově. Její členové ve svých volných chvílích s chutí přiložili ruce ke společnému dílu a pod vedením nadšených organizátorů (Křivan, Kos, Machatka, Zemánek) vyrostla nová lisovna ovoce. Z úrody rybízu se tu sice ještě šťáva lisovat nemohla (jak se slibovalo), ale z letošní úrody jablek to již určitě bude. Veřejnosti — nejen zahrádkářské — se dostává dílo v hodnotě 160.000 Kčs.

1800 km NA KOLE

Dne 22. července startoval z Brna bývalý brankář hokejového mužstva ČSSR, tišnovský rodák Jan Richter na neobvyklou cestu. Na svém favoritu se vydá do anglického Leicesteru, kde bude 6. srpna zahájeno mistrovství světa v cyklistice. Celou 1800 km dlouhou trasu si rozdělil do 13 etap, takže do zahájení MS přijede do cíle, kde bude po dva dny hostem organizačního výboru šampionátu. Fyzická kondice 48letého instruktora učňů z Královopolské strojírny je vskutku jedinečná, o tom svědčí už řada podobných „výletů", nechť ho tedy úspěšně skončí i tentokrát.

(převzato z LD)

MLÁDEŽ se v současné době zaměřuje na integraci svého hnutí. Již 20. 6. tr. se ustavila v Tišnově základní organizace Svazu socialistické mládeže (SSM). Její členové — dříve příslušníci Leninského svazu mladých — se společně zúčastnili mírové slavnosti v Brně-Líšni, aby s desetitisíci pracujících manifestovali požadavek míru nejen pro sebe a pro nás, ale i pro nevinné děti Vietnamu, Kambodže a celého světa. Dík patří místní organizaci SČSP v Tišnově-Předklášteří, která mládeži návštěvu líšeňské slavnosti umožnila. Mladí za to oživili společnou zpáteční cestu veselým zpěvem tak, že i mnozí z těch starších neodolali a přidali se ve vzpomínkách na svá mladá léta.

SSM Tišnov

BRNĚNSKÉ PAPÍRNY, n. p.,
závod Tišnov II

přijme do trvalého zaměstnání popř. i jako brigádníky 2 strážné, mohou být i schopné ženy, a 1 vážného.

Může být rovněž brigádník.

NÁŠ MEDAILÓNEK

Se společenským a zejména kulturním v Tišnově téměř po dobu půlstoletí se nesmazatelně pojí jméno **Bohuše Sedláka.** Tišnovák nejen tělem i duší, ale i celým životem, (nar. 1. 1. 1880, zemř. 18. 7. 1957), byl po léta neúnavným iniciátorem nejen všech možných společenských a kulturních akcí, ale také organizátorem spojení s mnoha významnými uměleckými a kulturními pracovníky své doby. Především jeho prostřednictvím např. vznikly úzké a srdečné vztahy k Tišnovu takových osobností jako byli dramatik Jar. Kvapil, spisovatelé J. Mahen a E. Valenta, divadelní umělci manželé Pechovi a V. Šindler, pěvci Burianové, redaktoři Těsnohlídek a Hendrich a mnoho dalších.

Otec Bohušův byl solicitátorem v advokátní kanceláři, matka provozovala jako nájemce živnost hostinskou; Bohuš se narodil, když v té době vedla pozdější Hamingrovu hospodu v Brněnské ul. Neochota podrobit se otcovu přání ve volbě povolání jej přivedla jako nechtěného zahradnického učně na zámek v Lysicích, ale často také jako vítaného pomocníka matce u šenku, kde vnímavý mladík poznal mnoho ze společenské a kulturní slávy i bídy tehdejšího Tišnova. Nakonec se mu přece podařilo dosáhnout jednoho ze svých životních cílů — vystudovat pěveckou školu ve Vídni, bohužel zdánlivě nevýznamná choroba mu znemožnila nastoupit kýženou dráhu divadelního umělce. Po tomto zklamání využil tedy svého výborného jazykového a zvláště vypravěčského nadání jednak jako redaktor a publicista (Lidové noviny, Náš kraj), jednak jako spisovatel (V Závětří Květnice), zejména však ve funkci zakladatele a prvního knihovníka městské knihovny, později pak okresního a městského archiváře v Tišnově, v níž si získal nehynoucí zásluhy. Ač sám nepříliš štědře odbyt osudem v dosahování osobních vytčených cílů, dovedl svým vtipem a vyprávěčským uměním obšťastňovat druhé až do konce svého života.

-Iš-

STALO SE PŘED STO LETY . . . Protokol sepsaný v sezení obecního výboru v Předklášteří dne 8. července 1870 a sice:

Cesta, která vede k faře a která jest od zavírání na ostro vozů a pak od prudkých dešťů tak zkažena, že není možno mrtvoly bez nebezpečné zkázy anebo poranění těch, kteří mrtvoly nesou, jistě nešena býti nemůže. Co se má státi, aby cesta k nesení mrtvol byla vždy pro ten průvod jistá.

Frant. Beneš, Al. Borkovec, Jan Buchal

Usnešeno:

že se musí ta cesta přivésti do dobrého pořádku. Jezdění vozama se ta cesta musí zakázat, opatřit se musí sloupky aneb šraňkem. K jezdění jest vozná cesta vedle hřbitova velmi pohodlná pro každý případ nákladu.

A. Svoboda, starosta

(přesně podle protokolu)

J. H.

MALÉ KAPITOLY
Z HISTORIE TIŠNOVSKA

ZANIKLÝ PAMÁTNÍK MINULOSTI

JAN HÁJEK

Podstatným mezníkem v našich dějinách je 13. století, kdy skončila doba románská a nastoupila doba gotická, která přeměnila naše země, nejen tím, že vytvořila nové společenské útvary — města, ale i tím, že dala vzniknouti celé nové vrstvě feudálních pánů, kteří pak byli — v čele s králem a vedle církve, představiteli veřejné moci a jako vrchnosti i vší státní správy až do poloviny 19. století.

Hrady, sídla mocnějších feudálů, byly stavěny většinou na těžko přístupných vrších a na ostrožinách řek a potoků, kdežto drobnější feudálové a zemani, si svá sídla, tvrze, stavěli naopak přímo v obcích.

Drobnější šlechty bylo mnohem více než velkých pánů, proto také tvrzí bylo u nás několikrát více než hradů. Ale kupodivu — hrady se nám zachovaly třebas ve zříceninách téměř všechny, kdežto tvrze zanikaly. Vysvětlit to lze tím, že tvrze, jsoce přímo ve vsích, byly po zániku drobné zemanské vrstvy (většinou po Bílé hoře), prostě rozebrány obyvatelstvem nebo vrchností na různé jiné stavby.

Tento osud postihl v roce 1969 i tišnovskou tvrz vladyků pánů z Věže. Musila ustoupit plánované družstevní bytové výstavbě.

Dům pánů z Věže (de Turri) na ulici Cáhlovské, byl cizí enklávou v klášterním panství. Původně to byla vladycká tvrz s několika podsedky a několika poddanými. Poprvé se jmenuje r. 1328, kdy byl majitelem statečku tišnovský měšťan Mikuláš z Věže (de Turri).

V 14. a 15. století byli někteří příslušníci rodu pánů z Věže čelnými představiteli brněnskými. Věž zůstala i v 15. století samostatnou vsí vedle Tišnova a zvláštním statkem, který držel r. 1482 Jan Tišnovský z Věže. R. 1491 prodal statek s „dvořiskem", s lesem řečeným „Horka" a s dvěma podsedky a krčmou, klášteru. Věžecká krčma (Humpolka) měla nechvalnou pověst, jak se dovídáme ze smolných knih 16. století.

Po roce 1491 splynul statek „Věž" a ulice Cáhlovská s Tišnovem, avšak robotní povinnosti vůči klášteru měly od Tišnova odlišné. Po velkém požáru Tišnova r. 1707, vyhořela i tvrz pánů z Věže. R. 1711 byla budova snížena o jedno poschodí a opatřena znakem kláštera a rodovým erbem tehdejší abatyše, Terezie Nimišové. Po zrušení kláštera Josefem II. (1782), byl znak kláštera se znakem abatyše překryt vrstvou omítky a dvorec pánů z Věže kolonizován.

Při demolici tohoto památného objektu v únoru r. 1969, byl pískovcový kámen se znakem abatyše a kláštera Porta coeli objeven a převezen do Podhoráckého muzea, kde je vystaven. Přímo v objektu byla dále nalezena stará studna, o níž se dříve nevědělo.

Jan Hájek

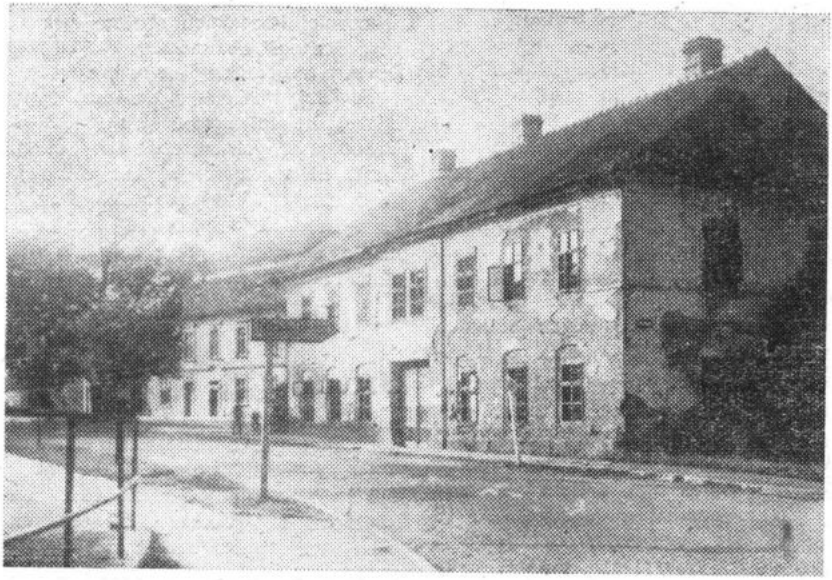

Foto František Wágner

VZPOMÍNÁME...

9. 9. si připomeneme 138. výročí narození rodáka z Doubravníka

Osvalda Životského

stavitele tratě Tišnov-Německý Brod, kterou před 65 lety spojil důležitá střediska Českomoravské vysočiny s centrem Moravy - Brnem.

9. 9. tomu bude 69 let, co zemřel v Brně poslanec zemského sněmu a říšské rady

JUDr. Václav Šílený

jehož dlouholeté působení v Tišnově znamenalo oživení vlasteneckého ruchu ve městě koncem 19. stol. V. Šílený byl zakladatelem čtenářského a okrašlovacího a zalesňovacího spolku v Tišnově, zakladatelem první hasičské župy na Moravě, aktivním činitelem Sokola a spolku Barák. S jeho jménem je spojeno zavedení českého úřadování na radnici a ve spořitelně v Tišnově.

(i)

DŮM „U KLINKÁČŮ"

byl postaven v sedmdesátých letech minulého století, Josefem Klinkáčem, majitelem cihelny a starším stolařského cechu. Dcera tohoto Josefa Klinkáče Kateřina, narozená roku 1833 a provdaná za soukeníka Josefa Karasa, byla matkou spisovatele J. F. Karasa. Narodil se v Tišnově v domku č. 180 v Cáhlovské, či jak se tehdy říkalo v Žabské ulici, 4. prosince 1876. Z rodu Klinkáčů pocházel také katolický básník a spisovatel František Klinkáč, děkan v Telnici. Napsal řadu básní pod krycím jménem František Květnický, svou sbírku však nevydal. Za Rakouska byla v Klinkáčově domě úřadovna c. k. finanční stráže, pod vedením c. k. finančního naddozorce Floriána Tužína. Při náletu na Tišnov, byl Klinkáčův dům těžce poškozen a v roce 1966 byl zbořen.

Jan Hájek

V nejbližší době vyjde sborník „50 let gymnasia v Tišnově", jako zvláštní číslo Našeho Tišnovska. Výtisk bude stát 10 Kčs a zájemcům z řad našich čtenářů zašleme na dobírku.

redakce

MĚSTSKÁ LIDOVÁ KNIHOVNA

v Tišnově je v budově kina na Brněnské ul. Nadšením zakladatelů a pracovníků za podpory ONV značně vzrostly její sbírky — má již 25 tisíc svazků všech žánrů: beletrii starší i současnou, naučnou literaturu ze všech oborů i knihy básní; celé jedno oddělení je věnováno dětem. V čítárně jsou k dispozici (půjčují se i domů) časopisy a denní tisk. Knihy, která sama ve svých sbírkách nemá, může MěLK vypůjčit z kterékoliv knihovny v ČSSR.

Půjčovní doba je v Tišnově pro dospělé vždy v pondělí a ve středu od 8 do 12 hodin, v úterý a v pátek od 13 do 18 hod. Dětem se knihy půjčují v pondělí a ve středu od 13 do 18 hod.; v zimním období bývají pro dětské návštěvníky knihovny pohádková odpoledne — četba nebo promítání pohádkových kreslených filmů.

Ani v Tišnově-Překlášteří nepřijdou čtenáři zkrátka; je tam pobočka MěLK v pěkné místnosti ve škole a každou středu tam přicházejí pracovnice MěLK a půjčují současně dětem i dospělým od 15 do 17 hodin.

Přesto, že MěLK je připravena a schopna uspokojit i ty nejnáročnější čtenáře, značná část tišnovských občanů k ní zatím nenalezla cestu; v uplynulé sezóně měla 1.200 pravidelných čtenářů vč. dětí. V osmitisícovém městě by jich mohlo být daleko více.

RADNICE v Tišnově, sídlo městského národního výboru a útočiště řady dalších veřejných institucí, se dostává péčí správního odboru MěstNV za podpory ONV Brno-venkov do nového lesku. V minulém roce byly provedeny vnitřní úpravy částkou 90.000 Kčs, letos se opravuje vnějšek — právě ve svrchovaný čas. Pro nedostatek odborných pracovníků byly a jsou opravy prováděny většinou na základě smluv o dílo. Tak práce lešenářské provedli pracovníci Pozemních staveb, zednické práce naši občané Jar. Malý a Mir. Drbal, fasádnické provozovna MH v Lomnici, klempířské Drukocel Brno a restaurování sgrafit provede Středisko výtvarných služeb z Prahy (akad. malíři Milan Ressel a Jar. Ožniak). Tato údržba historické budovy, která je význačnou dominantou v siluetě města, si vyžádá podle rozpočtu nákladu 125.000 Kčs.

Odehnal

ŠKOLY opět ožívají novým ruchem. Nový školní rok jim však nepřinesl žádné zmírnění potíží pokud jde o nedostatek školního prostoru, spíše naopak. Obě naše úplné ZDŠ (na Gottwaldově i na Smíškově ul.) budou mít opět tak veliký nedostatek učeben, že všichni žáci 1.—5. ročníku budou muset být vyučováni na směny, a s obavami se sleduje další vzrůst počtu žáků v souvislosti s obsazením nově dokončených bytových jednotek. Jedině ZDŠ s 1.—5. roč. v Předklášteří má pro své žáky dostatek učeben a směnovat nemusí.

Naše ZDŠ vstupují do nového škol. roku s těmito počty žáků a tříd (podle stavu před prázdninami): ZDŠ na Gottwaldově ul. má 618 žáků zařazených do 23 tříd (10 na 1. stupni, 13 na druhém). ZDŠ na Smíškově ul. 563 žáků v 21 třídách (11 na 1. stupni, 10 na druhém) a ZDŠ v Předklášteří 105 žáků v pěti třídách. Podle zkušeností z minula je možno očekávat změny v počtu žáků (přírůstek) již k zahájení škol. roku.

-lš-

BLAHOPŘEJEME . . .

U příležitosti 65. narozenin, které oslavuje 14. 9. tr. pan

Bohumil Křivan

dlouholetý předseda místních organizací včelařů, ovocnářů a zahrádkářů, mu přejeme hodně zdraví a elánu do dalších let plodného života.

NAŠE ZÁŘIJOVÁ VYCHÁZKA

Udělejte si tentokrát s námi výlet na Pernštejn. Z nedvědického nádraží vede žlutá značka na tento zachovalý hrad, vypínající se 427 metrů nad mořem na ostrohu nad údolím Nedvědičky a Svratky. U jednoho z vchodů vítá návštěvníky památný tis, kterému je prý nejméně tisíc let. Pověst praví, že hrad potrvá tak dlouho, pokud tis nezhyne. Mramorový hrad (arkýře, krakorce, ostění a klenby jsou z šedého nedvědického mramoru) byl založen ve 13. století a patřil mocnému feudálnímu rodu z Pernštejna. (Ve znaku měl rod černou zubří hlavu se zlatým kruhem v nozdrách na stříbrném poli). Po velkém požáru r. 1456 bylo započato s přestavbou Janem z Pernštejna, v díle pak pokračoval Vilém, za něhož rod zaznamenal největší rozmach. R. 1645 se hrad ubránil náporu 6.000 Švédů a byl pro svou nedobytnost prohlášen za státní pevnost. Posledním majitelem byli Mitrovští, kteří jej vlastnili od r. 1828 do r. 1945.

Pernštejn se skládá z budov hradního paláce, tvořících celek 65 metrů dlouhý a 35 metrů široký, dále z hradeb obehnaných příkopy a z dlouhého úzkého předhradí. Nejvyšší z pěti věží je Barborka (32 m), která je též nejstarší.

Text V. Borek, kresba Z. Zatloukal

Hrad byl nedávno restaurován; veřejnosti byly zpřístupněny další místnosti. Pod nánosem výpenných omítek byly nalezeny nápisy z počátku 16. století. Zajímavý je tento: „Nemůže v světě nic dražšího býti, jako když člověk tovaryše (tj. přítele) věrného míti".

BRAMBOŘÍK EVROPSKÝ

Až půjdete na Jahodnou u Štěpánovic, nebo do Dranče u Předklášteří nebo do lesů kolem Heroltic, jistě vaši pozornost upoutá krásný, modrofialový květ bramboříku evropského. Uprostřed růžice modrozelených, okrouhle srdčitých listů vyhání brambořík z hlízovitě rozšířeného oddenku (nesprávně se říká z cibulky) dlouze stopkaté květy s nazpět ohrnutými květními cípy . Brambořík je u nás prastarým typem třetihorním, který už po celé věky zdobí naše lesy. Dává přednost jižním polohám a teplým údolím a roste na takových chráněných místech i ve značných nadmořských výškách. Ale vyskytuje se i ve slujích, soutěskách, úžlabinách, na místech teplých i studených. Taková místa poskytují útulek zbytku rostlin z doby ledové. Jak si vysvětlíme tento zjev? Bramboříky přečkaly na těchto chráněných místech dobu ledovou i pozdější chladná období. Za období chladu byl vnitřek slují teplejší než okolí a proto se na takových místech mohly udržet teplobytné rostliny. V teplejších mezidobách byla opět tato místa chladnější než okolí a poskytla útulek i zbytku rostlin z doby ledové. Tím se nám vysvětluje podivuhodný společný výskyt rostlin teplobytných i studenobytných na těchže stanovištích. Brambořík evropský roste s oblibou na vápenitých půdách, ale i na jiných podkladech.

Je to rostlinka chráněná, netrhat!

H. Š.

PROGRAM OSLAV HORNICKÉHO DNE 1970

10. 9. čtvrtek — 20.30 hod.
letní kino Tišnov

MUZIKA BEZ KAPELNÍKA
vystoupení ostravských „Mužů v bu-řinkách" s dalšími zpěváky a umělci

12. 9. sobota — 9.00 hodin
sál SZK ROH

Slavnostní KONFERENCE dolu RŘ Olší

14.00 hodin

DĚTSKÉ SPORTOVNÍ ODPOLEDNE
hřiště u ZDŠ na Smíškově ulici (koloběžkové závody, závody v pyt-lích, přetahování lanem apod.)

20.00 hodin
sokolovna Tišnov

HORNICKÁ VESELICE
k tanci i poslechu hraje hudba TOKS

13. 9. neděle — 9.00 hodin

VELKÁ HORNICKÁ POUŤ
na sídlišti u Tišnova s prodejem textilu, hraček potravin apod.
LUNAPARKY

15.00 hodin

ODPOLEDNE PŘI DECHOVCE
letní kino Tišnov

RESTAURACE BRNO-VENKOV

si Vám dovolují doporučit tyto své provozovny

HOTEL KVĚTNICE
ubytování, uspořádání svatebních hostin, možnost konání školení.

HOTEL U NÁDRAŽÍ
ubytování, uspořádání svatebních hostin.

RESTAURACE POD KLUCANINOU
uspořádání svatebních hostin.
Každou sobotu hudba a tanec.

TANČÍME DENNĚ
ve vinárně **GRILL**. Otevřeno 20 - 03.
Zveme Vás k posezení v příjemném prostředí s hudbou a tancem.

PODHORÁCKÉ MUZEUM

Předklášteří - Porta-coeli

Stálá expozice z dějin Tišnova a Tišnovska.

Malá galerie: Výstava k 25. výročí osvobození Tišnova — Tišnovsko ve válečných fotografiích a dokumentech.

Otevřeno: úterý - pátek 8 - 16, sobota 8 - 12, neděle 8 - 14 hod.

V pondělí zavřeno.

GALERIE JOSEFA JAMBORA

Brněnská č. 475.

Stálá výstava obrazů zasloužilého umělce J. Jambora z jeho odkazu městu Tišnovu. Otevřeno: ne 9—12, st. 14—17.

LETNÍ KINO TIŠNOV

1. út, 2. st — 20 hod.

● **PO STOPÁCH KRVE** (širokoúhlý)

Český širokoúhlý film.

3. čt — 20 hod.

● **ANGELIKA - MARKÝZA ANDĚLŮ** (širokoúhlý)
Francouzský film. Krásná markýza andělů mezi piráty. Česká verze.

4. pá — 20 hod.

● **ANGELIKA A KRÁL** (širokoúhlý)

Francouzský barevný širokoúhlý film. Další příběh krásné markýzy andělů. Česká verze.

5. so, 6. ne — 20 hod.

● **FRAJER LUKE** (širokoúhlý)

Paul Newman v titulní roli americké-ho dobrodružného filmu.

7. po — 20 hod.

ČERNÝ TULIPÁN (širokoúhlý)

Francouzský barevný širokoúhlý film. Herecká dvojrole Alaina Delona v do-brodružném filmu.

8. út — 20 hod.
ZÁSAH V PRAVOU CHVÍLI
Anglický barevný film. Česká verze.

9. st — 20 hod.
TYGR SEDMI MOŘÍ (širokoúhlý)
Francouzský barevný, širokoúhlý a dobrodružný film. V hlavní úloze Gérard Barray.

12. so, 13. ne — 20 hod.
● **SBOHEM BERTO** (širokoúhlý)
Francouzský barevný film. Komedie o nepovedené nevěře. Česká verze.

15. út — 20 hod.
HRABĚNKA Z HONGONGU
Anglický barevný film. Romantická komedie se Sophii Lorenovou a Marlonem Brando v hlavních rolích.

17. čt — 20 hod.
SE MNOU NE, MADAM (širokoúhlý)
Německá barevná komedie plná omylů, přehmatů a lásky.

19. so, 20. ne — 20 hod.
● **VÝSTŘELY NA BROADWAY!**
Západoněmecký barevný film. Česky mluveno.

22. út — 20 hod.
● **RUDÁ KÁPĚ** (širokoúhlý)
Dánský film. Středověká balada o lásce a nenávisti.

24. čt — 20 hod.
● **MĚDĚNÁ VĚŽ** (širokoúhlý)
Slovenský barevný film.

26. so, 27. ne — 20 hod.
BÍLÍ VLCI (širokoúhlý)
Německý barevný širokoúhlý film. Česká verze.

29. út — 20 hod.
BRATŘI KARAMAZOVI I. a II. díl
(širokoúhlý)
Sovětský barevný film. Filmový přepis románu F. M. Dostojevského.

Všechna večerní představení budou uváděna v letním kině v parku Pod Klucaninou. V případě špatného počasí v sále kina.

KINO PANORAMA

1. út — 17.30 hod.
MODRÝ ZÁVOJ
Starší český film.

3. čt — 17.30 hod.
PAPRSKY ING. GARINA
Sovětsko vědecko-fantastický film podle novely A. Tolstého. Česká verze.

5. so, 6. ne — 17.30 hod.
SMRT ZA OPONOU
Český kriminální film o mezinárodním pašeráckém gangu.

8. út — 17.30 hod.
AŽ USLYŠÍŠ ZVONY
Jugoslávský barevný film. Příběh dvou vesnic.

10. čt — 17.30 hod.
KROK DO TMY
Starší český detektivní film.

12. so, 13. ne — 17.30 hod.
PANU UČITELI S LÁSKOU
Anglický barevný film.

15. út — 17.30 hod.
TA NAŠE PÍSNIČKA ČESKÁ
(širokoúhlý)
Rakousko-uherský muzikál z písniček Karla Hašlera.

17. čt — 17.30 hod.
BARBORA HLAVSOVÁ
Starší český film s T. Brzkovou v hlavní roli.

19. so, 20. ne — 17.30 hod.
TÉMĚŘ SLUŠNÁ DÍVKA
Západoněmecký barevný film. Česká verze.

Kino Panorama - pokrač.

22. út — 17.30 hod.

VRAH ZANECHÁVÁ STOPU

Polský film. Vražda, která má zabránit odhalení zločinu. Česká verze.

24. čt — 17.30 hod.

SVĚT, KDE SE ŽEBRÁ

Český barevný film.

26. so, 27. ne — 17.30 hod.

PROFESOR PODSVĚTÍ

Maďarský film. Kriminální příběh o stíhání gangsterské bandy.

29. út — 17.30 hod.

DOKTORKA VĚRA

Sovětský film.

Dětská představení:

6. ne — 9.30 hod.

DOSPĚLÁCI MŮŽOU VŠECHNO

Český film.

13. ne — 9.30 hod.

KRTEK ZAHRADNÍKEM

Český barevný film.

20. ne — 9.30 hod.

CHYTROST NEJSOU ŽÁDNÉ ČÁRY

Německý barevný film. Mluveno česky.

27. ne — 9.30 hod.

VULKÁN

Sovětský film. Mluveno česky.

Filmy označené ● mládeži do 15 let nepřístupny.
Návštěvníci mají nárok na uvedení na místo v nejbližší světelné přestávce. Filmová představení přístupná mládeži začínající po 18. hodině může mládež výjimečně navštívit jen v doprovodu dospělých osob. Předprodej vstupenek: pátek 15 - 18 hod., sobota 8 - 10 hod., pokud není nával u pokladny též při prodeji vstupenek hodinu před začátkem každého představení. Vstupné na klasické filmy 2, 3 a 4 Kčs, na širokoúhlé filmy 4, 5 a 6 Kčs.

ZA ZMĚNY PROGRAMŮ ODPOVÍDAJÍ POŘADATELÉ

SPORT

ODBÍJENÁ V ZÁŘI

Sobota 5. 9. 1970, VŠZ Brno-Tišnov
Neděle 6. 9. 1970, Komárov-Tišnov
Sobota 12. 9. 1970, **Tišnov-Šlapanice**
Neděle 13. 9. 1970, **Tišnov-Tesla B**
Sobota 19. 9. 1970, Jihlava-Tišnov
Neděle 20. 9. 1970, Třebíč-Tišnov

Začátky zápasů v sobotu v 16 hod., v neděli v 10 hod.

STALO SE JIŽ TRADICÍ,

že TJ Baník Tišnov pořádá v letním období ve dvou svých sportovních oddílech významné turnaje: **v kopané** je to memoriál Františka Hanáka, **v tenisu** pak turnaje mládeže na ukončení školních prázdnin.

Memoriál Františka Hanáka, hraný na paměť tohoto vynikajícího sportovce, tišnovského rodáka, byl v posledních letech hrán za mezinárodní účasti. Letos proběhl úspěšně počátkem měsíce srpna.

Tenisové turnaje mládeže na ukončení školních prázdnin jsou letos pořádány dva: 29.—30. srpna 1970 turnaj žáků a 5.—6. září 1970 turnaj dorostenců.

Obou letošních letošních akcí se účastní přibližně 70 chlapců z Jihomoravského kraje. Vedení tenisového oddílu i TJ Baník mají maximální zájem umožnit mládeži sportovní zápolení v jednom z nejušlechtilejších sportovních odvětví. Výsledky posledních let ukázaly správnost naší cesty a možno zodpovědně konstatovat, že naše turnaje vzbudily zasloužený zájem a obdiv.

Podporu oběma akcím poskytl také městský národní výbor v Tišnově.

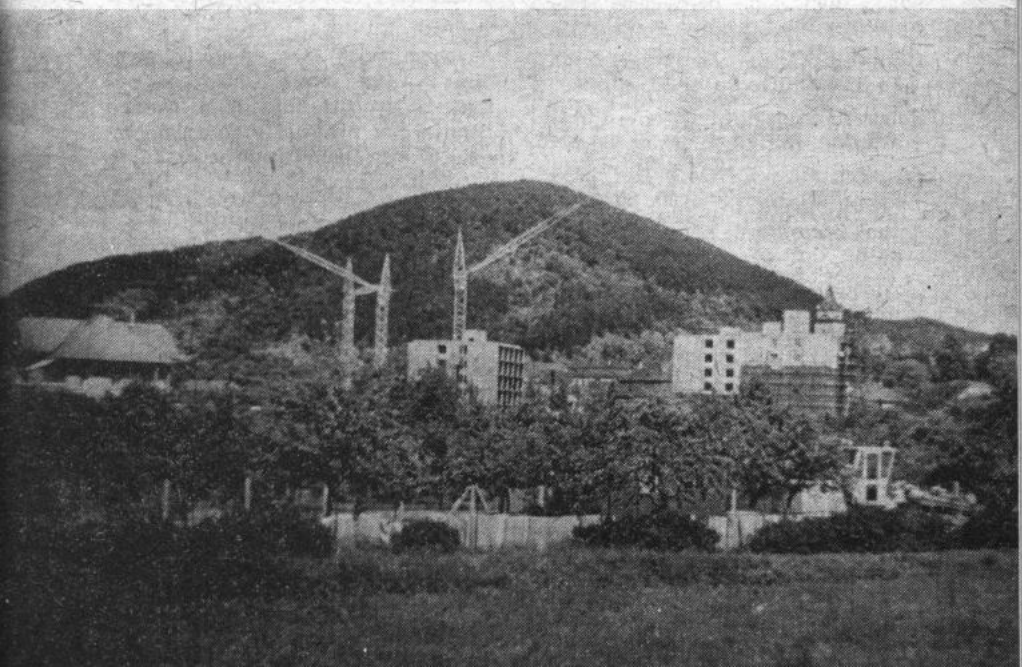
Kulturní zpravodaj **NAŠE TIŠNOVSKO** řídí redakční rada při kulturní komisi MěNV v Tišnově. Odpovědný redaktor dr. L. Štejgerle. Adresa redakce: MěNV Tišnov. Tisk Grafia 11 Dolní Kounice - Kult/456.12-1970/Ves. - 28
1652-70

Kulturní zpravodaj

Naše TIŠNOVSKO

Vydává MěstNV v Tišnově
Cena 1 Kčs

ŘÍJEN 1970

ŘÍJNOVÁ VÝROČÍ

Na měsíc říjen připadají významná výročí událostí, které zasáhly nejen do života celého našeho národa, ale naší pozornosti zasluhuje i lecos, co se událo a konečně i děje přímo v našem městě.

V říjnu 1918 především skončila první světová válka a její konec přinesl po třístaleté porobě kýžené obnovení našeho samostatného národního státu. Pro generace, které ještě neoslavily své abrahamoviny, může být toto výročí pochopitelně ohlasem události pro ně již značně vzdálené, ale starší pamětníci bezprostředně pocítili a velmi konkrétně znají dalekosáhlý politický význam našeho národního osvobození před dvaapadesáti lety, který nelze pominout přesto, že buržoazně demokratická republika Československá, zřízená 28. října 1918, daleko nesplnila všechny naděje, které byly do jejího vzniku vkládány, zejména po stránce politické: K jejich splnění došlo namnoze až o třicet let později, po nastoupení cesty k socialismu a je svým způsobem symbolické, že jeden z nejvýznamnějších kroků na této cestě — znárodnění klíčových odvětví nár. hospodářství — si připomínáme rovněž v tentýž říjový den.

Z výročí místního významu připadá na 2. října založení místní sokolské jednoty, která sehrála vedle svého poslání tělovýchovného významnou roli v národně uvědomovacím procesu naší maloměstské společnosti, především v době před získáním národní samostatnosti.

Konečně v polovině října srdečně uvítáme v našem městě bývalé žáky tišnovského gymnasia, kteří přijedou oslavit 50. výročí založení „své" střední školy.

Abychom mohli všem těmto významným výročím věnovat náležitou pozornost, vychází toto číslo Našeho Tišnovska v poněkud rozšířeném rozsahu a naši čtenáři jistě ocení, že za nezvýšenou cenu.

—lš—

místo kytičky

zasíláme co nejsrdečnější blahopřání občanům našeho města, kteří se v říjnu dožívají význačného životního jubilea, 80. narozenin a více. Přejeme jim zdraví, spokojenost a osobní pohodu. Blahopřání adresujeme těmto občanům:

Františce Múzikantové, Tišnov II, Víska 131. Dožívá se 4. 10. 82 roků.

Bohumíru Šindelářovi, Tišnov, Cáhlovská 169. Dožívá se 6. 10. 80 roků.

Františce Filkové, Tišnov II, Chaloupky 85. Dožívá se 9. 10. 86 roků.

Antonii Bartoškové, Tišnov II, Chaloupky 82. Dožívá se 11. 10. 84 roků.

Maxmiliáně Procházkové, Tišnov, nám. Komenského 105. Dožívá se 12. 10. 84 roků.

Marii Maškové, Tišnov, nám. Míru 110. Dožívá se 14. 10. 84 roků.

Žofii Vykypělové, Tišnov, Trnec 844. Dožívá se 19. 10. 81 roků.

Kristině Maškové, Tišnov, Alšova 759. Dožívá se 23. 10. 84 roků.

Anně Síbkové, Tišnov, Revoluční 619. Dožívá se 26. 10. 84 roků.

Amálii Sendlerové, Tišnov II, Víska 146. Dožívá se 27. 10. 80 roků.

BLAHOPŘEJEME . . .

12. října oslaví své devětapadesátiny mistr **Alois Lukášek** akademický malíř v Nedvědici. Rodák ze Zlatkova, svou charakteristicky výraznou uměleckou tvorbou úzce spjatý s rodnou vysočinou. Přejeme mu zatím touto cestou mnoho osobní pohody a dalších uměleckých úspěchů.

Foto na titulní straně Karel Stromer

Slovo máte vy

Hejno barevných pohledů nás uvítalo začátkem září na našem redakčním stole. Jan Richter nám poslal pohlednici z Londýna, když měl právě ujetých 1.630 kilometrů:

„Srdečně zdravím Vás a všechny Tišnováky po svém příjezdu do Londýna. Jede se mi výborně a věřím, že šťastně dorazím do Leicestru. Zdraví Vás Honza Richter".

Naši dva redaktoři trávili dovolenou na zájezdech: Karel Fic zaslal pozdrav z Moskvy a Václav Borek z Bardejovských kúpelí. A těsně před uzávěrkou přišel dopis psaný azbukou — z Gruzie, města Grustavy. Napsal jej tišnovský rodák R. Kouřil společně se svým synem. S tímto zajímavým dopisem seznámíme naše čtenáře v příštím čísle Našeho Tišnovska.

redakce

Milí čtenáři.

Do konce roku sice zbývá ještě nějaký ten měsíc, ale je na nás i na vás, abychom se zamysleli společně nad tím, jak se vám líbilo letošní Tišnovsko a jaké by mělo být příští rok, aby bylo zase o poznání lepší. Zavedli jsme množství pravidelných rubrik, na tak malý rozsah snad až moc, a tak bychom se chtěli s vámi poradit. Rádi bychom znali, co jste po celý rok četli nejraději, co byste příští rok navrhovali vypustit a co bychom měli nově zařadit. Stačí když nám na korespondenčním lístku odpovíte na následující. Nejprve seznam pravidelných rubrik. **1. Úvodník, 2. Místo kytičky, 3. Slovo máte vy 4. Náš medailónek 5. Stalo se před sto lety, 6. Malé kapitoly z historie Tišnovska, 7. Vzpomínáme, 8. Naše vycházka, 9. Programy kina, 10. Ostatní programy, 11. Sport.** Názvy rubrik nebudete opisovat, pouze zachováte pořadí výše uvedených rubrik. Známkování bude jako ve škole, jenže opačně. Když se vám věc bude líbit, můžete nasadit nejvyšší počet bodů, a to je 7. Podle vlastního úsudku můžete ohodnotit dalšími čísly 6, 5, 4, 3, 2, 1, 0. Známku dáte podle toho jak se vám jednotlivé věci během roku líbily. My potom všechno spočítáme, uvidíme které rubriky máme ponechat a které pro příští rok vyřadit. S výsledkem naší ankety vás pochopitelně seznámíme. Z došlých odpovědí bude několik vylosováno a čtenáři odměněni. Čím? To bude zatím naše překvapení pro vás. A na zbytek místa nám můžete napsat váš názor na to, zdali je dobré, že zpravodaj vychází, váš názor na jeho cenu. Zdali je vysoká, přiměřená, či nízká a zdali by ji bylo možné zvýšit v případě rozšíření obsahu a hlavně o kolik. Čím více čtenářů nám napíše, tím lepší bude v příštím roce náš zpravodaj, a to je přání nejen naše, ale i vaše, jak vyznívá z předcházejících dopisů.

Tento měsíc prožije naše město významnou akci spojenou s výročím padesátiletého založení tišnovského gymnásia. Sjedou se rodáci a studenti ze všech koutů naší krásné vlasti. Snažme se, aby to jejich rodné hnízdo, kam se mnozí po létech a třeba jenom na skok slétli zavzpomínat, je přijalo mile, jako své, aby si odnesli pěkné i ty poslední svoje vzpomínky.

A k vám, milí absolventi, máme také prosbu. Mnohým z vás se dostane do rukou náš zpravodaj, mnozí se stanete třeba našimi pravidelnými příznivci a tak vás prosíme, abyste se s námi podělili o své zážitky i vzpomínky, které rádi předložíme našim čtenářům.

PAV

No holky a kluci, vy jste se vůbec za ty roky nezměnili! Kresba: Mir. Pavlík

NDR náš nejbližší socialistický soused, oslavuje 7. října tr. 21. výročí svého založení. Vznik socialistického německého státu a jeho vstup do společenství socialistických zemí měl a má i pro nás dalekosáhlý politický i hospodářský význam. Mohutný rozmach budování socialismu v NDR je překvapující a mnohé zkušenosti tohoto našeho souseda jsou i pro nás cenným poučením. Proto také ČSSR a NDR udržují úzké a živé styky.

Méně už je asi známo, že i naše město navázalo a udržuje úzké kontakty s NDR. Z nevelikých začátků, navázaných tišnovskými požárníky s dobrovolným požárním sborem v Berlíně-Pankowě, se rozvinuly mnohem širší a velmi srdečné družební vztahy mezi Tišnovem a městským okresem hlavního města NDR Pankowem. Delegace tišnovského národního výboru byla mezi čestnými hosty v Berlíně na oslavách 15. i 20. výročí založení NDR, představitelé Berlína-Pankowa v čele s jeho starostou Tišnovu návštěvu oplatili a nadšeně obdivovali krásy našeho města i okolí. Přivezli a promítli úzký film-reportáž o rozvoji a budování svého městského obvodu, který je jedním z nejprůmyslovějších a nejvyspělejších okresů hlavního města NDR; zvláště v zajišťování služeb obyvatelstvu (hospodářských, sociálních, zdravotních i kulturních) mají naši přátelé v Berlíně-Pankowě značný náskok. V rámci družby tráví již po několik let příjemnou dovolenou u našich přátel v NDR v jejich vzorně vybudovaném rekreačním a kulturním středisku na Teupitzkém jezeře několik rodin z Tišnova a rodiny přátel z Berlína-Pankowa zase jezdí na dovolenou, nejčastěji v zimě, k nám. Lépe se takto navzájem poznáváme a navazují se srdečné přátelské vztahy mezi občany obou států.

—lš—

ZDAŘILÁ BESEDA SČSP

Místní odbočka Svazu československo-sovětského přátelství v Tišnově-Předklášteří vyvíjí zdárnou činnost. Svědčí o tom četné besedy k významným událostem, zájezd do divadla, na krajskou mírovou slavnost do Líšně, na „Floru" do Olomouce a jiné.

Ve čtvrtek 20. srpna se konala v místní škole členská schůze odbočky, na níž měl hlavní referát vedoucí ideologického úseku MV KSČ v Tišnově s. Josef Růžička, který přítomným zdůraznil význam našeho spojenectví se Sovětským svazem. Úvod patřil mladým pionýrům, kteří předvedli kulturní pořad za doprovodu ředitele Lidové školy umění s. Aleše Smíška. Také s. Smíšková zazpívala známé sovětské a naše písně. Vyvrcholením této malé slavnosti byl příjezd tří sovětských vojáků. Delegaci, která poctila naši členskou schůzi, uváděl vedoucí tajemník OV KSČ Brno-venkov s. František Marvan.

Mezi četnými přítomnými a milými sovětskými přáteli z Litvy, Ukrajiny a slunné Gruzie vznikla živá konverzace. Na dotaz, zda znají nějakou českou písničku, jeden z nich odpověděl, že ano — „Tancuj, tancuj, .." — což mu všichni přítomní rádi a s elánem zazpívali. Nezůstalo při jedné písničce, zpívaly se ruské, sovětské a museli i naši milí hosté vystoupit sólově.

Od pionýrské organizace ZDŠ v Tišnově II — Předklášteří obdržel každý na památku „Knížku pověstí a bájí od Moravské brány" s věnováním v upomínku na tento neformální večer bratrské družby.

D. Š.

ZÁMEČNÍKY A SVÁŘEČE
přijme OPP Brno-venkov
do provozovny KOVO I
Tišnov, Brněnská 157

NÁŠ MEDAILÓNEK

Vilém Máca (25. XI. 1883 — 27. I. 1969)

patří též do galerie tišnovských rodáků, jehož jméno by nemělo být zapomenuto. Celý svůj život od chlapeckých let až do pos'edních let svého života prožil v rodném Tišnově. Od mládí prahl po vědění a tak velmi záhy se od své zamilované četby dostává k historii, jíž zůstal věren do posledních dnů svého života. Protože na studie v Brně nebylo prostředků, začíná svou úřednickou kariéru jako bezplatný písař u okres. soudu. Trvalo dlouho než dosta' svůj první plat, který stejně jako i ty další věnoval na nákup svých oblíbených knih. Již v mládí se stává náruživým slavjanofilem, učí se rusky a za rusko-japonské války posílá pozdravný dopis dokonce vrchnímu veliteli ruských vojsk generálu Kurapatkinovi.

Sokolský ruch v Tišnově, vedený obětavým dr. Drbalem, nenechává stranou ani V. Mácu. Stal se nadšeným členem Sokola, aktivně pracuje v sokolském pěveckém kroužku a jako druhý tenor účinkoval při všech hudebních akcích. Je to dnes takřka neuvěřitelné, ale v Tišnově se hrála Prodaná nevěsta, Hubička, Dalibor, dokonce i Blodkova opera V studni. Před druhou světovou válkou odchází po svízelném úřadování u berního úřadu v Brně do zasloužené penze a může se nyní plně věnovat svým zálibám. Po skončení války se dává znovu do práce, pomáhá při obnovení a vedení muzea. A tak ještě ve svých 75

letech dojíždí denně do Předklášteří na kole. Jeho zásluhou má do dneška tišnovské muzeum rozsáhlé sbírky mineralogie, která se stala jeho koníčkem a které věnoval veškerý svůj volný čas. Ač samouk, nabyl v tomto oboru mimořádných znalostí, které mu umožnily i styk s profesory pražské a vídeňské university.

Vzpomínáme-li lidí slavných a známých, je třeba vzpomenout i těch, kteří celý svůj život zasvětili skromné mravenčí práci, jíž přispěli ku zvelebení a slávě rodného města. A takovým č'ověkem, nadšencem a zapáleným rodákem byl bezesporu i Vilém Máca.

PAV

Podhorácké muzeum v Tišnově II Předklášteří, prodává jako suvenýry krásně provedené odznaky s historickým znakem kláštera Porta coeli. Cena jednoho kusu je 5 Kčs. Protože je o tyto odznaky velký zájem, musí si zájemci s koupí pospíšit. Upozorňujeme, že odznaky je možno zakoupit přímo v muzeu, na dobírku se nezasílají.

VZPOMÍNÁME . . .

29. 10. 1970 vzpomeneme nedožitých 83. narozenin čestného občana našeho města, zasloužilého umělce

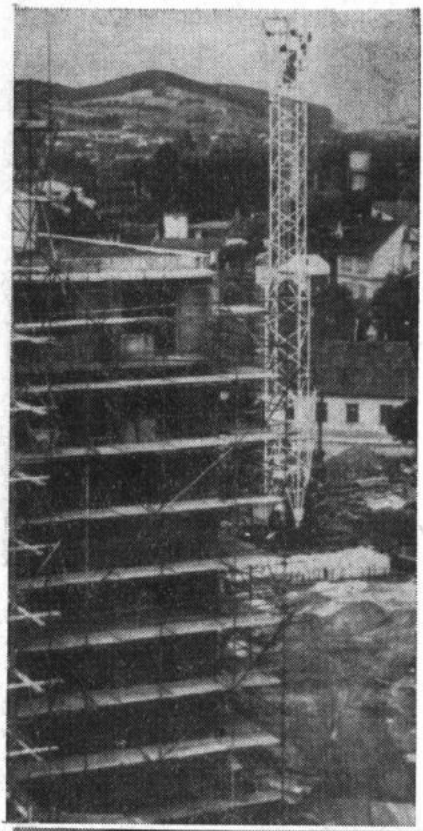
Josefa Jambora

malíře Českomoravské vysočiny.

30. 10. 1970 uplyne 57 let od skonu tišnovského rodáka

Dr. Vladimíra Josefa Procházky

významného českého geologa a paleontologa. (i)

TIŠNOV SE OMLAZUJE

Ano, doslova, jak dokazují obě fotografie. Pod Humpolkou na Cáhlovské ulici zmizely staré, většinou již nehygienické a požadavkům na moderní bydlení dávno nevyhovující budovy a na jejich místě vyrůstá nové, architektonicky pěkně řešené sídliště více nežli 120 družstevních bytů. První fotografie zachycuje stavbu jednoho z pěti šestipodlažních domů. Občanskou vybavenost sídliště bude tvořit distribuční jednotka — samoobsluha a moderní mateřská škola na místě dosavadní, již zcela nevyhovující.

Druhá fotografie je ze staveniště pod Klucaninou, kde se rozvíjí podniková i družstevní výstavba bytů pro zaměstnance Uranového průmyslu. MUDr. F. Bílý tu zachytil přemísťování zeminy ze staveniště výklopníkem do tzv. Kolbábkovy tůňky, která se takto zasypává a mizí.

—lš—

Foto: Karel Stromer

←

MUDr. Fr. Bílý ↓

Toho dne, v pondělí 28. října 1918, se v Tišnově nic zvláštního nedělo; byl válečný trhový den jako každý jiný před tím, téměř bez trhovců. Až pozdě večer přinesli železničáři první zvěsti o revoluci v Praze a o tom, že máme republiku. V úterý už vládlo v tišnovských ulicích vzrušení: z radnice, z pošty, z hejtmanství i z trafik postupně zmizel plechový symbol ztrouchnivělého Rakouska — dvouhlavý orel. Starý trafikant na Žabské ulici hromoval na „sakramenský kluky" a připevňoval orlíka znovu nahoru. Na kluky si ale nepřišel — jen se otočil a už byl plechový ptáček znovu ten tam. A nenávratně.

Večer 29. října byl slavný, na domech vlály prapory, za okny hořely svíce a vyhrávala hudba. Lidé se sbíhali na náměstí a objímali se. Na tisíc lidí šlo v lampiónovém průvodu směrem do Předklášteří kolem ozdravovny, pak po „dlouhé mezi" za Červený mlýn. Průvod pokračoval po Žabské ulici na Rybníček vzhůru a odtud na náměstí.

28. ŘÍJEN 1918 V TIŠNOVĚ

Paní Heřma Smíšková vzpomíná dnes ve svém pokročilém věku na tehdejší události: „Toho památného dne jsem vyšla se svým čtyřletým synem a bratrem přímo na náměstí, které bylo již naplněno jásajícím obyvatelstvem. Pan starosta Alois Řezáč skvěle a přiléhavě promluvil, aby lidé zachovali klid a pořádek a aby se prozatím nic neměnilo, aby vše zůstalo jak bylo. Jedna stará babička hlasitě zvolala, když pan starosta domluvil: Pán Bůh zaplať, milostpane! Potom se konal lampiónový průvod, vyhrávala hudba a objevovaly se nápisy Ať žije republika. Lid jásal, ale mnohé srdce krvácelo nad ztrátou svých drahých".

Ve středu 30. října se konala dopoledne ustavující schůze Okresního národního výboru.

(Ze vzpomínek místních pamětníků.)

(vb)

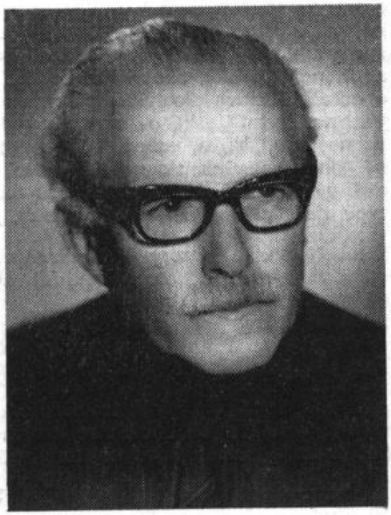
ZA MILOŠEM WASSERBAUEREM

17. 8. 1970 zemřel v Tišnově ve věku 63 let zasloužilý umělec Miloš Wasserbauer, režisér brněnské opery a profesor JAMU. Rodák ze Svatoslavi se po absolvování přírodovědecké fakulty v Brně věnoval nejprve režii filmové, ale již od r. 1937 pracoval u tehdejšího Zemského divadla v Brně jako režisér operní. V Brně působil po celý život — kromě kratšího pobytu v Ostravě a sedmileté práce v Slovenském národním divadle v Bratislavě.

Ve své činnosti hledal Wasserbauer vždy nové způsoby režijního pojetí, usiloval o zdůraznění pravdivosti a jevištní účinnosti hereckého projevu. K jeho vrcholné tvorbě patří bezesporu nastudování Janáčkových oper - Její pastorkyně, Věci Makropulos a především Lišky Bystroušky, jejímž provedením byl zahájen r. 1965 provoz nového divadla v Brně. Své poznatky z operní režie a herectví shrnul v řadě teoretických studií a článků.

K Tišnovu měl Miloš Wasserbauer po celý život vřelý vztah; vždyť Tišnovsko bylo krajem jeho dětství, zde zkusil první své kroky na „prknech, která znamenají svět". Vždy znovu a znovu sem jezdil načerpat nových tvůrčích sil.

Jeho skon je pro českou operu velkou ztrátou. (i)

MALÉ KAPITOLY
Z HISTORIE TIŠNOVSKA

JAK SE U NÁS MLUVÍVALO

KAREL FIC:

Nářečí, kterým se u nás mluvilo, je v odborné literatuře nazýváno horským typem. Hranici horského typu tvoří na západě obce Olší, Drahonín, Víckov, Vratislávka a Rojetín, pak vede k jihu směrem na Kuřimskou Novou Ves, Svatoslav, Lažánky, Veverskou Bítýšku a Komín, kde se stáčí k východu na Obřany, Olomučany, Blansko a Šošůvku. Její severní úsek tvoří zhruba linie obcí Litava, Běleč, Veselí, Zhoř, Lysice, Němčice a Molenburk.

Horský typ patří do širší skupiny nářečí hanáckých. Východní hranice hanácké oblasti leží zhruba na čáře měst Ždánice, Kroměříž, Bystřice p. Host. a Olomouc. Západní úsek hranice vede vždy západněji za linií tvořenou městy Třebíčí, Vel. Meziříčím a Kunštátem. Od ostatních typů hanáckých nářečí se liší horský typ jen tím, že za původní staré **o** bylo v našem dialektu **u**. Tak se u nás říkalo např. **vuknu, kulu, pule, putum, tuhu, dubré apod.** místo, okno, kolo, pole, potom atd.

Ostatní jazykové jevy vyskytující se na Tišnovsku mají vždy větší zeměpisnou oblast svého rozšíření. Některé jsou i obecně hanácké, některé dokonce obecně české, tzn. že se vyskytují v lidovém jazyku na celém území češtiny.

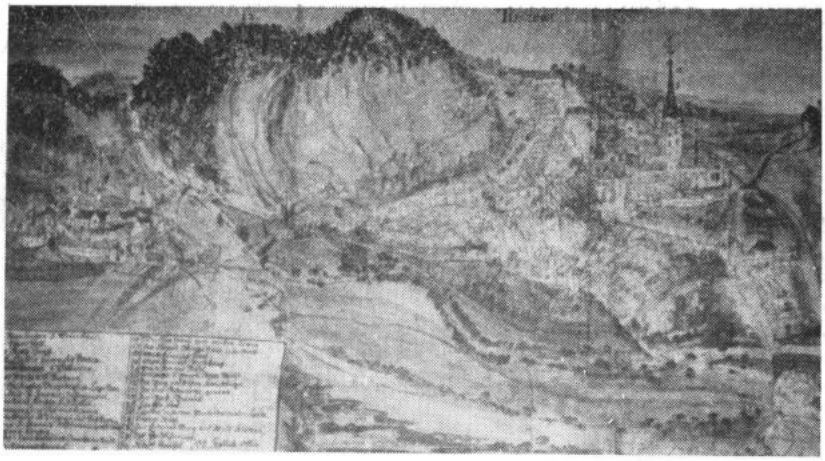
Znaky, které v současné době ustoupily tolik, že se s nimi setkáváme jen zřídka, jsou tyto: **o** místo spisovného **u** (např. **sok, dob, bodo, na vrcho, vedo krávo na pastvo); e** místo spis. **i** po měkkých hláskách (např. **vozet, noset, přelužet**= přiložit, **selnica); e** místo spisovného **y (rebe, chebe, debe, kocheňka, keselé, vemeslet).**

Z jevů obecně hanáckých a obecně českých si připomeneme jen nejcharakterističtější. Na Moravě říkáme např. **Ščepán, ščestí, ščípat** a **na zhledanó, zhodit, zhoda apod.**, tj místo spis. **šť** říkáme **šč** a skupinu **sh** vyslovujeme moravsky **zh** (také spisovně) na rozdíl od Čech, kde říkají **na schledanou, schoda** apod. Dodnes si v určitých pozicích uchováváme staré nepřehlasované **a** (např. **lavica, vidlica, slepica, čepica, nůša, našeho stréca, vaša atd.).** Místo spis. **ej** a **ý** vyslovují Tišnováci ve shodě s širším okolím dlouhé **é,** např. **bék, bévat, nélepší, sér, véca, kéchat.** Dlouhé **é** je v našem nářečí též po **z, s, c** místo spis. **í,** např. **vozék, psék, cétit, cécha apod.** Naopak staré dlouhé **é** se úží v **í(ý)**, např. **polívka, vokýnko, hodnýho, líp, míň, mlíko.** Místo spis. dvojhlásky **ou** je v nářečí Tišnova dlouhé **ó** (např. **vedó, beró, hlópé, kópelňa, kohót, Kódelka).** Většina území českého jazyka má dosud v hovorové řeči protetické **v,** např. **vokno, vobá, voko, vobec, Vostrovec;** protetické **h** bývalo v okolí Tišnova běžné, dnes se však slova **hánu**=ano, **harmara, hagát, hitrnica, hozél, hodělat atd.** vyskytují zřídka. Typické jsou také dloužení samohlásky v slovesném tvaru typu **viséł, chodíl, béł, prosíl, chetál, poslál, šél, hodělál apod.**

Samozřejmě, že mimo vyjmenované jevy většinou z oblasti hláskoslovné, existuje ještě celá řada odlišností tvaroslovných (např. 1. p. mn. č. živ. typu **klucí, chlapí, sedlácí**), ale jsou i rozdíly ve skladbě a v slovníku. V minulosti byla městská mluva plna slov cizího původu (převážně německých), která byla v českém prostředí různě „přizpůsobována" (např. **pucovat, štuc, štelvógn, flek, sic, štangla).**

Je třaba dodat, že zánik tradičního dialektu v okolí Tišnova neprobíhá rovnoměrně. V některých obcích se s různými nářečními jevy setkáváme zcela běžně, jinde je pamatují jen nejstarší, někde se nevyskytují vůbec.

Struktura tradičního dialektu byla v Tišnově narušena rozvojem města koncem 19. stol.

NEJSTARŠÍ VEDUTA TIŠNOVA

Roku 1723 objednala obecní rada tišnovská u tehdy čtyřicetiletého městského syndikuse a zručného kreslíře Karla Josefa Wokauna nakreslení celkového pohledu na Tišnov a jeho nejbližší okolí. Syndikus se ihned ujal práce a ještě téhož roku ji dokončil. Pohnutkou k objednávce, byla žádost mladého moravského dějepisce Dismase Josefa Hynka Hoffera (1696-1748), který se roku 1722 obrátil k moravským městům s prosbou, aby mu zaslala výpisy ze svých pamětních knih a vhodnou vedutu svého města pro chystané dílo „Historie moravská".

V archivu města Brna, v oddělení Hofferian, je uloženo celkem 42 pohledů na různá moravská města. Syndikus Karel Josef Wokaun kreslí s roztomilou primitivností a naivitou lidové tvořivosti. Jeho tišnovská veduta velmi srozumitelně a naprosto spolehlivě zaznamenává, jak dokazují objekty dochované do přítomné doby, tehdejší rozlohu a vzhled města. Pohled na Tišnov od strany polední, od jihu k severu, je tuší lavírovaná kresba, kolorována pastelem, na níž jsou číslicemi označeny význačné stavby.

I když je Wokaunova veduta na některých místech situačně zkreslena, je zřejmě věrným obrazem Tišnova ze začátku 18. století.
Fotografická zvětšenina této veduty je umístěna v Podhoráckém muzeu v Tišnově II - Předklášteří. J. Hájek

STALO SE PŘED STO LETY . . .

Sousedé v uličce Postranné, vedle Panského domu, obracejí se na slavnou obcení radu se žádostí o postavení veřejných záchodů, neboť hlavně v tržních dnech je tato veřejně jako záchod používána.

Přípisem Bezírksamtu v Brně se Tišnovským nařizuje, aby ve svém vlastním zájmu uvedli do řádného stavu ulici Froschgasse (Žabskou), aby se tam bez nebezpečí vozama jezdit mohlo.

Obecní ouřad nařizuje majiteli domu na Horním rynku č. 28, aby odklidil kozí chlívek a hnojiště před svým domem, protože smradem je zamořený celý rynk. (P. p. Nařízení nebylo uposlechnuto. Chlívek před domem setrval až do r. 1900, tudíž 20 let.)

J. H.

.....

Podhorácké muzeum uspořádalo k výročí padesáti let tišnovského ref. reál. gymnasia a k stoletému výročí trvání tišnovského Sokola výstavku.

Jsou na ní instalovány fotografie a dokumenty, které zachycují rušný kulturně společenský život Tišnova v uplynulých sto letech.

Návštěvníci shlédnou bohatý výběr fotografií dokumentující činnost studentského feriálního spolku „Barák", Sokola, DTJ, DFTJ a jiných.
Pamětníci, nenechte si ujít tuto jedinečnou příležitost.

RESTAURACE BRNO-VENKOV

si Vám dovolují doporučit tyto své provozovny

HOTEL KVĚTNICE

ubytování, uspořádání svatebních hostin, možnost konání školení.

HOTEL U NÁDRAŽÍ

ubytování, uspořádání svatebních hostin.

RESTAURACE POD KLUCANINOU

uspořádání svatebních hostin.

Každou sobotu hudba a tanec.

TANČÍME DENNĚ

ve vinárně **GRILL.** Otevřeno 20 - 03.

Zveme Vás k posezení v příjemném prostředí s hudbou a tancem.

PODHORÁCKÉ MUZEUM

Předklášteří - Porta-coeli

Stálá expozice z dějin Tišnova a Tišnovska.

Malá galerie: Výstava k 25. výročí osvobození Tišnova — Tišnovsko ve válečných fotografiích a dokumentech.

Otevřeno: úterý - pátek 8 - 16, sobota 8 - 12, neděle 8 - 14 hod.

V pondělí zavřeno.

GALERIE JOSEFA JAMBORA

Brněnská č. 475.

Stálá výstava obrazů zasloužilého umělce J. Jambora z jeho odkazu městu Tišnovu. Otevřeno: ne 9—12, st. 14—17.

Místní organizace Českého červeného kříže v Tišnově oznamuje, že od října 1970 bude pořádat opět pravidelné kurzy jógy, které si získaly u našich občanů již značnou oblibu. Přihlášky zájemců se přijímají v tišnovské lékárně na Komenského náměstí.

PROGRAM OSLAV

50 LET GYMNASIA V TIŠNOVĚ

Oslavy byly zahájeny vlastně již 30. 5. tr. zdařilou studentskou akademií s pestrým pořadem čísel hudebních, literárních i tělovýchovných.

K vlastnímu výročí — v září — vyšel jako zvláštní číslo Našeho Tišnovska slavnostní sborník 50 let gymnasia v Tišnově, který bude pro bližší zájemce velmi pěknou upomínkou, pro širší veřejnost pak přesvědčivým a možná i překvapivým dokladem významné vzdělávací a kulturně výchovné práce této střední školy.

V pátek 16. 10. přispěje do pořadu oslav Karasovo divadlo, jehož valná část členů jsou odchovanci nebo i pracovníci gymnasia, divadelní hrou Al. Jiráska „Filosofská historie". Představení je ve 20 hodin v sokolovně, repríza 24. 10. v SZK.

V sobotu 17. 10. oslavy vrcholí. Během dne si účastníci oslav prohlédnou budovu školy a její zařízení a současné vybavení, večer v 19 hodin je pak slavnostní přátelské setkání absolventů a ostatních účastníků oslav v sokolovně a v SZK v družné volné zábavě, po 22. hodině pak s hudbou k tanci i poslechu.

V neděli 18. 10. přátelské setkání pokračuje až do společného oběda.

Komise pro oslavy 50 let gymnasia v Tišnově si vyhražuje podle potřeby event. úpravu programu oslav.

—lš—

Sál SZK ROH v Tišnově

Beseda ke dni čs. lidové armády

7. října 1970 v 19 hod.

Malá lidová akademie zahrádkářů

na téma Perspektivní odrůdy jablek

28. října 1970 v 19 hod.

NAŠE ŘÍJNOVÁ VYCHÁZKA

Na Babí lom se dostaneme po modré značce cestou z Kuřímа kolem Záruby (343 m), směrem přes Podlesí. Až dojdeme na křižovatku cest (značkované modře a červeně), odbočíme po červené doprava. V blízkosti na nejvyšším bodě Babího lomu (563 m), stávala donedávna dřevěná rozhledna. Severně od nás se nachází Spálená skála, hřeben pokračuje na jih směrem k nové rozhledně (521 m), která dominuje dalekému okolí.

Po cestě nás doprovází horská kosodřevina. Pozorujeme zajímavé skalní útvary: příroda je sem nashromáždila za milióny let. Po stránce geologické je útvar složen z rudě zbarvených křemenných slepenců. Z květeny stojí za povšimnutí význačná rostlina — koniklec velkokvětý, jehož fialové květy byste mohli najít v těchto místech brzy na jaře.

Na skalních útvarech Slabikáře, Velké šikmé věže a Žluté stěny trénují naši horolezci. Na místě dnešní rozhledny stávala rozhledna zvaná d' Élvertova; scházívali se tady přátelé Petra Bezruče. Věž, kterou navrhl arch. M. Korvas z Brna, byla dokončena v r. 1961 a zbudovali ji členové Sokola Lelekovice za přispění občanů z okolních vesnic. Z Babího lomu sejdeme po červené značce do Lelekovic, odtud pak na nádraží do České.

Kresba Z. Zatloukal, text V. Borek.

KLUCANINA

Už jsme si pověděli o Květnici i o Čebínce a dnes se podíváme do lesa, který je cílem nejčastějších procházek Tišnováků — na Klucaninu. Nechodíme do lesa, aniž bychom si nevšímali, co kolem nás roste. Pravda, bohatstvím druhů rostlinných a významem se nevyrovná Květnici, ale přesto jsou nám milé všechny ty kvetoucí rostlinky.

Na Klucanině se vyskytují rostliny těchto útvarů:

1. Útvary stepní, to jsou rostliny, které milují sucho a teplo, jako kavyly, ostřice nízká, koniklec velkokvětý, bělozářka větvitá, mochna písečná, hvozdík temnorudý, růže nízká, česnek horní aj.

2. Útvary jehličnatých lesů, složené z porostů smrkových, jedlových i borových. Původními jsou porosty jedlové a brovice lesní. Smrčiny jsou druhotně vysázené. Tam rostou: borůvka, hruštička jednokvětá, hruštička zelenokvětá, kostřava ovčí, kopytník, kyčelnice, srpek barvířský, strdivka jednokvětá aj.

3. Útvary hájové jsou zastoupeny polovlhkými, většinou habrovými a dubovými porosty s bujným podrostem jarních rostlin: sasanka hajní, jaterník, dymnivka dutá, konvalinka, plícník lékařský aj. Na Klucanině, tam kam se více dostane slunce a doubrava bývá prohřátá, rostl vemeník, lýkovec vonný i střevíčník. Letos jsem ale ty poslední dva jmenované druhy už bohužel nenašla.

H. Š.

100 LET SOKOLA V TIŠNOVĚ

Nemáme dosud napsány dějiny města Tišnova. Ujme-li se snad jednou historik hodný toho jména tohoto těžkého, leč záslužného úkolu, bude muset věnovat obšírnou a zasvěcenou kapitolu sklonku století devatenáctého a první polovině věku dvacátého, neboť tato epocha, charakterizovaná rozpadem habsburské monarchie v první světové válce, vznikem samostatné ČSR, druhou světovou válkou, ztrátou samostatnosti a jejím znovunabytím za změněného sociálního řádu, je přímo nabita dramatickými událostmi a bude si žádat přesného a přísného objektivního hodnocení i pokud se odrážela v životě našeho města a jeho obyvatel.

Jedním z mnoha činitelů, které tehdy utvářely a přetvářely podobu Tišnova — a to nikoliv nejslabším — bylo s o k o l s t v í, zrodivší se počátkem let šedesátých minulého setoletí za národního obrození, kdy po uvolnění vládního tlaku bachovského absolutismu počal společenský život u nás proudit svobodněji.

Slouží jistě ke cti našeho města, že prvé sítě Tyršovy idee sokolské bylo zde zaseto necelých 10 let nato v roce 1879 hrstkou uvědomělých mužů, podporovaných neumdlévající iniciativou studentů vysokoškoláků, přijíždějících každoročně na prázdniny.

2. října roku 1870 v památné budově „Na špitálku" (bývalém klášterním hospici) u Svratky blízko předklášterského mostu byl založen tišnovský SOKOL. U jeho kolébky stáli: Karel Buchal (starosta), Jan Macků - otec potomního brněnského starosty dr. Bedřicha Macků - (náčelník) a Josef Sedlář (jednatel). Tato první jednota čítala 35 členů a od počátku vedle pilné činnosti tělocvičné nezanedbávala poslání kulturní, pořádajíc častá divadelní představení (zejména her Tylových a Klicperových) a propagujíc sokolskou myšlenku zájezdy do okolí. C. K. úředníkům a četníkům nebyla ovšem tato národně uvědomovací činnost sokolů po chuti. Stíhali ji kde mohli a persekuce došla tak daleko, že po 5 letech (1876) jednota zanikla, přetvořivši se na tělocvično-hasičský sbor v Tišnově, aby byla kryta před zlovůlí byrokracie.

Leč tento první neúspěch nepotlačil myšlenku sokolskou natrvalo. Znovu ji vzkřísili studenti, sdružení od roku 1884 v „Baráku", feriálním klubu studenstva na Tišnovsku (Barák-1833-1883 - spisovatel a publicista, proslulý vlastenec, velký příznivec dělníků a studentů). V čele tohoto druhého pokusu založení Sokola stáli: koncipient dr. František Drbal (bratr našeho dr. Josefa Drbala) a Jan Máša, tišnovský rodák, znamenitý pracovník v moravském zemědělství, redaktor a publicista, po převratu brněnský místostarosta. Zajímavé svědectví o tomto pokusu podává v památníku „40 roků Sokola v Tišnově" jeho současník učitel Antonín Bílý: 30. dubna 1890 svolali schůzi do hostince „U zlatého jelena" (nyní zde stojí spořitelna). Tam 34 Tišnováků a Rudolf Klátil z Předklášteří se zavázalo čestným slovem, že přistoupí za činné členy k tvořící se tělocvičné jednotě Sokol v Tišnově. Ze schůze byl odeslán oběžník zvoucí na valnou hromadu. Avšak ani tentokrát se jednota nezrodila, přes to, že se přihlásilo 5 členů zakládajících, 42 přispívajících a 43 činných. Iniciátoři pokusu odešli na jiné působiště a z domácích neměl nikdo tolik zkušeností a odvahy, aby jednotu do života uvedl.

Ale do třetice všeho dobrého! Píše se rok 1892. Je krásné jaro, měsíc duben. Do kanceláře tišnovského adkováta, pozdějšího zemského a říšského poslance dr. Václava Šíleného přichází jako koncipient 25letý dr. Josef DRBAL, odchovanec Sokola pražského. A hle, co se předtím nepodařilo po dvakrát jeho předchůdcům - totiž nejen založit, ale i udržet jednotu - to se poštěstilo tomuto mladému nadšenci pevné vůle a nezlomné energie. Nikdo, ani on sám, nemohl tenkrát tušit, že se tišnovský Sokol stane jeho životním osudem. Byl to onen památný den 22. září 1892, když byl v hostinci, či jak se tenkráte říkalo „na kavárně" u Pokorů v Dvořáčkově ulici na ustavující schůzi za účasti 37 osob

zvolen 12ti členný výbor sokolský, jehož duší se stal dr. Drbal ve funkci náčelníka. Uvážíme-li tehdejší společenské poměry malého města s několika úzce zájmovými či charitativními společky (dámami dobročinkami, písařstvem, veterány), s konservativními tradicí dožívajícího „dajčfrajndlišství" (němcomilství), šlo tu vpravdě o čin revoluční. Od té chvíle nabývá celý veřejný život u nás ponenáhlu nové tvářnosti. Za duchovního vedení Drbalova soustřeďuje Sokol, jak zaznamenává krásně náš kronikář, všechny uvědomělé pokrokové živly, probouzí demokracii, stírá sociální rozdíly, vytvářeje jakýsi předobraz budoucí beztřídní society, posiluje národní cítění a zasazuje smrtelnou ránu tupému a nafoukanému „špísbyrgrovství" (maloměšťáctví). Jsou to ona nezapomenutelná léta z konce století, na která si příslušníci staré generace, kterým se dostalo štěstí prožívat je v úsvitu vlastní mladosti, vzpomínali a dodnes (pokud ještě žijí) vzpomínají jako na nejkrásnější dobu svého života. Společná cvičení na dvoře na Humpolce, v tělocvičně staré školy i leckde jinde pod širým nebem, divadla, výlety, koncerty, společenské večery mikulášské a silvestrovské, přednášky, pořizování knihovny, sborový zpěv, třetí slet všesokolský s národopisnou výstavou (1895), kdy k mužům poprvé přistoupuje dorost, čtvrtý slet na Letné s prvním vystoupením žen (1901). Jaké to obrození! Jaký to svátek mladých těl, srdcí a duší! Zdá se nám dnes už téměř legendárním ono slavné období na přelomu století, když pročítáme v kronice zašlých let pořadí oper, provedených u nás v Tišnově většinou pod taktovkou Drbalovou: 1896 - V studni, 1897 — Hubička, 1898 — Prodaná nevěsta, 1900 — Bendlův Starý ženich, 1901 — Dalibor, 1902 — Sudovo U božích muk, 1903 — Nešverův Lesní vzduch a jen o něco málo později Moorův Pan profesor v pekle.

A celý tento téměř živelně kypící společenský ruch rozvíjí se v prostředí tak ubohoučkém, s prostředky tak skromnými, že je téměř neuvěřitelný jeho úspěch nejen morální, ale i hmotný. „Sál" na Panském domě, místnosti u Borovičků, na Humpolce, u Zlatého jelena, poskytovaly v prvních letech útočiště sokolským podnikům. Nesvítily tenkrát ještě elektrické žárovky a zářivky, jen nesměle blikaly petrolejové lampy, nejezdily ještě autobusy, celá sokolská družina i se svou hudbou jela na veřejné cvičení třebas až do Křižanova na žebříňácích. Nebylo rádio, nebylo kino natož televize, nebylo reprodukované hudby na tisících gramodesek. Naši dědečkové a babičky nebyli znuděnými a přesycenými konzumenty mechanizované kultury s dodávkou až do domu respektive až do postele, jako jsou četní jejich dnešní dlouhovlasí vnukové a mnohé překrásně nalíčené vnučky. S dychtivým srdcem a lačnými mysly vnímali krásu hudby, krásu zpěvu, krásu lidského slova ve verši básníkově. Byli šťastni a hrdi, že mohou svým nepatrným skromným přínosem též kulturu spolutvořit. Jen tvůrce může být šťasten, nikoliv pasivní konzument. A takoví byli naši první sokoli a sokolky. V roce 1895 základá učitelka Anna Schillerová z Brna (potomní žena dr. Drbala) ženský odbor Sokola. Členská základna roste a roku 1897 se Sokol odhodlává k výstavbě vlastní sokolovny. Rozpočet činí 22.000 zlatých, ve stavebním fondu je 1.500 zlatých. Ale nadšení, obětavá svépomoc členů a podpora města dovedly dílo ku zdárnému konci. Roku 1898 je sokolovna slavnostně otevřena i s letním cvičištěm a stává se na dlouhá léta střediskem kulturně-společenským. Skvělý organizační talent uplatňuje dr. Drbal i mimo svou jednotu. Dává podnět k zakládání nových jednot: v Drásově 1893, Velké Bíteši 1895, Malhostovicích 1896, Bystřici nad Pernštýnem 1898, Lomnici 1899, Kuřimi, Doubravníku, Jinačovicích, Novém Městě, Řečkovicích 1900. Z těchto jednot utvořena byla roku 1902 župa Pernštýnská. Roku 1907 se koná pátý slet, na kterém cvičí poprvé žactvo. Padesátiletý růst idee sokolské korunuje velkolepý 6. slet (1912). Ve chvíli největšího rozmachu, kdy už naše župa čítá 23 jednot (1914), propuká první světová válka. Členstvo téměř všechno odvedeno, bratři bojují na rakouských frontách a v legiích. Mnozí z nich se nedožili samostatnosti. Sokolovně hrozí konfiskace. Starosta města bratr Alois Řezáč zachraňuje budovu fingovanou koupí pro město jakoby na úhradu hypotekárního dluhu. Po válce znovu vrací sokolovnu i se zařízeným kinem a zmenšeným dluhem jednotě zpět.

V popřevratovém nadšení rozproudil se v staré sokolovně nový život. Znovu se počíná s pravidelným cvičením ve všech složkách. Počet cvičících se téměř zdvojnásobil. Sokolstvo a s ním i naše jednota se horečně připravuje k podniku téměř šílenému, od něhož je zrazováno samotnou vládou — k 7. sletu. V poválečném rozvratu hospodářském uskutečňuje čin, na který si ztěží kdo jiný mohl troufat. A vítězil Dokonce už nedostačuje slet jeden. Dorost sokolský vzrostl tak, že ponejprv měl svůj slet samostatný, na němž cvičilo a šlo v průvodu mládí Republiky — 30.000 chlapců a děvčat. Rovnost mezi muži a ženami byla vyjádřena tím, že ženy ponejprv cvičily samostatně pod vlastní náčelnicí a šly poprvé ve vlastním slavnostním kroji v průvodě, čítajícím 50.000 osob. Na letenské pláni se vystřídalo v prostných 27.000 mužů a 23.000 žen kromě mládeže, což představuje trojnásobek počtu sletu 6. — předválečného. Poprvé a pak už vždy vystoupila na tomto sletě československá armáda, podtrhujíc tak branný význam sokolství.

Naše stará sokolovna se svými skromnými rozměry nestačí už na stále rostoucí činnost. V jednom a tomtéž sále se hraje divadlo, běží kino, cvičí žactvo, dorost, ženy, muži, dvě školy a gymnasium. I padlo znovu slovo „Stavět!" A tak vidíme zase bratra dr. Drbala, jak jednoho krásného červnového dne roku 1925 první zarývá rýč do země, jako tenkrát před 30 lety, když hloubil základy staré sokolovny. Tehdy třicetiletý junák, dnes muž blížící se šedesátce, leč s neutuchajícím elánem mládí. Snad jen v jeho bohaté čupřině vlasů svítí nitky stříbra. V roce 1926, v roce 8. sletu, prvního na Strahově, je budova naší nové sokolovny odevzdána veřejnosti. Žel, krátce potom, 18. srpna 1929, je postižena požárem, vzniklým od úderu blesku. Kořistí ohně, který zničil též celé jeviště, stala se i krásná historická opona, malovaná Mendelem podle originálu Úprkova. Ale už na Silvestra byla nová sokolovna zase pod střechou. V roce 1932, v roce 9. sletu, oslavila jednota 40 let svého trvání (počítáno od roku 1892). Vydala tehdy pěkný padesátistránkový památník, upravený Bohušem Sedlákem. Dočítáme se v něm, že jednota čítá celkem 504 členů. Z toho 280 mužů a 224 žen. Starostou je dr. Drbal. Může se hrdě ohlédnout zpět. Vychoval nespočetnou řadu skvělých sokolů, nemusí se s úzkostí ptát: „Kdo na moje místo?" Z jednoty vyrostl velkolepý organismus s velkým počtem složek vzájemně se doplňujících, které musí svůj úsek spravovat s péčí dobrého hospodáře. Rozpočet dosahuje úctyhodných čísel. Hlediska hmotné prosperity se často střetnou s aspekty ideovými a musí být řešena bratrskou dohohou. Sokolovna zkvétá. Jeko kdysi tak i dnes vítá a hostí ve svých zdech mnohé slavné představitele umění, vědy, veřejného života. Dávno už se stala tím, čemu se dnes často říká osvětový dům.

Znovu uplyne šest let. Nad celou Evropou i nad naší zemí se stahují mraky hnědého fašismu. Je ohrožena samostatnost republiky a existence národa. V této dusné atmosféře před bouří se koná 10. slet. Vyznívá celou svou koncepcí jako všenárodní manifestace vůle k obraně. A pak už se řítí události šíleným tempem k tragédii. Přichází Mnichov a posléze protektorát, jejž český lid, jenž nevzdává se naděje ani ve chvíli zoufalství, překřtívá na „protentokrát".

Stejně jako v první, zúčastní se Sokolstvo významným způsobem odboje domácího i zahraničního i v druhé světové válce. Nacismus vším právem viděl v Sokolu nepřítele zásadního a persekvoval jej nemilosrdně. Přes půl sta občanů a 11 dětí v našem městě se stalo obětmi okupace. Mnoho dalších se vrátilo z koncentračních táborů a věznic s narušeným zdravím. Velkou část obětí počtem 19 tvořili tišnovští Sokoli. K uctění jejich památky vydala Sokolská župa Pernštejnská péčí svého tehdejšího starosty Jana Tálského pietní památník „Bojem a utrpením k svobodě".

Již v květnu 1945 obnovuje Sokol svou činnost a i naše jednota se připravuje na 11. slet, který se konal v červnu a červenci roku 1948 za velké účasti členů všech složek.

Brzy nato dochází k vytvoření celostátní jednotné tělovýchovné organizace, jejíž částí se stává i tišnovská jednota Sokol, která přejímá název TATRAN.

Tato nová tělovýchovná jednota slučuje všechny sportovní odbory i základní tělesnou výchovu. Po zahájení činnosti uranových dolů na Tišnovsku mění jednota svůj název na T. J. BAŇIK, který má 9 odborů: kopaná, odbíjená, košíková, házená, tenis, stolní tenis, turistika, hokej a odbor základní tělesné výchovy, který od května 1969 nese název ZTV SOKOL.

Všem těmto odborům slouží stará i nová sokolovna k rozvíjení jejich činnosti.

—k

SPORT

KOPANÁ BAŇIKU V ŘÍJNU

I. mužstvo:

4. 10. — 15 hod. Start Brno-B. Tišnov
11. 10. — 15 hod. B. Tišnov-Sokol Ráječko
18. 10. — 14.30 hod. B. Tišnov-Sp. I. Brněnská B
25. 10. — 14.30 hod. MKZ Rájec-B. Tišnov

Dorost:

4. 10. — Start Brno-B. Tišnov
11. 10. — B. Tišnov-Sokol Ráječko
18. 10. — B. Tišnov-Sp. Adamov
25. 10. — MKZ Rájec-B. Tišnov

Odbíjená v říjnu:

3. 10. — 16 hod. Tišnov-Poštorná
4. 10. — 10 hod. Tišnov-Bzenec

SÁL SOKOLOVNY v Tišnově

II. tišnovské kolo s TOKS
taneční večer s přehlídkou tišnovských zpěváků
10. října 1970 ve 20 hod.

25. října 1970 zahajuje TJ Baník
pravidelné odpolední čaje
16.30 — 20.30 hod.

II. program Čs. televize
lze zachytit také v Tišnově

přezkoušení příjmu a instalace provádí
RADIOTELEVIZNÍ SLUŽBA
v Tišnově
Komenského nám. 145, tel. č. 529

Pracovní doba provozovny:
pondělí — pátek **8 — 17 hod.,**
v sobotu **8 — 12 hod.**

LETNÍ KINO

1. čt — 20 hod.

MILUJTE EMILII (širokoúhlý)

Maďarský barevný film. Příběh děvčete, které se dostalo do konfliktu se společenskou morálkou.

3. so, 4. ne, 6. út — 20 hod.

● **LADY HAMILTONOVÁ** (širokoúhlý)

Michele Mercierová v titulní úloze barevného francouzského filmu.

8. čt — 20 hod.

PLÁČ PRO BANDITU (širokoúhlý)

Španělský barevný film režiséra Carlose Saury. Dobrodružství mužů bez zákona. Česká verze.

10. so, 11. ne — 20 hod.

TO JE ALE BLÁZNIVÝ SVĚT
(širokoúhlý)

Americký dvoudílný širokoúhlý film. Vstupné 12 Kčs.

Všechna večerní představení budou uváděna v letním kině v parku pod Klucaninou.

ZA ZMĚNY PROGRAMŮ ODPOVÍDAJÍ POŘADATELÉ

KINO PANORAMA

1. čt — 17.30 hod.

● **PŘEPADENÍ POŠTOVNÍHO VLAKU**

Brazilský film. Napínavý příběh gangsterské bandy.

3. so, 4. ne — 17.30 hod.

DOKUD NÁS SMRT NEROZDĚLÍ

Anglický barevný film. Rozmarné příběhy Garnettovy rodiny.

6. út — 17.30 hod.

● **DEŇ NÁŠ KAŽDODENNÝ**

Slovenský film. Obyčejný život obyčejné rodiny v obyčejné době.

8. čt — 17.30 hod.

ANNA KARENINOVÁ

Výpravný sovětský film podle románu Lva Tolstého. V titulní roli Taťána Samojlovová.

10. so, 11. ne — 17.30 hod.

● **ŠPIÓNKA BEZE JMÉNA**

Italsko-jugoslávský barevný film. Dramatický příběh o legendární hrdince I. světové války.

13. út — 17.30 a ve 20 hod.

● **HRA BEZ PRAVIDEL**

Český film. Příběh muže, který jednal na vlastní pěst.

15. čt — 17.30 a ve 20 hod.

● **HEROIN** (širokoúhlý)

Napínavý příběh o pašerácích omamných jedů.

17. so, 18. ne, 20. út — 17.30 a ve 20 hod., 19. po — 17.30 hod.

● **PSYCHO**

Americký filmový horror Alfreda Hitchcocka v hlavní úloze Anthony Perkins.

22. čt — 17.30 a ve 20 hod.

● **JEPTIŠKA**

Francouzský barevný film. Anna Karinová v titulní roli filmového zpracování slavného Diderotova románu Česká verze.

24. so, 25. ne — 17.30 a ve 20 hod.

NA KOLEJÍCH ČEKÁ VRAH

Český film na motivy detektivní fantazie Eduarda Fikera.

27. út — 17.30 a ve 20 hod.

● **SVATBA JAKO ŘEMEN**

Česká filmová komedie.

29. čt — 17.30 a ve 20 hod.

● **HLINĚNÝ HOLUB**

Jugoslávský film. Filmové drama z okupovaného Sarajeva.

30. pá, 31. so — 17.30 a ve 20 hod.

● **MNOHO OPATRNOSTI PRO NIC**

Anglický barevný film o tom, co všechno zavinil aspirin. Česky mluveno.

Dětská představení:

4. ne — 9. 30 hod.

PŘÍHODY DVOU PRASÁTEK

Sovětský barevný film. Česky mluveno.

11. ne — 9.30 hod.

O MEDVĚDU ONDŘEJOVI

Český barevný film.

18. ne — 9.30 hod.

MUGLÍ

Sovětský barevný film.

24. ne — 9.30 hod.

DOBRODRUŽSTVÍ TOMA SAWYERA

Rumunský barevný film. Česky mluveno.

30. pá — 9.30 hod.

O PALEČKOVI

Americký barevný film. Česká verze.

Filmy označené ● mládeži do 15 let nepřístupny.
Návštěvníci mají nárok na uvedení na místo v nejbližší světelné přestávce. Filmová představení přístupná mládeži začínající po 18. hodině může mládež výjimečně navštívit jen v doprovodu dospělých osob. Předprodej vstupenek: pátek 15 - 18 hod., sobota 8 - 10 hod., pokud není nával u pokladny též při prodeji vstupenek hodinu před začátkem každého představení. Vstupné na klasické filmy 2, 3 a 4 Kčs, na širokoúhlé filmy 4, 5 a 6 Kčs.

Kulturní zpravodaj **NAŠE TIŠNOVSKO** řídí redakční rada při kulturní komisi MěNV v Tišnově. Odpovědný redaktor dr. L. Štejgerle. Adresa redakce: MěNV Tišnov. Tisk Grafia 11 Dolní Kounice - Kult/456.12-1970/Ves. - 28
1867-70

Kulturní zpravodaj

Naše TIŠNOVSKO

Vydává MěstNV v Tišnově
Cena 1 Kčs

LISTOPAD 1970

MĚSÍC LISTOPAD

Melancholická nálada listopadové přírody kontrastuje s patozem významu událostí, které si v tomto měsíci připomínáme. Je to především Velká říjnová socialistická revoluce, zrod prvního socialistického státu na světě, událost, která je plným právem označována za mezník nové éry ve vývoji světa. Úlohu průkopníka socialismu sehrál SSSR a také dále rozvíjí a upevňuje dědictví Velikého října; letošní už 53. výročí této světodějné události oslavuje s lidem sovětského svazu celý kulturní svět.

I v našem městě proběhnou důstojné oslavy Velké říjnové socialistické revoluce jistě za široké účasti všech občanů. V předvečer výročního dne, 6. listopadu v 19 hodin se koná v sokolovně společné slavnostní zasedání městských výborů KSČ, NF a Měst. nár. výboru, ze kterého odejdou delegace položit věnce k památníku Rudé armády, k uctění památky těch, kteří vlastní krví stvrdili oddanost myšlenkám socialistické revoluce, aniž jim bylo dopřáno zakusit jejich plodů.

Následovat bude slavnostní projev a kulturní program k oslavě a k vyjádření úcty převratným myšlenkám socialistické revoluce a jejich tvůrci V. I. Leninovi. Podílem dětí na oslavách bude účast na lampiónovém průvodu 5. listopadu, v předvečer vyvrcholení oslav.

Oslavy Velké říjnové socialistické revoluce současně zahajují Měsíc přátelství československého a sovětského lidu, jehož jednotlivé akce po celý měsíc budou předznamenávat kulturní i celý veřejný život. Vyvrcholením bude jistě vystoupení třiapadesátičlenného lidového uměleckého souboru z Krasnodaru v Tišnově 21. listopadu, slibující vrcholné kulturní zážitky.

–lš–

místo kytičky

zasíláme co nejsrdečnější blahopřání občanům našeho města, kteří se v listopadu dožívají význačného životního jubilea, 80. narozenin a více. Přejeme jim zdraví, spokojenost a osobní pohodu. Blahopřání adresujeme těmto občanům:

Hubertu Stavělovi, Tišnov, Revoluční 742. Dožívá se 1. 11. 84 roků.

Bohumile Němečkové, Tišnov, Halasova 992. Dožívá se 8. 11. 85 roků.

Josefu Permedlovi, Tišnov, Revoluční 471. Dožívá se 9. 11. 80 roků.

Leopoldu Kouřilovi, Tišnov II, Fučíkova 1258. Dožívá se 15. 11. 83 roků.

Františku Tlachovi, Tišnov, Tyršova 391. Dožívá se 16. 11. 82 roků.

Marii Vostrejžové, Tišnov, Na rybníčku 629. Dožívá se 16. 11. 81 roků.

Marii Dvořáčkové, Tišnov II, Uhrova 1004. Dožívá se 17. 11. 84 roků.

Klementině Životské, Tišnov, Drbalova 745. Dožívá se 19. 11. 86 roků.

Emilii Kociánové, Tišnov, Bezručova 187. Dožívá se 20. 11. 84 roků.

Františku Adamovi, Tišnov II, Porta coeli 1001. Dožívá se 23. 11. 92 roků.

Anně Staňkové, Tišnov, Za mlýnem 175. Dožívá se 24. 11. 93 roků.

Kateřině Blahákové, Tišnov, Horova 945. Dožívá se 25. 11. 86 roků.

BLAHOPŘEJEME . . .

26. října 1970 oslaví 55. narozeniny obětavý spolupracovník a člen redakce Našeho Tišnovska pan

Jan Hájek

pracovník Podhoráckého musea, vynikající znalec a propagátor tišnovské historie. K životnímu jubileu mu přejeme hodně zdraví, osobní pohody a dalších pracovních úspěchů.

Redakce

Foto na titulní straně Jaroslav Oplt

Slovo máte vy

Anonym, který jsme otiskli v zářijovém čísle, nezůstal bez odezvy. Až na jeden hlas byly všechny odmítavé. A protože dopisů byla celá řada, vyjímáme z nich vždy alespoň část a na ty, na které se nedostalo, odpovíme písemně.

„. . . V národě, který má pro své bývalé hrdiny práce nevhodný název – přestárlý příp. dříve narozený, – je každé udávání a připomínka věku málo potěšitelná, nechceme-li říci nevhodná. Jsou jistě ješitní jednotlivci, kterým lahodí uvedení jejich jména v novinách, ale těch je jistě velmi málo. Konečně jdeme-li do historie, poučujeme se, že již staří Římané před dvěma tisíci lety nazývali stáří chorobou (Senectus ipsa morbus est), tudíž bolestí, a proto není vhodné ji znovu jitřit. Konečně je jisté, že každý je stár tak jak se cítí, ale nemluví o tom. Nezlobte se na mne, že jako Váš nadšený odběratel a čtenář Vám říká pravdu. Jsem se srdečnými pozdravy JUDr. J. Jaroch, Tišnov."

Dopisu si velmi vážíme a děkujeme za upřímnost a doufáme, že i když tento hlas zůstane v menšině, že neztratíme našeho nadšeného a věrného čtenáře. Z dlouhého a pěkného dopisu ing. O. Máci z Prahy vyjímáme. „. . . .zaujal mne dopis kteréhosi anonyma, který se pozastavuje nad tím, že v každém čísle věnujete vlídnou vzpomínku starým občanům a občankám Tišnova. Divím se, že někdo vaše informace s gratulací k dovršení vysokého věku může přijímat tak zamítavě. Místo, aby poděkoval, cítí se dotčen a vyrušen ze svého klidu. Je to snad stud nad stářím? (Ženy si rády upírají léta a velmi nerady se přiznávají ke svému stárnutí – ale že by i muži byli tak nejapní?) Stáří je ovšem zlo, přináší s sebou fyzické potíže i přívaly starostí, ale právě proto by měla každého taková milá a vlídná vzpomínka potěšit. Ono, stáří je zlo, ale nikoliv cosi, co by měl člověk skrývat, či za co by se měl dokonce stydět . . ."

Děkujeme za dopis a přejeme pevného zdraví i oné slibované cesty do Tišnova. Naše srdečné díky patří také paní Jiřině Bibové z Tišnova, která nám poslala velice pěkný dopis:

„Připojuji se k odpovědi časopisu NT, které se mi velice líbí a těším se vždy na příští vydání. Při krásném počasí na procházce po cestách jeho lestnatého věnce, je Tišnov krásné město. Chyběla vždy v jeho věnci jen ta kytička, která by patřila těm starým občanům, kteří pro svůj těžký život neměli příležitost, snad ani zájem, aby jeho krásné okolí sledovali. Bolí mě, třeba rodačka Tišnova nejsem, že osmdesátiletý občan nesouhlasí s přáním strarým lidem, na které i mnohokrát zapomenou vlastní děti. Doufám, že ten – ubohý osmdesátník důchodce – jak se pojmenoval, nestačí dnešnímu tempu pracovnímu, musí možná svůj důchod na denní vydání rozpočítat, ale nemusí jako za našich mladých let chodit dům od domu s kolovrátkem, že živnost žebráků vymřela. Kdo prožil mladá léta v přepychu a přejídání, musí uznat, že stáří je přizpůsobeno střídmosti, vystaveno nemocem a nevyléčitelným neduhům, které musíme přijmout od

Jó, Alíku, tobě je hej, máš v Tišnově aspoň ty patníky . . .

Kresba: Miroslav Pavlík

sudiček při zrození a nazvat životním osudem. Rozhodně nesouhlasím s tím, že by mi bylo ublíženo na životním klidu přáním v časopise NT. Nestyďme se za naše stáří, přizpůsobme se i my ženy, vzpomínejme jak jsme byly mladé, hezké, ale nemůžeme tak zůstat do konce života, přenechme to těm, kterým to patří."

Napsala nám také paní Marie Dvořáková z Tišnova a tak z jejího milého dopisu vyjímáme:

„Ráda čtu NT i rubriku ... místo kytičky. Je to velmi pěkné a milé od redakce i národního výboru, že si vzpomenou na ty starší. Těch pár řádků opravdu potěší. Ten, kdo prožil svůj život poctivě a pracovitě, se nemá za co stydět. Se zájmem sleduji rodinku kytičkářů a člověk si zavzpomíná na staré známé, na krásné prožité chvíle. Čas však letí dál a tak člověk prožívá nové pěkné chvilky v kruhu vnoučat a pravnoučat". **Ano, vracejí se rádi a často ke své babičce. A my i s nimi přejem ještě hodně krásných chvil a dobrého zdraví.**

Paní Hejlová z Tišnova nám řekla: „Já bych s tím souhlasila. Sama jsem nedávno objevila jednu paní, která ještě žije a na niž jsem úplně zapomněla. Myslím, že je to pěkná věc, a rozhodně to musí každého potěšit, když si na něj někdo vzpomene. Není rozhodně na škodu, když si vzpomeneme na lidi, kteří s námi kdysi společně žili a dnes žijí třeba někde v ústraní".

Anonymem celá tato diskuse počala a tak ji zase zakončíme anonymem. Děkujeme za všechny milé dopisy a onen poslední ponecháváme bez komentáře. „V posledním čísle Tišnovska se ptáte, máte-li uveřejňovat místo kytičky. Ano, mnoho lidí to potěšilo. Zvláště, kteří jsou osamocení, bez dětí. Anonym Vám psala paní X. kterou to rozčílilo, že víme kolik je jí roků. Nikdy nám to nechtěla říci, kolik je jí. Časopis se mi líbí. Přeji Vám v další práci mnoho úspěchů".

–mp–

DRUŽBA TIŠNOVSKÝ RYBÁŘŮ

Místní organizace Českého svazu rybářů v Tišnově se stará nejen o to, aby bylo ve Svratce dosti ryb, ale také rozvíjí velmi úspěšnou spolupráci s místní organizací rybářů v Dolnom Kubíně. Tato organizace hospodaří na jedné z nejkrásnějších řek nejen u nás, ale i v Evropě – na Oravě. I když tu dnes (vlivem Oravské přehrady) zdaleka není tolik ryb jako v minulosti, stále je to učiněný rybářský ráj.

O tom se mohli přesvědčit také tišnovští rybáři – muškaři, kteří na Oravu podnikli již tři zájezdy a tím oplatili oravským kolegům jejich pravidelnou účast na Mezinárodních muškařských závodech na Svratce v Doubravníku.

Započatá družba mezi tišnovskými a dolnokubínskými rybáři jistě přinese v budoucnu hodně užitečného pro práci obou organizací hlavně proto, že v obou revírech – na Svratce i na Oravě – se velice dobře daří rybářsky velmi vysoko ceněné rybě – lipanovi. Oravské zkušenosti s touto rybou mohou být pro tišnovské rybáře cenné.

Věříme, že započatá družba se bude i v budoucnu velmi dobře rozvíjet.

M. Jeřábek

Velmi milou návštěvou v naší redakci byla paní Marie Pavlíčková z Tišnova, nám. 28. října 55, která přišla osobně poděkovat za to, že jsme jí přáli v našem zpravodaji k narozeninám. Není většího štěstí, než udělat někomu radost. A kdyby jich jenom několik bylo, myslím si, že to stojí za to. Děkujeme mnohokrát, paní Pavlíčkové, také Vy jste nám udělala velkou radost svou návštěvou a Váš hlas se přidal k těm, kteří souhlasí s naším přáním jubilantům.

–mp–

NAŠ MEDAILÓNEK

Doc. dr. Jan Šmarda
(1904 – 1968)

vědecký pracovník Geografického ústavu ČSAV, přední československý botanik, je sice rodákem z Třebíče, ale jeho životní dráha po absolvování učitelského ústavu začíná právě v Tišnově r. 1928, kde působí do roku 1946. Z této doby pocházejí jeho první vědecké práce z oboru fluoristiky. Láska k přírodě ho přivádí na přírodovědeckou fakultu a 1938 dokončuje svá studia doktorátem přírodních věd. Pro válce se stává ředitelem Moravského muzea v Brně, potom nastupuje jako vedoucí katedry botaniky na tehdejší Masarykově universitě. V roce 1962 přechází do Kabinetu pro geomorfologii, pozdějšího Geografického ústavu ČSAV, kde působil až do své smrti (7. 12. 1968).

Těžko lze vtěsnat do několika řádků bohatý a plodný život vědce, který celý svůj život zasvětil přírodě a její ochraně.

Zabýval se studiem moravské flóry, zvláště pak pronikáním teplomilné flóry proti tokům Jihlavy, Oslavy, stejně tak flóře horních toků řek Svitavy a Svratky. Studium flóry ho přivedlo až na Balkánský poloostrov, poněvadž zde především spatřoval klíč k vyřešení otázky původu naší československé květeny. Nebyl jen dobrý vědec, ale také i vynikající učitel, který dovedl ve svých žácích podchytit zájem o botaniku. Nejen žáci přírodovědecké fakulty vzpomínají na svého učitele s láskou, ale i v Tišnově je mnoho těch, ve kterých již ve školních škamnách vzbudil zájem o přírodu. Rádi vzpomínají na toulky okolím Tišnova, po Klucanině a Květnici, kdy zanícený učitel dovedl svými znalostmi a přístupem k mladým, strhnout a nadchnout pro krásu přírody.

Napsal řadu knih o přírodě a mnozí jistě znají alespoň některé z nich, např. Kvety Tatier a Květy Moravského krasu. Tišnovští pamětníci si zajisté vzpomenou i na jeho útlou knížečku TIŠNOVSKO (vlastivědné poměry okresu), která vyšla nákladem učitelské jednoty Budeč v Tišnově v roce 1936. Přinesla řadu zajímavých materiálů a do dnešní doby nebylo napsáno nic novějšího, nic lepšího. Knížka jakoby nezestárla, jenom příroda se od té doby změnila. Žel, pod různými necitlivými zásahy člověka, nikoliv k lepšímu. Do Klucaniny se zakouslo nové sídliště a s tím šířící se zkáza květeny, Květnice také změnila svou tvář a Čebínka se svou vzácnou strání patří již také minulosti. Odešel botanik, učitel a vlastenec. Vrátil se do země, ze které vyšel a kterou měl tak rád.

PAV

STALO SE PŘED STO LETY . . .

V sedmdesátých letech minulého století stal se podučitelem na dvojtřídce v Předklášteří Mořic Hloušek z Mezihoří. Ten nemaje měsíčního služného 25 zlatých dosti, přišel na tu nešťastnou myšlenku měsíční služné dvakráte vybírati. Jednou šel totiž sám a podruhé poslal jiného, což se mu dvakráte zdařilo, ovšem k jeho záhubě. Potřetí byl ale postižen. Strachem koupil za poslední zbytek bambitku a ještě toho dne se zastřelil u Mezihoří, blíže svého domova.

Výpis ze školní kroniky předklášterské

J. H.

MALÉ KAPITOLY Z HISTORIE TIŠNOVSKA

TIŠNOVSKÉ HŘBITOVY

Jan Hájek:

Je krásné procházet se v dušičkový den po našich hřbitovech, navštívit hroby svých drahých, svých předků. Je krásné pozastavit se u hrobů zasloužilých lidí, oživit si jejich dílo, vzpomenout na jejich nadšení a čerpat z něho sílu pro vlastní život. Málokde pocítí člověk smírnou a vznešenou tragiku smrti silněji. Opravdu, veliký kus krásy spočívá v pradávném, pietním kultu vzpomínky na zemřelé. Procházíme mezi kříži, vůní svící, květin a tlejícího listí. Tu a tam vzlykne bolest ještě čerstvých ran a rozechvělé ruce kladou na rov květy. Živí s mrtvými si dnes podávají zábnoucí ruce a mrtví jako by se ve svém spánku usmívali . . .

Nejstarší tišnovský hřbitov býval při jižní a východní straně kostela sv. Václava. Pohřbívalo se na něm až do roku 1837. Proti vchodu do kostelní věže, bývalé hlásky, stával až do roku 1896 obecní špitál, útulek pro zchudlé měšťany, v jehož druhé polovině byla „morna" nebo „kostnice", jak se tehdy říkávalo. V letech devadesátých byla vysoká hřbitovní zeď i vrata mezi kostelem i farou odstraněna a starý hřbitov po vysázení stromů byl přeměněn v park s krásnou vyhlídkou. Ze starého hřbitova je dochován jedinečně vzácný náhrobek Poláky zabitého primátora Jiříka Mydláře z r. 1620, s dobře čitelným nápisem. Náhrobek byl při stavbě radnice vkusně vezděn do nosného sloupu nynější zasedací síně.

Kráčíme-li dnes po nově vydlážděné cestě, parčíkem kolem kostela, jdeme po starém hřbitově, na jehož posvátné půdě – prostoupené prachem našich předků, si nyní hrají děti a večer na lavičkách se tisknou k sobě zamilovaní. Zde leží starý Tišnov, se svými rychtáři, purkmistry, konšely i prostými sousedy. Zde práchnivějí kosti obětí morů a choler, kdy bývalo denně až patnáct pohřbů – kdy vymíraly celé rodiny i s dětmi. Zde vytekly potoky slzí a dnes se tady . . .

Od čtyřicátých let minulého století pohřbívá se na hřbitově nynějším, na nějž věnovala svůj pozemek zámožná rodina Peterova, vlastnící velký právováčný dům na Horním rynku.

Procházíme mezi hroby, plamínky svíc kmitají a vosk stéká do květů chryzantém. Čteme jména dávno zemřelých majitelů domů – měšťanů a velkoměšťanů – nositelů zlatých c. k. záslužných křížů, počestných ochránců zpuchřelých tradic a vysokých límců. Je jich tady řada a my přemýšlíme mimoděk ještě dnes o jejich činech i touhách přervaných jednoho černého dne.

A pak se zastavujeme u opuštěných neznámých hrobů – hrobů zapomenutých. I zde však někdo dobrý rozsvítil svíci. V matném světle čteme věnování, které dali vtesat rodiče, když přišli po roce k hrobu svého syna, pruského vojáka, padlého v šestašedesátém. Verš končí smírem odevzdání:

Fritz, schlummre sanft, auf Wiedersehn. Du schläfst zu fest, wir müssen gehn.

Bylo by od nás nespravedlivé, kdybychom nenavštívili v tyto dny i půvabný hřbitůvek „Na Stráňově" v Předklášteří. Při východní straně kostelíčka, založeného roku 1555 abatyší kláštera Barborou Konickou ze Švábenic, nachází se malý přidružený hřbitůvek, kde má své posmrtné příbytky někdejší šlechta ze zámečku v Předklášteří.

Při vchodu do kostelíka stojí náhrobník bývalého majitele panství klášterního, barona Mundiho a prostý pomník sochaře Josefa Břenka. Žádný z tišnovských návštěvníků neopomine postát u hrobu známého divadelního pracovníka Jindřicha Ondřeje „Páry" a připomenout si posmrtnou skutečnost přečtením obsáhlého verše na jeho pomníku.

Mnohé hroby Tišnováků bychom na našich hřbitovech marně hledali. Jsou roztroušeny v širé cizině, hroby hrdinů, kteří dali své životy za vlast, za svoje spravedlivé přesvědčení. Za všechny v hluboké úctě klademe kytici rudých aster na hrob Neznámého partyzána blíže vchodu na dnešní hřbitov.

Foto: Václav Borek

V dohledné době už pozbude platnosti i vžité úsloví, že zesnulí tišnovští občané „odpočívají na Hrádku". Ať se vztahují k nynějšímu hřbitovu či spíše k památce těch, kteří tu odpočívají, sebe vřelejší vzpomínky, život se hlásí o své: město se rozrůstá, roste i počet těch, pro které je třeba zajistit místo pro spočinutí v rodné zemi, a tak ani na hřbitově už se nedostává místa. Městský nár. výbor se ocitl před naléhavým úkolem vybudovat nový hřbitov, vyhovující všem podmínkám hygienickým, technickohospodářským i kulturním a společenským.

Vhodný pozemek pro nový hřbitov byl získán v trati Šatany, přiléhající k severozápadnímu svahu Klucaniny směrem k Železnému. Zpracování návrhu na vybudování nového hřbitova se s nevšedním zaujetím ujal ing. M. Kramoliš, jeden z našich velmi úspěšných architektů. Návrh našeho hřbitova je esteticky velmi účinný a počítá s možnostmi všech kulturních způsobů pohřbívání, s moderní obřadní síní a technicky plně vyhovujícím vybavením (osvětlení, voda, komunikace, kanalizace atd.). Doufejme, že se podaří získat i potřebné prostředky k realizaci zdařilého objektu.

–lš–

VZPOMÍNÁME...

1. 11. před 118 lety se v Podměstí u Chrudimi narodil český spisovatel

Josef Soukal

Jako učitel působil nejprve na Bystřicku, od r. 1838 byl řídícím učitelem v Borači, později žil v Tišnově, kde i r. 1928 zemřel. Vydal celou řadu knih a mnoho básní, povídek i odborných článků napsal pro moravské časopisy a almanachy. Byl spoluzakladatelem pedagogického časopisu Národ a škola.

1. 11. vzpomeneme 25. výročí dne, kdy tragicky zahynul

JUDr. Josef Drbal

znovuzakladatel Sokola, organizátor výstavby sokolovny, významný kulturní pracovník a buditel českého národního života v Tišnově na přelomu stol.

14. 11. plyne 111 let od narození kněze spisovatele

Leopolda Kolíska

Působil i v Předklášteří. Mimo několika knih vydal i dva spisky o klášteře Porta coeli.

(i)

Z GALERIE HRDINŮ

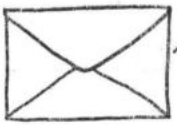
Antonín Křenek se narodil 19. 11. 1896 v Tišnově, kde se vyučil holičem. V roce 1914 narukoval na ruskou frontu a přeběhl do zajetí. Byl dvakrát raněn. Po válce se v Rusku oženil a žil v Irkutsku na Sibiři. Pracoval jako vedoucí na pile a dlouhá léta jako vedoucí provozního oddělení v továrně na barvy. Byl několikrát vyznamenán jako vzorný pracovník. Ve Velké vlastenecké válce, jako příslušník armády generála Svobody, účastnil se bojů u Sokolova, o Dukelský průsmyk a osvobozování Slovenska a Moravy. Při přechodu dukelských strží a ledových řek ublížil svému zdraví. Srdce, které ho pohánělo 7.000 km dlouhou cestu – nevydrželo. Po krátkém pobytu v Tišnově, umírá 22. ledna 1946 v Zemské nemocnici v Brně, aniž by se mohl dlouho těšit ze shledání se svými sourozenci, spolužáky a kamarády, s kterými se přes 30 let neviděl.

Antonín Křenek byl dobrý a oblíbený člověk. Svědčí o tom řada dopisů, které dostával během své nemoci od svých kamarádů z vojny, kteří na něho s láskou vzpomínali.

Byl člověkem skromným, nedovolával se svých zásluh a nedomáhal se žádných osobních výhod. Čest jeho památce.

J. H.

přišlo nám psaní .....

Jak jsme již psali v minulém čísle dostali jsme krásný i milý dopis až z daleké Gruzie od R. Kouřila. Protože je to dopis velmi zajímavý, rádi bychom se o něj podělili s vámi, i když v poněkud zkrácené formě.

Vážená redakce, posílám Vám své vzpomínky na dny prožité v Tišnově. Promiňte mi, že píši rusky, ale česky psát už znám velmi málo. V mém životě se tak stalo, že mám dvě vlasti. Jedna – to je místo, odkud jsou mi rodiče a všichni příbuzní – to je Tišnov. Druhá – to je ta, kde jsem se narodil, učil se a prožil celý svůj život – Rusko. Miluji a vážím si jak jedné, tak i druhé vlasti. Nyní žiji v Gruzii ve městě Rustavi, 22 km od hlavního města Tbilisi. Jako devítiletý chlapec jsem byl společně s otcem v Tišnově. Za rok po skončení institutu v Rusku, přijel jsem do Tišnova, kde jsem žil u babičky Muchové. S dědečkem Antonínem jsem pracoval v zahradě při sklizni ovoce. Volný čas jsem věnoval hře v kuželky a velmi často jsem býval v hostinci u pana Ondřeje. (R. Kouřil nám poslal též historickou fotografii, žel pro špatnou kvalitu ji nemůžeme otisknout.) Ale Ondřeje už není. Viděl jsem jeho hrob na hřbitově v Předklášteří, kde má na pomníku originální nekrolog, který si napsal ještě před smrtí. V roce 1963 jsem byl opět v Tišnově. Nezapomínám na chvíle, kdy žáci devítiletky z Předklášteří dali mně a ženě ohromnou kytici karafiátů, když jsme měli ve škole besedu o Gruzii. O této besedě psaly v r. 1963 brněnské noviny. Ani nyní neztrácím spojení s Tišnovem, dopisuji si s tetou Bertou Muchovou a s mým velkým přítelem Drahošem Šikulou, který mně pravidleně posílá Naše Tišnovsko. Doufám, že se ještě počtvrté podívám do Tišnova, pokud mi zdraví dovolí, vždyť mám již 65 let.

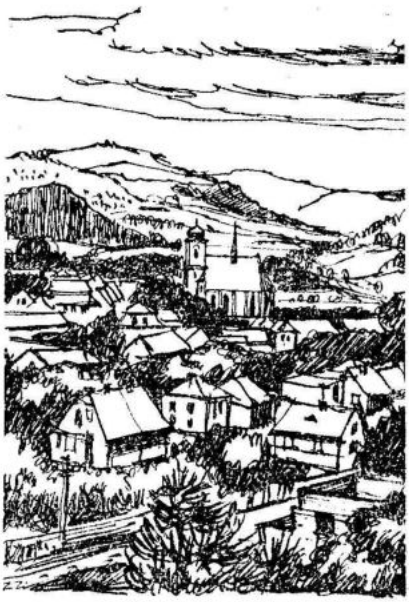
Srdečný pozdrav redakci a všem Tišnovákům.

Děkujeme za milý dopis, přejeme pevného zdraví a budeme se těšit na brzkou shledanou. (přeložil mp)

NAŠE LISTOPADOVÁ VYCHÁZKA

Podívejte se s námi do starobylého městečka Doubravníka, ležícího v protáhlém údolí řeky Svratky. Z okolních kopců – z Bozinky, Brda a Pláňavy jsou zajímavé pohledy do okolí.

První zmínka o Doubravníku je z r. 1208, kdy tu založil Štěpán z Medlova panenský klášter augustiniánek. Podle nedoložených zpráv byl tento pobořen od Tatarů v roce 1241. Za necelých dvě stě let se přihnala další pohroma na městečko, když tudy táhli husité na Kroměříž. Obec, klášter i kostel byly zničeny. Nynější kostel Nalezení sv. Kříže byl postaven z bílého pernštejnského mramoru ve slohu pozdně gotickém, přecházejícím v sloh renesanční. Stavba, s níž se započalo v r. 1535, byla zhruba dokončena v r. 1557. Nejmladší části této stavby je věž, kterou dohotovili podle dobového stylu až na konci 18. století. Raritou je venkovní omítka úctyhodného stáří 400 let, dodnes velice pevná. V interiéru, pod bohatou síťovou klenbou, se nachází plastická výzdoba oltářů od Schweigla a oltářní obraz od Maulpertsche. Mistrovským dílem je sloup s kazatelnou z doby před 429 lety. Pod dlažbou byli pochováni ve stříbrných rakvích pánové z Pernštjena a Lichtenštejnové.

Hrobka zvenku přistavěná se stala posledním příbytkem rodu Mitrovských, litinové rakve sem byly dovezeny ze sléváren v blízkém Štěpánově.

Varhany staré dvě stě let mají nádherný zvuk: nedávno byly na nich nahrávány skladby starých mistrů na desky Supraphon.

Text: V. Borek, kresba Z. Zatloukal

KDYŽ KVETOU OCÚNY

je to neklamným znamením, že je podzim. Však už lesy velmi nápadně ztichly a jen pod nohama osamělého chodce nebo houbaře zapraská větvička, přes cestu přeběhne nějaký lesní tvoreček a zmizí v koruně stromu. Okraje lesa ještě zdobí chrpa luční, vřes, jestřábník lesní i jestřábník chlupáček a jiní vytrvalci, ale všechno se už chystá na zimu. Jen louky se ještě ozdobily krásnými světle fialovými květy ocúnu.

Je to zajímavá rostlinka. Je vytrvalá, s hlízou hluboko pod zemí. Zajímavá je tím, že se květy o velice dlouhé trubce vytváří na podzim (kvete od srpna do října), ale plody až na jaře, současně s listy (v květnu až červnu). Listy jsou podlouhle kopinaté, sytě zelené, zašpičatělé. Plod je vejčitá tobolka s četnými semeny. Protože ocún kvete a nemá listy, říkají mu někde lidé naháček.

H. S.

PŘÍRODA USÍNÁ

První větší mráz spálí snad všechny květy. Je to pak smutný pohled na růže, jiřiny i astry v zahrádkách, na ty nejstatečnější ze statečných, jak zežehnuty do hněda věší své hlavičky. Stačil jim jen malý úsměv sluníčka, aby ještě vytvářely květy a také je pyšně ukazovaly. Ale za tu pýchu musely zaplatit svou krásou. Teď bez reptání a odevzdaně se dají růže ostříhat, přikrýt chvojím a pak ještě dostanou peřinu bílého prachového sněhu a tak budou měkce spát a čekat, až je jaro opět zavolá. A my s nimi počkáme na první jarní úsměv sluníčka. Až dřiny rozkvetou na Květnici do zlata, až skřivánek nad ní zazpívá, až bude vysoké jarní nebe, znovu se tam vrátíme.

H. Š.

LETNÍ KINO – tečka za sezónou

První sezóna nového letního kina v Tišnově, třebaže poznamenaná mnoha technickými a organizačními potížemi, poskytla řadu cenných a poučných poznatků a zkušeností. Areál sám je v pěkném přírodním prostředí a právem je hodnocen jako významný příspěvek k zvelebení města a významný přínos pro jeho kulturu. Tím nepochopitelnějším je proto občanům nemorální a nekulturní chování řady mladých lidí. Snaha bezplatně sledovat program je sice nemorální a nezodpovědné jednání, ale nesmyslné ničení a poškozování sotva vybudovaných hodnot, které mají sloužit ušlechtilé zábavě a kulturnímu povznesení všech občanů, je ještě daleko horší skvrnou na charakteru mladých pachatelů; neslouží ke cti ani jejich rodičům, že nevěnují pozornost kontrole takového chování svých dětí, které ztrpčuje divákům pobyt v kině a porušuje dobrou pověst města. Poučení pro budoucnost, žel trochu trpké, je to i pro společenské organizace, zejména v obvodu sídliště pod Klucaninou, a pro místní školy a kulturní instituce. -lš-

PODHORACKÉ MUZEUM

Předklášteří – Porta-coeli

Stálá expozice z dějin Tišnova a Tišnovska.

Malá galerie: České moderní umění malířské a Tišnov ve staré fotografii. Otevřeno: út – pá 8–16, so 8–12 ne 8–14. V pondělí zavřeno.

RESTAURACE BRNO-VENKOV

si Vám dovolují doporučit tyto své provozovny:

HOTEL KVĚTNICE

ubytování, uspořádání svatebních hostin, možnost konání školení.

HOTEL U NÁDRAŽÍ

ubytování, uspořádání svatebních hostin.

RESTAURACE POD KLUCANINOU

uspořádání svatebních hostin.
Každou sobotu hudba a tanec.

TANČÍME DENNĚ

ve vinárně **GRILL.** Otevřeno 20–03. Zveme Vás k posezení v příjemném prostředí s hudbou a tancem.

SZK ROH v Tišnově

Pondělí 2. 11. – dopoledne, sál SZK
VÝCHOVNÝ KONCERT
pro ZDŠ na Gottwaldově ul.

Středa 11. 11. v 19 hodin – sál SZK přednáška LA
HISTORIE TIŠNOVA
s promítáním barev. diapasitivů z oslav 70 let města Tišnova.

Sobota 28. 11. ve 20 hodin – sál sokolovny
VEČER s pí. ALENOU TICHOU
a orchestrem Jazzband swing.
Jednotné vstupné 10 Kčs.
Předprodej vstupenek v SZK Tišnov.

Vzdělávací činnost:

Pondělí – čtvrtek – jazykové kursy
Každé pondělí – kurs šití
Každé úterý – kurs JOGY
Každé úterý a pátek – hudební kurs
Každý čtvrtek – kurs společenské výchovy a tance
Každý pátek – kurs pletení strojem
Každá sobota – loutková pohádka pro děti

GALERIE JOSEFA JAMBORA

Brněnská č. 475.

Stálá výstava obrazů zasloužilého umělce J. Jambora z jeho odkazu městu Tišnovu. Otevřeno: ne 9–12.

SOKOLOVNA V TIŠNOVĚ

21. 11. 1970 v 18 hod. vystoupí **53členný lid. umělecký soubor z Krasnodaru.**

Podrobnosti na plakátech a pozvánkách.

Odbor Sokola TJ Baník v Tišnově zahájil **pravidelné cvičení základní tělovýchovy** ve všech věkových skupinách.

Přijďte také!
Mužské složky: úterý a pátek
Ženské složky: pondělí a čtvrtek

KINO PANORAMA

1. ne – 17.30 a ve 20 hod.

● **MNOHO OPATRNOSTI PRO NIC**

Anglický barevný film o tom, co všechno zavinil aspirin. Česká verze.

2. po – 17.30 hod., 3. út – 17.30 a ve 20 hod.

● **HOSTINEC U KAMENNÉHO STOLU**

Český film podle románu K. Poláčka.

5. čt – 17.30 a ve 20 hod.

OPERACE BĚLEHRAD

Dobrodružný jugoslávský film.

7. so, 8. ne – 17.30 a ve 20 hod.

ŠKOLA V TAJZE (širokoúhlý)

Sovětský film. První rok mladé učitelky.

9. po – 17.30 hod., 10. út – 17.30 a ve 20 hod.

● **ZLOČIN DAVIDA LEVINSTEINA**

Francouzský barevný film. Drama důsledné pomsty. Česká verze.

12. čt – 17.30 a ve 20 hod.

● **TANGO PRO MEDVĚDA**

Český film. Satira na turistický ruch a honba za devizami.

14. so, 15. ne – 17.30 a ve 20 hod.

● **ZBOJNÍKOVA MILENKA** (širokoúhlý)

Bulharsko-italský barevný film. Drama z poloviny XIX. století.

16. po – 17.30 a ve 20 hod.

ZÁLESÁK (širokoúhlý)

Anglický barevný film s Ritou Tushinghamovou v hlavní úloze.

17. út – 17.30 a ve 20 hod.

UKRADENÁ NEVĚSTA

Sovětská barevná filmová komedie. Česká verze.

19. čt – 17.30 a ve 20 hod.

● **TEREZA**

Český kriminální film podle motivů románu A. Sedlmayerové.

22. ne, 23. po – 17.30 a ve 20 hod.

● **TYGR A KOČIČKA**

Italský barevný film. Veselé vyprávění o nevěrném manželovi a náročné milence. Česká verze.

24. út – 17.30 a ve 20 hod.

● **SVATEJ Z KREJCARKU** (širokoúhlý)

Český širokoúhlý film.

26. čt – 17.30 a ve 20 hod.

HIPPOKRATOVA PŘÍSAHA

Sovětský film. Dramatický příběh mladého lékaře.

28. so, 29. ne, 1. út – 17.30 a ve 20 hod., 30. po – 17.30 hod.

● **PTÁCI**

Americký filmový horror Alfreda Hitchcocka.

Dětská představení:

1. ne – 9.30 hod.

SMRT JOEA INDIANA

Rumunský barevný film. Česky mluveno.

8. ne – 9.30 hod.

OSTROV NA PŘEDMĚSTÍ

Sovětský barevný film. Česká verze.

15. ne – 9.30 hod.

PERNÍKOVÁ CHALOUPKA

Český barevný film.

22. ne – 9.30 hod.

SYN PLUKU

Sovětský film. Česká verze.

29. ne – 9.30 hod.

ČERNÝ PASAŽÉR

Sovětský barevný širokoúhlý film.

Vstupné děti 2 Kčs, dospělí 4 Kčs.

Filmy označené ● mládeži do 15 let nepřístupny.

ZA ZMĚNY PROGRAMŮ ODPOVÍDAJÍ POŘADATELÉ

Kulturní zpravodaj **NAŠE TIŠNOVSKO** řídí redakční rada při kulturní komisi MěNV v Tišnově. Odpovědný redaktor dr. L. Stejgerle. Adresa redakce: MěNV Tišnov. Tisk Grafia 11 Dolní Kounice - Kult/456.12-1970/Ves - 45. 2079-70

Kulturní zpravodaj

Naše TIŠNOVSKO

Vydává MěstNV v Tišnově
Cena 1 Kčs

PROSINEC 1970

PRVNÍ VÝROČÍ

Až překvapivě rychle uplynul celý rok a předkládáme čtenářům závěrečné číslo prvního ročníku Našeho Tišnovska. Třebaže je to teprve první výročí, je vhodnou příležitostí k zamyšlení nad tím, co se podařilo, co čtenáře zaujalo a co takový žádoucí ohlas nevyvolalo; vždyť jsme přistupovali k přípravě a k vydávání Našeho Tišnovska s nadějí a přáním získat přízeň a oblibu čtenářů. Jestliže některé náznaky a fakta opravňují redakci k mínění, že se náš záměr aspoň v hrubých rysech splnil, nepovažujeme to za zásluhu pouze redakčního kolektivu; přispěly k tomu i Vaše podněty, milí čtenáři, projevená mínění, přání a názory, které nám pomáhaly nalézt správnou cestu v naší práci. Redakční kolektiv si Vašich podnětů velmi váží, poněvadž spokojenost a uznání čtenářů je zatím jedinou, ale také nejlepší odměnou za jeho dobrovolnou nadšenou práci.

Na závěr ročníku proto redakce srdečně děkuje všem spolupracovníkům, přispívatelům i kolportérům za vše, čím přispěli ke zdaru společné práce, radě MěstNV v Tišnově pak za pochopení a podporu Našeho Tišnovska. Všem, a zejména pak Vám, milí čtenáři, přejeme do nastávajícího roku mnoho osobních úspěchů a pohody, především nad stránkami nového ročníku Našeho Tišnovska.

-Iš-

místo kytičky

zasíláme co nejsrdečnější blahopřání občanům našeho města, kteří se v prosinci dožívají význačného životního jubilea, 80. narozenin a více. Přejeme jim zdraví, spokojenost a osobní pohodu. Blahopřání adresujeme těmto občanům:

Olze Braunové, Tišnov II, Lieberzeitova 1036. Dožívá se 9. 12. 81 roků.

Evě Růžičkové, Tišnov, Hybešova 856. Dožívá se 12. 12. 96 roků.

Adele Svobodové, Tišnov II, Víska 1141. Dožívá se 13. 12. 81 roků.

Marii Mazourové, Tišnov, Brněnská 157. Dožívá se 14. 12. 83 roků.

Josefě Kulíškové, Tišnov II, Ondřejova 1298. Dožívá se 14. 12. 84 roků.

Rudolfu Blahákovi, Tišnov, Horova 945, Dožívá se 19. 12. 89 roků.

Anně Kosíkové, Tišnov, Hybešova 690. Dožívá se 20. 12. 80 roků.

Emilii Pařízkové, Tišnov, Kukýrna 39. Dožívá se 22. 12. 80 roků.

Heřmě Smíškové, Tišnov, Jungmannova 68. Dožívá se 23. 12. 93 roků.

Marii Dvořákové, Tišnov, Dvořákova 392. Dožívá se 24. 12. 80 roků.

Štěpánce Mudrochové, Tišnov, Koráb 132. Dožívá se 25. 12. 85 roků.

Cecilii Kadlecové, Tišnov, Družstevní 537. Dožívá se 29. 12. 80 roků.

Spor o rubriku „Místo kytičky" vyřešili naši čtenáři sami. Jednoznačně svými hlasy rozhodli, aby i v příštím ročníku pokračovala. Vyskytly se však přitom některé návrhy a názory, kterým bychom rádi vyhověli. Proto chceme zavést v příštím ročníku rozšíření „kytičky" také o blahopřání objednaná; podníky, závody, společenské organizace i jednotliví čtenáři mohou touto cestou blahopřát spolupracovníkům nebo svým milým při nejrůznějších příležitostech a jubilejích za poplatek 10 Kčs za první řádek, ostatní řádky à 7 Kčs. Zájemce prosíme, aby objednávky posílali redakci 2 měsíce předem.

-Iš-

Foto na titulní straně Josef Ptáček

OKÉNKO PAMĚTNÍKŮ

Bylo již mnoho napsáno o tišnovském gymnasiu v souvislosti s 50. výročím, ale rádi bychom se k tomuto jubileu alespoň v krátkosti vrátili a otiskli část vzpomínek MUDr. Antonína Bílého, tišnovského rodáka, ředitele OÚNZ-5 v Praze. V příspěvku Hej, páni konšelé!..., vzpomíná MUDr. Bílý s láskou na své tišnovské profesory. Deime tedy slovo autorovi a pamětníci si mohou zavzpomínat s sebou.

A léta plynula.

V té době se nám uprostřed studia, příprav, úloh, vyvolávání ani nezdálo, že nějak rychle (?). To přišlo až později – v životě. Ale i z té neiranější doby zůstaly některé vzpomínky nesmazatelně vryty do paměti, na profesory, kteří nás opravdu dobře do života připravili.

Profesor Macků.

Reálné předměty jsem zvládal celkem bez potíží. Pokud se tak neuváženě dá o studijních předmětech vůbec mluvit. Ale s mateřským jazykem jsem dost zápolil, zvláště pak při slohových úkolech, z nichž mi nejhůře šly domácí slohové úkoly. Naštěstí tady mi pomáhala maminka a celkem úspěšně. My jsme to samozřejmě tajili a nejvíc před profesorem Macků, naším češtinářem. Ten potkal jednou maminku, když už jsem byl v septimě, znali se spolu velmi dobře. Potutelně se k ní naklonil a sdělil jí: „Tak, paní Anno, tentokrát ten úkol byl jenom na dvojku".

Buď a nebo.

Byli jsme v rozpacích, celá třída i s profesorem chemie. Ne a ne rozřešit chemickou reakci. A mně se to, čert ví jak, podařilo. Opravdu brilantně, to ještě dnes musím přiznat, i když netrpím na samochválu, ale uznejte, takový úspěch. Profesor Hrubý nade mnou pokyvoval hlavou a pravil: „Studente, z vás buď bude dobrodruh, nebo něco užitečného v životě". Když jsem pak byl na svém prvním lékařském místě ve Velkých Opatovicích, potkal jsem jednou, na cestě k pacientovi, profesora Hrubého, který v té době působil na gymnasiu v blízkém Jevíčku. To víte, že po létech jsme se srdečně pozdravili, vzpomínali a já jsem připomněl: „Pane profesore, pamatujete si, co jste mi tehdá v septimě prorokoval?" Pan profesor se srdečně zasmál a povídá: „Já vím a jsem rád, že se splnilo to druhé."

Před maturitou.

Vedl nás k ní, jako třídní, profesor francouzštiny Holec. Z tohoto předmětu jsme však maturovali pouze čtyři. Já však, mimo přípravy k maturitě, jsem měl ještě povinnosti, které s maturitní zkouškou sice přímo nesouvisely, ale byly neméně důležité. Byl jsem totiž od primy starostou třídy a ve „svatém týdnu" jsem se musel starat také o úspěch maturitního večírku a pro všecky události, které souvisely s ukončením maturity. To kupř. také znamenalo zvát rodiče maturantů na večírek. Profesor Holec se potkal s mou matkou a ptal se jí: „Tak co, jakpak se Toník učí k maturitě?". Maminka mě chtěla samozřejmě pohotově zachránit s tím, že informovala pana profesora, jak stále chodím a předříkávám si všechny francouzské literáty, klasiky a ještě bůh ví co. Profesor Holec pokýval moudře hlavou a povídá mamince: „To rodiče na Lomnici, (kde bydlelo několik našich spolužáků), měli asi velkou radost, když jim místo zvaní na večírek, předříkával ty francouzské literáty... vždyť jsem ho tam před dvěma hodinami potkal".

Slovo máte vy

Profesor Josef M. Weimann z Brna nám píše: „Nejsem rodák z Tišnova, ani z okolí (narodil jsem se v Brně), ale k Tišnovu a k Tišnovsku jsem měl vždy velmi těsné a pěkné vztahy. Za studentských let jsme většinou s rodiči jezdívali na Tišnovsko na prázdniny, častokráte jsem okolí Tišnova prochodil pěšky. V r. 1927 jsem byl na prázdninách v Podolí a tam jsem právě poznal matku Jos. Uhra, ve třicátých letech jsme pak jezdívali do krásného údolí Mezihoří u Louček... A u Vašeho zpravodaje se mi právě líbí to, že se neomezujete na Tišnovsko podle dnešního administrativního rozdělení."

V závěru svého dopisu prof. J. M. Weimann dává návrh, aby cesta do Doubravníka, kam nás zavedla naše listopadová vycházka, byla pojmenována „Stezkou Josefa Uhra" k letošnímu spisovatelovu výročí: „Snad by se mohla turistická cesta červeně značkovaná, vedoucí z Tišnova pod Květnicí lukami do Štěpánovic a Podolí, dále pak, stále podél Svratky, kolem papírny na Prudké do Doubravníka pojmenovat jménem Josefa Uhra, aby ti, kdo tudy půjdou si připomínali, že po této cestě kdysi chodíval černovlasý chlapec, který ve svém díle oslavil tento kouzelný kout naší Moravy."

Také druhý dopis nám přišel z Brna, a protože se nám líbil, vyjímáme z něho: Bydlím v Brně, ale v Tišnově studuji na gymnasiu v prvním ročníku. Tišnov znám již delší dobu. Velice se mi líbí zdejší kraj, který je takový měkký, přívětivý a uklidňující, i samo město. Hned v prvních dnech školního roku jsem si v „budce" u nádraží zakoupil Váš časopis a velmi se zaradoval, že něco podobného v Tišnově vychází. V říjnovém čísle se ptáte, jestli má být zvětšen počet stran Našeho Tišnovska. Rozhodně ano. Čtenáři většinou na nějaké té koruně nezáleží a rád si požitek z četby prodlouží. Celý časopis je velmi hezký a myslím, že i člověk znalý Tišnova se vždy něco nového a zajímavého doví.

Váš věrný čtenář Pavel Jiráček, Brno. Za oba milé dopisy děkujeme a pozdravujeme všechny naše čtenáře v moravské metropoli.

(vb)

PŘIJĎTE SI ZALYŽOVAT

Asi 15 kilometrů od Tišnova směrem na Lomnici jsou obce Brumov, Osiky a Synalov, které leží pod kopcem Sýkořem. Příznivé zimní povětrnostní podmínky v okolí dávají občanům brněnského okolí možnost využití zdejšího prásného prostředí k prodloužení zimní lyžařské sezóny. Není proto divu, že již po řadu let zajíždějí do Brumova a okolí žáci tišnovských škol, a to nejen za sněhem, ale i v létě za rekreací.

SRPŠ při základní devítileté škole na Smíškově ulici navázalo spolupráci s ředitelem Uranových dolů v Dolní Rožínce. Oba partneři se rozhodli, že vybudují „Na Stanislávku" lyžařský vlek, nebo-li po lyžařsku „šlepr". Celý plán byl během loňského letního období realisován a následující sezónu byl již vlek ve zkušebním provozu. Hodnota celého díla je asi 50 tisíc korun – délka vleku je 200 metrů. Za sebou může jet současně sedm lyžařů. Výhoda celého zařízení je zřejmá z následujícího srovnání: Při výstupu pěšky sjede průměrný lyžař za dopoledne asi šestkrát, při použití „šlepru" si zajezdí dvacetkrát.

Současně pokračují práce na zlepšení provozu vleku, aby sloužil ke vší spokojenosti milovníkům zdejšího kraje, především naší tišnovské mládeži. Všem, kteří budovali vlek, patří dík. Jmenujme alespoň některé z nich: ing. Konečný, ing. Kutěj, Bohuslav, ing. Braha, Matonoha – tito se nejvíce na celé akci podíleli.

Lyžaři jistě uvítají i menší občerstvení, které připravuje JZD Osiky přímo u dolní stanice vleku. Je také pamatováno na prostor pro parkování aut.

Zásluhou obětavých rodičů tišnovských dětí bude mít krajina pod Sýkořem přitažlivou atrakci a děti i mládež z širokého okolí něco záviděníhodného, co jsme zatím viděli pouze v horských oblastech.

Miloš Pokorný

NÁŠ MEDAILÓNEK

Spisovatel JOSEF UHER, jemuž je věnován dnešní náš medailónek, není sice tišnovským rodákem, ale s Tišnovem a s Tišnovskem je srostlý samými kořeny svého života i celým svým literárním dílem.

Jeho skutečným domovem bylo blízké Podolí, kde se narodil 14. 12. 1880. v chalupě jednoho z chudých tkalců; tkalcovské řemeslo poskytovalo chudé živobytí i mnoha jiným tehdejším obyvatelům tohoto zákoutí na okraji Vysočiny. Uhrův otec toto více nežli skrovné živobytí opustil při první příležitosti k získání lepšího výdělku – na stavbě dráhy. Malý Josef tedy poznal těžký život chudých, těžce pracujících lidí dokonale a nelze se proto ani divit, že jeho pozdější spisovatelské dílo je celé zasvěceno proletářské sociální problematice.

Prvního vzdělání se dostalo Josefu Uhrovi na dvojtřídce v Borači, od učitele-spisovatele Soukala (působil i v Tišnově), který byl mladému Josefovi Uhrovi nejen dobrým rádcem, ale později snad i vůbec prvním jeho životopiscem. Přemýšlivý chlapec se rozhodl, že bude učitelem a spisovatelem. Proto od r. 1893 navštěvoval měšťanskou školu v Tišnově a pak učitelský ústav v Brně; pravidelné cesty pěšky do Tišnova podél Svratky a všechno, co při nich poznal a zkusil se později zřetelně odrazilo v Uhrově literárním díle. V několika svých povídkách mistrně charakterizoval Tišnov i Tišnovsko devadesátých let minulého století.

Jeho sen – stát se spisovatelem – se mu sice splnil, ale zákeřná nemoc, důsledek nuzného mládí, jej předčasně sklátila do hrobu (8. 12. 1908), aniž mohl svůj spisovatelský talent náležitě rozvinout. Z jeho nedokončeného díla jsou nejvýznamnější dvě knihy povídek, „Kapitoly o lidech kočovných" a „Dětství a jiné povídky". Množství svých povídek publikoval porůznu v mnoha časopisech, zejména v Lidových novinách. Pro výrazně sociální zaměření svých povídek byl dokonce přirovnáván ke klasikovi proletářské literární tvorby Maximu Gorkému, jinak však zůstáváme jeho docenění ještě leccos dlužni.

-lš-

STALO SE PŘED STO LETY...

Svobodný pán Theodor won Bauer, majitel cukrovaru založeného v r. 1860 v Předklášteří, zamýšlí postaviti proti cukrovaru rozsáhlé rodinné sídlo a kolem vily založiti anglický park.

P. s. Stavba byla zahájena až roku 1874 a téhož roku dokončena. Řadu let sloužila budova jako dětská ozdravovna. Nyní má být přestavěna na nemocnici. Přestavba bude tak dokonalá, že z původního panského sídla zůstanou jen obvodové zdi.

J. H.

MALÉ KAPITOLY Z HISTORIE TIŠNOVSKA

ZE STARÝCH MĚSTSKÝCH ŘÁDŮ

Hana Přileská:

Při pořádání písemností města Tišnova byl v pozemkové knize z roku 1735 nalezen městský řád, který podle udání písaře knihy vznikl před rokem 1454. Jeho stylizace i jazyk ukazují na vzdělání a národní cítění obyvatel městečka Tišnova v patnáctém století. Uvádím jej zde v plném znění, jako ukázku písemností s jakými se můžeme setkat ve fondech Okresního archivu Brno-venkov, který nyní archiv města Tišnova spravuje a jehož písemnosti, týkající se Tišnovska, jsou uloženy v klášteře Porta coeli.

„Město Tišnov toto za právo má a v těchto svobodách od starodávna sedí, jak v starých knihách se vynachází od roku 1454 a 1550 a zasej sem do těchto purgrechtních knih pro budoucí paměť připsáno jest Léta Páně 1735. Totiž předně toto město za právo má že nesedí v žádných robotách spravedlivých, než co z prosby činí".

Item to právo má v řece ryb lovení ve středu a v pátek do poledne a v kalnou vodu vždy lapati.

V tyto obci má být každý poslušen úředníkům panským v dobrým.

Item má každý poslušen býti jak představenému počestnému úřadu, tak taky právu rychtářskému.

Item aby žádný jeden na druhého vadu nepouštěl, aby žádný podruh ani sáh na obci nestavěl bez vůle starších.

Aby žádný v plotě neobracel pařezy na obec, než sám na své.

Aby žádný přes roli nejezdil na zdýl, než na příč, aby žádný kameny nesmítal ze svý roly na jinou, aby žádný nehýbal kamením sadovým.

Průhonové pastýřům aby sužovány nebyly, aby žádný kvaltu nedělal v hospodářovým domě.

Aby sobě práva žádný nedělal sám, než na úřad má vnésti.

Kdožby nevěděl mezi k svému domu, nemá o svým úmyslu stavěti, než na pány starší vznésti a oni jemu mají ukázati co komu sluší.

Průchodové spravedliví nemají zahražďováni býti.

Aby žádný po západu slunce snopů nenesl buď ze svýho neb z jiného roly.

Aby žádný v obecní lesy žádný kmen nesťal, ani k stavení, ani k palivu bez vědomí a vůle pana primátora a pánů purgmistrů.

Aby žádný nepásl nočního času.

Aby žádnýho hostě nechoval do třetího dne bez opovědi u pana rychtáře.

Komužby voda ujala a druhému přidala, že ten nemá k tomu právo míti, než pokudž meza ukazuje.

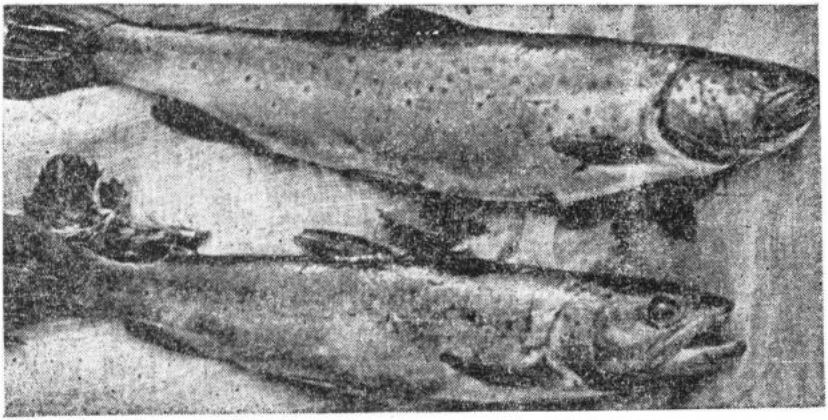
Aby žádný hnoje na obci nekladl, pakliby položil v druhej den aby vyvezl.

Aby žádný na obci popela nevyléval, ani nevysejpal, než kdež právo má.

Aby žádný dříví nekladl tu, kdežby škodno bylo obci.

Záchodové na vodě nemají býti.

Pekařky obecní nemají chleba roznášeti po domech, než na trh kdež právo jest.

Z RYBÁŘSKÉ HISTORIE

M. Jeřábek
Foto: Vl. Bílý

Jak se dovídáme z dochovaného zápisu, došlo na podzim před šedesáti lety, podle tehdy platných a užívaných stanov dne 15. prosince 1910 – k založení Rybářského družstva okresu tišnovského v Tišnově na dobu deseti let. Výměrem býv. okresní politické správy v Tišnově ze dne 11. 3. 1921 č. j. 2486/21 bylo trvání družstva prodlouženo o dalších 30 let, tj. do 30. ledna 1951. Podle uvedeného dokumentu byly oprávněny k výkonu rybářského práva obce Štěpánovice, Předklášteří, Tišnov, Hradčany, Březina, Lomnička, Železné, Jamné, Unín, Rohozdec, Deblín, Úsuší, Vohančice, Drásov a Malhostovice.

Prvním předsedou rybářského družstva byl Josef Dusík z Tišnova, v letech 1921-1929 stál v čele družstva Josef Pavlík z Tišnova, kterého v období 1930-1939 vystřídal Jan Vrchlabský. V r. 1940 byl zvolen nový výbor v čele s K. Mudrochem.

Hlavním revírem byla v minulosti stejně jako dnes řeka Svratka, povodí I-A-II-2 (spodní hranice pod obcí Březina, horní hranice nad Štěpánovicemi) a k němu patřily ještě spodní část Loučky, Besénku, Závistka a Lubě, v celkové délce asi 12 km.

Rybařilo se buď na udici nebo čeřenem. První zmínka o ceně povolenky k rybolovu je z doby kolem r. 1920; celoroční lístek pro chytání ryb udicí stál 6 korun, na čeřen rovněž 6 korun a na obojí dohromady 10 korun. V r. 1929 stál již celoroční lístek pro místní rybáře 52 Kč, pro rybáře z Brna a okolí 100 Kč. Roku 1930 byla cena povolenky upravena na 80 Kč a tak zůstala zhruba do r. 1943, kdy pro místní rybáře stála povolenka 85 K, pro hosty 125 K. I cenově se tedy rybářství u nás stalo přístupné široké veřejnosti.

Podle nejstarší dochované zprávy z r. 1929 na našem povodí rybařilo 46 rybářů, za 10 let – do r. 1938 – stoupl jejich počet na 138. Velký příliv nastal v období 2. světové války, kdy úlovky rybářů byly vítaným doplňkem jídelního lístku. V r. 1940 vzrostl počet členů na 220, v r. 1943 na 400 a v r. 1944 lovilo v Tišnově a okolí 479 rybářů. V roce 1945 poklesl počet členů na 409 a během uplynulých 25 let se pohybuje kolem 250 členů.

Rybáře pochopitelně nejvíce k vodě láká – vlastní úlovek. V tom směru se však na Svratce, bohužel, mnoho změnilo. V minulosti tu nebylo nouze o velké parmy a tlouště, nad četnými jezy bylo možno lovit kapry a štiky, v hlubších tažných proudech se blýskala početná hejna stříbřitých ostroretek, které po dlouhou dobu tvořily největší část celoročního úlovku. Je nám smutno po těchto stříbrných krasavicích s červenými ploutvemi. Jemný a náročný lov ostroretek na plavanou by byl velmi vítaným doplňkem dnešního rybolovu, který na Svratce převládá – muškaření.

Příště dokončení

NAŠE TIŠNOVSKO – OBSAH PRVNÍHO ROČNÍKU 1970

Název stati	číslo
Historie Tišnovska	
Dům „U Klínkáčů" (J. Hájek)	9
28. říjen 1918 v Tišnově (vb)	10
Jak se u nás mluvívalo (K. Fic)	10
Je tomu již čtvrt století... (J. Hájek)	4-5
Nejstarší veduta Tišnova (J. Hájek)	10
O historii znaku města (J. Hájek)	7
Původ jména Tišnov (K. Fic)	7
Rodný dům nešťastného primátora Jiřího Mydláře (J. Hájek)	3
Staré rody tišnovské (J. Hájek)	1
Tišnovské hřbitovy (J. Hájek-L. Štejgerle)	11
Tišnovské lázně (J. Hájek)	8
Tišnovští lékárníci-poštmistři (J. Hájek)	6
Výkupné za mord (J. Hájek)	2
Zaniklá vápenka (JH)	8
Zaniklý památník minulosti (J. Hájek)	9
Ze starých městských řádů (H. Přílešká)	12
Společenské organizace	
Družba tišnovských rybářů (M. Jeřábek)	11
20 let LŠU (vb)	9
Lovu zdar (vb)	4
Mezinárodní rybářské závody na Svratce (M. Plašil)	5
Něco o zahrádkářích (K. Fic)	3
Nejen pro včelaře (i)	7
OK 2 KEA (J. Ondroušek)	4
Rybářská šedesátka (M. Plašil)	2
Skauting na Tišnovsku (ša)	1
Sto let Sokola v Tišnově (K)	10
SZK v Tišnově (lš)	5-6
Tišnovští požárníci (K. Fic)	1
Z rybářské historie (M. Jeřábek)	12
Sport	
Až se tě léto zeptá... (J. Knoflíček)	6
Košíková v Tišnově (M. Pokorný)	7
Postoupí naši fotbalisté do I. A třídy? (J. Lukeš)	2
Radosti a starosti tišnovských házenkářů	3
Tišnovský hokej v nové sezóně (K. Seyfert)	1
Příroda	
Botanik prochází krajem (H. Šmardová)	5-6
Brambořík evropský (H. Š.)	9
Čebínka (H. Šmardová)	7
Když kvetou ocúny (H. Š.)	11
Klucanina (H. Šmardová)	10
Květena mezí a strání Českomoravské vysočiny (H. Š.)	8
Příroda usíná (H. Š.)	11
Medailónky	
Hynek Bím (lš)	4
Josef Jambor (lš)	1
Alois Král (lš)	2
Josef Lieberzeit (lš)	5
Vilém Máca PAV	10
Bedřich Macků (lš)	8
Jan Máša (lš)	6
Marie Pavlíková (mi)	7
Vladimír Josef Procházka (lš)	3
Bohuš Sedlák (lš)	9
Jan Šmarda (PAV)	11
Josef Uher (lš)	12
Z galerie hrdinů	
Jaroslav Gleich (vb)	6
Antonín Křenek (J. H.)	11
Josef Tesař (J. H.)	8
Nekrology	
Vladimír Řezníček (K. Cejnek)	7
Bedřich Stožický (vb)	3
Miloš Wasserbauer (i)	10
Různé	
25 let národních výborů (lš)	7
Město mění tvář (J. Vavřinová)	7
Nejednáme a nechováme se vždy nejsprávněji (JV)	4
Pohlednice z Lomničky (K. Fic)	8
Tišnovské proměny (L. Štejgerle)	1
Vlastivědná trasa Tišnovsko (M. Jeřábek)	5
Zima na Brumově (M. Jeřábek)	4

NAŠE PROSINCOVA VYCHÁZKA

Hřebeny kopců se tu sklánějí k Besénku a vítr se prohání údolím. Kde je čas loupeživých rytířů, kteří přepadávali bohabojné pocestné v tomto kraji pod Sýkořem. Žalostné hromádky kamenů porůznu navršených na příkrém pahrbku tu zůstaly z někdejšího jejich sídla, hradu Levnova. V hradním příkopu dávno vyschla voda, a v korunách stromů to tesknĕ šumí. Jednou za čas se najde pošetilec, který nedbaje úsměšků zaryje krumpáč do kamenité půdy v místech, kde by se snad dalo narazit na zapomenutý poklad či bečku vína v sesutém sklepení a pak se vrací s prázdnou... I tajemství podzemní chodby, která prý vedla dolů, do žlebského mlýna, už asi nikdo neobjeví. Možná, že právě tudy spěchal rytíř Bělínek za mlynářovou dcerou, která mu učarovala. Kdoví. Lidé si dodnes vyprávějí o nešťastném rytíři, který se prý oběsil v nedalekém lese; říkají tomu místu Bělínek.

Ke Stanislávkovi je v zimě cesta zavátá. Sem chodí pochovávat zemřelé ze Žlebu, z Osik a z Brumova. Pověst vypráví, že kostelík měl stát původně na kopečku mezi Brumovem a Osikami. Avšak zdivo ve dne pracně postavené bylo vždy v noci dvěma obrovskými orly odneseno na místo, tam kde stojí dnes vedle hřbitůvku...

V zimě tu ale smutno nebývá. To když se ve sněhu vyrojí velcí i malí lyžaři. Široko daleko zaznívá křik a smích od lyžařského vleku, který tu postavili tišnovští rodiče pro své děti. Pod Sýkořem je ráj lyžařů.

Text V. Borek, kresba Z. Zatloukal

BYDLENÍ DŮCHODCŮ

nevyhovuje vždy všem nutným požadavkům. K usnadnění péče o důchodce se správní odbor městského nár. výboru v Tišnově pokouší dosáhnout výstavby aspoň dvou domků o osmi bytech pro bydlení důchodců; usnadnilo by to mimo jiné výhody i lepší pečovatelskou službu. Projektový úkol na tyto domky je již zpracován, vede se jednání o hospodářské smlouvy s dodavateli. Akce je zahrnuta do plnění kroměřížské výzvy. S místem pro výstavbu těchto domků se počítá v ul. Hynka Bíma.

Odehnal

MISS ČESKOSLOVENSKO 1970

Mirka Jančíková nám poslala dopis, ze kterého se „vyklubalo" překvapení, blahopřání k Novému roku. Jeho text i fotografii naleznete na poslední stránce tohoto čísla.

VZPOMÍNÁME...

3. 12. 1970 uplyne 730 let ode dne, kdy zemřela česká královna, choť krále Přemysla Otakara I.

Konstancie

zakladatelka kláštera Porta coeli v Tišnově.
Královna pocházela z uherské královské rodiny Arpádovců.
Je pohřbena v našem klášteře.

4. 12. 1970 vzpomeneme 94. výročí narození tišnovského rodáka

Josefa Františka Karase

českého spisovatele, novináře a dramatika.

30. 12. uplyne 12 let od skonu tišnovského občana

Hynka Bíma

hudebního skladatele a národopisného pracovníka. (i)

Prosinec v SZK ROH Tišnov

1.–5. prosince – sál SZK

MIKULÁŠSKÉ BESÍDKY s nadílkami

členských závodů SZK.

Středa 9. prosince v 19 hod. – sál SZK

MEXICKÉ ŠLAPOTY

Setkání se Zdenou Opatrnou, účastnici pěší túry do Mexika.

Beseda bude doplněna filmy.

Vstup volný

Sobota 12. prosince ve 20 hod. – sál sokolovny

SYNKOPY 61

Taneční večer pro mladé.

Středa 16. prosince v 19 hod. – sál SZK

LA – přednáška zahrádkářů

Čtvrtek 31. prosince ve 20 hod. – sál SZK

SILVESTR v SZK ROH

K tanci i poslechu hraje Septet-club

Sdružený závodní klub ROH Tišnov, Mlýnská ul. sděluje, že v měsíci lednu 1971 započne druhý běh kursů šití a pletení strojem

Přihlášky možno podávat ihned v kanceláři klubu. – Telefon 666.

RESTAURACE BRNO-VENKOV

si Vám dovolují doporučit tyto své provozovny:

HOTEL KVĚTNICE

ubytování, uspořádání svatebních hostin, možnost konání školení.

HOTEL U NÁDRAŽÍ

ubytování, uspořádání svatebních hostin.

RESTAURACE POD KLUCANINOU

uspořádání svatebních hostin.

Každou sobotu hudba a tanec.

TANČÍME DENNĚ

ve vinárně **GRILL**. Otevřeno 20–03.

Zveme Vás k posezení v příjemném prostředí s hudbou a tancem.

PODHORÁCKÉ MUZEUM

Předklášteří - Porta-coeli

Státlá expozice z dějin Tišnova a Tišnovska.

Malá galerie: Výstava k 25. výročí osvobození Tišnova – Tišnovsko ve válečných fotografiích a dokumentech.

Otevřeno: úterý – pátek 8 – 16, sobota 8 – 12, neděle 8 – 14 hod. V pondělí zavřeno.

GALERIE JOSEFA JAMBORA

Brněnská č. 475.

Stálá výstava obrazů zasloužilého umělce J. Jambora z jeho odkazu městu Tišnovu. Otevřeno: ne 9–12, st. 14–17.

TJ BANÍK oznamuje následující akce v prosinci:

5. 12. 1970
MIKULÁŠSKÁ ZÁBAVA
20 hod. sokolovna.

13. 12. 1970
ČAJ
16.30 hod. sokolovna.

20. 12. 1970
ČAJ
16.30 hod. sokolovna.

25. 12. 1970
ŠTĚPÁNSKÁ ZÁBAVA
20 hod. sokolovna.

31. 12. 1970
SILVESTR
20 hod. sokolovna.

ZDŠ 1.–5. roč. v Předklášteří hostila v pondělí 2. listopadu 1970 členy Horáckého divadla z Jihlavy, manžele Wuršerovy, kteří v hodinovém pořadu žákům recitovali verše Hrubínovy, Stehlíkovy, Kainarovy, Čivrného a J. Nohy mimo jiné ukázky uměleckého předčítání. Akce zanechala na žáků hluboký dojem, kterého učitelé využijí k nácviku hodnotného uměleckého pásma k oslavě 50. výročí založení KSČ.

D. Šikola

Kulturní zpravodaj **NAŠE TIŠNOVSKO** řídí redakční rada při kulturní komisi MěNV v Tišnově. Odpovědný redaktor dr. L. Štejgerle. Adresa redakce: MěNV Tišnov. Tisk Grafia 11 Dolní Kounice - Povol. pod čís. Kult/456.12-1970/sm 60. 2223-70

KINO PANORAMA

1. út – 17.30 a ve 20 hod.

● **PTÁCI**

Americký filmový horror Alfreda Hitchcocka. Vstupné 4, 5, 6 Kčs.

3. čt – 17.30 a ve 20 hod.

● **DÝMKY** (širokoúhlý)

Český barevný film. Vždy jedna dýmka – vždy jedna žena – vždy dva muži.

5. so, 6. ne – 17.30 a ve 20 hod.

VÝSTŘEL V PRŮSMYKU

Sovětský film.

7. po – 17.30 a ve 20 hod.

● **STARCI NA CHMELU** (širokoúhlý)

První český filmový musical.

8. út – 17.30 a ve 20 hod.

● **GÉNIUS**

Slovenský film o ďábelských zásazích do lidské morálky.

10. čt – 17.30 a ve 20 hod.

AGŮV POKLAD

Maďarský barevný film. Romantická komedie z doby turecké nadvlády.

12. so, 13. ne – 17.30 a ve 20 hod., 14. po – 17.30 hod.

● **TRPYT V TRAVĚ**

Americký barevný film s Natalií Woodovou. Vstupné 4, 5, 6 Kčs.

15. út – 17.30 a ve 20 hod.

● **KOMEDIE S KLIKOU**

Český film. Veselý příběh o věrné nevěře.

17. čt – 17.30 a ve 20 hod.

● **HVĚZDY VELKÉHO VOZU**

Italský film režiséra L. Viscontiho s Cl. Cardinalovou v hlavní roli.

19. so, 20. ne – 17.30 a ve 20 hod., 21. po – 17.30 hod.

PAN WOLODYJOWSKI (širokoúhlý)

Polský barevný film podle slavného románu Henryka Sienkiewicze. Vstupné 8, 10, 12 Kčs.

22. út – 17.30 a ve 20 hod.

AGENT BEZ HESLA

Sovětský film. Špionážní příběh z Dálného východu. Česká verze.

25. pá, 26. so, 27. ne – 17.30 a ve 20 hod., 28. po – 17.30 hod.

● **DETEKTIV** (širokoúhlý)

Frank Sinatra v titulní úloze barevného amerického kriminálního filmu. Vstupné 6, 7, 8 Kčs. Česky mluveno.

29. út – 17.30 a ve 20 hod.

● **SMYK** (širokoúhlý)

Český psychologický příběh muže, který změnil svou tvář.

31. čt – 17.30 hod.

DOBRODRUH Z ISTANBULU (širokoúhlý)

Napínavý západoněmecký film s Horstem Buchholzem v hlavní roli. Vstupné 6, 7, 8 Kčs.

Dětská představení:

6. ne – 9.30 hod.

JAKÁ JE LIŠKA

Český barevný film.

13. ne – 9.30 hod.

ALADINOVA LAMPA

Sovětský barevný širokoúhlý film. Vstupné děti 2 Kčs, dospělí 4 Kčs.

20. ne – 9.30 hod.

KRTEK A ZVÝKAČKA

Český barevný film.

25. pá – 9.30 hod.

VÁNOČNÍ PŘEKVAPENÍ

Anglický film. Česká verze.

26. so – 9.30 hod.

KOCOUR V BOTÁCH

Sovětský barevný film. Česká verze.

Filmy označené ● mládeži do 15 let nepřístupny.

Návštěvníci mají nárok na uvedení na místo v nejbližší světelné přestávce. Filmová představení přístupná mládeži začínající po 18. hodině může mládež vyjímečně navštívit jen v doprovodu dospělých osob. Předprodej vstupenek: pátek 15–18 hod., sobota 8–10 hod., pokud není nával u pokladny též při prodeji vstupenek hodinu před začátkem každého představení. Vstupné na klasické filmy 2, 3 a 4 Kčs, na širokoúhlé filmy 4, 5 a 6 Kčs.

Všechno nejlepší,
hodně zdraví a spokojenosti čtenářům i redakci
Našeho Tišnovska
přeje

Miss
Československo 1970